

O.N.G. "PRO – CULTURA"

Soroca

ALMANAH

Societate

Oameni

Realizări

Oficial

Cultură

Artă

*Instituția Publică
Colegiul Tehnic Agricol
din Soroca*

110 ANI

**COLEGIUL TEHNIC
AGRICOL DIN SOROCA
LA 110 ANI**

**Publicație anuală AO „Pro-Cultura” în colaborare cu Muzeul de Istorie și Etnografie,
Săptămânalul Independent „Observatorul de Nord”, Soroca.**

Colegiul de redacție

Ignat Berbeci, Nicolae Bulat, Victor Cobăsneanu, Vadim Șterbate

Responsabil de ediție – Ignat Berbeci

Asistență computerizată - Dmitrii Șemeacov

Design copertă și interior – Dmitrii Șemeacov

Lector- Raisa Sângereanu

Copertele (foto) - Vadim Șterbate

Toate interviurile și materialele nesemnate, sunt realizate de Ignat Berbeci

Soroca: Oameni. Realizări. Oficial. Cultură. Artă:

ISBN

Editura

În Almanah

Persoane

PS Antonie
 Andriuță Violeta
 Bejan Ana
 Bîrcă Oleg
 Bordeian Feodosie
 Bulat Nicolae
 Bușan Marcel
 Cemortan Rodica
 Cobăsneanu Victor
 Cojocaru Polina
 Darii Carolina
 Eftodii Ștefan
 Eftodii Valeriu
 Grabciuc Mihail
 Guțu Victor
 Gumenco Elena
 Pr. Hulață Sorin
 Ivanovici Victor
 Leahu Angela
 Leancă Pelaghia
 Leancă Gheorghe
 Lozinski Svetlana
 Manoli Vasile
 Pr. Milea Mihail
 Mihailova Lucia
 Mițu Veaceslav
 Moraru Tudor
 Muntean Ghenadie
 Nesterenco Constantin
 Nicuța Vladimir
 ÎPS Petru
 Petric Iurie
 Popa Petre
 Postolache Svetlana
 Popușoi Vasile
 Postolachi Valerii
 Purici Serghei
 Pr. Rusu Radu
 Russu Valentina
 Pr. Saftiuc Gheorghe
 Sandu Nicolae
 Său Victor
 Solovei Steliana
 Stavița Galina
 Șilova Silvia
 Tănase Iurie
 Todorean Iurie
 Tomac Grigore
 Ursachi Sergiu
 Vasilian Iana
 Verbițchi Mihail

Virlean Vasile
 Zabulica Marina

Instituții

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Soroca

 Colegiul de Arte „N.Botgros”, Soroca

 Colegiul Tehnic Agricol, Soroca

 Consiliul Raional Soroca
 ..
 Liceul Teoretic (IMLT) „A. Pușkin”, Soroca

 Primăria Soroca
 Protopopiatul Soroca-Florești (Mitropolia Basarabiei)

Intreprinderi

AMG KERNEL, Soroca
 ..
 ÎT „Tănase Iurie”, Hristici
 ..
 SRL „Tomac-Impex”, Soroca

Planșe color

Albumul Pelaghia Leancă
 ..
 Centenarul Marii Uniri
 ..
 Colegiul TA Soroca
 ..
 Consiliul Raional Soroca
 ..
 Direcția Raională pentru Siguranța Alimentelor, Soroca

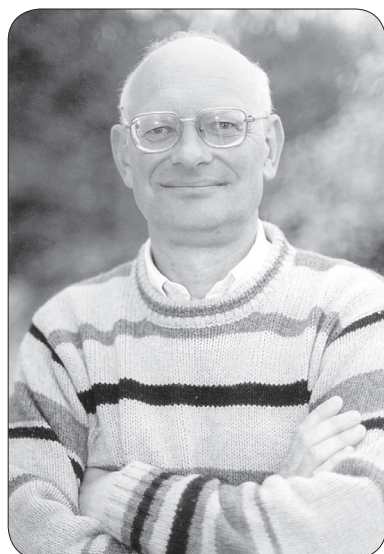
 Gala sportului sorocean
 ..
 Liceul Teoretic „A. Pușkin”
 ..
 Primăria Soroca
 Protopopiatul Soroca-Florești

 SRL JOHN PIX, Soroca
 ..
 Familia Bîrcă
 Familia Cobăsneanu
 ..
 Familia Guțu
 Familia Nesterenco
 Familia Tănase.....
 Familia Tomac.....

SUMAR

În Almanah	3
Istorie	6
<i>Nicolae Bulat. Oamenilor noi, de la oameni vechi (Pelaghia-Elena Leancă (Ungureanu)</i>	6
Instruire și Educație	11
IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca la 110 ani	11
Imnul, drapelul colegiului	11
Scurt istoric	12
Directori, șefi de studii, metodiști, absolvenți	14
Administrația și organigrama	17
Secții, Comisia CEIC	18
Catedrele de instruire	19
Directori adjuncți	24
<i>Constantin Nesterenco, directorul CTAS. Colegiul Tehnic Agricol din Soroca la 110 ani de la deschidere</i>	30
Servicii școlare	36
Album istoric	43
IP Liceul Teoretic „A.Pușkin” din Soroca	45
Imnul liceului	45
Scurt istoric	46
Directori, șefi de studii, veterani	47
Administrația și organigrama	51
Comisiile metodice	52
Directori adjuncți	57
<i>Silvia Șilova, directorul IP Liceul Teoretic „A.Pușkin”. Raport de activitate pentru anul de studii 2017 – 2018</i>	60
Servicii școlare	66
<i>Lucia Mihailova. Școlile sorocene de limbă rusă (Nr.7; 2)</i>	67
<i>Vasile Manoli. Liceul Teoretic „A.Pușkin”</i>	69
Album fotografic	71
Învingătorii concursului „Pedagogul Anului” – 2017	73
Basarabia română	74
Centenarul Marii Uniri (1918 – 2018), dată remarcabilă din istoria Basarabiei	74
Proclamația Marii Adunări Centenare. PMAN, Chișinău, 25 martie 2018	75
La Soroca a luat ființă Consiliul Unirii	76
La 13/26 martie 1918 Zemstva Soroca, prima în Basarabia, a votat unirea Basarabiei cu România	77
<i>Doamna Ana Bejan — Cetățean de Onoare al județului Buzău!</i>	78
Soroca oficială	79
Consiliul raional Soroca	79
<i>Ghenadie Muntean, președinte al raionului Soroca. Raport de activitate (spicuiri) a președintelui raionului și a subdiviziunilor Consiliului Raional Soroca pentru anul 2017</i>	80
Consiliul Raional Soroca – portrete	88
<i>Vladimir Nicuța, vicepreședinte</i>	88
<i>Iurie Todirean, vicepreședinte</i>	89
Secția Economie	90
Serviciul Audit Intern	91
Totalurile concursului raional „Cel mai bun agricultor al anului 2017”	92
Cei mai buni antreprenori din raion ai anului 2017	93

Înfrățire – simbol, la 100 de ani de la unirea Basarabiei cu România	94
Ședința comună a Consiliului raional Soroca și a Consiliului județean Buzău	95
Direcția Raională Soroca pentru Siguranța Alimentelor	96
Eveniment raion	99
Primăria Soroca	101
<i>Victor Său</i> , primar de Soroca. Totalurile activității primăriei și Consiliului Municipal pentru anul 2017	101
Consiliul Municipal Soroca – portrete	107
Feodosie Bordeian, viceprimar	107
<i>Mihail Grabciuc</i> , viceprimar	108
<i>Marcel Bușan</i> , secretarul CM (specialiști secretariat)	109
Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale (SCITL)	110
Eveniment municipiu	112
Cultură	114
Festivalul mărului, ediția a VII-a	114
Festivalul-concurs național „Fanfara argintie”, ediția a XV-a	115
Festivalul de muzică sacră „Cu noi este Dumnezeu”, ediția a XXII-a	116
CAS „N. Botgros”. Catedrele „Dirijat coral”, „Instrumente aerofone și percuție” - 60 ani; Catedra „Interpretare instrumentală - Instrumente populare”- 55 ani!	117
Târgul Meșterilor Populari „La Nistru, la Mărgioară” ediția a VII-a	121
Eveniment cultural	122
Ecologie, Sănătate, Sport	126
Gala sportului sorocean (cei mai buni sportivi soroceni ai anului 2017)	126
„Voievozii” din Soroca — cei mai buni în Republica Moldova!	126
Gala fotbalului sorocean -2017	127
Spiritualitate	128
Scurt istoric al Bisericii Ortodoxe Române și Mitropoliei Basarabiei	128
Scurt istoric al renașterii bisericii românești la Soroca	130
Protopopiatul Soroca-Florești (Mitropolia Basarabiei)	132
Sfințirea bisericii „Sf. Mare Mucenic Dumitru” de la Bujărăuca	134
Aducerea Icoanei Maicii Domnului „Cu trei mâini” (Trihirusa) la Soroca	135
Literatură	136
<i>Valeriu Eftodii</i> . Povestea unui cireș (poezii, proză, publicistică)	136
Poetul sorocean Petre Popa - premiat de Uniunea Scriitorilor din R. Moldova	139
Almanahul „Soroca” — la aniversarea de 10 ani	140
Lansări de carte: „Visele de smarald” ale Olgăi Ghergheliju-Sălcuțan; Doina Damașcan - „Nu sunt ca voi”; <i>N.Bulat și V.Șterbate</i> - „De la șatră la palat”	141
Soroceni, soroceni	144
Oleg Bîrcă - director SRL „Intersortrans”, proprietar, complexul hotelier „Nistru”	145
Victor Cobășneanu –fondator, redactor-șef, săptămânalul OdN, Soroca	151
Victor Guțu - director AMG KERNEL, Soroca	159
Constantin Nesterenco - director, IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca	166
Vasile Popușoi - pedagog	173
Iurie Tănase - fondator și patron al GȚ „I.Tănase”, Hristici, Soroca	179
Grigore Tomac - director general, SRL „Tomac-Impex”, Soroca	185
Sergiu Ursachi - fondator și director al SRL „JOHN PIX”, Soroca	191

NICOLAE BULAT

Născut la 10 februarie 1952 în satul Cureșnița, Soroca.

Director al Muzeului de Istorie și Etnografie, Soroca.

Studii: *Universitatea de Stat din Moldova (filologie engleză).*

Cavaler al Ordinului „Steaua României” (în grad de ofițer) și „Gloria Muncii”(RM); autor a 9 cărți (documentare și artistice); Cetățean de Onoare al raionului și orașului Soroca.

Oamenilor noi, de la oameni vechi

Pelaghia-Elena Leancă (Ungureanu)

Autoare a valorosului Album de cusături și țesături populare românești din Bucovina și din jud. Soroca, cât și a două covorașe din Oltenia. Albumul cu modele/motive de cusături și țesături a fost realizat de Pelaghia Elena Leancă în timpul cât a fost elevă la Școala Normală de Fete « Maria Voichița », din Cernăuți, între anii 1930-1938.

Pelaghia Leancă s-a născut în satul Dărcăuți, județul Soroca, la 2 mai 1915. Părinții ei au fost Ilie și Elena Ungureanu.

La vârsta de 2 ani a rămas orfană de tată, mort pe frontul din Primul Război Mondial. Pelaghia a făcut, cu multe întreruperi, 6 clase de școală primară, datorită deselor mutări cu traiul împreună cu mama (Dărcăuți, Cotova, Balinți, Iarova, Creminciuc) pe la nume-roasele ei surori, cărora le lăsase averea și pământul pentru o plecare nerealizată, la rudele sale din America. În 1929, susținând examenele de admitere, Pelaghia-Elena deveni elevă cu bursă la Școala Normală de Fete „Maria Voichița” din or. Cernăuți. Pe parcursul anilor de școală (1929 –1938), a realizat vestitul și valorosul său „Album de cusături populare românești din Bucovina și Basarabia de Nord”.

După absolvirea școlii a lucrat învățătoare în satul Ropcea, Storojineț, apoi în Cornișor, Ciudei. În perioada celui de-al doilea

Pelaghia și Gheorghe Leancă

Război Mondial a lucrat în mai multe școli satești din Basarabia: Cotova (1941), Cubolta – Mărășești (1942) și Sevrova (1942-1943) din jud. Soroca, unde în anul 1942 se căsătorește cu directorul și învățătorul școlii de acolo, Gheorghe Leancă.

„Ca învățătoare am fost întotdeauna foarte exigentă, copiii numindu-mă, vorbind între ei, „Vlad Țepeș”. Pedepseam aspru pentru încălcările disciplinei, dar mai ales pentru minciună. Prin acest fel al meu de-a fi i-am ajutat pe mulți elevi să devină oameni onești și sinceri și, ca drept mulțumire, îmi scriau după ani buni, fiindu-mi recunoscători, apreciindu-mă pozitiv și specificând că, dacă n-asi fi fost așa aspră cu ei, nu ar fi ajuns cineva în viață. Mi-au uns sufletul vorbele astea. Și oricum, chiar dacă eram aspră, aveam relații strânse elev – profesor: făceam cu ei tot felul de excursii în natură, îi ajutam pe cei care erau mai necăjiți” - își amintea uneori Pelaghia Elena Leancă (Ungureanu).

În 1943, la Sevrova, în familia Leancă, s-a născut primul copil, Virgil, iar la 19 martie 1944, Pelaghia s-a evacuat, împreună cu copilul și mama sa, la Caracal, jud. Romanați. Soțul Gheorghe Leancă la acea vreme se afla în concentrare militară la Brașov.

Evacuarea a fost foarte grea, populația fiind distrusă psihic. Pelaghia s-a refugiat, împreună cu bătrâna sa mamă, având copilul mic de nici un an în brațe, fără să aibă timp să ia măcar ceva din cele agonisite. Cu toate că ordinul de evacuare era pentru Caracal, erau mereu copleșiți de incertitudine. Nu știau unde o să stea, ce o să facă acolo printre străini.

Au stat îmbarcați în vagoane zi și noapte, fără ca să iasă afară. Aerul din vagoane era închis. Trenul destul de des era pus pe linie moartă, unde așteptau

Pelaghia Leancă la vârsta de 98 de ani

plecarea mai departe, spre Caracal, deseori fiind ajutați cu câte ceva de către localnicii unde se oprea trenul. La gara din Ploiești le-au adus sătenii lapte, mâncare. Nu era ceva organizat, Țara ieșea să-și întâmpine refugiații, în primul rând, cu cele de-ale gurii.

Fiind în refugiu în România, Gheorghe și Pelaghia au lucrat și s-au afirmat ca foarte buni pedagogi, după cum au fost și acasă, în Sevrova Sorociei. Au lucrat în localitățile Apele Vii și Castra-Nova din jud. Romanați. În septembrie 1944, la Apele Vii s-a născut Mihai, cel de- al doilea fecior. Apoi

Absolventele Școlii Normale de Fete „Maria Voichița” din Cernăuți, promoția 1938, Pelaghia-Elena Ungureanu în ultimul rând, cea din dreapta.

Elevi din Bucovina, anii 1938-40. Pelaghia Elena Ungureanu este în centru, rândul din spate, cu pieptar popular.

familia Leancă a fost mutată la școlile de lângă Brașov, la Ormeniș (1945-1946), Araci (1946-1957), apoi la Bod (1957), sat unde au trăit frumoasa lor viață.

Deci, în septembrie 1957, soții Gheorghe și Elena Pelaghia Leancă sunt repartizați în satul Bod de lângă Brașov, unde Gheorghe devine angajat la școala generală din sat, urmând 2 ani de cursuri speciale de pregătire la Iași. La absolvirea cursurilor, obține titlul de profesor de limba rusă, cu dreptul de a preda la clasele V-VII. Din 1 ianuarie 1961 preia și funcția de director al Căminului Cultural din Bod. La început le-a fost greu, dar au avut mereu ajutorul frățesc al localnicilor.

Pelaghia, împreună cu soțul, organizează la Bod multe lucruri frumoase: un cinematograf permanent, serbări școlare românești și germane, echipă de dansatori, un cor mixt româno – german, ce le-au adus simpatia și respectul localnicilor și nu

numai.

La Bod Pelaghia-Elena a activat educatoare la grădinița românească, apoi învățătoare de matematică la școala din sat, în fiecare vacanță făcând cursuri de perfecționare. În această calitate a activat până la pensionare în 1972, consacrând astfel, 34 ani din viață învățământului public din România.

Gheorghe Leancă a decedat în 1984, la vârsta de 75 de ani, iar Elena Pelaghia a ajuns să treacă pragul venerabilei vârste de 100 ani, fiind sărbătorită de săteni și foștii elevi. Elena-Pelaghia Leancă s-a stins din viață la Bod, pe 15 iulie 2015 și a fost înmormântată alături de soțul său, profesorul Gheorghe V. Leancă (1909-1984) și de mama sa Elena Ungureanu (1899-1967).

*Mulțumim dlui Virgil Leancă
pentru aportul adus la apariția acestui articol.*

Sâmbătă, 2 mai 2015, la locuința profesoarei Elena-Pelaghia Leancă s-au adunat foști elevi, vecini, cei doi fii, o noră și autoritățile comunei Bod, pentru a sărbători împlinirea a o sută de ani de viață a profesoarei centenare, 15 ani din care și i-a petrecut ca profesoară la școala generală din localitate, predând elevilor de gimnaziu, matematica.

În aceeași perioadă, împreună cu soțul, profesorul Gheorghe Leancă, a participat la activități culturale înființând un cor pe patru voci, german-român, care a luat premiul întâi pe fosta regiune Brașov și a fost invitat la Televiziunea Națională în aprilie 1964, fiind apreciat printr-o scrisoare, de compozitorul și profesorul de conservator Mircea Chiriac, tatăl Corinei Chiriac. Mama era și ea coristă în acest ansamblu mixt, care interpreta prelucrări din folclorul român și german.

Totodată, prof. Pelaghia Leancă instruia grupe de dansuri populare școlare și de tineret din Bod, obținând la concursurile de amatori ale satelor regiunii Brașov un meritat loc trei. Discursuri cu prilejul acestei aniversări au ținut: primarul Paul Cernat, care i-a acordat sărbătoritei o Diplomă de Onoare și un plic cu un premiu simbolic de 1000 lei, preotul bisericii „Sf. Nicolae” din Bod, pr. Ion Petrescu, cei doi fii Mihai și Virgil, cât și vecinii, d-na Elena Matei și dl Vasile Danciu.

Mulțumim autorităților comunei Bod, jud. Brașov, cât și postului local de televiziune MIX2 din Brașov, care au avut inițiativa organizării acestei aniversări.

*Virgil și Mihai Leancă
8 mai 2015*

Gheorghe Leancă, director și învățător, școala Sevrova (Decorat cu medalia „Răsplata muncii pentru construcții școlare” cl. a II-a)

Gheorghe Leancă s-a născut în s. Sevrova la 4 martie 1909, în familia lui Vasile și Ioana Leancă, țărani. Studiile primare le face în satul natal, apoi urmează studiile la Chișinău și la Școala Normală „Principele Mircea” din Bădeni – Iași, care a fost prima școală normală din România, fiind înființată la 1920, din inițiativa lui Simion Mehedinți, Ministrul Educației.

Gheorghe Leancă

Școla de 7 clase din Sevrova, jud Soroca
construită cu aportul lui Gh.Leancă.
În prim plan – Gheorghe Leancă

De la Școala Normală „Principele Mircea”, condusă în acea vreme de profesorul Ion Onu, au plecat 300 de absolvenți-învățători, printre care și Gheorghe Leancă din Sevrova Sorocii, spre toate colțurile României. Gheorghe Leancă este angajat în serviciu la școlile din Nicolăiești, com. Izvoare și Măgureanca, com. Scumpia, jud. Bălți, ca mai apoi, de la 1 octombrie 1931 și până la 19 martie 1944 să activeze cu succes și mare stimă învățător și director în satul său natal Sevrova, com. Trifănești, jud. Soroca. Fiind în funcția de director, a început procesul de construcție a școlii din sat. A fost foarte greu. Cu roaba și căruța. Cu muncă de voluntariat(clacă), împreună cu sătenii, unde intelectualii satului au fost fruntea. Munceau laolaltă, cu încredere și abnegație, deoarece aveau un ideal care îi chema să meargă înainte pentru propășirea neamului. La 14 aprilie 1937 școala din Sevrova a fost vizitată de către revizorul școlar Ion Cuțulab, care a scris următoarele: „În acest sat s-a ridicat un nou local de școală, cu trei săli de clasă, ajungându-se până la acoperiș, care se pune în prezent. La această construcție lucrează mult dl Leancă Gheorghe, director al școlii, iar înainte de venirea sa în fruntea școlii a lucrat mult și fostul director, Sochircă Ion. Alți învățători la Sevrova sunt: domnii Semendev V. și Bulhac L.”. La acea perioadă în școală erau 7 clase cu 107 elevi.

O nouă informație, referitor la directorul și învățătorul Gheorghe Leancă, găsim în materiile ale inspecției din 3 martie 1938, la admiterea

Învățători din Basarabia în vizită la Seirova, alături de Gh. Leancă, al II-lea din dreapta, rândul I

Elevi de la Școala Normală „Principele Mircea”, 10 mai 1929. Gh. Leancă al II-lea din dreapta, rândul I

învățătorului Gheorghe Leancă pentru examenul de grad II. La acea vreme, școala condusă de dumnealui are deja 154 de elevi și un nou pedagog – Vizitiu Ion. Inspectorul școlar Vlad Mociuțchi spunea - „dl Gh. Leancă este un element muncitor și cu tragere de inimă pentru învățământ. În calitate de director, își face datoria conștiincios, depunând interes în conducerea școlii. Localul de școală s-a realizat din inițiativa d-sale, unde a depus mult suflet, până la adus în starea actuală”. În informația sa, inspectorul școlar mai arată că, pe lângă școala condusă de Gheorghe Leancă, activează o Cooperativă școlară, înființată în 1936 la inițiativa și cu sprijinul dlui, având 30 de membri și un capital de 490 lei. În anul 1942 Gheorghe Leancă se căstorește cu Pelaghia-Elena Ungureanu. În afară de școală, Gh. Leancă era implicat și în activitatea Căminului Cultural, al cărui director era. Activând în cadrul Căminului Cultural, făcea tot posibilul, ca să aducă satul natal la o viață mai prosperă din toate punctele de vedere. În același timp, Gh. Leancă era membru în Sfatul

Gheorghe Leancă , elev în cl.III-a a Liceului Real din Chișinău, ultimul rând, al IV-lea din stânga

de conducere al Căminului Cultural Județean din Soroca. Anume pentru munca sa fructuoasă, atât în cadrul școlii, cât și în viața social - culturală din sat și județ, Gh. Leancă va fi admis în anul 1939 la examenul de grad II. Gheorghe Leancă a decedat în 1984, la vârsta de 75 de ani, fiind înmormântat la Bod, alături de soția sa Elena Pelaghia Leancă.

O clasă de elevi din Seirova. Gh. Leancă al 4-lea din stânga, cu cușmă brumărie

IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca

Imnul Colegiului Tehnic Agricol din Soroca

Cu tinerețe și cu dor de carte
Pășim semeț pe drumul cunoștinței,
Cu tinerețe și cu visele mărețe
Al neamului și al meu viitor.

Mândru te-nalți mai bine de un secol
Pe culmi de azur, pe dealul Sorociei,
Pe-aici trecut-au urmașii lui Ștefan
Și azi mai vin să învețe Om a fi.

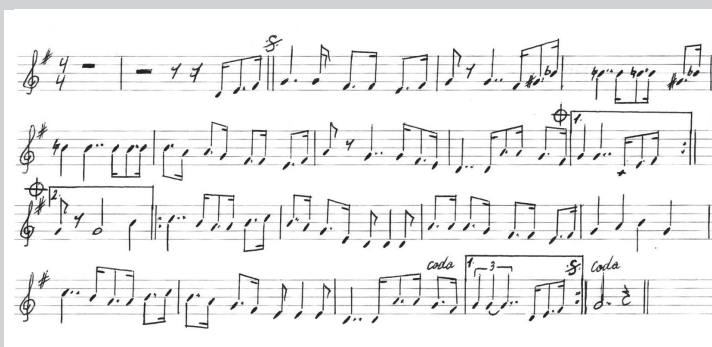
Refren

*Cetate de carte e Colegiul Agricol,
E istorie înscrisă și măreț viitor,
Colegiul Tehnic e chemarea tuturor,
Colegiul amintire e și dor.*

Simbol al cărții cu laurii pe creștet,
Cu nume sfânt brăzdat e în pământ,
Simbol al cărții cu soarele pe frunte,
Speranță și un zbor de împlinit.

Refren (2 ori)

Text: Steliana Solovei
Muzica: Constantin Nesterenco
Aranjament: Anatol Tacu

ISTORIA COLEGIULUI

PERIOADA 1901-1918

1901 - Primăria or. Soroca și Zemstva județului a intervenit către Ministerul Instrucțiunii Publice al Imperiului rus pentru fondarea în or. Soroca a unui liceu de băieți, întreținut de stat, oraș și Zemstva județului;

5 februarie 1907 - Ministerul Imperial al Instrucțiunii Publice, prin ordinul nr. 696, a aprobat înființarea în or. Soroca a Școlii Secundare Tehnice Agricole;

8 septembrie 1907 - a fost deschisă Școala Secundară Tehnică Agricolă din or. Soroca;

15 februarie 1908 - Comisia financiară a Consiliului Suprem Imperial hotărăște de a finanța, din contul statului, deschiderea și întreținerea Școlii Medii (Liceu) Tehnice-Agricole din Soroca, începând cu 1 iulie 1908;

3 iulie 1908 - Duma de Stat și Consiliul Suprem Imperial, iau decizia de a deschide la Soroca Școala Medie(Liceu) Tehnică-Agricolă, ca o școală medie de meserii.

- Suma totală de cheltuieli pentru întreținerea Școlii Tehnice-Agricole, în anul de studii 1907-1908 s-a estimat la 11. 326 ruble. Elevilor le-au fost acordate ajutoare materiale, iar cei mai săraci au fost scutiți de taxa de studii pe anul 1907.

- În noul an de învățământ 1908-1909 Școala nu mai este sub patronatul Zemstvei Soroca și Dumei orășenești, ea devenind o instituție de stat cu 4 clase.

Deschiderea Școlii Medii Tehnice-Agricole, la Soroca, avea să joace un rol important în dezvoltarea agriculturii în județul Soroca și în întreaga gubernie Basarabia. Necesitatea introducerii unor noi culturi agricole, soiuri de porumb, de grâu, floarea-soarelui, cerea noi specialiști, cu cunoștințe agricole, care puteau fi pregătiți în cadrul Școlii Tehnice-Agricole din Soroca. După absolvirea instituției, elevii primeau titlul de „Tehnician” la specialitatea respectivă, iar absolvenții școlii inferioare de meserii obțineau titlul de „calfă”. Absolvenții care doreau să urmeze alte specialități, trebuiau să susțină examenele de diferență. Prin avizul nr. 1437, Consiliul Permanent al Instrucțiunii, a confirmat că absolvenții Liceului Tehnic Agricol din Soroca își pot continua studiile la secțiile speciale electrotehnice și tehnologice ale Universității de profil din România.

PERIOADA 1918-1940	În perioada interbelică (1918-1940), Liceul Tehnic Agricol din Soroca nu se limita la pregătirea agronomilor, dar, în același timp, îi învăța pe elevi să poată repara diverse mașini agricole. Secția tehnică pregătea specialiști pentru industriile anexe ale agriculturii, îi familiariza, chiar din cursul secundar, cu toate domeniile chimiei, îi învăța să facă diverse lucrări de laborator, în ateliere elevii învățau prelucrarea fierului, lemnului, turnătoria și construcția diferitelor mașini. Din momentul înființării și până în anul 1927 au absolvit liceul 180 elevi.
PERIOADA 1940-1941	În urma anexării Basarabiei din 28 iulie 1940 (URSS) Liceul Tehnic din Soroca a fost supus reorganizării, în baza lui fiind înființat Tehnicumul de Mecanizare a Gospodăriei Sătești cu două secții – Mecanizare și Agrochimie, care a fost închis pe 22 iunie 1941, odată cu începerea războiului.
PERIOADA 1941-1944	Între anii 1941 - 1944 (Statul Român), Tehnicumul devine din nou Liceu Tehnic Agricol, dar numai pentru 3 ani. În această perioadă scurtă el se afirmă din nou, ca o puternică instituție științifică-educativă din România.
PERIOADA 1944-1992	1944 - odată cu reinstalarea puterii sovietice, Liceul Tehnic Agricol, este transformat în Tehnicumul de Mecanizare și Electrificare a Gospodăriei Sătești; 26 mai, 1961- crearea Sovhozului Tehnicumul de Mecanizare și Electrificare a Agriculturii, prin Dispoziția Consiliului de Miniștri nr. 454, și ordinul Ministerului Gospodăriei sătești al RSSM nr.184 din 12 iunie, 1961, în baza sovhozului „Progres” și a Tehnicumulului de Mecanizare și Electrificare a Gospodăriei sătești, Soroca.
PERIOADA 1992 – PREZENT	1992 - fondarea Colegiului Tehnic Agricol din Soroca, prin Hotărârea Guvernului RM nr.415; ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM nr.124 din 26 iunie 1992. 1999 - colegiul devine instituție finanțată din bugetul republican, fiind afiliat la Universitatea Agrară de Stat din Moldova (UASM) ca instituție de învățământ superior de scurtă durată. Atunci i s-au atribuit 79 ha de pământ arabil, pe teritoriul comunei Zastânca și 9,8 ha în intravelanul mun. Soroca. 2004 - în temeiul Hotărârii Guvernului RM nr.1551 și ordinului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM nr.52 din 16 martie, 2004 – Colegiul, ca instituție de învățământ superior de scurtă durată, s-a reorganizat în instituție de învățământ mediu de specialitate. 2005 - Colegiul Tehnic Agricol din Soroca a fost acreditat cu brio la toate cele 4 specialități: Mecanizarea Agriculturii, Electrificarea Agriculturii, Electromecanica, Mașini și aparate electrice de uz casnic. 2014 - Colegiului Tehnic Agricol din Soroca i se atribuie statutul de „Instituția Publică Colegiul Tehnic Agricol din Soroca (IPCTAS).

DIRECTORII INSTITUȚIEI

În diferite perioade istorice în fruntea instituției s-au aflat personalități marcante în domeniul, cu studii superioare și stagii peste hotare. Șirul începe cu **Veaceslav Crusciov** (1907-1917), **I. Candiani** (1924-1930), **M. Marcu** (1931-1937, 1939-1940), **N. Cojocaru** (1937-1939, 1941-1943), **C. Voinea** (1943-1944), **I. Erfeev** (1948-1955), **V. Vlasov** (1957-1960), **L. Rjepețchi** (1960-1961), **Gh. Crudu** (1961-1968), **V. Cornev** (1968-1974), **A. Doba** (1974-1982), **A. Corabliov** (1982-1989), **N. Braniște** (1989-1998).

Mihail Marcu
1931-1937,
1939-1940

**Gheorghe
Crudu**
1961 - 1968

**Vladimir
Cornev**
1968 - 1974

**Andrei
Doba**
1974-1982

**Anatol
Corabliov**
1982 - 1989

**Nicolae
Braniște**
1989 - 1998

ȘEFI DE STUDII CTAS

A. Corabliov

P. Varicaș

S. Vinogradov

V. Ziziukin

I. Arhip

Iu. Petric

METODIȘTI

Activitatea cadrelor didactice din IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca este ghidată de **Cabinetul Metodic (CM)**. În funcția de metodiști, pe parcursul anilor, s-au perindat profesori cu experiență cum ar fi: **Stepan Jeleasco, Victoria Tcaciuc, Maria Socolovschi, Margareta Mânăscurtă, Angela Melnic, Suzana Craveț, Larisa Ursu, Stelinana Solovei.**

S. Jeleasko

V. Tcaciuc

M. Socolovschi

M. Mânăscurtă

A. Melnic

S. Craveț

L. Ursu

L. Patrașcu

S. Solovei

ABSOLVENȚI

Pe parcursul anilor de activitate instituția a pregătit peste 34.000 de specialiști, prin învățământul cu frecvență la zi și frecvență redusă. Colegiul se mândrește cu absolvenții săi, care și-au continuat studiile, devenind personalități utile societății și statului nostru (savanți, profesori, directori de întreprinderi, manageri, juriști, funcționari publici etc): **Andrei Grigoraș** – Erou al Muncii, Drochia; **Andrei Usatii** – Erou al Muncii, Florești; **Dumitru Moțpan** – ex-președinte al Parlamentului RM; **Nicolae Oleinic** – ex.vice prim-ministru RM; **Constantin Șerepitco** și **Igor Cebotari** – veterani ai războiului de pe Nistru, distinși cu Ordinul „Ștefan cel Mare”; **Constantin Munteanu** – scriitor; **Vitalii Postolatii** – academician; **Tudor Ambros** – profesor universitar, UTM; **Gheorghe Popovici** – profesor universitar, UTM; **Tudor Earhan** – doctor habilitat, UASM; **Aurel Marinciuc** – profesor universitar, UTM; **Vladimir Serbin** – conf. univ., UASM; **Ion Vidrașco** – conf. univ.; **Vladimir**

Deren – conf.univ.,UASM; **Pavel Cebotari** – manager S.A. „Oclanda Agro”; **Vasile Sochircă** – manager „VIS Agromag”; **Victor Spinei** – șef, PM Soroca; **Vadim Sirghi** – șef, SEDP Soroca, doctor în științe; **Rodion Ghilas** – șef, SEET, Soroca; **Gavril Ghilas** – șef, PR, Soroca; **Profir Valuța** – primar de Bădiceni; **Cozma Ursachi** – primar de Rublenița; **Serghei Bric** – primar de Stoicani; **Anatolie Caldare** – director „Hidroimpex”, consilier CM Soroca; **Albert Maliș** – consilier CM Soroca; **Mihail Popovschi** – exprimar de Soroca, consilier CM,CR; **Constantin Volnițchi** – director Sor TV, consilier CR; **Leonid Zaharii** – procuror, Soroca; **Gheorghe Cojocar** – primar Vasilcău; **Victor Micu** – președinte CSJ; **Petru Țurca** – dir. fabrica materiale de construcție; **Victor Jamba** – dir. SA „DANA”; **Petru Garcu** – manager „Agropiese”; **Sergiu Dragan** – dir. „Ermo-Grup”; **F. Pilipețchi** – manager SA „Debut-Sor”; **Vlad Gheorghelaș** – interpret de muzică populară, ș.a.

**Albert
Maliș**

**Anatol
Caldare**

**Pavel
Cebotari**

**Constantin
Muntean**

**Constantin
Volnițchi**

**Dumitru
Moțpan**

**Gavril
Ghilas**

**Gheorghe
Cojocar**

**Leonid
Zaharii**

**Mihail
Popovschi**

**Tudor
Ambros**

**Vadim
Sirghi**

**Vasile
Sochircă**

**Victor
Micu**

**Vlad
Gheorghelaș**

ADMINISTRAȚIA COLEGIULUI

Constantin Nesterenco
- director IP CTAS

Structura IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca

Cadre didactice – 44, inclusiv: *persoane de conducere* - 4; *profesori* -39; *maiștri-instructori* -3.

Personal didactic auxiliar – 9 persoane.

Deținători ai gradelor didactice: *grad didactic I* – 5 persoane; *grad did. II* – 29 pers.; *grad managerial* – 1 pers; *doctor conferențiar* – 1; *masterat* – 15.

Organe administrative și consultative:

Consiliul profesoral;
Consiliul de administrație;
Consiliul metodic-științific;
Consiliul de etică

Secții

„Mecanică” (șef, N. Sandu);
„Electrotehnică și energetică” (șef, M. Verbițchi); CEIC (șef, A. Melnic).

Catedre

„Discipline de cultură generală și social-umanistice” (șef - Elena Rusu);
„Diriginților și pedagogilor sociali” (șef - Vasile Vîrlan);
„Instruire practică” (șef - Vasile Benchei);
„Electrotehnică și energetică” (șef - Ghenadie Vlas);
„Mecanică” (șef - Victor Parasii).

Iurie Petric
- director adjunct
pentru instruire.

Vasile Vîrlan
- director adjunct
pentru educație

Angela Melnic
- șef Comisie
CEIC

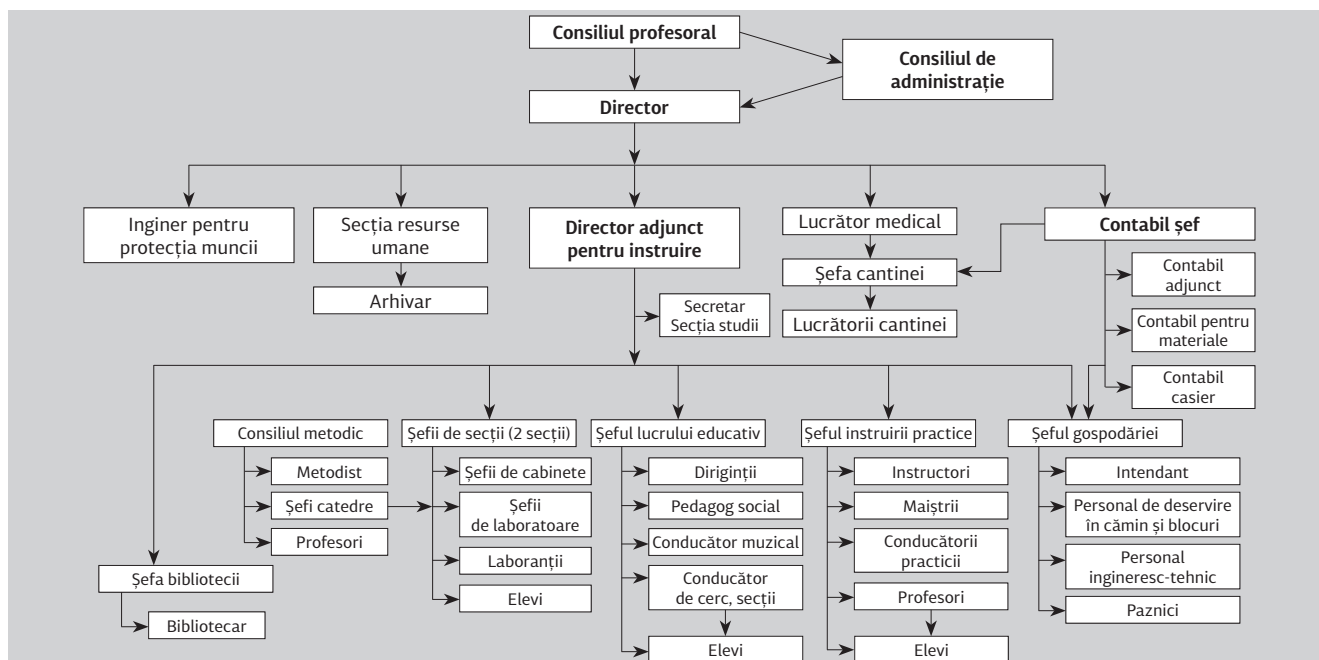

Nicolae Sandu
- șef Secție
„Mecanică”

Mihai Verbițchi
- șef Secție
„Electrotehnică și
energetică”

ORGANIGRAMA IP COLEGIUL TEHNIC AGRICOL DIN SOROCA

SECȚIILE CTAS

Secția „Mecanica”

Nicolae Sandu,
Șef Secție

Născut la 23 septembrie 1966 în s. Zastâncă, Soroca

Studii: Universitatea Agrară de Stat din Moldova, fac. Mecanizarea Agriculturii, inginer mecanic; Universitatea Tehnică din Moldova, fac. Urbanism și Arhitectură, Inginer, exploatarea sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare, Chișinău. Grad didactic II.

Experiența profesională

1992-2007 – profesor, Colegiul Tehnic Agricol din Soroca.

2009-2011 - inginer TS și PM, Direcția Apeduct și Canalizare, Soroca.

2011-2015 - Inginer-șef, SA „Regia Apă-Canal”, Soroca.

2015 – prezent – șef, Secția „Mecanica”, Colegiul Tehnic Agricol din Soroca.

În timpul de față, în cadrul secției „**Mecanica**” studiază 8 grupe academice cu 195 elevi.

Elevii secției își fac studiile la două specialități:

- „Mecanică agricolă”
- „Exploatarea tehnică a transportului auto”

SARCINILE SECȚIEI:

- Planificarea activităților lunare, semestriale și anuale ale secției ;
- Organizarea activității educaționale ;
- Monitorizarea procesului de realizare a planurilor și programelor de studii ;
- Controlul reușitei și frecvenței elevilor la secție;
- Întocmirea rapoartelor lunare, semestriale și anuale ale secției.

Secția „Electrotehnică și energetică”

Mihai Verbițchi,
Șef Secție

Născut la 23 iunie 1982 în s. Slobozia – Cremene, Soroca.

Studii: Universitatea Tehnică din Moldova, fac. „Energetica”, speci. „Electroenergetica”; Institutul de Științe ale Educației specialitatea „Psihopedagogie”, Chișinău; USPEE „C. Stere”, masterat management educațional. Grad didactic I.

Experiența profesională

2007 – 2010 – profesor, Colegiul Tehnic Agricol din Soroca.

2010 – prezent – șef Secție, „Electrotehnică și energetică”, CTAS.

În timpul de față, secția „**Electrotehnică și energetică**” dispune de 12 grupe academice cu 279 elevi.

Elevii din cadrul secției își fac studiile la trei specialități:

- „Electrificarea agriculturii”
- „Mașini și aparate electrice de uz casnic”
- „Electromecanică”

SARCINILE SECȚIEI:

- Planificarea activităților lunare, semestriale și anuale ale secției ;
- Organizarea activității educaționale ;
- Monitorizarea procesului de realizare a planurilor și programelor de studii ;
- Controlul reușitei și frecvenței elevilor la secție ;
- Întocmirea rapoartelor lunare, semestriale și anuale ale secției.

COMISIA DE EVALUARE INTERNĂ A CALITĂȚII (CEIC, 2017-2018)

Comisia verifică, monitorizează, asigură și propune acțiuni centrate pe elev, care necesită să fie implementate, pentru a îmbunătăți calitatea procesului de învățare/ predare/evaluare, la nivel de subdiviziuni.

Componenta CEIC: **Iu. Petric**, dir. adj. p/i – coordonator; **A. Melnic** (șef CEIC), **E. Rusu**, **Gh. Vlas**, **V. Bencheci**, **V. Bugai**, **V. Parasii** – profesori, reprezent. catedrelor; **Iu. Stavița** – reprezent. părinților; **L. Melnic** – reprezent. agentului economic; **V. Cekan** – reprezent. elevilor.

Obiectivele CEIC: *evaluarea calității serviciilor educaționale și altor servicii oferite de instituție; elaborarea, coordonarea și aplicarea procedurilor de asigurare a calității; monitorizarea activității instituției în aspectul asigurării calității; compatibilizarea activităților instituționale cu standardele internaționale din domeniu; asigurarea transparenței proceselor de evaluare internă a calității; implementarea indicatorilor de performanță, ca instrumente de măsurare a realizării cerințelor definite de standardele de referință, la nivel de subdiviziuni.*

CATEDRELE CTAS

Catedra diriginților și pedagogului social

Catedra **Diriginților și pedagogului social** include 21 de membri, care participă activ în educarea tinerei generații. Diriginții sunt cei care zilnic comunică cu elevii grupelor și cu părinții acestora, în caz de necesitate. Pedagogul social este cel care supraveghează comportamentul și felul de a fi al elevilor la cămin. Prin orele de clasă și activitățile extracurriculare, desfășurate la nivel de Colegiu și cămin, elevii instituției se dezvoltă multilateral.

Vasile Vîrlan,
șef catedră

**Pentru anul de studii 2017-2018
au fost numiți următorii diriginți:**

Grupa UC 4/1	Ana Fornea;	Grupa EA 2/1	Valeriu Pușcaș;
Grupa EA 4/1	Elena Rusu;	Grupa EA 2/2	Silvia Atamanenco;
Grupa MA 4/1	Vasile Bencheci;	Grupa EM 2/1	Mihai Pirlîi;
Grupa TA 4/1	Leonid Captari;	Grupa TA 2/1	Maria Gumeni;
Grupa EM 4/1	Alina Armaș;	Grupa MA 2/1	Victor Zaporodjan;
Grupa UC 3/1	Olimpia Gatman;	Grupa EA 1/1	Mihai Cekan;
Grupa EA 3/1	Liliana Gisca;	Grupa EA /4	Adela Zagorodniuc;
Grupa MA 3/1	Victoria Bugai;	Grupa EM 1/1	Angela Melnic;
Grupa TA 3/1	Marina Slutu;	Grupa TAA 1/1	Corneliu Pogorevici;
Grupa EM 3/1	Dumitru Cernitu;	Grupa MA 1/1	Victor Parasii.

Catedra disciplinelor de cultură generală și social-umanistice

Elena Rusu,
șef catedră

„Școala nu este o instituție,
ci un templu ai cărui preoți sunt profesorii”
Regele Carol al II-lea al României.

Catedra vizează formarea tinerilor autonomi, responsabili, deschiși, creativi, capabili de a se adapta și de a evolua în viața socială. În cadrul catedrei activează 19 profesori: **Elena Rusu** (l.str), **Angela Melnic** (l.rom) - grad didactic I; **Steliana Solovei** (l. și lit. rom.), **Vasile Vîr-lan** (ed.fizică), **Alexei Guzun** (ed.fizică), **Larisa Ursu** (biologie), **Mari-na Slutu** (ed.civică, biologie, agricultură), **Elena Palanciuc** (l.rom), **Olimpia Gatman** (informatică, matematică), **Alina Armaș** (fizică), **Mihail Pîrlîi** (geografie, biologie), **Adela Zagorodniuc** (l.str.), **Ana Fornea** (chimie), **Raisa Rotaru** (matematică), **Dmitrii Cernitu** (ma-tematică), **Maria Stepanyants** (istorie) - grad didactic II; **Ana Bantoș** (geografie, biologie); **Silvia Atamanenco** (istorie); **Diana Bujor** (l.str.).

**De-a lungul anilor în cadrul
catedrei au activat profesorii:**

M. Mânăscuță (chimie);
M. Toacă (l.rom);
V. Jamba (infor.);
E. Popa (matem.);
N. Cebotari (geogr.);
L. Mazniuc (ist.);
V. Manole (ist.);
L. Gurău (matem.).

Anual elevii participă la olimpiade zonale și republicane

Geografia

- 2017 C. Popușoi (anul III) - locul I;
C. Revenco (a. I) - locul I;
P. Nogailic (a. II) - locul III;
R. Popușoi (a. III) - mențiune;
2018 C. Revenco (a. II) - locul II;
L. Mihalcean (a. I) mențiune.

Fizica

- 2017 G. Ghilețchii (a. III) - locul II;
2018 N. Muntean (a. III) - locul I;
P. Uraschi (a. I) - locul II.

Chimia

- 2017 R. Micu (a. II) - locul II;
I. Calinicenco (a. III) - locul III;
2018 R. Micu (a. III) - locul I;
C. Pleșca (a. II) - mențiune.

Informatica

- 2018 G. Sergheenco (a. III) - locul I;
I. Pahom (a. I) - mențiune.

Limba franceză

- 2016 Conferință științifică N. Luța (a. I) - diplomă.

Biologia

- 2017 D. Dobrovolschi (a. I) - locul II;
V. Cobileanschi (a. II) - mențiune;
2018 D. Dobrovolschi (a. II) - locul III.

Limba și literatura română

- 2018 G. Jaman (a. III) - locul II.

Istoria

- 2017 I. Damian (a. II) - locul III;
2018 C. Pavlic (a. I) - locul III;
I. Damian (a. III) - mențiune.

ȘEFI CATEDRĂ
„ELECTROTEHNICA
ENERGETICA”

Gh. Postolache

V. Mitorfan

V. Ciumac

M. Popovschii

M. Socolovschii

A. Lisnic

Gh. Vlas

Catedra disciplinelor de specialitate cu profil „Electrotehnică și Energetică”

De la fondare, Catedra disciplinelor de specialitate cu profil „Electrotehnică și Energetică” a fost mereu în mișcare, adaptându-se la cerințele timpului și ale societății. În prezent, în cadrul catedrei activează 11 cadre didactice, teoreticieni și practicieni în domeniul „Electrotehnică și Energetică”, care sunt într-o permanentă formare, urmând stagiile de perfecționare la universitățile de profil: **G. Vlas** (șef catedră, grad did. II), **A. Lisnic**, **M. Verbițchi**, **V. Pușcaș**, **V. Bugai**, **G. Pșenicinii**, **M. Cecan**, **A. Ursu**, **E. Andriuță**, **L. Gâscă**, **V. Dichii**.

Temelia catedrei a fost creată prin munca rodnică a profesorilor: **G. Postolache**, **V. Mitrofan**, **V. Ciumac**, **M. Popovschii**, **V. Jamba**, **L. Curoșu**, **V. Sirman**, **A. Drobușenco**, **V. Homenco**, **I. Petrenco**, **G. Alexeev**, **M. Tăbârță**, **M. Cebotari**, **V. Moglan**, **Iu. Petric**, **M. Socolovschii** ș.a.

Catedra asigură formarea profesională a tehnicienilor la specialitățile: „Electromecanica”, „Electrificarea agriculturii”, „Mașini și aparate electrice de uz casnic”.

Activitatea științifică a catedrei se desfășoară prin organizarea și participarea elevilor la Conferința republicană și diverse concursuri naționale,

Ghenadie Vlas,
șef catedră

unde se plasează pe locuri de frunte: raportul „*Cercetarea și aplicarea instalației de producere a hidrogenului*” – Locul III; lucrarea „*Utilizarea surselor de energie regenerabilă – motorul STIRLING*” – Medalia de aur; concursul național „*Cel mai bun elev inovator*” – „**GENIUS**” – Locul I.

Pentru atingerea scopurilor stabilite, cadrele didactice, fiind cea mai importantă resursă a catedrei, sunt cei care învață, ghidează, cercetează, împreună cu elevii, îndrumându-i la teze, examene și devenindu-le apoi, colegi de-a lungul carierei lor profesionale.

Catedra „Instruire practică”

Vasile Bencheci,
șef catedră

Catedra „Instruire practică” se ocupă cu aplicarea în practică a noțiunilor și terminilor teoretici la următoarele discipline: „*Lăcătușerie*”, „*Sudare*”, „*Forjare*”, „*Prelucrări mecanice*”, „*Mașini Agricole*”.

În cadrul catedrei activează 6 membri, care efectuează lucrul practic conform programelor de instruire practică: **Vasile Bencheci** (șef catedră), **Vladimir Afanas**, **Iurie Gancearuc**, **Ion Chistol**, **Valearii Dobrovolschii**, **Alexei Cîrțica**, **Vasile Tanas**, **Valeriu Sturza**.

Catedra disciplinelor de specialitate cu profil „Mecanica”

Victor Parasii,
șef catedră

și transportul auto. Actualmente în componența catedrei activează profesorii: **Victor Parasii** (șef catedră)- *grad didactic II*; **Vasile Dichii** - *gr. did. I*; **Nicolai Sandu**, **Boris Ungurean**, **Maria Gumenii**, **Cornel Pogorevici**, **Leonid Captari**, **Victor Zaporjan** - *grad didactic II*.

Elevii au posibilitatea sa-și lărgască orizontul la numeroase cercuri, să participe anual la conferința științifico-practică internă și republicană, la diverse concursuri de specialitate, desfășurate între Colegiile agricole din țară, fac vizite la expoziții și la agenții economici în domeniu.

Catedra instruește elevii la două specialități – „**Mecanica-agricolă**” și „**Transportul-auto**”, pregătind specialiști - tehnicieni pentru mecanizarea agriculturii

Stațiunea Didactică Experimentală a Colegiului Tehnic Agricol din Soroca

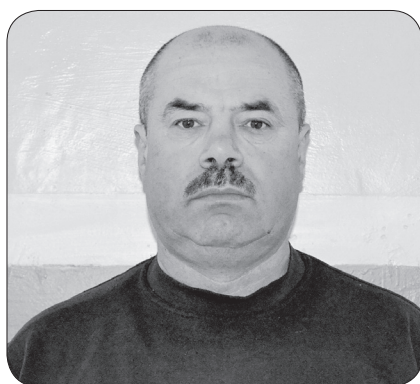
În cadrul SDE, sub conducerea șefului instruirii practice **Vasile Dichii**, a maiștrilor instructori **Iurie Gancearuc** și **Ion Chistol**, își desfășoară practica elevii anului III și IV la specialitatea „**Mecanizarea agriculturii**”.

Vasile Dichii,
șeful instruirii practice

Ion Chistol,
instructor

Iurie Gancearuc,
instructor

SDE dispune de două terenuri agricole (14 ha. și 65 ha.) cu suprafața totală de 79 hectare, ea fiind un laborator, unde elevii obțin experiență, deprinderi practice și efectuează lucrări și cercetări științifice în condiții reale de producție. Aici elevii își desfășoară stagiile de practică la specialitate, formându-și astfel abilitățile și competențele profesionale necesare la efectuarea atribuțiilor și sarcinilor de lucru, în cadrul unității economice, corespunzătoare calificării; își aprofundează cunoștințele teoretice, prin studiul și cunoașterea metodologiei de aplicare a acestora, în activitatea de producție.

În cadrul SDE sunt implementate tehnologii moderne de cultivare a culturilor agricole. În acest context, pe parcursul anilor este respectat asolamentul, prin rotația mai multor culturi de câmp - grâu de toamnă, orzul, floarea-soarelui, porumbul.

Ani la rând colegiul se plasează pe primul loc în raion, printre gospodăriile cu suprafața de până la 100 ha. Baza tehnică – materială este dotată cu utilaj modern, ce permite obținerea roadelor înalte. În urma unei prelucrări avansate tehnologic, terenurile agricole ale SDE obțin tradițional rezultate frumoase, în baza cărora CTAS a fost menționat în cadrul concursului „Cel mai bun agricultor al anului”: anul 2015 - Locul I; anul 2016 – Mențiune.

Instruirea practică a elevilor se efectuează și în atelierul didactic al colegiului, în laboratoarele de specialitate, la autotractorodrom și Stațiunea - Didactico-Experimentală, la întreprinderile moderne din republică, unde elevii obțin abilități practice de exploatare, servire și reparație a tehnicii. Concomitent cu diploma de absolvire, elevii obțin profesii muncitorești: conducător auto BC1 și tractorist-mașinist. Pentru exersarea talentelor elevilor, formarea de noi deprinderi și dezvoltarea creativității, se organizează conferințe științifice cu genericul: „Experimentând-studiem, învățăm, descoperim”.

Profesorii Colegiului realizează lucrul experimental și de cercetări științifice.

Directori adjuncți

Iurie Petric

Director adjunct pentru instruire

Născut la 9 iulie 1968 în satul Stoicani, Soroca

Studii: Universitatea Tehnică a R. Moldova, facultatea Electrofizica, Chișinău; USPEE „C.Stere”, masterat management educațional.
Grad didactic I.

Experiența profesională

1999 -2009 – Profesor, discipline de specialitate, Colegiul Tehnic Agricol, Soroca.

2009 – Prezent- Director adjunct pentru instruire, CTA, Soroca.

Stagieri:

2001 - Centrul noilor tehnologii informaționale. Stagiul de specializare în România, organizat la Universitatea Politehnică din București, specialitatea „Calculatoare”.

Reciclări:

2006 - Institutul de Științe ale Educației; Universitatea Tehnică a Moldovei;

2011 - Universitatea Tehnică a Moldovei;

2012 - Institutul de Științe ale Educației, Chișinău.

Directorul adjunct pentru activitatea didactică organizează și coordonează procesul instructiv-educational, dirijează activitatea instructiv-metodică în colegiu, coordonează activitatea cadrelor didactice, respectarea disciplinei de muncă de către administratorii subdiviziunilor respective și a profesorilor. La fel, este responsabil de elaborarea obiectivelor esențiale ale concepției educaționale, planul de activitate și obiectivele activității colegiului pentru anul de studii, este președinte al Consiliului metodic, coordonează prezentarea informațiilor pentru Consiliul profesoral, dirijează activitatea șefilor de secții, metodistului, șefilor de catedră, colaboratorilor bibliotecii, profesorilor.

Actualmente structura organizațională a CTAS include 2 subdiviziuni

1. Subdiviziunea didactică, alcătuită din 2 secții („Mecanică” și „Electrotehnică și energetică”), cuprinzând circa **500 de elevi**, învățământ de zi.

2. Subdiviziunea de producere - Stațiunea Didactico Experimentală (SDE), care-și desfășoară activitatea în condiții de autofinanțare, asigurând instruirea practică a elevilor în condiții de producere

(conducerea combinei, tractorului, lucrul cu agregatele).

În Colegiu se pregătesc tehnicieni la 5 specialități:

„Electromecanică”; „Electrificarea agriculturii”;

„Mașini și aparate electrice de uz casnic”; „Exploatarea tehnică a transportului auto”; „Mecanică agricolă”.

Profil	Codul specialității	Denumirea
Mecanică și prelucrarea metalelor	71550	Mecanică agricolă
Vehicule cu motor, nave și aeronave	71660	Exploatarea tehnică a transportului auto
Electrotehnica și energetica	71330	Electrificarea agriculturii
Electrotehnica și energetica	71320	Electromecanică
Electrotehnica și energetica	1906	Mașini și aparate electrice de uz casnic

Specialitatea „Electromecanică” vizează pregătirea tehnicienilor cu studii medii de specialitate în domeniul electromecanizării și automatizării în industria alimentară, prin însușirea construcției și exploatarei utilajului tehnologic și electrotehnic, mijloacelor tehnice de automatizare.

Specialitatea „Electrificarea agriculturii” vizează pregătirea tehnicienilor, cu studii medii de specialitate, în domeniul electrificării și automatizării ramurilor agriculturii.

Specialitatea „Mașini și aparate electrice de uz casnic” vizează pregătirea tehnicienilor, cu studii medii de specialitate, în domeniul reparației și de servicii utilajului frigorific, utilajului electric și tehnicii electronice, utilizate în gospodării individuale, oficii, unități comerciale și de agenți economici.

Specialitatea „Exploatarea tehnică a transportu-

lui auto” pregătește tehnicieni cu studii medii de specialitate în domeniul transportului. Absolventul specialității va avea o pregătire teoretică și practică, care îi va permite să activeze ca organizator și executor la repararea rețelelor de drumuri și a utilajului necesar acestuia.

Specialitatea „Mecanică agricolă” dispune de tehnică pentru pregătirea viitorilor specialiști. Practicile instructive se desfășoară pe terenurile Stațiunii Didactice Experimentale a CTAS, în întreprinderile agricole și stațiile tehnologice din raion și republică. Elevii din colegiu colaborează, timp de câțiva ani, cu Centrul de Informație și Consultanță în Agricultură a organizației regionale a fermierilor din Soroca.

La moment în colegiu își fac studiile 480 elevi cu frecvență de zi.

**Numărul de elevi care își fac studiile în cadrul instituției,
dintre care pe specialități, perioada 2013-2018**

Anii	2013-2014	2015-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Elevi	474	484	489	491	485
Mecanică agricolă	128	109	93	97	97
Exploatarea tehnică a transportului auto	83	108	110	106	100
Electrificarea agriculturii	100	98	101	123	146
Electromecanica	71	74	99	99	101
Mașini și aparate electrice de uz casnic	92	95	86	66	41

Consiliul metodic - științific

Consiliul metodic - științific funcționează în baza unui Regulament intern, aprobat la Consiliul profesoral.

Acesta se întrunește lunar, pentru a evalua rapoartele de activitate ale secțiilor și catedrelor și de a acorda consiliere metodică și pedagogică cadrelor didactice. Toate ședințele sunt protocolate, iar procesele-verbale păstrate permanent în nomenclator.

Activitatea metodică este orientată spre perfecționarea profesională a cadrelor didactice, dezvoltarea potențialului creativ, fapt care contribuie la sporirea calității și eficienței activităților instructiv-educative. Atât pentru cadrele didactice cu experiență avansată, cât și pentru tinerii specialiști, se organizează diverse activități metodice: *conferințe*

științifice, seminare, mese rotunde, acordarea asistenței metodice individuale.

Aceste activități contribuie la actualizarea competențelor psihopedagogice și de specialitate, însușirea abilităților profesionale, perfecționarea calității procesului de învățământ, prin stimularea inovației pedagogice. Profesorii - diriginți proiectează și realizează activități educaționale, care dezvoltă la elevi capacități creative socioculturale și formează competențele necesare unei personalități multilateral dezvoltate.

În cadrul activităților sunt invitate personalități de vază din oraș și raion cum ar fi: parlamentari, consilieri, juriști, medici, foști absolvenți ai colegiului etc.

Vasile Vîrlan

Director adjunct pentru educație

Născut la 10 ianuarie 1963 în satul Cerlina, Camenca.

Studii: Universitatea de Stat „Taras Șevcenko”, fac. Biologie, chimie, Tiraspol; Tehnicumul sportiv republican, Chișinău.

Experiența profesională

1991 – 2003 – Colaborator (activitate în domeniul educației) în Sistemul Penitenciar, Ministerul Justiției al RM.

2010 – 2012 – Profesor, educație fizică, Colegiul Tehnic Agricol, Soroca.

2012 – prezent – Director adjunct pentru educație (șef Ctedră diriginți), CTA, Soroca.

Activitățile extradidactice contribuie la dezvoltarea personalității elevilor

Activitățile extradidactice vin în completarea procesului de învățământ și contribuie la descoperirea și dezvoltarea aptitudinilor elevilor în diverse domenii artistice. Procesul dezvoltării tinerei generații nu poate fi redus numai la activitatea instructiv-educativă care se desfășoară în cadrul lecțiilor. În acest scop se folosesc și alte forme de activitate, cum ar fi: cercurile organizate la diferite obiecte, vizitele și excursiile, concursurile școlare etc., care contribuie la adâncirea cunoașterii, la descoperirea, dezvoltarea și valorificarea intereselor și pasiunilor, stimulează creativitatea, oferă cadrul afirmării și recunoașterii performanțelor. În plan moral, aceste activități contribuie la formarea și dezvoltarea atitudinilor de respect pentru cunoaștere, pentru cultură, pentru creatorii ei, la exersarea trăsăturilor pozitive de voință și caracter.

În timpul liber elevii CTAS participă la diverse cercuri artistice și secții de sport (*fotbal, baschet, volei, tenis, lupte universale*). În cadrul colegiului s-au petrecut: *întâlniri de suflet cu veterani de luptă din Afganistan, războiul de pe Nistru; lansarea proiectului socio-cultural de către fotojurnalistul italian Alfredo Covino; activități extracurriculare cu genericul: „Vine, vine Anul Nou!”; Iarmarocul de Crăciun – 2017 cu colinde, urături, în Piața Libertății din Soroca; concursul măștilor și colindelor; concursul compozițiilor de iarnă cu genericul „Cea mai originală podoabă de Crăciun”; concursul „Colindatul în ceată de bărbați” (elevii noștri au impresionat publicul cu un minunat program artistic); Festivalul tradițiilor și obiceiurilor de iarnă „V-am ura, v-am tot ura”. Elevii CTAS au organizat: un „Bal Sportiv”, în colaborare cu elevii de la Colegiul de Arte „N. Botgros” și echipa de dans sportiv „Prestige Danse”; serata „Primăvara iubirii sau pe aripile dragostei”, lansări de carte, cum ar fi placheta de versuri „Cuvinte despre cuvânt și despre iubire”, autor Nelu Vicol, prorectorul Institutului de Științe ale Educației”. În cadrul activităților extracurriculare*

s-au mai realizat: „*Ziua energeticianului*” (semnarea acordurilor de colaborare între colegiu și Direcția Agricultură și Alimentație a raionului Soroca, Filiala Soroca Red – Nord și Agenția pentru ocuparea forței de muncă Soroca); campania de informare a tinerilor, referitor la situația social – economică din RM; susținerea publică a Rapoartelor stagiilor de practică tehnologică în grupele absolvente; „Zile de activism împotriva violenței în bază de gen”; „Ziua agricultorului” (tradițional, în fiecare an, la sfârșitul lunii noiembrie); „Programul Național de Abilitate Economică a Tinerilor”. CTAS și Camera de Comerț și Industrie a R. Moldova Filiala Soroca, au încheiat un acord de colaborare pe un termen de 3 ani. Pe parcursul anului de studii s-au mai desfășurat: „Ziua cunoștințelor”; „Balul Bobocilor” (anual); jocul interactiv „Citiz Quest Soroca”, unde echipa IP CTAS s-a plasat pe locul III); concursul ikebanelor cu genericul „Toamna de aur”; excursie la „MOLDEXPO”; întâlnire cu reprezentanții, Agenției de Asigurări medicale din Soroca; masa rotundă: „Rolul bisericii în educația tinerii generații”. CTAS are consilieri în Consiliul Local al Tinerelor.

Steliana Solovei
Metodist, cultură generală

Născută la 30 septembrie 1976

Studii: Universitatea de Stat „A. Russo”, fac. Filologie, Limba și Literatura română, Bălți

Experiența profesională

1996-2002 – profesoară, limba și literatura română, limba latină, diriginte, LT „P.Rareș”, Soroca.

2002 – prezent – reporter prezentator, televiziunea locală Sor TV, Soroca.

2002 – prezent – profesoară, limba și literatură română (grad didactic II), CTA, Soroca.

2003-2004 – director adjunct pentru educație, CTA, Soroca.

2015-2016 – președinte, Comisia de Asigurare a Calității, CTA, Soroca.

Din 2017 – metodist, cultură generală, CTA, Soroca.

Educație și formare

2017 – masterat, Managementul Educațional, USPEE „C. Stere”, Chișinău.

2016 – cursuri de formare continuă la limba și lit. română, Institutul de Științe ale Educației, Chișinău.

2016 – cursuri de formare continuă, modulul „Sistemul e-learning în educație”, IȘE, Chișinău.

2016 – seminar raional la limba și lit. română, Direcția Învățământ, Soroca.

Distincții

Ordinul „Cuvioasa Parascheva de gradul II” (2006), Mitropolia Moldovei; **Diplomă de gradul I**, participare activă la **SYMPOSIA STUDENTIUM**, USPEE „C. Stere”(2017), Chișinău; **Diplomă de onoare** a Ministerului Agriculturii(2015).

Din activitatea Cabinetului metodic

Activitatea cadrelor didactice din IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca este ghidată de Cabinetul Metodic(CM). În funcția de metodiști, pe parcursul anilor, s-au perindat profesori cu experiență cum ar fi: *Jeleasco Stepan, Tcaciuc Victoria, Socolovschi Maria, Mânăscurtă Margareta, Melnic Angela, Craveț Suzana, Ursu Larisa*. La moment această funcție o deține Steliana Solovei, metodist-discipline de cultură generală și Patrașco Larisa - discipline de specialitate.

Misiunea Cabinetului metodic: *coordonarea activității metodic-științifice a cadrelor didactice; desfășurarea activităților individuale de consultanță cu profesorii și tinerii specialiști; coordonarea și pregătirea actelor necesare pentru formarea profesională și atestarea cadrelor didactice; dirijarea activității metodice de evaluare a cunoștințelor elevilor, conform recomandărilor Ministerului Educației; contribuirea la perfecționarea cadrelor didactice, asigurând desfășurarea calitativă a procesului educațional.*

În cadrul CM se păstrează portofoliile cadrelor didactice, programele și curricula la specialități, nomenclatorul actelor normative, ce reglementează activitatea cabinetului.

Pentru o mai bună desfășurare a procesului instructiv-educativ, metodiștii organizează seminare de instruire a cadrelor didactice. În acest an de studii au fost organizate seminarele: „Proiectarea demersului didactic: metode de predare-învățare-evaluare”, „Dezvoltarea gândirii critice prin metode interactive”. Metodista Steliana Solovei le-a vorbit profesorilor despre importanța învățării centrate pe elev.

E de menționat faptul, că activitatea CM se desfășoară în baza Planurilor anuale și în baza Planului Consiliului metodic-științific. Direcția prioritară, în activitatea cabinetului, pentru anul

de studii 2017-2018, a fost implementarea sistemului de management al calității și pregătirea specialiștilor calificați pentru sectorul agroalimentar. Obiectivul de bază: formarea unei personalități multilateral dezvoltate și creative, perfecționând procesul instructiv-educativ.

Consiliul metodic - științific, președintele căruia este directorul adjunct Iurie Petric, activează de asemenea în cadrul CM și funcționează în baza unui Regulament intern, aprobat la Consiliul profesoral. Acesta se întrunește lunar pentru a evalua rapoartele de activitate ale secțiilor și catedrelor și de a acorda consiliere metodică și pedagogică cadrelor didactice. Toate ședințele sunt protocoale, iar procesele-verbale păstrate permanent în nomenclator.

La finele anului de studii metodiștii prezintă rapoarte despre activitatea cabinetului la Consiliul profesoral, făcându-se astfel un bilanț al activității metodic-științifice în colegiu.

Lucrul metodic este unul de mare responsabilitate, necesită o bună pregătire în domeniu și o dăruire de sine. Astfel, metodiștii IP Coelgiului Tehnic Agricol se ghidează de aforismul lui Geovanni Ruffini: „Profesorul este ca o lumânare care îi luminează pe alții, consumându-se pe sine”. Adevăratul metodic te învață din inimă și nu din carte...

Colegiul Tehnic Agricol din Soroca la 110 ani

Constantin Nesterenco
Director, IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca

C. Nesterenco s-a născut la 16 august 1966 în s. Boghenii Vechi, Ungheni, în familia lui Mihail Nesterenco, pedagog, absolvent al USM „V.I.Lenin” fac. Educația fizică și Anastasia Nesterenco, pedagog, absolventă a Școlii pedagogice „B.Glavan”, Soroca și a Institutului Pedagogic de Stat „Alec Russo”, Bălți, „Eminent al învățământului public al RSSM”, „Cetățean de Onoare al s.Egoreni”. Sora Oxana este stabilită cu familia la Londra, Anglia. Soția Liudmila, absolventă a Institutului de Industrie Alimentară din Kiev, în prezent, împreună cu fiica Iulia, absolventă a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, fac. Stomatologie, Chișinău, sunt stabilite în Florida, SUA.

Studii: Academia Agricolă, inginer-mecanic, fac. „Mecanica agricolă” (1988), inginer-pedagog, fac. „Pedagogie” (1991), Kiev; Academia de Administrare Publică, fac. „Relații Internaționale”, master (1998), Chișinău; Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, fac. „Managementul educației fizice”, master (2014), Chișinău; doctor în pedagogie (1994); conferențiar universitar (2006); grad managerial superior (2011).

Autor a 65 de lucrări publicate, inclusiv două manuale, o monografie, 16 articole în reviste de circulație națională, 22 articole în culegeri internaționale, 14 articole în materialele comunicărilor științifice și altele, cu un volum total de 53 c.a. Consilier în Consiliul Raional Soroca (2011 – 2019) Expert Internațional în Pedagogie, deținător al centurii negre, danul I, la luptele „Voievod”.

Participări la foruri internaționale:

A participat cu 37 rapoarte științifice la 22 conferințe internaționale din Moldova, Ucraina, Bielarus, Rusia, Polonia, România, Estonia, Marea Britanie, Canada ș.a

Distincții

Ordinul „Crucea Cernobil - Bărbăție, Onoare, Umanitate”, pentru participarea la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobil în anii 1986 și 1987; Medalia „În amintirea despre lichidarea catastrofei la CTE din Cernobil”, 2011; Insigna „Participant la lichidarea consecințelor avariei SAEC”, 2013; Ordinul „Crucea lichidatorului” de categoria întâi; Medalia

„Aniversarea de 30 de ani” de categoria întâi; Ordinul „Steaua Pentru merite” de categoria întâi; Ordinul „Steaua Pentru Bărbăție” de categoria întâi; Medalia „Lichidarea avariei la CTE” din Cernobil; Medalia „Veteran” în memoria catastrofei de la Cernobil; Ordinul „Onoare, Respect, Memorie” din 2016 a Consiliului Asociației Ucrainene „Afganezii din Cernobil”; Medalia „Pentru Cooperare” a Armatei Naționale, 2017; Medalia „Cuviosul Paisie Velicovski”; Diploma de Onoare a Academiei de Științe RM „Pentru merite importante obținute în domeniul pedagogiei”; Cetățean de Onoare al orașului Soroca.

Educație și formare

23.10-03.11.1992 – București, România „Tehnologii de mecanizare în România;

21.07-21.09.1994 – Kiev, Catedra de Pedagogie, Universitatea de limbi moderne;

29.03-03.04.2004 – Chișinău, Institutul de economie și de perfecționare în domeniul agroalimentar, Cursuri pentru managerii instituțiilor de învățământ;

21.11-27.11.2005 – Lodzi, Polonia, Stagiare în Cadrul organizației universitare Pronauca „Experiența polonă în managementul și reorganizarea agriculturii în perioada integrării în Uniunea Europeană”;

14.11-26.11.2011 – Chișinău, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, cursuri de perfecționare la specialitatea management educațional.

Colegiul Tehnic Agricol din Soroca este una dintre cele mai vechi instituții de învățământ de profil agrar din țară, fondată la 8 septembrie 1907, clădirea colegiului fiind și un monument istoric, inclus în registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de Stat. Actualmente în instituția noastră activează peste 100 de angajați, 48 dintre care sunt profesori, iar contingentul școlar constituie 480 elevi, dintre care 398 sunt din orașul și raionul Soroca.

Colegiul nostru decontează anual:

1. *Contribuții individuale de asigurări sociale de stat obligatorii – 248,7 mii lei.*
2. *Prime de asigurări obligatorii de asistență medicală – 186,5 mii lei.*
3. *Impozit pe venit din salariu – 313,3 mii lei.*
4. *Cotizații sindicale – 22,0 mii lei.*
5. *Contribuții de asigurări sociale obligatorii – 953,4 mii lei. 261 elevi din raionul Soroca primesc lunar burse de studii, care constituie 140.200 lei; 20 elevi din raionul Soroca primesc lunar burse sociale, în valoare de 5.800 lei; 5 elevi sunt la asigurarea de stat și pentru întreținerea lor se plătește anual 102,0 mii lei. În cadrul Stațiunii Didactico-Experimentale a colegiului, recoltăm anual mai mult de 200 tone de producție agricolă care, de asemenea, este vărsată în hambarul țării.*

Doresc să aduc mulțumiri tuturor angajaților, profesorilor și elevilor colegiului, pentru contribuția adusă la promovarea imaginii instituției, având convingerea că ei sunt cei mai buni conform rezultate-lor realizate: *la capitolul olimpiadei zonale între Colegiile agricole avem cele mai multe locuri premiante; rezultatele BAC-ului în acest an au sporit simțitor; de asemenea, avem performanțe la capitolul elaborări de programe, curricula și planuri de studii.* Vorbind despre participările noastre la diferite conferințe științifice constatăm cu satisfacție, că atâtea locuri premiante aduse din Marea Britanie nu are nici o altă instituție de învățământ, iar rezultatele obținute de Stațiunea Didactică Experimentală a colegiului sunt menționate anual de către Direcția agricolă, noi fiind printre primii între Colegiile agricole ale RM.

Pe parcursul anilor de activitate instituția a pregătit peste **39.000 specialiști**, care au activat și activează în toate domeniile economiei naționale.

Ași dori să nominalizez doar câțiva absolvenți din ultimile generații, personalități cunoscute în toată țară: **Andrei Grigoraș** – Erou al Muncii, r-nul Drochia; **Andrei Usatii** – Erou al Muncii, r-nul Florești; **Dumitru Moțpan** – ex. președinte al Parlamentului RM; **Nicolae Oleinic** – ex. vice prim-ministru, deputat în Parlamentul RM, președintele diasporei ucrainene; **Petru Iacubovschi** – ex. ministru al Energeticii RM; **Vitalii Postolatii** – ex. consilier al Președintelui RM în problemele energetice, academician; **Victor Micu** – președintele Consiliului Superior al Magistraturii; **Mihail Gașpar** – ex. Deputat în Parlamentul RM, actualmente unul dintre fruntașii agricoli de pe meleagurile Orheiului; **Constantin Muntean** – scriitor; **Vlad Gheorghelaș** – regretatul cunoscut interpret de muzică populară ș.a. Mulți dintre absolvenții noștri sunt preocupați de știință: **Tudor Ambros** – profesor universitar la UTM; **Gheorghe Popovici** – profesor universitar la UTM; **Aurel Marinciuc** – profesor universitar; **Ilie Macovei** – conferențiar universitar; **Tudor Erhan** – doctor habilitat UASM, fost profesor în CTAS; **V. Serbin** – conferențiar universitar, UASM; **Vladimir Deren** – conferențiar universitar la UASM; **V. Brănișter** – doctor habilitat în medicină, chirurg la Institutul oncologic; **A. Gurev** – profesor universitar ș.a.

O contribuție considerabilă în dezvoltarea economiei raionului Soroca o aduc următorii agenți economici, absolvenți ai CTAS: **Pavel Cebotari** – manager SA „Oclanda Agro”; **Anatolie Caldare** – director „Hidroinpeș”; **Sergiu Drăgan** – fost profesor la colegiu, director SRL „Ermo-Grup”; **Vasile Sochircă** – manager „Vis-Agromag”; **Nicolae Gîțlan** – director „RED NORD-VEST”; **Ion Cucicov** – Inspectoratul de Stat „Intehagro” Soroca; **Grigore Babici** – președintele „Agroindsind” Soroca ș.a.

Este imposibil de a-i nominaliza pe toți cei care activează în businessul mic și mijlociu, amintim doar câțiva absolvenți, care activează în structurile de drept și de forță din Soroca: **Ghenadie Purice** – judecător; **Rodion Ghilas** – șeful Secției de Înmatriculare a Transportului; **Gavril Ghilas** – comandantul Plutonului de patrulare Soroca – Florești; **Artiom Boldarescu** – Ministerul Apărării al RM; **Victor Spinei** – șeful pazei penitenciar; **Profir Valuța** – șef Biroul de probațiune; **Leonid Zaharii** – ex. procuror al

r-nului Soroca, avocat; **Vlad Cojocari** – procuror, raionul Căușeni, ș.a. Amintim și absolvenții noștri, care activează în Administrația Publică Locală: consilieri în CR Soroca – **Constantin Volnițchi, Pavel Cebotari, Vasile Sochircă, Mihail Popovschi, Victor Vișoțchi, Ion Spatari, Igor Matei, Nicolae Gitlan, Radion Ghilas** ș.a.

Vladimir Nicuța – vicepreședinte al raionului Soroca, fost profesor al CTAS; **Gheorghe Cojocaru** – primar Vasilcău; **Serghei Bric** – primar Stoicani; **Vasile Terentii** – primar – Căinari-Vechi, **Iurie Todirean**-vicepreședinte al raionului Soroca.

Consilieri în CM Soroca – **Albert Maliș, Mihail Popovschi, Anatolie Caldare, Iurie Todirean, Ion Cucicov, Vadim Sîrghi, Liliana Babără**. În urma celor menționate mai sus, este evident, că în colegiu se pregătesc cadre nu doar pentru întreprinderile din subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, dar și pentru economia locală. Ne mândrim, de asemenea, cu cei doi veterani soroceni ai Războiului de pe Nistru, distinși cu Ordinul „Ștefan cel Mare”, ambii fiind absolvenți ai Colegiului: **C. Șerepitco și I. Cebotari**.

La capitolul educație patriotică, în cadrul colegiului menționăm, că elevii sunt ghidați de profesori, doi dintre care sunt participanți la războiul de pe Nistru(1992) – **Gh. Mocanu și M. Pîrlii**; alți doi profesori sunt participanți la războiul din Afganistan(1979-1989) – **Vasile Vîrlan și Iurie Gancearuc**; un profesor, participant la lichidarea avariei de la Cernobil- **Constantin Nesterenco**.

La capitolul educație spirituală menționăm, că instituția noastră și-a adus contribuția la construcția Mănăstirii Cosăuți. Suntem primii care am introdus cursul de religie în colegiu. Atunci când se făcea polemică pe marginea acestui fapt în presă, preotul Andrei Seredenco(parohul bisericii „sf. Apostoli Petru și Pavel” din Soroca) deja preda religia în CTAS. Unii absolvenți ai noștri au pășit pe calea îndrumării spirituale, devenind preoți: **Andrei Popovici** – slujitor al bisericii „Sfântul Teodor Stratilat” din Soroca, **Andrei Bevza** – slujitor al bisericii din s.Racovăț, **Iurie Lupașco** – slujitor al Catedralei Episcopale din Soroca.

La capitolul sport de asemenea se evidențiază absolvenți ai colegiului: **I. Lisnic** – premiant la Olimpiadele de la Sidnei; în componența actualelor echipe sorocene de fotbal, baschet, volei, sunt câțiva absolvenți și elevi ai colegiului nostru. Școala sportivă din cadrul colegiului, a avut întotdeauna mulți discipoli cu care se poate mândri, iar participarea lor la diferite campionate, concursuri și conferințe științifice naționale și internaționale au contribuit la crearea bunei imagini a plaiurilor sorocene. Iată doar câțiva dintre ei: **Vladimir Prepeliță** – multiplu campion mondial la Triatlon-Fortă; **Tim Tarasiuc** – dublu campion la kik-boxing, campion Euro-Asiatic la „Voievod”; **Pavel Tetelea și Mihai Sidelnicov** – campioni republicani la baschet; în componența echipei sorocene de fotbal „Dava” sunt absolvenți și elevi ai CTAS: **Igor Balan, Al-dru Soroca, Roma Leșco** ș.a. Școala de lupte marțiale din colegiu se poate de asemenea mândri cu discipoli performanți: **Rodion Carp** – medaliat cu argint și bronz la Campionatul Mondial la K-1, multiplu campion al țării; **Constantin Rusu** – multiplu campion al țării la K-1, medaliat la Campionatele și Cupele Mondiale, luptător profesionist. Colegiul nostru deseori se implică în activități de caritate și ajutorare a populației în situații excepționale: *în urma deflagrației (blocul locativ din preajma fabricii de tricotate), câteva grupe de elevi ai CTAS au muncit alături de efectivul Serviciului Situații Excepționale. La lucrările de dare în exploatare a maternității și spitalului raional, erau zilnic, în ajutor calificat, elevii noștri. Atunci când s-au ridicat apele Nistrului amenințând orașul, au fost trimise câteva grupe de elevi, care au construit, din saci cu nisip, mici diguri de protecție. La construcția stadionului orașenesc de fotbal cu gazon artificial, la solicitarea primăriei Soroca, grupe de elevi erau trimise pentru a efectua lucrările respective. Atunci când la apeductul Soroca – Bălți a avut loc o avarie puternică, la solicitarea președintelui raionului, au fost implicați elevii noștri pentru ajutor la înlăturarea consecințelor. De asemenea, de către elevii noștri au fost ajutate și multe locașe sfinte sorocene.*

Parteneriate.

Colegiul se află în strânsă colaborare cu **Incubatorul de Afaceri din or. Soroca și cu Filiala Soroca a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova**, elevii fiind implicați în activități de

instruire antreprenorială (proiecte, seminare, concursuri). De asemenea, se colaborează cu **Centrul de Informație și Consultanță în Agricultură a Organizației Regionale a Fermierilor din Soroca**. Centrul le oferă elevilor posibilitatea de a participa la seminare, trening-uri, stagii peste hotare, vizite la expoziții și la agenți economici în domeniu. De mai mulți ani Colegiul întreține relații cu **Centrul de Resurse pentru Tineret „Dacia”** din Soroca, unde elevii noștri sunt implicați în calitate de voluntari, în cadrul unor activități participă la seminare instructive, sunt membri activi în Consiliul local al tinerilor din oraș, etc. Educarea unui mod sănătos de viață la elevi se realizează și prin parteneriatul cu **„Centrul prietenos al tinerilor”** din Soroca. Prin intermediul **Camerei de Comerț și Industrie**, colegiul colaborează cu **„Senior Experten Service”, Germania**, cu **„Hifab Internațional”, cu Guvernul Suediei** în problema dezvoltării sistemului de instruire și pregătire profesională în Republica Moldova. În același context, CTAS mai colaborează cu următoarele întreprinderi: **Întreprinderea de Stat pentru silvicultură, Soroca; „AMG-Kernel”; Întreprinderea pentru Protecția Solurilor, Soroca; Întreprinderea de Stat „Chetrosu”, Anenii-Noi; SA „Alfa-Nistru”; ÎM „Fabrica de Brânzeturi”, Soroca; SA „Incomlac”, Fălești; SA „Servicii Comunale”, Florești; SRL „Testor”; SA „Red Nord-Vest”, Soroca; SA „Red Nord-Vest”, Dondușeni; SA „Rețele Electrice de Distribuie Nord”, Bălți, etc.** Colegiul a stabilit relații de colaborare cu **Academia Agricolă de Stat din Kostroma, Rusia**. La rugămintea reprezentanților acestei instituții, în rol de intermediari dar și ajutor din punct de vedere lingvistic, administrația Colegiului a trimis mai multe scrisori de intenție spre opt universități cu același profil din diferite zone ale României.

Baza de studii, trai și agrement.

Colegiul dispune de: *3 blocuri de studii, cu săli de clasă, cabinete și laboratoare, necesare pentru realizarea planurilor de învățământ; ateliere didactice cu secțiile: prelucrări mecanice, lăcătușerie, sudare, forjărie; autotractorodrom; 4 cămine pentru locuit; cantină; sală de festivități; complex sportiv.* Colegiul este dotat cu utilajul și echipamentul necesar pentru desfășurarea procesului educațional și realizarea planurilor de învățământ la fiecare specialitate: *autotractorodrom; automobile și tractoare pentru instruirea individuală; stațiune didactică experimentală pentru practică și cercetări științifice; poligon experimental, pentru realizarea practicii la montajul electric.*

Colegiul dispune și de o bază complexă de computere: *sala de calculatoare (cabinetul de informatică); cabinete și laboratoare de specialitate, dotate cu calculatoare, care sunt folosite în cadrul procesului instructiv – educațional, pentru asistarea lecțiilor teoretice, simularea lucrărilor practice și de laborator, cu utilizarea SOFT-urilor respective.*

Din istoria elaborărilor științifice.

În anul 1974 – 1975, profesorul **M. Cebotari** a fost menționat la expoziția elaborărilor științifice a instituțiilor de învățământ de profil, iar lucrările lui – **„Procesul de fotosinteză” și „Clasa pentru instruirea programată”** au trezit un viu interes. Tot în acest an **M. Cebotari** obține **Medalia de bronz la EREN Moscova**. La **EREN Chișinău** a fost menționată lucrarea **„Mașina verifică cunoștințele”**, elaborată de **studentul CTAS A. Smirnov**, sub conducerea **profesoarei M. Socolovschi**. În anul de studii 1997-1998, se menționează **prof. M. Socolovschi** pentru participarea la concursul inventatorilor și raționalizatorilor. Este de menționat faptul că, colectivul CTAS s-a încadrat serios și în activitatea pentru îndeplinirea ord. nr.45 din 20 martie, 1985 „Despre activizarea lucrului într-o pregătire exponatelor creației tehnice pentru EREN”. Acel an s-a dovedit a fi foarte bogat în invenții: 33 de exponate, dintre care – 29 funcționale, 5 au fost executate la nivel de invenții serioase. În anul 1987 inginerul MTI **S. Gumenco** devine laureat al **EREN RSSM**, iar cu un an mai târziu, **colectivul pedagogic al instituției, se plasează pe locul II în RSSM la Concursul Republican al creației tehnico-științifică a studenților și profesorilor**. De-a lungul anilor în activitatea experimentală și de creație tehnică întotdeauna erau antrenați și studenții. În cadrul cercurilor de creație tehnică, sub conducerea **profesorului I. Condratenco**, a fost construit un transportor care se utilizează cu succes în fabricile avicole. Studenții **G. Pantea și N. Cuțulab**, sub conducerea **prof. T. Pașa**, au construit o mașină pentru încărcarea îngrășămintelor organice. Multe exponate, construite

de studenți, erau utilizate în instruire. Modelul funcțional al aparatului de distribuție a semințelor în semănătoarea SUPN-8, elaborat de **studentul V.Baranețchi**, sub conducerea **profesorului A.Climenco**, era demonstrat cu succes la obiectul „Mașini agricole”. În gospodăriile petroliere, în depozitele pentru păstrarea cerealelor și pentru protecția motoarelor electrice contra umidității, se utilizează aparatul cu dirijare la distanță pentru determinarea umidității, elaborat de **inginerul S.Gumenco**. În cadrul CTAS s-au mai elaborat exponate și machete: agregat pentru alimentarea cu combustibil – **I.Chetrari**; aparat pentru magnetizarea apei – **P.Molcianovschi, V.Terenti**; aparat pentru ionizarea aerului – **S.Gumenco, M.Sochirca**; aparat pentru sudarea și tăierea metalelor – **V.Mitrofan**, etc.

Elaborări științifice recente

În anul de studii 1998-1999 în cadrul CTAS, pentru prima dată, a fost organizată o conferință științifică a profesorilor și studenților, referatele științifice prezentate trezind un mare interes. În același an studenții au început să lucreze asupra proiectării și construirii unor dispozitive și machete, care pot fi văzute la expoziția permanentă a colegiului, completată în permanență. **Profesoara M. Socolovschi** s-a plasat pe **I loc** la **concursul republican „Cel mai bun laborator”** și **locul II** – „Cea mai bună lucrare metodică”. Suntem mândri de **elevul CTAS, Hangan Mihai**, care a participat la Concursul Regional „Cel mai bun plan de afacere”, desfășurat la data de 26 aprilie 2017 în municipiul Chișinău, plasându-se pe **locul III** (prof. coordonator – V. Bugai). La 30 martie 2017, în sala de ședințe a **Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare**, s-a desfășurat **Conferința republicană științifico-practică a elevilor** din instituțiile de învățământ profesional tehnic cu profil agricol, din subordine. Colegiul nostru a fost reprezentat de **elevii Popușoi Cristian și Popușoi Radu** (prof. coordonator A. Malii), care au prezentat raportul „**Mărirea randamentului termic pe baza recirculării gazelor neare**”, fiind apreciați cu Mențiune. În cadrul CTAS a avut loc **Conferința științifico-practică a elevilor**, la care cei mai buni elevi ghidați de profesori și-au prezentat inovațiile. Prestanța elevilor a fost evaluată de către un juriu (C.Nesterenco, Iu.Petric, V.Vîrlan). Elevii au prezentat 6 rapoarte însoțite de machete și prezentări grafice. Tematica cercetărilor a fost una destul de variată, dar și foarte actuală. Pe **locul I** s-au plasat elevii: **Popușoi Cristian**, cu raportul „**Mărirea căldurii de ardere a combustibilului solid**” (prof. Malii A.) și **Baban Vadim**, cu raportul „**Oportunitățile de micșorare a accidentelor rutiere prin prisma analizei și selectării datelor statistice**” (prof. Gumeni M.); **locul II** – **Morari Mihai**, cu raportul „**Cercetarea și aplicarea detectoarelor de cabluri electrice**” (prof. Vlas Gh.); **locul III** – **Starșii Valeriu, Ciobanu Andrei**, cu raportul „**Cercetarea și aplicarea instalațiilor mobile de aer condiționat**” (prof. Socolovschi M.), **Stavița Marcelen**, cu raportul „**Surse alternative de căpătare a energiei electrice din ape curgătoare**” (prof. Zaporojan V.), **Apopei Daniel, Spinei Eugen**, cu raportul „**Biogazul, o mare oportunitate pentru agricultură**” (prof. A. Lisnic). La Olimpiada Zonală (Nord), ediția 2018 (disciplinele de cultură generală), desfășurată în mun. Bălți, elevii CTAS s-au plasat pe locuri de frunte: **Limba română** – **Jaman Galina**, gr. EA 3/1 – **locul II** (prof. – Solovei Steliana). **Informatica** – **Sergheenco Gabriel**, gr. UC 3/1 – **locul I** (prof. – Gatman Olimpia); **Pahom Ilie**, gr. EM 1/1 – **mențiune** (prof. – Gatman Olimpia). **Fizica** – **Muntean Nicolae**, gr. TA 3/1 – **locul I** (prof. – Armaș Alina); **Ursachi Petru**, gr. EM 1/1 – **locul II** (prof. – Armaș Alina). **Istoria** – **Pavliuc Cătălin**, gr. EM 1/1 – **locul III** (prof. – Atamanenco Silvia); **Damian Igor**, gr. EM 3/1 – **mențiune** (prof. – Stepanyants Maria). **Geografia** – **Revenco Constantin**, gr. EA 2/1 – **locul II**, **Mihalcean Lilian**, gr. EM 1/1 – **mențiune** (prof. – Pîrlîi Mihail). **Chimia** – **Micu Radu**, gr. EM3/1 – **locul I**, **Pleşca Cristian**, gr. EM 2/1 – **mențiune** (prof. – Fornea Ana). **Biologia** – **Dobrovolschi Daniel**, gr. EM 2/1 – **locul III** (prof. – Bantoș Ana). În luna aprilie, 2018 la olimpiada republicană la „Electrotehnică”, organizată în incinta Centrului de Excelență în Electronică și Energetică din Chișinău, elevii IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca s-au învrednicit de locuri premiante: **Cernavca Maxim** – **locul II**, **Dobrovolschi Daniel** – **locul III**, **Pleşca Cristian și Cașciuc Ion** – **mențiune**.

Voi încheia discursul cu câteva maxime:

„**Creșteți cum se cade copiii voștri și nu veți avea oameni săraci**”; „**Copiii învață bunătatea de la natură, iar răutatea de la oameni**” (Nicolae Iorga);

„**Oamenii nu se caracterizează numai prin vorbele lor, ci și prin faptele lor**” (March Twain).

Consiliul Elevilor (CE) al IP Colegiul Agricol din Soroca

CE IP CTAS este o structură reprezentativă, la nivel instituțional, fondată cu scopul de a identifica și soluționa problemele, în parteneriat cu echipa managerială, cadrele didactice și părinții, care țin de activitatea școlară și extrașcolară a elevilor, în beneficiul lor, atât în activitățile din colegiu, cât și cel teritorial. Consiliul de elevi a fost organizat conform Regulamentului de organizare și funcționare al unităților de învățământ preuniversitar. CE este constituit din 20 de elevi. Conducerea CE: președinte – **Nicolae Munteanu**, grupa TA 3/1

vicepreședinte – **Ion Vasilian**, grupa EM 3/1; secretar – **Galina Jaman**, grupa EA 3/1. Activitatea CE este coordonată de către **Liliana Gîscă**, profesor din instituție, care participă la ședințele CE ghidând, consultând și informând membrii despre:

- *desfășurarea activităților de instruire și consolidare a echipei Consiliului;*
- *asistarea CE în comunicarea cu echipa managerială și corpul profesoral;*
- *monitorizarea și evaluarea dezvoltării CE, împreună cu membrii consilierii.*

Victoria Bugai,
președinte CS, profesoară de
discipline economice,
grad didactic II

COMITETUL SINDICAL

CS al IP CTAS joacă un rol foarte important în activitatea angajaților instituției: *negociază și încheie cu administrația Contractul colectiv de muncă; apără drepturile membrilor sindicatului; efectuează controlul asupra respectării legislației muncii; organizează odihnă și tratament pentru angajați; monitorizează procesul de stabilire a suplimentului echitabil la salariu.* CS realizează parteneriatul social Sindicat-Administrație, conform prevederilor *Convenției Colective ramurale* și a *Contractului colectiv de muncă*, realizând astfel în fapt, dialogul social.

Președinți ai CS al CTAS în ultimele decenii:

Serghei Țușca (1995-2000);
Zinaida Gugurin (2000-2005);
Boris Ungurean (2005-2010);

Valentina Jamba (2010-2011);
Victoria Bugai (din 2011-prezent).

Zinaida Gugurina

Valentina Jamba

Boris Ungurean

Servicii școlare

Juristul CTAS

Atribuțiile de bază ale juristului-consultant în cadrul IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca sunt: *asigurarea respectării legilor în cadrul instituției; acordarea consultațiilor juridice; informarea personalului în domeniul legislației, apărarea intereselor instituției în instanța de judecată.*

Elena Strochin,
jurist

Secția resurse umane

Zinaida Gugurin,
șef secție resurse umane

În cadrul Secției activează 2 angajați - **Zinaida Gugurin (șef) și Victoria Solovei.**

Prin parteneriatul între CTAS și autoritățile administrației publice locale, se întreprind măsuri adecvate, pentru stabilizarea cadrelor didactice calificate. Secția asigură *accesul la verificarea contractelor individuale de muncă, completarea carnetelor de muncă a salariaților, calitatea serviciilor de sprijin, contribuie la îmbunătățirea relațiilor de colaborare dintre angajați și SRU, având ca scop principal, îmbunătățirea condițiilor de activitate a tuturor angajaților.*

Victoria Solovei

Contabilitatea CTAS

În contabilitate sunt angajați 4 specialiști: **Elena Afanas** – contabil-șef; **Zinaida Gugurin** – contabil pe salarii; **Liudmila Afanas** – contabil pe materiale; **Liliana Ursu** – economist. Activitatea specialiștilor asigură: *înregistrarea, evidența și prelucrarea operațiunilor economico-financiare; controlul asupra stării decontărilor; înregistrarea resurselor bănești și valorilor materiale, reflectate în documentele contabile, conform legislației în vigoare.*

Domeniile activității financiare în cadrul IP CTAS: *activitatea colegiului și căminelor, inclusiv: finanțarea de la bugetul de stat; încasările de la prestarea serviciilor cu plată; plata pentru chiria/ locațiunea bunurilor proprietate publică.*

Elena Afanas,
contabil-șef

Zinaida Gugurin,
contabil pe salariu

Liudmila Afanas,
contabil pe materiale

Liliana Ursu,
economist

Foști contabili-șefi ai CTAS:

*Nelea Popovscaia (1971 – 1990);
Galina Ceban (1990 – 1999);
Tudor Alexei (1999 – 2004).*

Biblioteca CTAS

Din primele zile de activitate ale anului 1907, Școala medie tehnică – agricolă din Soroca, astăzi IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca, avea 2 biblioteci: una fundamentală care cuprindea **58 titluri de carte în 280 volume** și alta pentru elevi, cu **25 titluri de carte în 146 volume și 27 manuale**, tot fondul de carte fiind în limba rusă.

Primul șef al bibliotecii a fost profesorul **Dorofei Covalevschii**, următorii bibliotecari nefiind din păcate cunoscuți, până la **Roza Gurtina**, care a activat până în anul 1970. Între anii 1970 – 1998 – **Anastasia Drobușenco**, iar din anul 1998 până în prezent, în funcția de bibliotecar-șef activează **Tamara Tetelea** (grad de calificare I). **Nina Stratan**, grad de calificare II și **Liliana Gîscă** – bibliotecari.

Actualmente biblioteca dispune de **6 462 titluri** de carte și publicație periodică în **41 595 volume**.

Fiind parte integrată a sistemului de învățământ, biblioteca se implică în procesul de asigurare a calității, formării profesionale prin activități în vederea promovării cărții, lecturii, asigurării cu manuale. În incinta bibliotecii s-au amenajat un șir de expoziții cu caracter informativ, consacrate diferitor evenimente și personalități: „**Colegiul Tehnic Agricol la 110 ani**”; „**ABC-ul antreprenorului**”; „**Apostolul limbii române – Gr. Vieru**” etc.

S-au desfășurat prezentări și lansări de carte: „**Poezia – muzica sufletului**” (poetul Petre Popa); „**Jupânița cea Frumoasă**” (autor N. Bulat); „**Armonia tăcerii**” (autor Ana Goian), etc. Serate – mese rotunde: „**Și iarăși cartea...**”, „**În pas cu Europa**” (întâlnire cu N. Bulat) etc.

Pe parcursul anilor, biblioteca a servit interesele de informare, studii, lectură, educație a beneficiarilor.

Tamara Tetelea,
bibliotecar-șef

Nina Stratan,
bibliotecar

Liliana Gîscă,
bibliotecar

Fondul bibliotecii Colegiului constituie astăzi **45 378 ex. volume**: cărți și ediții periodice, ce includ literatură din diferite domenii, inclusiv în limba română – **28 539 ex.** Numărul de titluri – **6 431**. Colecția de manuale – **25 764 ex.**, în limba română – **16 423 ex.** Manuale de specialitate – **12 678 ex.**, în limba română **5 969 ex.** Manuale de cultură generală – **13 086 ex.**, în limba română – **10 454 ex.** Colecția de literatură artistică – **11 167 ex.** Biblioteca, fiind un sprijin semnificativ al procesului instructiv – educațional, asigură cerințele de informare documentară, lectură și studiu ale elevilor, cadrelor didactice și celorlalte categorii de persoane.

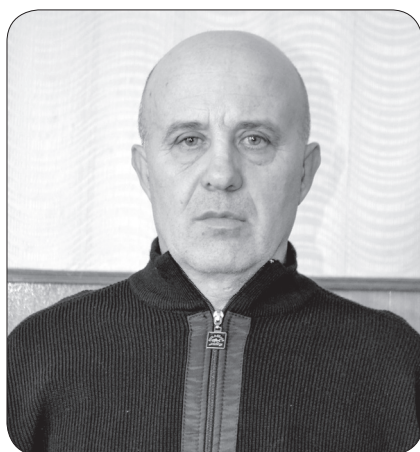
Activitatea artistică

Alexei Podubnii,
profesor de muzică,
conducător de cercuri,
grad didactic II.

Seviciul contribuie la organizarea activităților extrașcolare în cadrul CTAS, elevii fiind instruiți la unul din instrumentele orchestrale: *pian, acordeon, chitară, instrumente de percuție*. Participanții evoluează cu succes, în cadrul numeroaselor manifestări cultural-artistice: *concursuri, festivaluri, concerte, TVC-uri* atât în incinta colegiului, cât și în afara lui.

Pedagogul social

Gheorghe Mocanu,
pedagog social

Serviciul planifică lucrul educativ și cultural din cămin și contribuie la realizarea acestuia. Planifică și organizează, în comun cu consiliul locatarilor căminului, activități culturale, sportive, educative. Organizează convorbiri individuale și în grup cu elevii.

Secretariat

Victoria Solovei,
secretar al CTAS
din anul 1995

Atribuții: *informarea profesorilor și elevilor asupra activității CTAS și directivelor CA; administrație; înregistrarea corespondenței, actelor, etc., în registrul de intrare – ieșire; procurarea și păstrarea documentelor, privind legislația școlară; asigurarea comunicării CTAS (telefon, fax, e-mail); tehnoredactarea ordinelor directorului; pregătirea documentației pentru delegarea colaboratorilor colegiului.*

Protecția muncii

Iurie Ungurean,
*Inginer securitatea
și sănătatea în muncă*

Sănătatea și securitatea muncii reprezintă un ansamblu de activități, având ca scop asigurarea condițiilor optime în desfășurarea procesului de muncă, apărarea sănătății, integrității corporale și vieții lucrătorilor și a altor persoane antrenate în procesul de muncă.

Asistența medicală

Gheorghe Țicu,
asistent medical

Zilnic, asistenții medicali supraveghează starea de sănătate a elevilor, profesorilor și angajaților. La fel, în cadrul atribuțiilor serviciului, este să asigure controlul asupra calității și inofensivității produselor alimentare primite, prepararea calitativă și inofensivă a hranei pentru elevi și angajați în cantina CTAS. Astfel, cei care studiază și muncesc în CTAS se află în siguranță în ceea ce privește acordarea asistenței medicale de urgență.

Nina Țicu,
asistent medical

Cantina CTAS

Galina Ghervas,
șef cantină

În cantina colegiului lucrează două bucătărese - Galina Ghervas (șef) și Tatiana Șestacova. Zi de zi bucătăresele pregătesc hrana conform rigorilor sanitare de stat pentru elevi și angajați. Munca lor este una destul de responsabilă și deloc ușoară, începând din primele ore ale dimineții, când unii încă nici nu s-au deșteptat și încheindu-se seara târziu. Lucrul este administrat de șefa cantinei, care are grijă ca toată activitatea să fie la cel mai înalt nivel.

Tatiana Șestacova,
bucătăreasă

Veterani ai educației

*„Ne naștem slabi și avem nevoie de putere;
ne naștem neputincioși și avem nevoie de ajutor;
ne naștem mărginiți și avem nevoie de judecată.
Ceea ce ne lipsește când venim pe lume
și de care avem nevoie mai târziu,
ne este oferit prin educație...”*

Jean-Jacques Rousseau.

O adevărată comoară, în contextul dezvoltării personale și profesionale a studenților Colegiului Tehnic Agricol, a fost contribuția d-lui **Veaceslav Ursu**. Între anii **1986-1988** a activat în funcție de secretar al **Comitetului comsomolist** al CTAS. În perioada **1990-1996** a depus un efort considerabil în creșterea competențelor și a aptitudinilor studenților, activând în calitate de **director adjunct pentru educație**, iar următorii 5 ani i-a dedicat funcției de **profesor de geografie**.

Rolul nobil al educației, în cadrul Colegiului și l-a asumat timp de 6 ani, trasând ca obiectiv al activității sale dezvoltarea intelectuală și strategică a studenților. A dat dovadă de competență și tact pedagogic, de un stil aparte de predare și interacționare cu colegii și studenții, de cunoștințe solide de specialitate, dar și de abilitatea de aplicare a metodelor și tacticilor de educație. Astfel, dl. Veaceslav Ursu a îndeplinit o sarcină de o deosebită importanță, care a asigurat formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul Colegiului Tehnic Agricol,

strâns legate de viață, de activitatea socio- profesională, morală și cetățenească.

Dna **Larisa Ursu** a dat un impuls de înaltă calitate procesului educațional, activând ca director adjunct între anii 2006-2012. În această perioadă studenții au avut frumoasa ocazie de a prelua multe lucruri bune, lecții de urmat, orizont larg de cunoștințe și înalte competențe personale și profesionale. Rezultatele muncii sale au fost mereu evidente - au fost organizate nenumărate activități, lucru individual cu studenții, dar și colaborare constructivă cu colegii.

Larisa Ursu

Veaceslav Ursu

Personalul auxiliar

În IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca, alături de cadrele didactice și cele manageriale, un loc aparte în promovarea imaginii instituției, o are și personalul auxiliar: *intendent, persoane de serviciu, sudor, muncitori, menajeri, tâmplari, lăcătuși, electricieni, bucătari, paznici.*

Nicolae Solovei,
șeful gospodăriei CTAS

Personalul își onorează zi de zi, cu responsabilitate obligațiunile, având grijă de curățenie, amenajare, reparație, hrană pentru elevi și profesori. Responsabilitatea și dăruirea cu care acești oameni își fac meseriile lor de valoare asigură desfășurarea bună și stabilă a procesului de studii. Buna dispoziție a cadrelor didactice și elevilor este întregită printr-un zâmbet al portarului, care în fiecare dimineață îi întâmpină pe toți cu multă dragoste și bunăvoință. Pe timp de vară aceste persoane muncesc la reparația blocurilor de studii și amenajarea teritoriului, în fiecare zi contribuie la crearea condițiilor de muncă, prin menținerea curățeniei, noaptea veghează liniștea și asigură ordinea.

Iurie Gancearuc

Grigore Gavrilenco

Slavii Grosu

Vladimir Afanas

Grigore Vacari

Alexei Zubatii

Andrei Gorgan

Victor Tonica

Anatolie Mînzat

Dumitru Petrache

Valentina Dragalin

Tamara Iaricevscaia

Elena Cebotari

Varvara Nastas

Raisa Cavalciuc

Gancearuc Victor, Gancearuc Iu. - *intendenți*; Cioban Gheorghe - *inginer elec.*; Grosu Slavii - *tâmplar*; Morari Valeriu - *lăcătuș*; Pahom Grigorie, Carp Radu - *electrici*; Gugurin Petru, Cojocari Alexandru, Gorgan Andrei, Zubatii Alexandru, Mînzat Anatolie, Vacari Grigore, Petrache Dumitru, Tonica Victor - *paznici*; Cavalciuc Raisa, Fornea Ana, Maxian Liubovi, Cebotari Elena - *deridicătoare*; Iaricevscaia Tamara, Vacari Svetlana, Nastas Varvara, Grajdean Natalia, Dragalin V-na - *pers. de serv.*; Tanas Vasile - *sudor*; Afanas Vladimir, Gavrilenco Grigore - *muncitori*; Bița Stanislav - *îngr. de teren*.

Ana Fornea

Liubovi Maxian

Natalia Grajdean

Corpul didactic al Liceului Tehnic Agricol din Soroca, anii 1930. În centru dir. M.Marcu

Profesori, Liceul Agricol Soroca, 1931

Fanfara Liceului Tehnic din Soroca, 1942

CTAS-110-ani.
Președintele raionului, Gh. Muntean, deputat în Parl.
RM, E.Bodnarenco, viceministrul V.Luca

C.Nesterenco la vitrina trofeelor sportive ale CTAS

CTAS – 110 ani. PS Ioan, Episcop de Soroca
Vicarul Mitropoliei Moldovei

Sfintirea sălii sportive renovate

Drobușenco Anastasia, șef bibl. 1970-1998

CTAS, campioni republicani la minifotbal, 2017

Elevi ai CTAS - Campioni

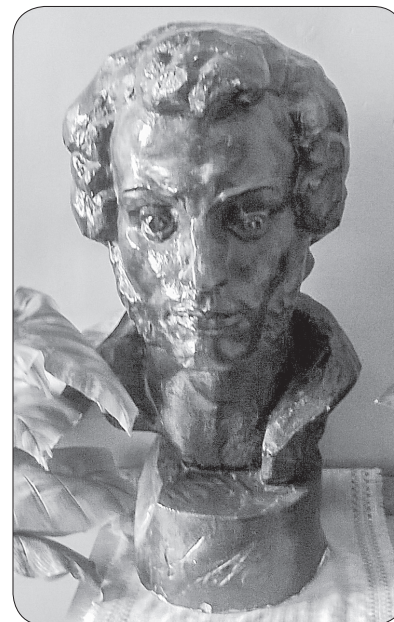

CTAS „Voievod”, 2016

Ansamblul folcloric CTAS

Сороковский Теоретический Лицей имени А.С. Пушкина

Гимн Лицея им. А. С. Пушкина

«Лицей! Лицей!» - опять звучит - «Лицей!»

Оно почти исчезло, слово это,
Оставшись от великого поэта
Да на страницах пыльных словарей.

А жизнь идёт всё круче и быстрее,
И надо не отстать, не растеряться,
И человеком, главное, остаться,
Поэтому — да здравствует Лицей!

Да здравствует умов великих труд!
Пусть будет верным спутником учений
Лицей — родитель наших достижений,
Его уроков годы не сотрут.

Мы станем образованней, смелей,
И жизнь нам не покажется рутиной,
И пусть не станет целый мир чужбиной,
Отечеством останется лицей!

Да, пусть не будет тяжким знаний груз,
И не дай бог забыть или привыкнуть !
Пусть каждый может, встретившись, воскликнуть:
«Друзья мои, прекрасен наш союз!» - 2 раза

В ТЕМПЕ МАРША

ИСТОРИЯ ЛИЦЕЯ

После установления (летом 1940-го года) советской власти в Бессарабии, осенью того же года, в здании бывшей гимназии (фото 1), была открыта русская средняя школа № 2, директором которой **был назначен Волчанский Дмитрий Михайлович**. В годы ВОВ (1941-1944) школа была закрыта. Осенью 1944 года школа заработала вновь и её директором стал **Лернер Григорий Ильич**. Первый выпуск 1945 года состоял всего из 11 выпускников, но уже выпуск 1946 года составили 26 человек.

В 1949 году, в честь 150-летнего юбилея со дня рождения А.С.Пушкина, школе было присвоено его имя. По этому поводу состоялся торжественный вечер, на котором с докладом о Пушкине, выступил ученик 9 класса, а ныне известный писатель Михаил Хазин. Постепенно от этой школы отделяются и обретают самостоятельность новые русские школы г. Сорока (№ 4, 6, 7).

В 1972 году школа получает новое здание, где находится по сей день. В новой школе было **32 учебных класса, большой спортивный зал, школьные мастерские, школьная библиотека, музей, лингвфонный кабинет, столовая на 300 мест**, светлые просторные рекреации. У входа, учащихся встречал большой портрет А.С.Пушкина. Со временем отделившиеся школы вновь присоединились к школе № 2. Это школы № 4, 6, а в 2007 году и школа №7 (фото 2). Директором стала Михайлова Лучия Петровна. В 1998 году, приказом Министерства просвещения Республики Молдова, Сорокская русская средняя школа № 2 (фото 3) получила звание Теоретического Лицея им. А.С. Пушкина. За время своего существования, школа подготовила около 30000 достойных и образованных выпускников. 78 из них, награждены золотыми и серебряными медалями.

Лицей гордится **44 докторами наук, 492 кандидатами наук**, в разных областях знаний, более 20 вы-

foto 1

foto 2

foto 3

пускников имеют учёные степени. Среди них: **Койфман Оскар** - доктор химических наук, заместитель директора Института Химии Растворов Академии Наук; **Колкер Аркадий** - член корреспондент Академии Наук России, много лет проработал ректором Ивановского Химико-Технологического Института, который входит в десятку самых лучших ВУЗов России. **Гарабаджиу Александр** - доктор наук, член корреспондент Академии Наук России, проректор Петербургского ХТИ. **Жердёв Владимир** - член Академии Медицинских Наук, изобрёл лекарство против болезней сердца и головного мозга. **Толпешта Инна** - доктор наук, преподаватель МГУ. **Мазур Аркадий**, **Суслов Владимир** - кандидаты медицинских наук, Кошуг Ванда и сотни других.

ДИРЕКТОРА ШКОЛЫ

Волчанский Дмитрий Михайлович (1940-1941);
 Лернер Григорий Ильич (1944-1946);
 Балкунов Степан Кириллович (1946-1949);
 Малецкий Станислав Ипполитович (1949-1952);
 Кривилёв Максим Иванович (1952-1955);
 Петров Филипп Антонович (1955-1959);
 Лихонин Геннадий Леонидович (1959-1962);

Якубова Татьяна Константиновна (1962-1980);
 Попеску Лидия Фёдоровна (1980-1986);
 Манолий Василий Семёнович (1986-2005);
 Лозинская Светлана Ивановна (2005-2007);
 Михайлова Лучия Петровна (2007-2011);
 Шилова Сильвия Петровна (с 2011-го).

**Степан Кириллович
Балкунов**
1946-1949

**Станислав Ипполитович
Малецкий**
1949-1952

**Филип Антонович
Петров**
1955-1959

**Татьяна Константиновна
Якубова**
1962-1980

**Лидия Фёдоровна
Попеску**
1980-1986

**Василий Семёнович
Манолий**
1986-2005

**Лучия Петровна
Михайлова**
2007-2011

**Сильвия Петровна
Шилова**
с 2011-го

ЗАВЕДУЮЩИЕ УЧЕБНОЙ ЧАСТЬЮ:

Костецкий Александр Пантелеймонович;
Маргулис Лев Абрамович;
Гециу Тамара Фёдоровна;
Коромысличенко Клавдия Ивановна;
Марченкова Валентина Сергеевна;
Евтодиева Евдокия Савовна;
Кишнер Елена Викторовна;
Рогова Татьяна Васильевна;

Шлафман Фаина Михайловна;
Сандул Раиса Федосеевна;
Орлова Лилия Савельевна;
Неумыванная Зинаида Викторовна;
Белецкая Наталия Н.
Давиденко Элина Олеговна;
Шилова Сильвия Петровна;
Андриуцэ Виолета Алексеевна.

**Костецкий
Александр
Пантелеймонович**

**Маргулис
Лев
Абрамович**

**Гециу
Тамара
Фёдоровна**

**Коромысличенко
Клавдия
Ивановна**

**Марченкова
Валентина
Сергеевна**

**Евтодиева
Евдокия
Савовна**

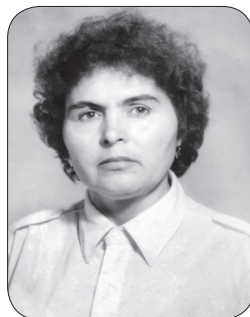
**Кишнер
Елена
Викторовна**

**Рогова
Татьяна
Васильевна**

**Шлафман
Фаина
Михайловна**

**Сандул
Раиса
Федосеевна**

**Орлова
Лилия
Савельевна**

**Давиденко
Элина
Олеговна**

**Белецкая
Наталия
Николаевна**

**Шилова
Сильвия
Петровна**

**Андриуцэ
Виолета
Алексеевна**

ВЕТЕРАНЫ ЛИЦЕЯ

Медвинер Н. Ф.

Штирбу Г. А.

Фагурел Л. В.

Чеботарь З. М.

Говорова А. М.

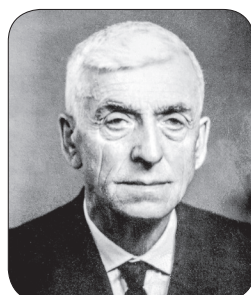
Шишкин В. А.

Каменева М. С.

Дубровская Н. В.

Задорожный Н. И.

Голяник В. С.

Унтура С. С.

Гуровая К. Е.

Димитштейн Р. И.

Скокова Т. И.

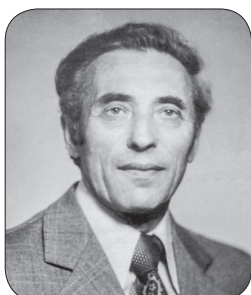
Александрова В. С.

Шукина В. Я.

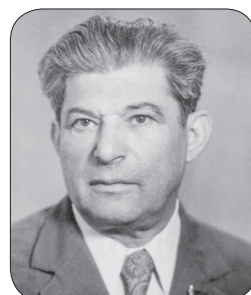
Калуцкий В. И.

Цитман А. Н.

Эльман Е. М.

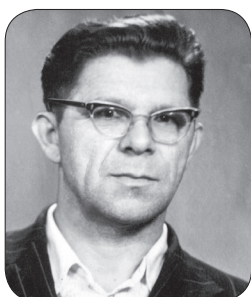
Фельдман И. М.

Коган Д. Б.

Яворская М. П.

Куприев И. Я.

Молдавская Ц. К.

Петрович Л. П.

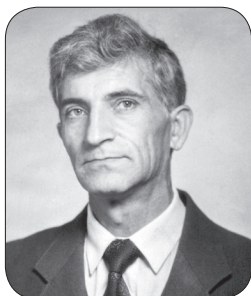
ВЕТЕРАНЫ ЛИЦЕЯ

Чабан И. И.

Сидоренко Л. Д.

Паладий Ф. В.

Бурман Р. А.

Вайнер Т. М.

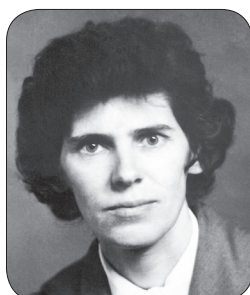
Дементеев Я. А.

Карабаджак С. Д.

Цекиновский Б. И.

Петрова Э. Ф.

Павленко А. П.

Паутов А. Н.

Артюхин В. С.

Буллат Е. Ф.

Афуркеева В. А.

Таку Л. В.

Собуцкий Н. И.

Севернова Т. А.

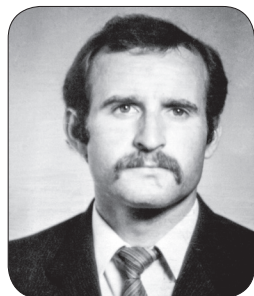
Сковпина С. И.

Таку О. М.

Бородкина Р. Л.

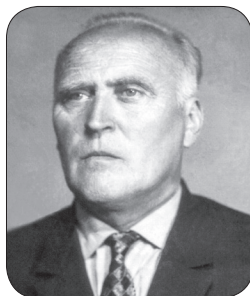
Костин Ю. А.

Захарская В. Я.

Пасечник Б. Н.

Руснак Ф. П.

Серебряный В. М.

Сороковский Теоретический Лицей имени А. С. Пушкина сегодня

АДМИНИСТРАЦИЯ ЛИЦЕЯ

Шилова
Сильвия Петровна
директор ТЛ „А. Пушкин”

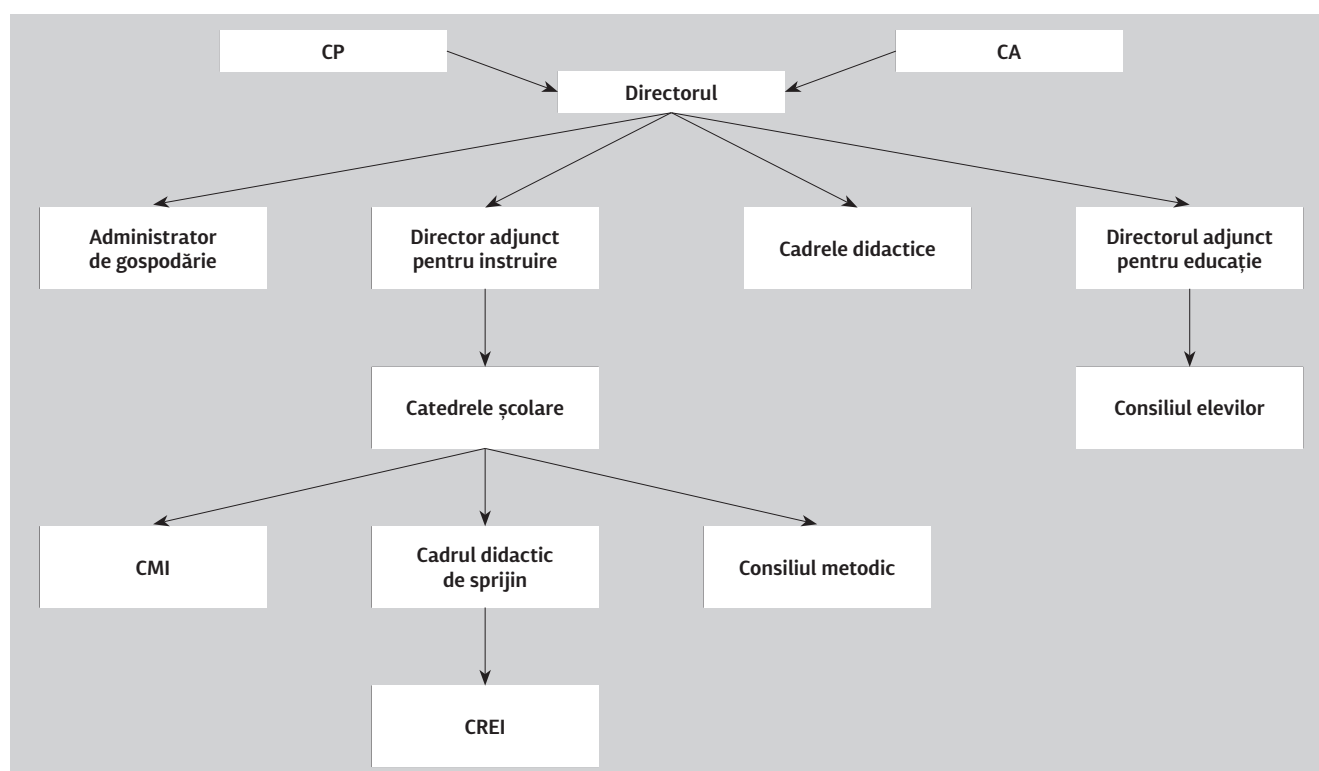

Андриуцэ
Виолета Алексеевна
*заместитель директора
по учебной работе*

Лозинская
Светлана Ивановна
*заместитель директора
по воспитательной
работе*

ORGANIGRAMA IPLT „A. PUȘKIN”

Методические Объединения

МО гуманитарного цикла

Состав МО: Клобуцкая Р.Н. (русс. язык и лит.), Андон-Спинеи М.А. (геогр.),
Топоровская И.В. (русс. язык и лит.), Успенская М.С. (русс. язык и лит.) - дид.степ. II;
Лисник В.Л. (история) - дид. ст. I; Якубичкая И.В. (история).

Клобуцкая Р.Н.
руководитель МО

Андон-Спинеи М.А.

Топоровская И.В.

Успенская М.С.

Лисник В.Л.

Методическая тема МО

«Внедрение новых образовательных стандартов в преподавании гуманитарного цикла как условие обеспечения современного качества образования»

Задачи:

1. Изучение нормативно-правовой, методической базы по введению «Регистра стандартов оценивания компетенций учащихся»
2. Повышение уровня профессиональной подготовки учителя через систему семинаров, методсоветов, курсы повышения квалификации, в том числе дистанционных курсов, обмен опытом, самообразование.
3. Содействие раскрытию творческого потенциала обучающихся через уроки и внеклассную работу на основе новых образовательных технологий.
4. Организация системной подготовки к выпускным экзаменам.

Предметные олимпиады

предмет	класс	Ф. И. ученика	учитель	Районная олимпиада	Республик. олимпиада
Русский язык и лит.	12	Кузнецова А.	Клобуцкая Р.Н. Клобуцкая Р.Н. Успенская М. С. Успенская М.С. Успенская М.С. Успенская М.С. Успенская М.С. Успенская М. С.	1 место	поощрение
	11	Васильчик А. Шеховцова М. Продан И. Малинда П. Курманский А. Поповская Е. Логин Е.		3 место 1 место 2 место 3 место 3 место 1 место 2 место	
	9				
География	12	Шарко А. Телков И. Пласкин А. Халилов Д. Сокирка А. Вакарь А. Кириленко Д. Леводянская Е. Ворник Д. Старчук А.	Андон-Спинеи М. А.	поощрение поощрение поощрение 2 место 2 место 1 место 2 место поощрение 2 место 3 место	
	11				
	10				
	9				
История	12	Кузнецова А. Пласкин А. Продан И. Вакарь А. Протопопова З.	Лисник В. Л.	1 место поощрение 2 место поощрение поощрение	

МО естественно-математического цикла

Состав МО: Унтура С.С. - руководитель МО (химия, биология) - высшая дид. степ.;
Орлов С.М. (математика), **Армаш А.П.** (физика) - дид. степ. II;
Парасий В.М. (математика и физика); **Андроник И.В.** (информатика).

Унтура С.С.
руководитель МО

Орлов С.М.

Армаш А.П.

Парасий В.М.

Методическая тема МО

«Формирование ключевых компетенций и их роль в повышении качества знаний учащихся.»

Задачи:

1. Проводить всю учебно-воспитательную работу МО на основе Базового Куррикулума и Стандартов по дисциплинам.
2. Внедрять качество обучения; развивать коммуникативные, исследовательские, творческие навыки учащихся.
3. Воспитывать интерес учащихся к естественнонаучным дисциплинам через вовлечение учащихся в исследовательскую деятельность и внеклассные мероприятия по предмету.
4. Повышать уровень компетенции и квалификации учителей МО.
5. Воспитывать и развивать духовно-нравственные качества учащихся, помогая в формировании компетентности и развивая личность ученика.
6. Совершенствовать систему методической работы, обеспечить рост профессиональной компетентности педагогов.
7. Оказать методическую помощь молодым специалистам в повышении качества педагогического мастерства.

Исследовательские работы учащихся:

1. «Секреты аспирина». Руснак Наталья (12 кл) - 1 место на районной НПК по химии
2. «Современные Информационные Технологии и их влияние на человеческий организм». Вакарь Анна (10 класс) - 3 место на районной НПК по биологии

Предметная олимпиада:

предмет	класс	Фамилия Имя ученика	учитель	Районная Олимпиада
биология	9	Величкина Анна	Унтура С.С.	2 место
математика	11	Курманский Антон	Орлов С.М.	1 место

Результаты участия в Районной Научно-Практической Конференции

предмет	класс	место	ФИ ученика	Тема	учитель
химия	12	1	Руснак Наталья	«Секреты Аспирина»	Унтура С.С.
биология	10	3	Вакарь Ана	«Современные ИТ и их влияние на организм человека»	Унтура С.С.

МО лингвистический цикл

Состав МО: Попа М.В. (руск. язык и лит.), дид. ст. II; Куцуруба С.Г. (рум. язык и лит.), дид. ст. II;
 Шилова С.П. (рум. язык и лит.), дид. ст. I; Сырбу А.В. (нач.классы) дид. ст. II;
 Андриуца В.А. (англ. язык), дид. ст. I; Гуцу О.С. (англ. язык), дид. ст. II; Чемага Д.Г. (англ. язык).

Попа М.В.
руководитель МО

Куцуруба С.Г.

Шилова С.П.

Сырбу А.В.

Андриуца В.А.

Методическая тема МО

„Implementarea procesului de percepere și organizare a deprinderilor integratoare”.

Задачи:

1. Определение самых эффективных методов повышения качества знаний учащихся.
2. Повышение профессионального уровня преподавателей путем посещения разных семинаров, конференций, уроков у коллег с опытом.
3. Применение дифференцированного подхода к учащимся с разными уровнями развития, особенно к учащимся с CES
4. Использование на уроках компьютера и других технологий.
5. Уделять время самообразованию и самосовершенствованию.

Результаты олимпиад

Предмет	Класс	Школьный этап	Ф.И.ученика	Районный этап	Учитель
Румынский язык	9	I	Popovscaia Ecater	II	Sărbu A.
	9	II	Cristali Ana	I	Cuțuruba S.
	9	III	Petrașevschi Max..	-	Sîrbu A.
	10	I	Protopopova Zlata	I	Popa M.V.
	10		Sinovscaia Irina	II	Popa M.V.
	10	II	Vacari Ana	mențiune	Popa M.V.
	11	III	Levodeanschi Ec.	III	Popa M.V.
	11		Secară Anastasia	I	Popa M.V.
	11	I	Șehovțova Marta	-	Popa M.V.
	12	II	Halilov Dmitrii	II	Popa M.V.
	12	III	Prodan Ilie	III	Popa M.V.
	12		Rusnac Natalia	I	Popa M.V.
			Gordinschi Irina	II	Popa M.V.
		I	Vasilcic Alexandra	III	Popa M.V.
		II	Cuznețova Al-dra	mențiune	Popa M.V.
		III	Oriol Maria	-	Popa M.V.
Английский язык	9	I	Pavlenco Nichita	-	Guțu O.S.
	9	II	Petrașevschi Max	mențiune	Guțu O.S.
	9	II	Vornic Dmitrii	-	Guțu O.S.
	9	II	Dziubenco Dmitrii	-	Guțu O.S.
	10	I	Vacari Ana	-	Guțu O.S.
	10	II	Protopopova Zlata	mențiune	Guțu O.S.
	10	II	Ignatiuc Xenia	-	Guțu O.S.
	10	III	Chirilenco Dina	-	Guțu O.S.
	11	I	Malinda Polina	mențiune	Andriuță V.
	11	II	Prodan Ilie	III	Andriuță V.
	11	III	Curmanschi Anton	-	Andriuță V.
	2	I	Rusnac Natalia	-	Andriuță V.
	12	II	Plaschin Andrei	-	Andriuță V.
	12	III	Șarco Alexandra	-	Andriuță V.
	12		Cuznețova Al-dra	II	Andriuță V.

МО Искусства, технологии, спорт

Состав МО: **Антоневич С.И.** - руководитель МО (муз. восп.), дид. степ. I;
Костин Ю.А. (физ. восп.), дид. степ. I; **Бужор С.А.** (ИЗО, тех. восп.);
Давиденко Э.О. (ИЗО), дид. степ. I; **Тисовская Н.Г.** (тех. Восп.), дид. степ. I;
Маришкой Д.С. (тех. восп.).

Антоневич С.И.
руководитель МО

Методическая тема МО

«Повышение мотивации обучения, путем подбора эффективных педагогических технологий».

Задачи:

1. включать изучение широких (глобальных) тем и проблем, что позволяет учитывать интерес одаренных детей к универсальному и общему, их повышенное стремление к обобщению, теоретическую ориентацию и интерес к будущему;
2. использовать в обучении междисциплинарный подход, на основе интеграции тем и проблем, относящихся к различным областям знания;
3. включать элементы индивидуализированной психологической поддержки и помощи с учетом своеобразия личности каждого одаренного ребенка.
4. учитывать интересы одаренного ребенка и в максимальной мере поощрять углубленное изучение тем, выбранных самим ребенком;
5. помощь одарённым детям в самораскрытии (их творческая направленность, самопрезентация в отношениях).

Костин Ю.А.

Бужор С.А.

Давиденко Э.О.

Тисовская Н.Г.

Маришкой Д.С.

Кружковая работа по муз. и физ. воспитанию:

Антоневич С. И. – вокальные ансамбли: «Домисолька», «Родничек», хор 5-ых классов «Гармония».

Костин Ю. А. – секции: «лёгкая атлетика», «баскетбол».

Внеклассные мероприятия

Костин Ю. А. - чемпионат города по кроссу; первенство города по баскетболу среди мальчиков; городской турнир по баскетболу; чемпионат района по баскетболу; чемпионат района по волейболу; чемпионат района по легкой атлетике; чемпионат республики по легкой атлетике, по кроссу.

Антоневич С. И. - музыкальное оформление и подготовка номеров к 1 сентября; концерт ко Дню Учителя; «Осенняя пора – очей очарованье»; новогодние утренники; рождественский концерт; праздничный концерт посвященный дню 8 марта; «До свиданья, начальная школа», 4«А», 4«Б» классы;

Тисовская Н. Г., Бужор С. А., Давиденко Э. О., Маришкой Д. С. - выставка детских изделий «Martisor»; выставка пасхальных яиц; оформление зала мисс-осень, посвящение в пушкинцы; выставка рождественских елок; выставка рисунков на тему «противопожарная безопасность», «права ребенка».

МО начальные классы

Состав МО: Давиденко Э.О., рук.МО, 3-а класс, Белецкая Н.Н., 1 кл.- дид. степ. I;
Тисовская Н.Г., 2-а кл., Цандер И.И., 3-б кл., Мисак Е.Н., 4-а кл.,
Елева Л.Б., 4-б кл.- дид. степ. II; Маришкой Д.С., 2-б класс.

Давиденко Э.О.
руководитель МО

Методическая тема МО

«Повышение качества образования в начальной школе путем формирования компетенций учителей и учащихся».

Задачи:

1. Освоение и использование методологии КОД (1-3кл.), ГИДа по внедрению методологии КОД, отбор методов, средств, приемов, технологий, соответствующих КОД.
2. Формирование у учащихся способностей к самооценке.
3. Использование различных типов оценивания, в т.ч. рефлексивных.
4. Организация методического сопровождения профессиональной деятельности учителей начальной школы.

Белецкая Н.Н.

Тисовская Н.Г.

Цандер И.И.

Мисак Е.Н

Елева Л.Б.

Маришкой Д.С.

Внеклассная и внешкольная деятельность

Концерт ко Дню Учителя, 1-4 кл.; фестиваль Яблока, 1-4 кл.; выставка рисунков «Растём без насилия», 1-4 кл.; выставка «Ёлочка своими руками», 1-4 кл.; фестиваль «Рождественские маски», 1-4 кл.; поездка в Дом престарелых с. Бэдишень, 3-А кл.; выставка Мэришоров, 1-4 кл.; выставка «Украшения к Пасхе», 1-4 кл.

Доклады педагогов

Тисовская Н.Г. – «Формулирование критериев оценивания».

Маришкой Д.С. – «Типология формативного и суммативного оценивания».

Мисак Е.Н. – «Различные техники и приёмы проведения точечного и формативного оценивания».

Давиденко Э.О. – «Технологии устного суммативного оценивания».

Давиденко Э.О. – «Психологический портрет младшего школьника в контексте КОД».

Белецкая Н.Н. – «Что даёт КОД родителям?».

Тисовская Н.Г. – «Сотрудничество с родителями в контексте КОД».

Давиденко Э.О. – «Темы, актуальные для обсуждения на родительских собраниях. Встречи с родителями tete-a-tete».

Заместители директора

**АНДРИУЦЭ ВИОЛЕТА
АЛЕКСЕЕВНА**
*заместитель
директора по учебной
работе*

*Родилась 3 декабря 1973
года в с.Бадичаны, Сорока*

Образование:

*Государственный
Университет „Alecu Russo”,
фак. Иностранные языки,
г.Бельцы.*

Domenii principale studiate:

2000 - Stagiul de formare la specialitatea limba engleză, Soroca;
2008, 2013 - Formarea continuă la specialitatea limba și lit. engleză, Institutul de Științe ale Educației, Chișinău;

2012 - Școala practică de predare în parteneriat cu voluntari, Corpul Păcii, Chișinău;

2012 - Stagiul de formare, în problemele promovării standardelor educaționale, managementul Curriculumului, Planului de învățământ, evaluării în bază de competențe, educației incluzive Institutul de Științe ale Educației, Chișinău;

2013 - Proiectul „Elaborarea și managementul proiectelor”, Corpul Păcii SUA în RM, Chișinău;

2017-2018 - Cursuri Internaționale pentru profesorii de limbă engleză, de către Consiliul Europei- or. Graz, Austria; Universitatea internațională din San-Servolo, Veneția Italia.

МЕТОДИЧЕСКАЯ РАБОТА ЗА 2017 -2018 УЧЕБНЫЙ ГОД

В 2017-2018 учебном году педагогический коллектив школы работал над методической темой: «Формирование успешной, компетентной личности, способной в дальнейшем к самостоятельному осознанному выбору жизненного пути».

Задачи:

1. *Обеспечение непрерывности образования педагогических кадров через систему повышения квалификации.*
2. *Совершенствование педагогического мастерства учителей через овладение современными образовательными технологиями.*

3. *Сосредоточение основных усилий методических объединений на развитии ключевых компетенций обучающихся для их успешной социализации и актуализации.*

4. *Активизация работы педагогического коллектива с учащимися, имеющих с высокий уровень мотивации обучения и со слабоуспевающими учениками.*

План методической работы школы был интегрирован в план работы образовательного учреждения. В этой структуре ведущая роль отведена педагогическому совету, вторым рабочим органом является методический совет, который руководит работой

предметных методических объединений. В целях обеспечения выбора направлений методической работы было осуществлено прогнозирование потребностей педагогов в методическом обеспечении образовательного процесса. На основе диагностики составлен план методической работы, уточнен план повышения квалификации учителей, перспективный план аттестации работников школы, подбор тем по самообразованию педагогов.

Формы методической работы:

Работа пед. советов; работа методического совета школы; работа методических объединений; работа педагогов над темами самообразования; открытые уроки; аттестация педагогических кадров; участие в конкурсах и конференциях.

Работа методического совета лица

Задачи:

- *Создание необходимых условий для максимального раскрытия творческой индивидуальности каждого педагога.*
- *Обеспечение уровня обученности и воспитанности учащихся соответствующим современным требованиям, исходя из их возможностей.*

Работа методических объединений

В школе действуют 5 методических объединений: начальных классов; естественно-математический цикл; гуманитарный цикл; лингвистический цикл; искусства, технологии, спорт.

Каждое методическое объединение имеет свой план работы в соответствии с темой МО и целью методической службы школы. Проанализировав работу МО за уч.год 2017-2018 следует отметить что все они работают над созданием системы обучения, обеспечивающей потребность каждого ученика в соответствии с его склонностями, интересами и возможностями.

Общие выводы:

- *Методическая работа проводилась в системе и была направлена на повышение качества знаний, развитие познавательных и творческих способностей каждого ученика и учителя.*
- *Повысился профессиональный уровень педагогического коллектива. Возросла творческая активность учителей.*

Рекомендации:

1. *Учителям лица продолжать работу по повышению профессиональной компетентности.*
2. *Руководителям предметных кафедр и заместителю директора по методической работе усилить внимание к диагностической работе.*
3. *Учителям предметникам активизировать работу по повышению качества проведения уроков в соответствие стандартов.*
4. *Руководителям предметных кафедр продолжить работу по выявлению, обобщению и распространению положительного опыта творчески работающих учителей.*

Promoția 2018 IP LT „A. Pușkin”

nr	NP	l. rusă	l. română	l. engleză	Istoria	Geografia	Chimia
1	Cuznețova A.	8	8	10	8	8	
2	Vasilcic A.	7	8	6	7	8	
3	Gordînscaia I.	7	8	6	6	6	
4	Iacovlev I.	7	7	5	5	8	
5	Iarmenco A.	5	7	5	6	7	
6	Iarmenco E.	7	8	7	7	8	
7	Iasilcovich N.	6	7	6	6	8	
8	Levandovschii Polina	6	7	6	6		10
9	Maico I.	5	6	5	6	7	
10	Oriol M.	6	8	8	7	8	
11	Plaschin A.	8	7	8	7		10
12	Rusnac N.	8	8	8	8		10
13	Telcov I.	7	7	7	6	8	
14	Șarco A.	7	7	7	7	8	
	Media anuală						
	Mediia examene	6.71	7.35	6.71	6.57	7.63	10

Ultimii 4 ani toți elevii susțin bacalaureatul - 100%

ЛОЗИНСКАЯ СВЕТЛАНА ИВАНОВНА

**заместитель директора
по воспитательной
работе**

Родилась 20 марта 1969 года в г. Сорока

Образование: Государственный Педагогический Институт „I.Creangă”, по специальности „Психолог-практик”, „Методист по воспитательной работе”, г. Кишинёв.

Профессиональная деятельность

1991-2005 - Психолог ТЛ „А.Пушкин”.

2005-2007 - Директор ТЛ „А.Пушкин”.

2007-2015 - Психолог ТЛ „А.Пушкин”.

С 2015 - заместитель директора по воспитательной работе ТЛ „А.Пушкин”.

ВОСПИТАТЕЛЬНАЯ РАБОТА

Воспитание - планомерное и целенаправленное воздействие на сознание и поведение человека, с целью формирования определённых установок, принципов, ценностных ориентиров, обеспечивающих необходимые условия для его подготовки к общественной жизни и труду.

Участие в мероприятиях лицея города и района.
(Культурно – массовые мероприятия)

Торжественные линейки; Первый урок, посвященный Дню знаний; Посвящение в гимназисты и лицеисты 1-е и 10 –е классы; Конкурс «Мисс- Осень»; День учителя «Быть учителем - это прекрасно!...»; День лицея - день Самоуправления 1-е – 12-е классы; Конкурс осенних букетов «Краски осени» 1-е – 12-е классы; Осенние балы 1-е-12 –е классы. В рамках декады молодёжи: конкурс рисунка «За здоровый образ жизни»; диспут на тему «Всё в твоих руках!»; семинар на тему «Молодёжь лицея выбирает здоровый образ жизни!»; конкурс стенгазет «Вредным привычкам скажем – НЕТ!»; антирекламы (против курения, алкоголя, наркомании) 9-е – 12-е классы; Внутришкольный конкурс чтецов посвящённый памяти А. Пушкина и Г. Виеру, в котором приняло участие 72 ученика 1-х – 12-х классов; Новогодние утренники для уч-ся 1-4 классов и «Бал – маскарад» для уч-ся 9-12 классов; Праздник весны «Мэришиор-2018» и праздничный концерт, посвящённый Женскому дню- 8 Марта на тему: «Женщины планету украшают!»; Внутришкольный конкурс «а ну-ка, парни»» 10-е – 12-е классы; Неделя толерантности и Неделя прав детей; Благотворительная акция- поездка в Дом престарелых; Открытие спортивного сезона с учащимися 1-х – 12-х классов.

Классные руководители успешно работают по внедрению куррикулума по воспитательной работе и соблюдают его требования при организации воспитательной работы с классами.

Воспитательные программы в большинстве классов выполнены. Наряду с классными часами по куррикулуму, проведены классные часы в рамках месячников (за здоровый образ жизни, пропаганда прав ребёнка, по ПДД), экологические и единые классные часы.

Некоторые задачи психологической службы лицея

- Создание условий для максимального личностного развития и обучения учащихся;
- Работа по защите прав детства, по профилактике правонарушений и вредных привычек, работа с учениками;
- Работа по защите прав детства, по профилактике правонарушений и вредных привычек, работа с родителями;
- Укрепление психологического здоровья детей, учитывая возрастные и индивидуальные особенности каждого ребенка и создавая оптимальные условия для развития личности школьников;
- Исследование динамики интеллектуального и личностного развития школьников, используя современные психологические диагностики.

Raport de activitate pentru anul de studii 2017 - 2018

**ШИЛОВА СИЛЬВИЯ
ПЕТРОВНА**
директор
ТЛ „А. Пушкин”

Родилась 26 июля 1963 г., в с.
Згурица, Дрокия

Образование:

Государственный
Университет „Алесу Руссо”,
фак. Румынский язык и
литература, г.Бельцы.

Activitatea profesională

1986-2007 – Profesor de limba română, școala medie rusă nr. 7, Soroca.

2007-2008 – Profesor de limba română, LT „A. Pușkin”, Soroca.

2008-2011 – Director adjunct, LT „A. Pușkin”, Soroca.

Din 2011-prezent – Director, LT „A. Pușkin”, Soroca.

Domenii principale studiate

- **Cursul tematic de perfecționare, MANAGEMENT EDUCAȚIONAL, realizat în cadrul programului de formare profesională continuă a Centrului Educațional PRO DIDACTICA** - februarie-martie, 2016. Competențe și abilități de dezvoltare personală și profesională, management strategic și planificarea, îmbunătățirea procesului de învățare și a mediului educațional, lider eficient- echipă de succes, managementul resurselor materiale și financiare;
- **Proiectul „Diferențele nu sunt obstacole», CRT „Dacia”, 2016.** Competențe de stimulare a participării în procesul educațional al copiilor și părinților de etnie rromă;
- **Seminar instructiv „Managementul eficient - factor prioritar al educației de calitate”, martie 2015, DÎ Soroca.** Competențe manageriale de sporire a eficienței procesului educațional în instituție.
- **Stagiul de formare „Implementarea standardelor de calitate a institutiilor de învățământ primar, gimnazial, liceal din RM, din perspectiva școlii prietenoase copilului”, mai 2015.** UNICEF, ME al RM, IȘE. Căpătarea competențelor de dezvoltare a metodologiei de implementare a standardelor de calitate a institutiei de învățământ.
- **Seminar instructiv „Managementul eficient - factor prioritar al educației de calitate”, februarie 2014, DÎ Soroca.** Căpătarea competențelor de sporire a eficienței procesului educațional în instituție.
- **Seminar instructiv „Prevenirea violenței față de copii și reglementarea acțiunilor de identificare, documentare și intervenție a lucrătorilor din sistemul de învățământ în cazuri de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului”, martie 2014, DI Soroca.** Respectarea și realizarea Legislației în vigoare.
- **Seminar instructiv „Aspecte ale managementului, în contextul politicilor de asigurare a calității învățământului”, mai 2014, DI Soroca.**
- **Seminar instructiv „Aspecte ale managementului în contextul unei școli prietenoase copilului”, noiembrie 2014, DI Soroca.**

EVOLUȚIA EFECTIVELOR DE ELEVI ÎN ULTIMII 3 ANI

Data de referință	Total elevi	Total elevi treapta primară	din ei cu CES	Total elevi treapta gimnazială	din ei cu CES	Total elevi treapta liceală	din ei cu CES
10.09.2015	440	196	4	198	0	46	0
31.05.2016	406	178	6	184	2	44	0
10.09.2016	419	210	6	173	2	36	0
31.05.2017	397	194	8	168	4	35	0
10.09.2017	404	194	8	168	3	42	0
31.05.2018	387	186	11	162	5	39	0

Data de referință	Clasa 1		Clasa 2		Clasa 3		Clasa 4		Clasa 5	
	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi
10.09.2015	2	69	2	51	2	49	1	27	2	40
31.05.2016	2	63	2	48	2	44	1	23	2	36
10.09.2016	2	49	2	70	2	49	2	42	1	26
31.05.2017	2	51	2	62	2	42	2	39	1	25
10.09.2017	1	38	2	55	2	60	2	41	2	41
31.05.2018	1	37	2	52	2	56	2	41	2	43

Data de referință	Clasa 6		Clasa 7		Clasa 8		Clasa 9		Clasa 10	
	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi
10.09.2015	1	35	2	46	2	39	2	38	1	16
31.05.2016	1	32	2	42	2	36	2	38	1	16
10.09.2016	2	37	2	40	2	36	2	34	1	13
31.05.2017	2	37	2	37	2	35	2	34	1	12
10.09.2017	1	23	1	35	1	35	1		1	16
31.05.2018	1	22	1	34	1	31	1	32	1	15

Data de referință	Clasa 11		Clasa 12		Procentul școlarizării			
	nr. clase	nr. elevi	nr. clase	nr. elevi	total pe instituție	I-IV	V-IX	X-XII
10.09.2015	1	11	1	19	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
31.05.2016	1	9	1	19	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
10.09.2016	1	14	1	9	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
31.05.2017	1	14	1	9	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
10.09.2017	1	12	1	14	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
31.05.2018	1	10	1	14	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Analiza efectivului de elevi prin constatarea tendințelor (scădere/creștere/valori constante) pentru anii de studii 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 din:

a) învățământul primar

Analizând cifrele din tabel ne dăm bine seama că la 10.09.2016 la început de an școlar erau 210 elevi la sfârșit de an 31.05.2017-194,adică cu 16 elevi mai puțin. În 2017 la început de an școlar erau 194 elevi la sfârșitul anului 2018 erau 186. Dacă analizăm ultimele cifre observăm o descreștere a elevilor acest fapt se datorează că mulți părinți pleacă peste hotare și i-au copii cu ei.

b) învățământul gimnazial

În ciclul gimnazial în 2017 la sfârșit de an 31.05.2017 erau 168 elevi, atunci în 2018 la sfârșit de an 31.05.2018-162, cu 6 elevi mai puțin. În comparație cu 2015, 2016 numărul de elevi plecați este mai mic.

c) învățământul liceal

În ciclul liceal se simte o mică creștere a numărului de elevi, cu 4 elevi mai mulți s-au constatat la sfârșit de acest an 31.05.2018.

DOMENIUL CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ

Evoluția cadrelor didactice din instituție

Total cadre didactice/de conducere la 15.09.2017	31	100.0%
Personal de conducere la 15.09.2017	3	9.7%
Cadre didactice la 15.09.2017	28	90.3%
Tineri specialiști la 15.09.2017	1	3.2%
Cadre didactice de vârstă pensionară la 15.09.2017	3	9.7%
Cadre didactice cu 1-2 ani până la pensie la 15.09.2017	2	6.5%
Cadre didactice angajate pe parcursul anului	0	0.0%
Total cadre didactice necesare la 15.09.2017	31	100.0%

Total cadre didactice/de conducere la 31.05.2018	31	
Personal de conducere la 31.05.2018	3	
Cadre didactice la 31.05.2018	28	
Tineri specialiști la 31.05.2018	1	
Cadre didactice de vârstă pensionară la 31.05.2018	4	
Cadre didactice cu 1-2 ani până la pensie la 31.05.2018	1	
Cadre didactice plecate din instituție pe parcursul anului	0	
Posturi vacante la 31.05.2018		

Ponderea personalului didactic calificat

Personal didactic	Total personal didactic la 31.05	
	nr.	%
Cadre didactice/manageriale (angajați de bază)	28	90.3%
Cadre didactice/manageriale cu studii superioare doctorale	0	0.0%
Cadre didactice/manageriale cu studii superioare de masterat	1	3.6%
Cadre didactice/manageriale cu studii superioare	22	78.5%
Cadre didactice/manageriale cu studii superioare de licență	4	14.3%
Cadre didactice cu studii medii de specialitate	0	0.0%
Cadre didactice fără studii pedagogice	1	3.6%
Cadrele didactice/manageriale cu gradul superior	1	3.6%
Cadre didactice/manageriale cu gradul întâi	6	21.4%
Cadre didactice/manageriale cu gradul doi	15	50.0%
Cadre didactice fără grad didactic	6	24.0%
Cadre didactice cu normă deplină		
Cadre didactice cu număr de ore sub normă didactică	6	21.4%
Cadre didactice cu suprasarcină didactică	21	75.0%
Cadre didactice, școala primară	7	25.0%
Cadre didactice, ciclul I și II (gimnaziu - liceu)	19	67.8%
Cadre didactice de sprijin	1	3.6%
Psiholog școlar	1	3.6%
Cadre didactice angajate prin cumul	3	9.7%
Elevi per cadru didactic 2015-2016	13	3.1%
Elevi per cadru didactic 2016-2017	12	2.96%
Elevi per cadru didactic 2017-2018	13	3.43%

Disciplina	Nr. cadre didactice	din ele cu studii superioare	din ele cu grad didactic			Nr. de nespecialiști	Clase
			Superior	Întâi	Doi		
Limba și literatura română, alolingvi	4	4	0	1	3		
Limba și literatura rusă, alolingvi	3	3			3		
Limba franceză	1	1		1			
Limba engleză	3	3		1	1		
Literatura universală	1	1			1		

Matematica	2	2			1		
Științe	1	1					
Biologie	1	1			1		
Chimie	1	1	1				
Fizică	1	1			1		
Istoria românilor și universală	2	2		1			
Informatică	1	1					
Geografie	2	2			1	1	V-VIII
Educația muzicală	1	1		1			
Educația civică	1	1		1			
Educația plastică	1	1					
Educația tehnologică	1	1					

Alte categorii de personal

Funcția	Nr. de unități	Nr. angajați (persoane fizice)
Paznici ai bunurilor materiale	2.00	2
asistenți medicali	0.75	1
laborant	1.00	2
contabil	1.00	1
bibliotecar	1.00	1
dereticătoare		

muncitor auxiliar	0.00	0
electrician	0.25	1
gardian	0.50	1
intendent	1.00	1
muncitor de servire reparații	2.00	2

Condiții

Suprafața totală (metri pătrați)	3196.0	
Nr. de blocuri/etaje	4	
Nr. sălilor de clasă/ din ele utilizate	26	26
Capacitatea după proiect (nr. de locuri)	780	
Bufet (da/nu)/ cantină (nr. de locuri)	nu	200
Punct medical (metri pătrați)	1/19.25	
Teren pentru sport (metri pătrați)/ joacă (da/nu)	460.0	da
Sală de sport (nr./metri pătrați)	520	
Sală de festivități (da/nu)	nu	
Biblioteca (metri pătrați)	54.4	
Manuale (nr.)	26247	
Literatură artistică (nr.)	58500	
Sală de lectură (nr. de locuri/nr. de calculatoare)	12	0
Laborator de chimie (nr./ metri pătrați)	1	17.0
Laborator de fizică (nr./ metri pătrați)	1	43328.0
Laborator de biologie (nr./metri pătrați)	1	17.0
Alte laboratoare (nr./ metri pătrați)	0	
Cabinet de informatică (nr./ nr. de stații)	1	70
Sală de calculatoare (nr./metri pătrați)	0	0.0
Calculatoare (nr. pentru elevi/ elevi la 1 calculator)	11	43223
Calculatoare (nr. pentru cadre didactice/nr. pentru manageri)		3
Nr. de table interactive/proiectoare	2	
Conectare la Internet ((da/nu)/nr. de calculatoare conectate)	da	11
Asigurare cu transport (da/nu)	nu	
Sistem de aprovizionare cu apă (da/nu)	da	
Sistem de canalizare (da/nu)	da	
Sistem de încălzire (da/nu)	da	
Bloc sanitar în interior (da/nu)	da	

Asigurarea condițiilor pentru copiii cu probleme locomotorii (da/nu)	da	
Centru de resurse pentru educația incluzivă (da/nu)/metri pătrați)	da	48.8
Alte centre (nr./metri pătrați)	0	0.0

DOMENIUL CURRICULUM/PROCES EDUCAȚIONAL

Activități extracurriculare/extrașcolare

Nivel local (denumire)	Nivel raional/municipal (denumire/locuri)	Nivel republican (denumire/locuri)
Concursul Toamna aurie	Festivalul Mărului	Concursul de desene Zece drepturi în culori
Ziua liceistului	Spectacol Corp de copil	Concursul de eseuri împotriva corupției.
Concursul Miss toamnă	Alegerile Consiliului local al tinerilor	
Concursul haideți băieților	Training Nu traficului de ființe umane	
Săptămâna toleranței în liceu	Iarmarocul de crăciun /Concursul de brazi	
Săptămâna drepturile copiilor	Ziua memoriei celor căzuți în conflictul din 1992	
Săptămâna luptei împotriva traficului de ființe umane	Ziua drapelului	
16 zile împotriva violenței în familie și în școală	Concursul Elevul anului	
Anul-Nou	Ziua Europei	
Expoziția Mărțișor-2018	Ziua sportului	
Acția de caritate / Ajutor oamenilor în etate.	Ziua Victoriei-9 mai	
Expoziția în ajunul sărbătorilor de paști.		
Concursul de desene Familia mea		
Ziua Drapelului		

Diversitatea serviciilor educaționale oferite în anul de studii 2017-2018

Învățământ primar

Denumirea orei opționale	Nr. de elevi care au selectat această opțiune	Clasa	Denumirea cercului/secției sportive	Nr. de elevi care au selectat această opțiune	Clasa
Экологическое воспитание	20	1	Умелые ручки.	31	1
Экологическое воспитание	18	2-a	Креативное творчество.	25	2-a
Экологическое воспитание	16	2-б	Маленькие звезды.	15	2-б
Занимательная математика	17	3-a	Своими руками.	27	3-a
Экологическое воспитание	16	3-б	Веселый блоган	31	3-б
Занимательная математика	20	4-a	Тайна общения	15	4-a
Экологическое воспитание	21	4-б	Колодец знаний	15	4-б
			Родничок	16	3
			Домисолька	15	1
			Шашки	15	4

Învățământ gimnazial

Denumirea orei opționale	Nr. de elevi care au selectat această opțiune	Clasa	Denumirea cercului/secției sportive	Nr. de elevi care au selectat această opțiune	Clasa
Эффективное общение.	17	5-a	Открытая книга	23	5
Эффективное общение.	18	5-б	Гармония	15	7
Эффективное общение.	23	6	Хоровое пение	20	5
Эффективное общение.	18	7	Легкая атлетика	17	9
Эффективное общение.	16	8	Волейбол	15	8
Цивилизация США и Великобритании на английском языке	15	9	Шашки	15	6
			Шахматы	15	7

Învățământ liceal

Denumirea orei opționale	Nr. de elevi care au selectat această opțiune	Clasa	Denumirea cercului/secției sportive	Nr. de elevi care au selectat această opțiune	Clasa
Educația prin film.	16	10	Легкая атлетика	15	11
Экологическое воспитание	12	11	Волейбол	15	10
Экологическое воспитание	14	12			

**Implementarea curriculumului pentru elevii cu CES
pentru anii de studii 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018**

Anul de studii	Nr. total de elevi cu CES	din ei			din ei studiază în bază de PEI			din ei studiază în baza curriculumului general			din ei studiază în baza curriculumului modificat	
		treapta primară	treapta gimnazială	treapta liceală	treapta primară	treapta gimnazială	treapta liceală	treapta primară	treapta gimnazială	treapta liceală	treapta primară	treapta gimnazială
2015-2016	8	6	2	0	6	2	0	0	0	0	6	2
2016-2017	12	8	4	0	8	4	0	8	4	0	8	4
2017-2018	16	11	5	0	11	5	0	0	0	0	11	5

Management-Proiecte implementate

Parteneri	Denumirea	Impactul
Consiliul raional Soroca	Festivalul Mărului, Iarmarocul de Crăciun.	Participarea elevilor la sărbătoare
Centrul Dacia	Alegerile Consiliului local al tinerilor.	Eleva din liceul nostru a fost aleasă ca Primar al tinerilor.
Centrul Pro- Viața	Traininguri cu asistenții psihologi.	Prevenirea suidului în rândurile copiilor.
Inspectoratul de poliție	Discuții cu genericul Siguranța elevilor	Împărțirea buchetelor, tinerii nu trebuie să fie indiferenți
Primăria Soroca	Ziua Sportului	Modul Sănătos de viață printre elevi.
Centrul de protecție a familiei și copilului.	Mese rotunde în ajutorul familiilor vulnerabile.	Acordarea ajutorului material și psihologic familiilor date.
Azilul de bătrâni satul Bădiceni	Acții de caritate.	Susținerea persoanelor în etate.

CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ

Puncte tari: *Instituția de învățământ este destul de spațioasă, luminoasă, amplasată în centrul orașului. Recent a fost reparat capital acoperișul, o bună parte din geamuri sunt schimbate, există sisteme de cabinete, fiecare elev dispune de un loc stabil într-o sală de clasă. Spațiile școlare sunt bine întreținute, iluminate, încălzite, curate. Grupurile sanitare corespund normelor igienice în vigoare. Școala dispune de mijloace antiincendiar și ieșiri de rezervă. Instituția de învățământ asigură spații pentru prepararea și servirea hranei, care corespund normelor sanitare în vigoare.*

Puncte slabe: *Cabinetele și laboratoarele de chimie, fizică, informatică, nu sunt dotate cu reactivele necesare pentru a petrece experimente; lipsește o sală de festivități bine amenajată; sala de sport necesită schimbarea geamurilor; este necesară reparația școlii din exterior.*

OBIECTIVE/INDICATORI DE PERFORMANȚĂ PROPUSE PENTRU ANUL DE STUDII 2018-2019

Implicarea activă în proiecte ce ne-ar oferi posibilitatea de a schimba geamurile și repara fațada clădirii. Ne dorim o colaborare mai eficientă cu părinții și elevii pentru a participa la soluționarea mai multor probleme, care vizează direct viața și activitatea lor școlară, amenajarea cancelariei, pentru a crea tuturor profesorilor condiții de pregătire pentru ore.

Ученический Совет

В состав УС входят учащиеся 7-12 классов во главе с учеником 10-го класса - **Скрыски Михаил**. Комиссии УС: учебная; дисциплины и порядка; санитарная; культмассовая; спортивно-оздоровительная; пресс-центр. Члены УС принимают активное участие в организации лицейских мероприятий и акций. В течение всего учебного года УС был инициатором следующих мероприятий в лицее: «День учителя», «День Самоуправле-

ния», молодежный профилактический вечер на тему: «Молодёжь лицея выбирает здоровый образ жизни!» с учащимися 9-х – 12-х классов; «День Международного женского дня»; 2 акции милосердия: «Протяни руку помощи» и «Рука в руке»; помощь престарелым людям в которой приняли участие 1-е – 12-е классы, ребята собрали подарки для пожилых людей Дома престарелых с. Бадичаны.

Школьная библиотека

**ШТЕРБУЛОВА
ТАТЬЯНА ФЁДОРОВНА**
зав. библиотекой

Главная задача библиотеки - помощь учебному и воспитательному процессу школы. Обеспечение учащихся учебниками и учебными пособиями. Воспитания у учащихся любви к книге, культуры чтения, умение пользоваться библиотекой. Общий объём библиотечного фонда – **83.099 экз.** (худ. лит. – **58.202 экз.**; уч. лит. – **24.897 экз.**); количество читателей – **424**. Работа с читателями ведётся индивидуально – это обслуживание на абонементе учащихся, педагогов и др., ведутся беседы о прочитанном и т.д.

В читальном зале действуют постоянные книжные выставки: „Новинки литературы”; „Писатели юбиляры”; „Прочти это интересно”. Информационная работа с учащимися проводится в течение всего учебного года. По традиции, каждый год, библиотека участвует в этническом фестивале с книжной выставкой «В мире сказок».

Периодически с детьми проводятся литературные викторины по различным тематикам.

Cantina școlară

Dispune de 300 locuri, deservind la dejun -160 elevi, la prânz -120 elevi, meniul conținând hrană sănătoasă și gustoasă, conform cerințelor: fructe și legume proaspete, supeuri, terciuri, budinci, bucate din carne și pește.

De la dreapta: **V. Mazniuc, R. Cernica (șefa cantinei), C.Cecan, S.Postovan**

Înaintași ai învățământului sorocean

**ЛУЧИЯ ПЕТРОВНА
МИХАЙЛОВА**

**Директор русских шк.
нр.2 (2007 -2011) и нр.7
(1985-2007) г.Сороки**

Родилась 24 января 1943
года, в с.Булбочь, Сорокского
района

Образование: Бельцкий
Педагогический Институт
»А.Руссо», русский язык и
литература, английский
язык, (1966).

Директор лицея «А.Пушкин» (2007-2011), директор (1985-2007), зав.учебной части (1982-1985), организатор внеклассной работы (1972-1982) средней школы нр. 7, г. Сорока; зав. Отделом школ, затем II-й секретарь Сорокского РК Комсомола (1967-1972); учитель русского языка и литературы в средней школе с. Ярово, Сорокского района. С 2011 года - пенсионер.

Награждения: Юбилейная Медаль ПВС СССР «За доблестный труд» (1970); «Отличник образования» МССР (1983); депутат районного и городского Советов (2003-2007), (2007-2009); Почётный Гражданин города Сорока (2011).

СОРОКСКИЕ ШКОЛЫ С РУССКИМ ЯЗЫКОМ ОБУЧЕНИЯ (ШКОЛА НР. 7 И НР. 2 (ЛИЦЕЙ «А.ПУШКИН»))

Школа нр. 2 г. Сорока, с русским языком обучения, открылась в 1944 году. В 1949, школе присваивается имя «А. Пушкин» и становится средней школой, а в 1999 г. становится единственным лицеем с русским языком обучения в районе. Много лет умело руководила школой Якубова Татьяна Константиновна, опытный, требовательный педагог, которая сумела создать хороший коллектив учителей. Затем, долгое время руководил лицеем Манолий Василий Семенович.

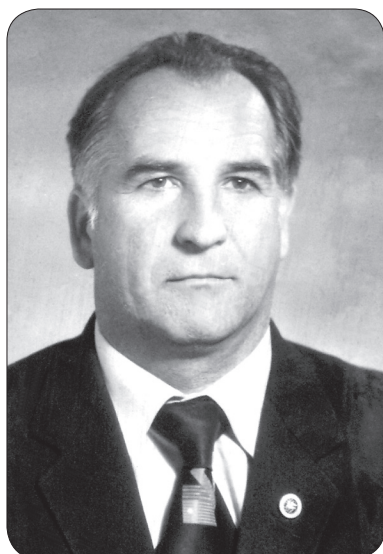
В связи с тем, что количество учащихся, обучающихся на русском языке увеличилось, было построено новое здание на 500 уч-ся, которое открылось в 1962 году. Вначале это была восьмилетняя школа нр. 7, а спустя 5 лет, становится средней школой. Директором школы, долгие годы, был Костецкий Александр Пантелеевич, имеющий большой педагогический опыт, «Отличник Образования МССР». В 1985 году директором русской средней школы нр. 7 была назначена я, Михайлова Лучия Петровна, работавшая в этой же школе 11 лет организатором внешкольной работы и 2 года - заместителем директора по учебной части.

Школа нр. 7 имела много хороших традиций. Учащихся воспитывались в духе патриотизма, любви к родному краю, к стране в целом. Стало хорошей традицией ежегодно, в мае-июне, проводить экскурсии, 3-х-5-ти дневные походы по родному краю, с целью ознакомится с интересными местами истории края. Стало традицией ежегодно собирать металлолом, не менее 40 тон, макулатуру- 20 тон.На

деньги получаемые за сбор, организовывались экскурсии в города-Герои СССР. В команду выбирались самые активные, имеющие хорошие результаты в учебе и в труде, учащиеся. Таким образом, учащиеся школы сумели побывать в Ленинграде, Москве, Волгограде, Киеве, Одессе, Минске, Бресте и в др. местах. Учащиеся воспитывались трудом, много было сделано руками учащихся разных поколений. Здание школы находилось на пустом месте и ежегодно садили деревья, кустарники, цветы, пока школа не стала зеленым оазисом. В школе проводились много научно-воспитательных, культурных мероприятий.

В начале 2000 г., при школе стала работать «Русская Община», в которой участвовали педагоги, учащиеся, жители города. Традиционными стали мероприятия посвященные народным русским, молдавским традициям- масленица, национальные зимние, весенние народные праздники, активно участвовали в этническом фестивале города, района и мн. др. В школе сформировался сильный, опытный, педагогический коллектив, который старался внедрить передовые методы обучения и воспитания. Больше 60 % учителей имели 2-ю дидактическую степень, а 4 учителя-1-ую. Учителя постоянно работали над повышением педагогического мастерства. Пользовались большим уважением учителя, имеющие хорошие и высокие результаты в обучении и воспитании - **Цаповский Григорий Лазаревич** - учитель физики, **Нисман Алексей Абрамович** - математик, **Шеховцова Эра Александровна** - языковед, **Гроссу Алла, Попа Мария** - англ. язык, **Язинская Рита** ... и мн. др. Многие ученики этих и других учителей, имели высокие результаты на районных и республиканских олимпиадах. Были и медалисты- серебряные медали получили **Ольга Сыргий, Оксана Осадчук, Гашовская Елена, Язинский Вадим** и др. Школа нр. 7 была сдана в эксплуатацию без водопровода, без канализации. Были 4 бассейна, которые наполнялись водой машинами. Школа отапливалась углем. Будучи директором школы, я долгие годы боролась за благоустройство школы- был построен водопровод, канализация, газовое отопление, асфальтирована площадка перед школой. Класные аудитории, рекреации, внутренняя обстановка, были постоянно в хорошем состоянии. Оформление школы было на должном, достойном уровне. Ежегодно школа была хорошо подготовлена, отремонтирована, за что, так же ежегодно,

награждались Дипломами I-II-ой степени в районном масштабе, за лучшую подготовку к новому учебному году. Когда в республике стали внедрять лицейское образование, школа нр. 7 была первой в городе которая открыла лицейский класс. Еще не было учебников, дидактических материалов, но избранные преподаватели для обучения лицеистов, были по настоящему, учителями высокой квалификации. Коллектив школы по настоящему пробовал и внедрял все новшества в образовании. Когда стал вопрос обучения детей шестилеток, дирекция школы открыла филиал школы, где был проведен капитальный ремонт отопления, крыши, были предоставлены детям- шестилеток все необходимое – спальня, столовая, небольшой спортивный зал, который совмещал игровую комнату, небольшой спортивный комплекс во дворе. Все это было до начала 90-тых годов, а потом филиал был передан технической школе, дети переведены в основное здание школы. Несколько лет начальные классы обучались в 2 смены (кстати, техническая школа просуществовала недолго, здание филиала пустует и разрушается). Как было сказано, здание школы нр. 7 изначально было рассчитано на 500 детей, но со временем, количество уч-ся увеличивалось и достигла потолка- 1014 уч-ся. Поэтому ежегодно, каждое лето, в здании школы подготавливались новые учебные классы. Использовались все возможности- закрывали рекреации, перегараживались большие кабинеты и мн. др. К большому сожалению, было решено объединить 2 школы с русским языком обучения, с целью экономии, тем более, количество уч-ся, стало резко сокращаться. В 2007 году, 5 ноября, решили перевести школу нр. 7 с количеством 640 уч-ся в здании лицея «А.Пушкин», в которой, на тот момент, было 200 уч-ся. Директором лицея «А. Пушкин», стала я, Л.П. Михайлова. В то время здание лицея было не в лучшем состоянии и было приложено максимум усилий со стороны директора, коллектива и родителей, чтобы отремонтировать – были заменены окна, двери; класные комнаты, рекреации, полуподвал, в котором, после зачистки, были оборудованы малый спортзал- зал для уч-ся начальных классов, актовый зал. Был оборудован и обустроен двор лицея, посажены цветы, деревья, и мн. др. Здание лицея «А.Пушкин» рассчитано на 1200 мест. К сожалению из-за миграции родителей и детей, количество уч-ся резко уменьшилось, на 2018 год в лицее обучается около 400 детей.

VASILE MANOLI

Director al școlii ruse nr. 2 din or. Soroca(1986 -2005)

Născut la 20 august 1940 în satul Temeleuți, Vertiujeni(Florești) jud. Soroca.

Studii: USM „V.Lenin”, fac. Istorie și Filologie(1963).

LICEUL TEORETIC „A. PUȘKIN”

„Eminent al Învățământului Public din RSSM”(1974); Consilier în Consiliile raional și orășenesc Soroca(câteva legislaturi); Director,gimnaziul Văscăuți(1965-1967); Șef al cabinetului metodic al CR, Soroca al PCM(1970-1974); Director,școala profesional-cooperatistă Soroca (1976-1980); Președinte al Organizației raionale a Sindicatului Învățământului Public Soroca(1980-1984).

Soarta unei școli e asemănătoare cu soarta poporului unde a ființat. În perioada interbelică, în Soroca, ca și în toată Basarabia, nu era nicio școală cu predare în limba rusă, limba unei minorități naționale. Însă după anexarea, în vara lui 1940, Basarabiei de către URSS, în octombrie al aceluiași an, un gimnaziu (în Soroca erau 2 gimnazii cu reședințele alături), este transformat în școala medie nr. 2, cu predare în limba rusă (alături de școala moldovenească nr. 1).

Primul director al școlii ruse nr. 2 a fost numit **Volceanskii Dmitrii Mihailovici**, venit din Rusia. Majoritatea învățătorilor la fel, au fost aduși din diferite republici ale URSS. Școala a activat doar 1 an, fără absolvenți, până în 22 iunie 1941, când în Basarabia s-a instalat din nou administrația română, care a sistat funcționarea instituției. Din acel moment, toți copiii trebuiau să învețe în limba română, după cum basarabenii, până în 1918, nu aveau școli cu predare în limba română - toți învățau rusește(după cum îmi povestea bunica).

După intrarea, în martie 1944, Armatei Sovietice pe teritoriul județului Soroca, la **1 septembrie 1944** școala rusă nr. 2 a fost redeschisă, **director fiind numit Lerner Grigorii Illici**. Primii elevi erau de diferite vârste, însă ajutați de învățători, în 1946, au absolvit școala primii **11 absolvenți**. Toți și-au continuat studiile mai departe, căpătând diferite profesii. Dacă e să vorbim despre creșterea numărului de absolvenți, se pot aduce câteva cifre: În 1947- au absolvit 21 elevi;1948-23 absolvenți; 1949-24 absolvenți;1952- 39 absolvenți.

După Lerner director este numit **Balcunov Stepan Chirilovici**, apoi **Molețkii Stanislav Ipolitovici**.

În 1949 școlii, odată cu școala nr. 2 din Chișinău, prin hotărârea Sovietului Suprem al RSSM, în legătură cu aniversarea a 150 ani de la nașterea lui **A.S. Pușkin**, i se dă denumirea Școala în numele marelui poet rus A.S. Pușkin, acestea fiind primele școli, care au fost numite cu nume ale oamenilor de vază.

Următorii directori- **Crineliov Maxim Ivanovici**, **Petrov Filip Antonovici**. Familia Petrov a venit în Soroca după ce au aflat unde a căzut în Război fiul lor Vladlen(numele Petrov îl poartă și azi o stradă de la Bujărauca). Petrov a fost o dinastie de profesori – fiica lor Evelina, care a absolvit școala nr. 2 în 1946, după ce a absolvit Universitatea din Cernăuți, se întoarce la Soroca și toată viața lucrează învățătoare de limba rusă în șc. nr. 2.

Apoi, director vine **Lihonin Ghenadii Leonidovici**, pe un timp scurt, după care - **Iacubova Tatiana Constantinovna**, care și-a început activitatea în această școală ca conducătoare superioară de pionieri, învățătoare de limba rusă, apoi directoare, până la pensie. În 1972 s-au contopit **3 școli ruse- nr. 2,4,6.**, într-un nou sediu, în care se găsește și astăzi. În această perioadă în școală se studiază aprofundat limba engleză (clasele care numărau peste 30 de elevi se divizau în 3 subgrupe- deci pentru o lecție era nevoie de 3 învățători). Asta îi făcea pe mulți părinți să-și trimită copiii la șc. nr.2 (nu conta naționalitatea- evrei, ruși, moldoveni,etc). Al IX-lea director a fost **Popescu Lidia Fiodorovna** iar **din 1986 - subsemnatul Manolii Vasile Semionovici**. Școala era dărâmată, pe din afară se cerea o reparație mare, deaceia șeful DÎ orășenești **Cojoc Dmitrii Mihailovici**, împreună cu **primarul Chișner Anatolii Ivanovici**, au ajutat mult să preiau această funcție, eu având pe atunci un post destul de bun și ușor- președinte al Organizației raionale a sindicatului învățământului, Soroca. Am acceptat propunerea, promițându-mi-se ajutor în reparația școlii. Am fost prima școală în oraș, care a primit 12 calculatoare. Școala fiind proiectată pentru 960 elevi- locuri, număra peste 1250 elevi, activând în 2 schimburi. Au fost închise majoritatea recreațiilor, făcând cabinete mici pentru catedra de limba engleză, în frunte cu locțiitorul directorului - Elena Chișner (catedra număra 8 profesori). Multă muncă, alături de mine, au depus șefii de studii - **Coromăslicenco Claudia, Rogova Tatiana, Eftodieva Evdochia, Orlov Lilia, Porșneva Elena**. Cu ajutorul lor am creat un

colectiv monolit, oameni dornici de muncă, care făceau un mare lucru în procesul de instruire și educație a elevilor. Toate instituțiile superioare de învățământ din republică înrolau cu plăcere la studii absolvenții noștri, știind că au cunoștințe vaste. **Peste 60 % din absolvenți** își continuau studiile, după care activau în multe republici ale URSS și alte țări ale lumii. Un mare lucru de educație patriotică făcea și clubul prieteniei internaționale, elevii noștri plecând în vizită în diferite orașe ale Rusiei și nu numai. La Soroca au fost elevi din Carelia, Letonia, Armenia, Moscova, Volgograd, Kiev, Estonia, etc.

Din 1998 șc. nr. 2 împreună cu șc. nr. 1, prin Hotărârea Ministerului Învățământului din RM, a fost **reformată în Liceu Teoretic**, păstrându-și numele A. Pușkin. Cu regret, după anii 1990 numărul elevilor scade încontinuu, în pofida faptului, că LT s-a comasat cu școala rusă nr. 7. **Am activat** în postul de director **19 ani de zile** și în 2005 benevol, am părăsit funcția, propunând-o director pe **Lozinscaia Svetlana**, care a activat 2 ani, după care director vine **Melnic (Mihailova) Lucia**.

Actualmente director este **Silvia Șilova**, căreia îi este mai ușor să lucreze. Colectivul de profesori este mai mic, iar numărul de elevi e ceva peste 300 (în 1986 erau 1250). Moldovenii nu-și mai dau copiii în școala rusă, iar copiii cu părinți de naționalitate rusă au părăsit RM.

Așa că LT „A. Pușkin” a ajuns la o descreștere, dar și în școlile de limbă română numărul elevilor e în descreștere. Migrația și micșorarea numărului celor născuți, naște probleme grave în procesul demografic al țării.

Învingătorii concursului „Pedagogul Anului” - 2017

La 16 martie, 2018 a avut loc ceremonia de premiere a 13 profesori din municipiul și raionul Soroca, învingători ai concursului „Pedagogul Anului”, ediția a XI-a. Președintele raionului, Ghenadie Muntean, a felicitat finaliștii, dorindu-le realizări frumoase în continuare și inspirație pedagogică, pentru a duce faima învățământului sorocean la nivel național și internațional.

Plasări: Educația preșcolară - **Locul I - Dina Fortuna**, IP Schineni; **Locul II-Diana Cebanciuc**, IP nr.16, Soroca.

Învățământ primar- **Locul I - Mariana Haric**, L T „Petru Rareș”, **Tatiana Guriev**, gimnaziul Rublenița.

Matematică și științe - **Locul I-Cristina-Cătălina Grăcilă**, gimnaziul Vărăncău; **Locul II -Ludmila Nitrean**, gimnaziul „A. Lupașcu”, Volovița, **Elena Marinescu**, gimnaziul „A. Porcescu”, Căinari Vechi.

Locul III - Natalia Tomac, gimnaziul Rublenița.

Limbă și comunicare - **Locul I - Irina Iațco**, L T „Petru Rareș”; **Locul II-Daniela Corcimari**, gimnaziul Bulboci;

Educație socioumanistică - **Locul I-Liubovi Furdii**, gimnaziul Vărăncău; **Locul II -Dina Borzic**, gimnaziul Bulboci.

Sport - **Locul I - Vitalie Voinițchi**, gimnaziul Rudi.

La etapa republicană a concursului vor participa: **Mariana Haric**, **Irina Iațco** - LT „Petru Rareș”; **Cristina-Cătălina Grăcilă**, gimnaziul Vărăncău.

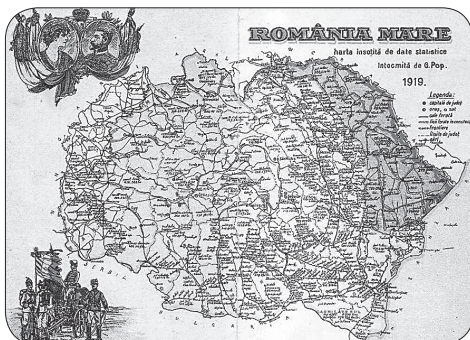

Centenarul Marii Uniri sărbătorit la Soroca

La 27 martie 2018, în municipiul Soroca au avut loc următoarele activități, dedicate Centenarului Marii Uniri (1918-2018), cu genericul „Basarabia este România”: Sfânta Liturghie omagială la Biserica „Sfinții Martiri Brâncoveni” - 8:00; Depunere de flori la Aleea Clasicilor și la monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt - 11:00; Ședință solemnă „Centenarul Unirii Basarabiei cu Patria-Mamă România” - 12:00-14:00.

Zeci de mii de manifestanți de la „Marea Adunare Centenară”, care a avut loc, duminică, 25 martie 2018, la Chișinău, au adoptat Proclamația Marii Adunări Centenare, potrivit căreia, unirea Basarabiei cu România este unica soluție de supraviețuire și progres al românilor dintre Prut și Nistru.

„Noi, cetățeni ai Republicii Moldova, participanți la Marea Adunare Centenară de la Chișinău, azi, 25 martie 2018, în ajunul Centenarului Unirii Basarabiei cu Țara, în numele nostru și al tuturor celor aflați de o parte și de alta a graniței nefirești de pe râul Prut, de care suntem încredințați că împărtășesc aceleași doleanțe cu noi, adresăm poporului român în integralitatea sa, clasei politice din cele două state în care ne găsim astăzi și comunității internaționale, Proclamația care urmează.

PROCLAMAȚIA MARII ADUNĂRI CENTENARE DIN 25 MARTIE 2018 PENTRU REUNIRE

AVÂND ÎN VEDERE că în urmă cu o sută de ani, Sfatul Țării, singurul organ suprem legislativ și reprezentativ al Basarabiei, ales în mod democratic, care a acționat în conformitate cu interesele fundamentale ale întregii populații, întrunit în ședință legală și solemnă, în puterea dreptului istoric și a dreptului de neam, în baza principiului autodeterminării popoarelor, a votat **Declarația de Unire a Republicii Democratice Moldovenești (Basarabiei) cu România,**

CUNOSCÂND că în urma votului din Sfatul Țării, în teritoriul dintre Prut și Nistru a fost instaurat un regim care a asigurat tuturor locuitorilor securitatea individuală și libera evoluție socială, economică, politică și culturală,

PREȚUIND actul de mare responsabilitate și curaj politic al oamenilor de stat basarabeni de la 1918, care au demonstrat o intuiție politică admirabilă, în contextul în care asupra Basarabiei plana pericolul dezintegrării teritoriale și al instaurării terorii bolșevice, și care și-au asumat responsabilitatea pentru destinul poporului din Basarabia,

CONȘTIENTIZÂND că legitimitatea actului Unirii Basarabiei cu România, ca unică soluție de supraviețuire și progres al românilor dintre Prut și Nistru, nu poate fi nicicum pusă la îndoială,

AVÂND CERTITUDINEA că guvernările care s-au succedat la putere în Republica Moldova, de la obținerea independenței și până în prezent, nu au avut în vedere decât îmbogățirea proprie, prin sărăcirea populației și menținerea în prizonierat a acesteia, prin alungarea ei peste hotare, la munci grele, prin falsificarea trecutului istoric și crearea unor iluzii pentru viitor, prin propagandă și manipulare, pentru a-și menține funcțiile și accesul la fluxul de bani și beneficii,

FIIND ÎN ASENTIMENTUL aleșilor locali din teritoriu, care au votat Declarații de Unire cu România, act de onestitate, patriotism și responsabilitate, și care au primit răspuns imediat din partea orașelor, județelor, instituțiilor de învățământ, organizațiilor nonguvernamentale și a altor entități din România și diaspora, care au adoptat Declarații de Reunire, în vederea urgentării înfăptuirii unității naționale depline,

CONDAMNÂND orice forme de intimidare a semnatarilor Declarațiilor de Unire cu România, din partea unor grupuri de mercenari care neagă dorința legitimă a cetățenilor Republicii Moldova de a trăi într-un stat de drept, național, puternic, unitar și prosper,

INDEMNÂND minoritățile etnice din Republica Moldova să susțină procesele firești ale populației băștinașe, majoritare, de reîntregire națională ca singură modalitate de afirmare și dezvoltare armonioasă a tuturor, dar și de recuperare a identității proprii, într-un spațiu de cultură și civilizație europeană, cu respectarea tuturor drepturilor și libertăților democratice,

SALUTĂM participanții la Marea Adunare Centenară, veniți din toate raioanele și de peste hotare,

REAFIRMĂM dreptul poporului nostru la autodeterminare, după modelul german, fără niciun amestec din afară,

APRECIEM că Anul Centenar reprezintă un moment oportun de săvârșire a unui act de justiție, în concordanță cu istoria poporului nostru, cu normele de morală și de drept internațional,

PLEDĂM pentru revenirea definitivă a populației dintre Prut și Nistru la trupul Patriei-Mamă, România,

SOLICITĂM factorilor decizionali de la Chișinău și București să trateze Centenarul Marii Uniri cu responsabilitate față de soarta actualelor generații, dar mai ales față de cea a viitoarelor generații de pe ambele maluri de Prut,

NE LUĂM ANGAJAMENTUL ca în Anul Centenarului Marii Uniri să contribuim cu toate eforturile, fiecare dintre noi și coordonat, la reîntregirea națională, după cum urmează: Participăm la Consultarea publică din Municipiul Chișinău și votăm PRO Unire între 1-14 aprilie; Ne adunăm, toate colectivele și localitățile care au declarat Unirea pe 1 iulie, la Capitala Unirii din 1918, Alba Iulia, unde aprindem Flacăra Unirii; Convocăm Congresul Reîntregirii Neamului la Iași, veche Capitală a Moldovei, între 24-26 august Continuăm pe 1-2 Septembrie Marile Manifestații pentru UNIREA PAȘNICĂ A POPORULUI NOSTRU; Dăm de știre întregii lumi despre voința noastră legitimă la Bruxelles, între 24-26 septembrie, printr-o Conferință Internațională de amploare în Parlamentul European.

CEREM celor două Parlamente să primească delegații ale Marii Adunări Centenare, iar la ședința solemnă din 27 martie 2018, Parlamentul de la București să adopte o decizie prin care să se implice pentru Reîntregirea națională prin mijloacele pașnice ale democrației parlamentare și în limitele Constituției României, în conformitate cu normele dreptului internațional și a Actul Final de la Helsinki.

VOTĂM astăzi Unirea Republicii Moldova cu România, de-a pururi și pentru totdeauna!

AȘA SĂ NE AJUTE DUMNEZEU!

La Soroca a luat ființă Consiliul Unirii

Ședința de constituire a CU a avut loc pe 9.02.2018, la Centrul Cultural Român „C. Stere”, Soroca (dir. A. Bejan). Reprezentanții societății civile din orașul și raionul Soroca au discutat despre importanța fondării CU, despre intensificarea activităților pro-unioniste, adoptând o declarație.

Soroca, 9 februarie 2018
100 de ani de la Marea Unire

DECLARAȚIE DE UNIRE

La 13 martie 1918, sorocenii au fost printre primii care au votat Moțiunea de Unire cu România. Avem datoria sfântă să ținem trează memoria înaintașilor noștri și să continuăm cauza lor. În acest an istoric, aflat sub semnul Marii Uniri, societatea civilă, locuitori ai vechiului județ Soroca, intelectuali, fermieri, pensionari, tineri se asociază Declarațiilor de Unire cu Țara-mamă făcute de conaționalii noștri din Republica Moldova. Marele Nicolae Iorga menționa că un popor care nu-și cunoaște istoria e ca un copil care nu-și cunoaște părinții. Nu putem scoate din manualul de istorie cei 22 de ani de dezvoltare economică, socială și culturală în componența României. În urma Pactului Ribbentrop-Molotov (23 august 1939), Basarabia a fost din nou ruptă de la trupul Țării și la 28 iunie 1940 regimul sovietic a pus peste Prut o punte de lacrimi. Istoria sub regimul comunist este plină de destine mutilate, de vieți distruse, de oameni striviți. Sute de oameni împușcați, mii de oameni arestați doar pentru că iubeau România, zeci de mii de deportați în Siberia și Kazahstan, alte zeci de mii morți în timpul foametei organizate. Să facem tot posibilul pentru a fi demni de morții, rudele, frații, surorile și copiii noștri jertfiți pe altarul intereselor străine. Ei sunt martirii noștri. Noi, românii, nu am venit în Basarabia din afară, ci ne-am născut aici și avem dreptul la toate valorile noastre naționale, precum și dreptul de a reveni la sânul Patriei istorice. Drumul nostru spre UE trece, în primul rând, prin București. Suntem români nu pentru că am ales noi să fim, ci pentru că așa ne-a făcut Dumnezeu. Suntem frați de grai și de sânge cu românii din dreapta Prutului. Sângele apă nu se face. Printr-un acord dintre București și Chișinău, România ne-a acordat un de ajutor nerambursabil de 100 milioane de euro. Din ei a fost reconstruit satul Cotul Morii, afectat de inundații. Au fost procurate 196 de microbuze școlare. Peste 900 de grădinițe de copii au început a fi renovate, iar altele peste 800 au fost date în exploatare. În total, pentru renovarea și înzestrarea grădinițelor din RM, Guvernul de la București ne-a acordat 26 milioane de euro. Pentru grădinițele de copii Primăria Racovăț a primit un ajutor de 2 milioane de lei, iar Primăria Visoca - 1 milion 200 mii de lei. În 2010, România ne-a dăruit nouă, basarabenilor, peste 1 milion de cărți. Mii de studenți și liceeni își fac studiile în România. În anul 2017 au fost acordate 2250 de burse pentru tinerii din RM, iar alți peste 50 de mii de tineri au primit burse în anii anteriori. Un milion de euro a costat renovarea Muzeului Național de Artă al Moldovei, acordat de Guvernul României. 1,8 milioane de euro au fost alocați pentru construcția unui nou sediu al teatrului „B.P. Hașdeu” din Cahul și pentru renovarea Sălii cu Orgă din Chișinău. Noi, urmașii lui Constantin Stere, Pan Halippa, Simion Murafa, Vasile Stroescu, Gheorghe Năstase, avem datoria istorică să înfăptuim Unirea cu Țara. Prin prezenta Declarație de Unire ne exprimăm bucuria de a sărbători împreună cu frații noștri români de pretutindeni Centenarul Marii Uniri 1918-2018 și adeziunea la valorile naționale și democratice ale spațiului cultural românesc.

Dumnezeu să binecuvânteze România și pe românii din lumea întreagă!

Semnatați:

Pr. prof. dr. Mihail Milea; Pr. Sorin Hulață; Pr. Florentin Doboșeriu; Pr. Ștefan Eftodi; Ana Bejan, ex-deputat și ex-prefect al județului Soroca; Vitalie Jardan, Mihai Marcoci, Nicolae Bulat - consilieri orășenești, Mihail Zeamă, Raisa Sângereanu - profesori; Efim Zubcu, Vasile Apreotesei, Ilie Manea, Ion Manea - veterani ai Mișcării de Renaștere Națională; Petre Popa, poet, directorul Teatrului „V. Apostol”, Olga Gherghelejiu, director adjunct, LT „I. Creangă”; Iuliana Solovei, directoarea gimn. „Gr. Vieru” din Vasilcău; Svetlana Rahimov, directoarea gimn. „A. Lupașcu” din Volovița; Cristina-Cătălina Grăcilă, profesoară, gimn. Vărăncău; Alexandru Bobeică, profesor din or. Drochia; Victor Cobășneanu, Vadim Șterbate, Tatiana Mitrofan, Nina Neculce - jurnaliști; Anatol Șapovalov, Mircea Moldovan, Alexandru Ostapov - oameni de afaceri; Liviu Gorceag, Nicolae Sochircă - medici; Tamara Coșciug, interpretă de muzică populară; Ignat Berbeci, ONG „Pro-Cultura”; Iurie Tănase, fermier, s. Hristici; Valentin Afanas, medic veterinar; Andrei Coțaga, pensionar; Dumitru Spinei; Dumitru Uretii; Victor Rață; Eugen Deșan; Alexandru Ursachi; Ghenadie Pisaniuc.

La 13/26 martie 1918 „Adunarea Generală a zemstvei din districtul Soroca”, prima în Basarabia, a votat în unanimitate unirea Basarabiei cu România.

[illegible]

Председатель Собрания В. И. Ермаков благодарит за изданные его газету председатели и члены редакций, которые с энтузиазмом поддерживают издание газеты. Он сообщает, что с сегодняшнего дня газета будет выходить в свет по адресу: г. Уфа, ул. Советская, 10. Газета будет выходить по вторникам, средам, пятницам и субботам. В газете будут освещены все вопросы, касающиеся жизни и деятельности нашего города. Газета будет выходить бесплатно. Редакция газеты находится по адресу: г. Уфа, ул. Советская, 10. Редакция газеты будет рада получить от вас любые сведения, касающиеся жизни и деятельности нашего города. Редакция газеты будет рада получить от вас любые сведения, касающиеся жизни и деятельности нашего города.

Городской Голова Н.И.Сонгуз представляет собрание и сообщает, что она ринулась участвовать в деле рашенца судья Бессарабия и Рущинский дома соединилась, что требует политическая и экономическая интересы дома. Рассказывая, чтобы это отношение соединилось с нашим домом. **С.И.Панурин** указал гвардии показавший дурную. Единогласное решение требуется это марта постановить о необходимости присоединения к Рущинскому.

Павелий Горюнов, Дуд. Умил, сказал, что городок Сорочин, что Рущинский был отлучен от нас, а теперь приносит о присоединении к Рущинскому.

Земский Главногъ Лѣсовникъ, представляя собранію, заявляетъ, что, дѣля такъ
малыя участки. Необходимо просить Русское Правленіе, о присоедине-
ніи Бессарабіи къ Русіи, или присоединеніи части Бессарабіи къ Русіи.

[illegible][illegible]

Вся земские и городские школы и детские учреждения, принадлежащие приобщенным евангельским христианам, переходят к обществу.

Предприятия, расположенные в границах промышленно-новостроительных районов, имеют для работы на предприятиях единичной и экстенсивной формы труда, после завершения работ в этих районах, возможность трудоустройства в другие районы города. В настоящее время в районе работают 20 тысяч человек, из них 15 тысяч в промышленности и 5 тысяч в строительстве. В настоящее время в районе работают 20 тысяч человек, из них 15 тысяч в промышленности и 5 тысяч в строительстве.

[illegible]

да была связана съ сущей Придурнальскою князюшкой, съ которыми она терпѣла одни и тѣ же бѣдствія, переживая одинаковыя радости и лишенія.

[illegible]

Торжественно нині об'являють перед Богом і людським співбратством, що Бессарабія є Румунією під захистом конституційного образу правління і монархо-демократических законів, які можуть видати забезпечені економічно, культурно і національно прогресом.

Выважувати в Сходу Герців і ко воляв утворення і устаткування во
вояв Бесарабії отъ „Логина до Імаліа, пругташа ихъ присоединити въ
одиногъ толось къ нашему праву и послать делегаціи, уполномоченна къ по-
новіу Румунского трона своихъ благоволяющихъ омиацій и вѣрноподемическ
матеріалъ въ Сходу Герців и ко воляв утворення і устаткування во

/Учащие на собрании ведем, кого только можно было найти. Это уже не замесное собрание. "Общий интуитизм" за присутствия командой бригады дружины. Приглашен Громыч "понять" это задание. Превращение революции "уединенных" миссионеров в войну за жизнь подвизника. Сравнение принципа русской революции с марксистско-ленинскими чувствами за одной и той же революцией. Имя она составляет... Значит переводчика! :

Extras din procesul verbal al Ședinței Zemstvei din Soroca, de la 13 martie 1918, când sorocenii au cerut Unirea cu România. (Imagini prezentate la Conferința științifică „Centenarul votării Unirii de către Zemstva județului Soroca” de istoricul Gheorghe Cojocaru, Conf. univ. dr. hab.)

Doamna Ana Bejan – Cetățean de Onoare al județului Buzău

La 30 noiembrie 2017, către Ziua Națională a României (1 decembrie), Consiliul județean Buzău a oferit titlul de **Cetățean de Onoare al județului Buzău, pământencei noastre, dnei Ana Bejan** – pedagog, ex-prefect de Soroca, militant pentru unirea Basarabiei cu România.

ANA BEJAN

Născută la 26 iunie 1948 în com. Căinari Vechi, Soroca.

Studii: Universitatea de Stat, fac. Filologie, limba și literatura română, Chișinău.

Experiența profesională, socială și politică

1971 - 1075 - profesor, limba și lit. română, s. Tudora, Ștefan Vodă;
1975 - 1978 - profesor, dir. adjunct pentru educație, com. Rublenița,

Soroca;

1978 - 1987 - șef, Cabinetul Metodic, DRÎ Soroca;

1987 - 1991 - director, Școala medie nr.1, or. Soroca;

1991-1998 - director, LT „C.Stere”, Soroca;

1998 -1999 - deputat, Parlamentul RM;

1999 - 2001 - prefect al județului Soroca;

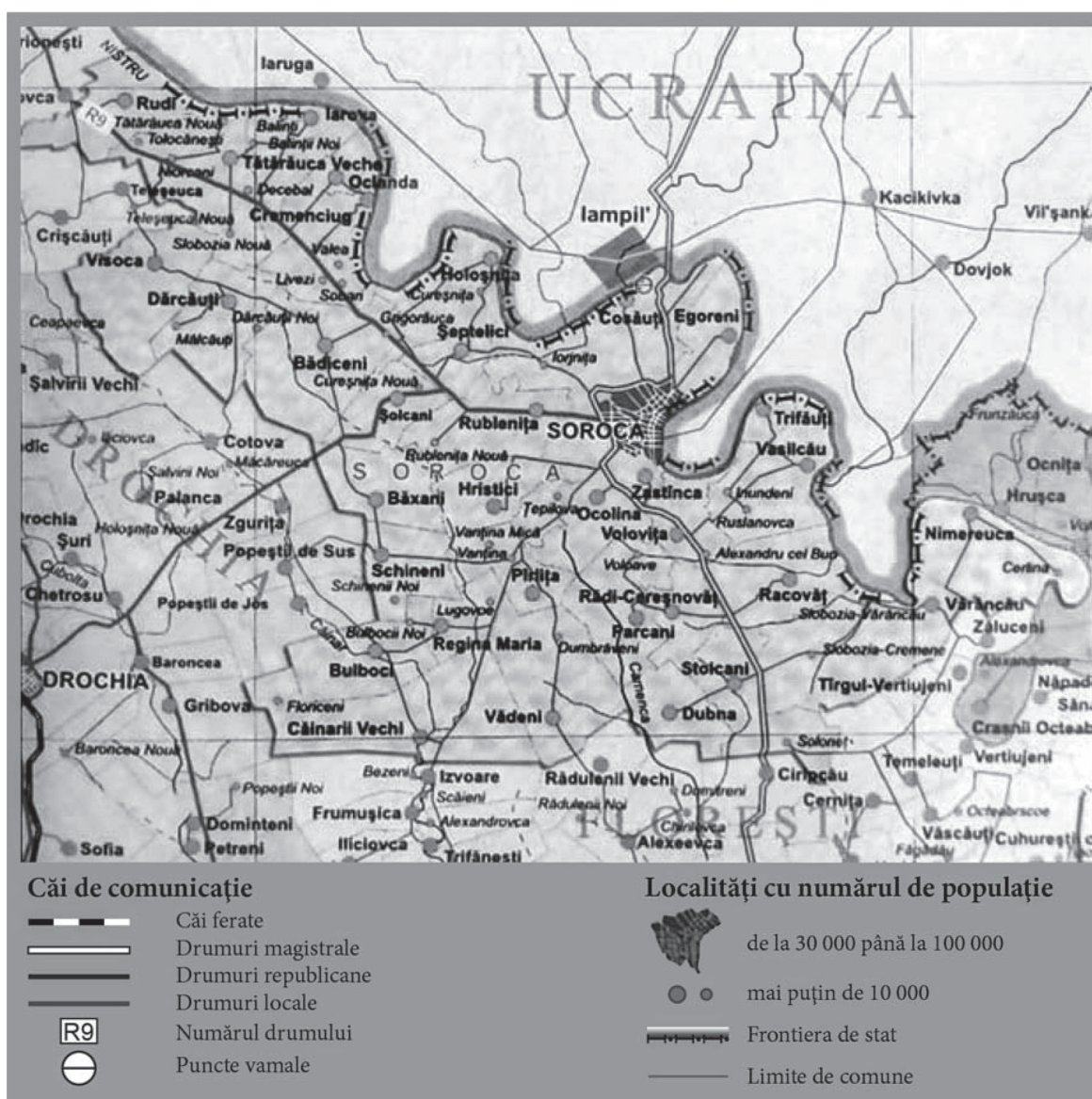
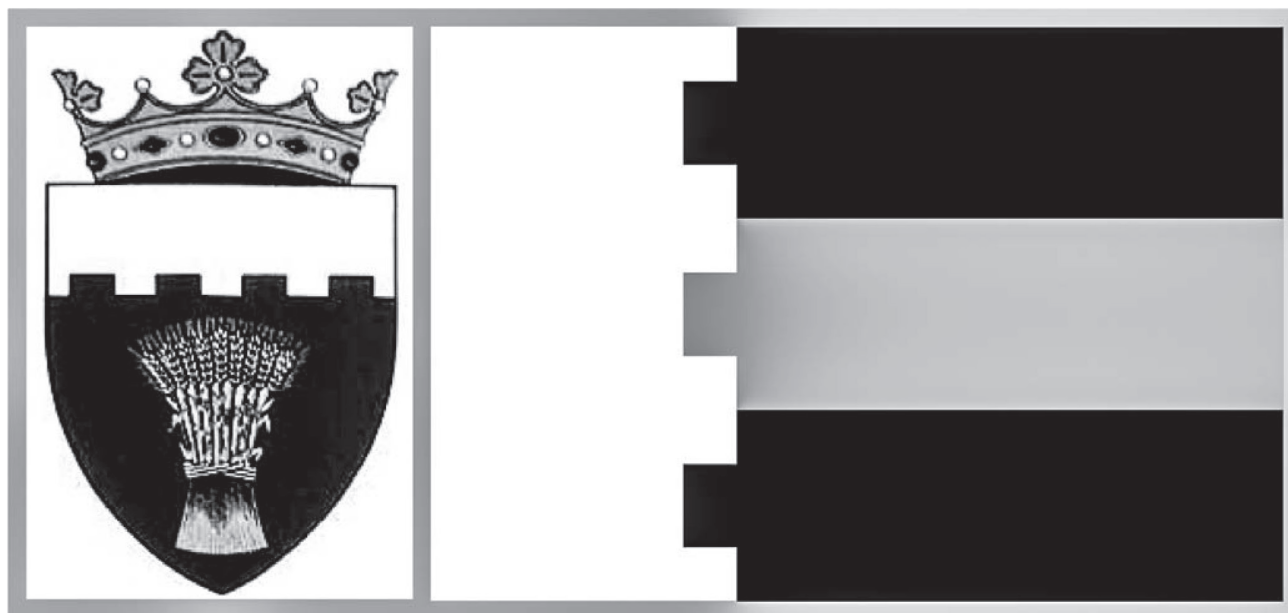
2001-2002 - director, LT privat „Basarabia”, Soroca.

Participant activ în viața politică a RM – președinte al filialelor PFD, MAE, PLR din r. Soroca. În prezent - președinte al AO „Gr. Vieru”; organizator al **Universității populare de vară „C.Stere”, Soroca.**

Distincții: *Eminent al Învățămintului Public; Ordinul „Pentru Merit” în grad de Comandor (România); Ordinul „Gloria Muncii” (RM); Cetățean de Onoare al raionului Soroca; Cetățean de Onoare al județului Buzău (România).*

Consiliul Raional Soroca

Spicuiri din raportul de activitate al președintelui raionului și a subdiviziunilor Consiliului raional Soroca, 2017

GHENADIE MUNTEAN

Președinte al raionului Soroca

Născut la 5 mai 1969 în satul Rublenița, Soroca.

Studii: Institutul Agricol, fac. Mecanizarea agriculturii; Academia de Studii Economice din Moldova, fac. Management economic, Chișinău.

Fișier biografic

1975-1985 – Elev, școala medie Rublenița.

1985-1990 – Student, Institutul Agricol, facultatea Mecanizarea agriculturii, Chișinău.

1990-1993 – Inginer, complexul de junci, colhozul „Patria”, Rublenița.

1993-1996 – Inginer-șef, colhozul „Patria”, Rublenița.

1994-1997 – Student, Academia de Studii Economice din Moldova, Management economic, (secția f/f), Chișinău.

1996-1999 – Președinte, Cooperativa Agricolă „Rublenița”.

1999 – 2016 - Director, SRL „Tehrubsor”.

Din 2016 - Președinte al raionului Soroca.

Obiective generale

Asigurarea bunei guvernări locale de nivel raional; consolidarea relațiilor de parteneriat, colaborare locală, regională, transfrontalieră, transnațională și atragerea investițiilor extrabugetare; creșterea accesului la educație, prin egalizarea șanselor, reducerea absenteismului, abandonului școlar și promovarea unui învățământ de calitate; salvagardarea patrimoniului cultural raional, în toată diversitatea lui; dezvoltarea culturii fizice și sportului în raion; consolidarea și extinderea serviciilor pentru tineret; realizarea măsurilor de asistență și protecție socială pentru respectarea drepturilor copilului, îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice și celor cu dizabilități; dezvoltarea antreprenoriatului local; promovarea politicii agrare în teritoriu; dirijarea procesului de reglementare a regimului proprietății funciare; dezvoltarea infrastructurii fizice.

Ca autoritate deliberativă, Consiliul Raional s-a întrunit în anul 2017 în **9 ședințe**, 4 dintre care ordinare, desfășurate trimestrial și **5 extraordinare**, în total fiind adoptate **174 decizii**. Monitorizarea executării deciziilor adoptate s-a făcut și în cadrul ședințelor operative săptămânale prezidate de președintele raionului, majoritatea deciziilor CR adoptate, fiind executate.

În perioada de raport președintele raionului a emis **724 dispoziții**, din care **132** cu caracter normativ și **592** cu caracter individual. Au

fost organizate **6 concursuri** de suplinire a funcțiilor publice vacante.În urma evaluării performanțelor profesionale și în scopul dezvoltării carierii, au fost promovați în funcție publică superioară 3 persoane: șef al Secției Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri, un specialist principal în Serviciul Resurse Umane și unul în Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri

Petiții

S-a acordat o atenție sporită soluționării problemelor prezentate de cetățeni (*ajutorul social, găsirea unui loc de muncă, locuințe, sponsorizări, prestarea serviciilor publice, litigii funciare și altele*) în cadrul audiențelor sau în petițiile adresate Consiliului Raional Soroca, fiind primiți în audiență circa **178 persoane**. Pe parcursul anului 2017 au fost recepționate **511 petiții**, dintre care Președintelui raionului i-au fost adresate direct **333 petiții** scrise, iar **153** au fost primite spre examinare prin intermediul instanțelor ierarhic superioare. **15 petiții** - Aparatul Președintelui Republicii Moldova, **5 petiții** - de la Parlament și Secretariatul Parlamentului R M, **32 petiții** -de la Guvernul R M, **101 petiții** - de la organele de specialitate și alte organizații republicane.

Au fost înaintate din localități: or. Soroca- 178 petiții, Rublenița – 29 petiții, Cosăuți – 22 petiții, Racovăț – 19 petiții, Zastînca – 18 petiții, Ocolina – 17 petiții, Vărăncău – 16 petiții, Visoca – 8 petiții, Bădiceni –7 petiții, ș.a.; Examinarea se efectuează de către persoane competente, nemijlocit în teritoriu cu participarea reprezentanților administrației publice locale, petiționarilor și persoanelor implicate.

Bugetul

Principalii indicatori ai bugetului raional pentru anul 2017 sunt :

Venituri - 190,8 mln lei (99,9%), sau cu 0,27 mii lei sub nivelul rectificat (transferuri din bugetul de stat - 173,7 mln lei, (91%).

Venituri proprii, defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice - 17,1 mln lei (9,0% din total).

Din datele reflectate în tabel privind executarea bugetului raionului la capitolul venituri denotă că principalele indicatori au fost executați după cum urmează:

mii lei

Indicatori	Executat 2016			Executat 2017		
	Total	Nivelul I	Nivelul II	Total	Nivelul I	Nivelul II
Total cheltuieli:	286348,19	112628,55	173719,64	326229,73	135437,27	190792,49
Venituri proprii	30475,51	23580,13	6895,38	33062,07	27987,73	5074,34
Defalcări(impozitul pe venit)	31559,37	13560,0	17999,4	27831,15	15805,43	12025,72
Transferuri	224313,31	75488,42	148824,89	265336,51	91644,08	173692,43

Cheltuieli

Volumul total de cheltuieli, executat pe parcursul anului a constituit **186,7 mln lei**, plus **3,4 mln lei**- rambursarea împrumutului angajat de la BC „Moldova Agroindbank” și înregistrează o creștere față de anul precedent cu **28,8 mln. lei**, inclusiv pe ramura Învățământ cu **10,9 mln lei**, ponderea căreia în volumul total de cheltuieli constituie **64,9 la sută**.

Executarea cheltuielilor sub aspect economic:

mii lei

Indicatori	Executat 2016			Executat 2017		
	Total	Nivelul I	Nivelul II	Total	Nivelul I	Nivelul II
Total cheltuieli:	264864,56	106691,02	158173,54	321200,91	133689,47	187511,44
Cheltuieli de personal	155738,71	58823,40	96915,31	168110,92	62664,59	105446,33
Bunuri si servicii	62616,09	21861,39	40754,70	92523,09	35229,35	57293,74
Active nefinanciare	46509,76	26006,24	20503,52	60566,89	35795,51	24771,38

O creștere esențială a cheltuielilor s-a înregistrat la capitolul „Infrastructura drumurilor” care comparativ cu anul 2016 au crsecut cu **13,8 mln lei**.

În creștere față de anul precedent au evoluat cheltuielile la compartimentul „ Protecției sociale” - cu **0,9 mln lei** și respectiv la capitolul „Cultură, sport, tineret” cu **2,3 mln lei**.

Suplimentar din bugetul de stat am obținut alocarea a **1,5 mln lei** pentru cheltuieli capitale, inclusiv pentru reparația capitală a blocului sanitar la Palatul de cultură - **0,4 mii lei** și pentru reparația sălii de forță la Liceul „Constantin Stere” - **1,1 mii lei**. Mijloacele alocate au fost valorificate.

Bugetul raional anual a fost finalizat cu excedent bugetar de **9,3 mln lei**.

Dezvoltarea economiei locale și a infrastructurii, pe parcursul anului 2017 a constituit unul din elementele esențiale a asigurării dezvoltării raionului. Și acestui sector pe parcurs s-a acordat atenție, în special prin asigurarea asistenței informaționale, susținerea în desfășurarea diferitor seminare de instruire, atragerea în desfășurarea activităților la nivel de raion, ca modalitate de promovare a producătorului autohton, recunoașterea publică a meritelor în dezvoltarea economiei locale, deschiderea locurilor de muncă.

Agenți economici ce activează în raion - **3637 unități** (inclusiv întreprinderi de stat - **10**; întreprinderi individuale - **973**; gospodării țărănești - **1064**; societăți pe acțiuni - **23**; Societăți cu răspundere limitată - **879**; întreprinderi municipale - **25**, Instituții publice - **117** ș.a.)

Cele mai mari întreprinderi și obiecte comerciale: **SA „Alfa-Nistru”, SA „Fabrica de brânzeturi”, SRL „Kernel”, SRL „Testor”, SRL „Debut Sor”, SA „Hidroinpeș”, SA „Făuritorul”, SRL „Fabrica materialelor de construcție”, SRL „Polimer”, SRL „Magistrala Nistru”, „Fourchette”, „Mărfuri de uz casnic”, „Modern”.**

Întreprinderi cu capital mixt:

SRL „Ermo-Grup”, SRL „Sotex-Grup”, SRL „Maritan-Sor”, etc.

În ultimii ani se atestă tendința de a fabrica producție tot mai calitativă, care este competitivă pe piețele externe, factor ce favorizează exportul producției industriale fabricate în raionul Soroca.

Nivelul producției fabricate și livrate pe piața internă și externă de întreprinderile industriale:

Indicatori	Vloarea producției fabricate		Valoarea producției livrate (mil.lei)	din care pe piața externă	
	mil.lei	%		mil.lei	%
Industrie , total	570,3	100,0	535,8	314,0	58,6
Industria extractivă	71,1	12,5	66,8	-	-
Industria prelucrătoare	499,2	87,5	469,0	314,0	67,0

În rezultatul mai multor acțiuni întreprinse de Guvernul Republicii Moldova s-a îmbunătățit considerabil climatul investițional. Acest fapt a favorizat crearea noilor locuri de muncă în mai multe întreprinderi, care activează de mai mult timp în teritoriul raionului. Așa, **SRL „ Ermo-Grup”** cu investiții italiene a evoluat de la **400 angajați** inițial la momentul deschiderii întreprinderii la **700 angajați** la finele anului 2017; **SRL „ Maritan – Sor”** de asemenea cu investiții italiene și-a început activitate cu **50 angajați** ca pînă la finele anului 2017 să crească numărul salariaților la **330 persoane**.

Activitatea în creștere a întreprinderilor din toate sferele economiei raionului se soldează cu creșterea volumului defalcărilor în bugetele de toate nivelele, fapt care se răsfringe direct la acumularea surselor financiare și care crează premise de dezvoltare a sferei sociale și îmbunătățirea condițiilor de trai a populației:

mln.lei

Indicatori	2014	2015	2016	2017	% 2017/ 2014
Total: BPN	273,2	295,1	309,0	377,1	138,1
Inclusiv: Bugetul de Stat	36,9	80,5	77,5	118,9	322,2
Bugetul UAT	88,3	47,5	52,0	50,7	57,4
BASS	115,0	129,3	133,1	158,5	137,8
FAOAM	33,0	37,8	46,4	49,0	148,5

Salariul mediu al unui angajat- în trimestrul 3 a anului 2017, în sectorul real a economiei a constituit **4486,0 lei**, sporind față de anul precedent cu **12,9%**.

Majorarea defalcărilor în Bugetul Asigurărilor Sociale au favorizat respectiv o anumită creștere a pensiilor în perioada anilor 2015 – 2017:

Anii	Nr.de pensionari (persoane)	Pensii achitate mln.lei	Pensia medie lunară a unui pensionar (lei)
2015	22093	260,1	981,0
2016	22210	282,6	1060,3
2017	21182	316,2	1244,0

Instituții și organizații care au menirea de a acorda suport micului bussines:

- *Camera de Comerț și Industrie fil.Soroca; Soragroinform ACSA; Asociația producătorilor agricoli Te-ragronord; Asociația oamenilor de afaceri Pro Bussines Nord. Centrul de resurse pentru tineret „Dacia”(din anul 2003); Incubatorul de afaceri din Soroca(din anul 2009); Centrul de ghidare în carieră Soroca - fon-date și cu suportul CR Soroca.*

Achiziții

Pe parcursul anului au fost petrecute **28 proceduri** de achiziționare a bunurilor și serviciilor în sumă de **20 mln 193 mii 240,0 lei**, inclusiv: Servicii - **478698,0 lei**; Bunuri - **2217394,51 lei**; Lucrări - **17497147,49 lei**.

Constatăm o majorare evidentă atât a numărului de proceduri, cât și a sumelor, care au fost alocate atât din bugetul de stat cât și din bugetul raional:

Anul	Proceduri de achiziție	Suma contractelor (mii lei)
2015	3	6316,9
2016	6	2225,9
2017	28	20193,2

În anul 2017 au fost desfășurate licitații „cu strigare” și „cu reducere”, în urma cărora au fost vândute: 2 automobile și anume GAZ 3102 cu prețul de **8327,0 lei** și VAZ 2121 cu prețul de **9355,0 lei**; câteva clădiri ale Centrului Multifuncțional „O Șansă” din sat. Soloneț (**25491,0 lei**). Au fost date în locațiune prin licitația „cu strigare” 6 garajuri din str. M.Sadoveanu,12.A fost implimentat Proiectul Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei, privind Construcția Locuințelor pentru Păturile Socialmente Vulne-rabile, Faza II. Au fost primite 115 cereri de la beneficiarii de locuințe sociale, din care au fost selectați 72 de beneficiari. Au fost organizate 3 ședințe a comisiei de privatizare a spațiului locative, la care au fost examinate 25 de cereri. Au fost eliberate 59 adeverințe de privatizare.

Direcția Agricultură și Alimentație

Obiective și activități

- promovarea tehnologiilor avansate și noilor realizări științifice - s-au organizat 14 seminare(instruite 519 persoane) cu diferită tematică, la care au fost invitați specialiști în domeniu, dar și reprezentanții diferitor societăți comerciale;

- asistența informațională și metodologică a producătorilor și prelucrătorilor agricoli.

În anul 2017 au fost depuse **166 dosare** de solicitare a subvențiilor în suma totală de **34558176 lei**. Principalele măsuri accesate sunt: procurarea tehnicii și utilajului agricol - **60 dosare**, suma subvenției solicitate **7275549 lei**.

- Stimularea creditării – 38 dosare, suma subvenției solicitate **450395 lei**;
- Stimularea înființarea plantațiilor multianuale – 20 dosare - **2201870 lei**;
- Stimularea procurării echipamentului pentru irigare – 8 dosare - **1833265 lei**;
- Stimularea dezvoltării infrastructurii postrecoltare, inclusiv:
- Frigidere de păstrare a fructelor și legumelor – 6 dosare, suma **9228618 lei**;
- Procesarea, uscarea și condiționarea cerealelor a semințelor oleaginase – 5 dosare, **617784 lei**;
- Prelucrarea primară a laptelui – 2 dosare, **2596265 lei**;
- Renovarea fermelor zootehnice – 1 dosar, **1306261 lei**;

- Procurarea animalelor de prăsilă - 1 dosar, **398993 lei**;
- Instalații cu suport în livezi – 1 dosar, **628393 lei**;
- Echipamente pentru sere – 1 dosar, **28588 lei**.

Tot la capitolul acordării subvențiilor, au fost efectuate vizite în teritoriu de verificare a efectuării investițiilor, de documentare a situației și stării mijloacelor fixe (livezi plantate, sisteme de irigare instalate, tehnica și echipamente procurate).

Un lucru important a fost efectuat la evaluarea situației în urma calamităților naturale:

S-au întocmit 27 acte pe o suprafață de **665 ha**, suma prejudiciului fiind de peste **10 mln lei**, inclusiv **6125 mii lei**, valoarea producției compromise în urma înghețurilor și **3961 mii lei**, pierderi în urma ploilor cu grindină. Monitorizarea procesului de producție, colectarea, generalizarea și prezentarea informației în sistemul informational agricol, volumul producției agricole în prețuri comparabile constituie **380,9 mln lei** (producția vegetală- **308 mln**; animalieră- **72,9 mln**).

Volumul producției agricole în prețuri comparabile a constituit 380854,7 mii lei în 2017, înregistrând o creștere de 2,9 ori față de anul 2007:

Indicatorii	2007	2010	2014	2015	2016	2017
Volumul PG total, mii lei	131600	250117	458961	298333	365247	380854,7
Inclusiv:						
- vegetală, mii lei	65032	163844	378884	222106	289699	307975,9
- animaliera, mii lei	66568	86273	80077	76227	75548	72879

Analiza în dinamică a producției globale la principalele tipuri de produse agricole, mii lei:

	2007	2010	2014	2015	2016	2017
cereale și legume	20122	66471	109829	61899	114598	114957,4
floarea soarelui	8600	24100	30780	20148	28614	31950
sfecla de zahăr	20559	40300	121312	45254	77256	69265
soia	336	4860	3733	1645	1744	1310
legume	2900	2670	33264	8600	11352	8969
fructe	19000	40225	81608	65881	45320	75150
lapte	29433	26540	22496	22160	21953	21562
vite, pasari, masa vie, t	3057	3215	1950	1947	1939	1025

În prezent în raion activează **24 puncte de colectare a laptelui**, **28 oficii prestare a serviciilor de însămânțare artificială a animalelor**, **5 magazine agricole**.

S-au organizat: concursul „**Cel mai bun vin de casă**” în cadrul sărbătorii „**Iarmarocul de Crăciun**”; totalurile recoltării culturilor de I grupă „**Secerișul 2017**”, „**Festivalul Mărului ediția a VII-a**”, concursul „**Cel mai bun agricultor al anului 2017**”.

Drumuri

În prezent raionul Soroca dispune în total de o rețea de drumuri publice locale cu o lungime totală de **204,86 km**, beton asfaltic – **56,59 km**; piatră spartă și pietriș – **148,27 km**. pentru reparația și întreținerea drumurilor publice locale au fost alocate – **18848,7 mii lei**.

În 2017 au fost executate următoarele lucrări:

Turnat beton asfaltic pe o suprafață de **circa 30520 m² (10017370,40 lei)** (*satele Parcani, Racovăț, Slobozia-Cremene, Șeptelici, Regina-Maria*). Plombate cu asfalt drumurile spre: *s. Rudi, Soroca-Holoșnița-Grigorăuca, spre s. Ocolina, Volovița, Vasilcău, Tătărauca Nouă, Rădi-Cereșnovăț, Voloave și spre monumentul „Badea Mior”*.

- reparație cu pietriș (*suprafața de 1994 m² (4253388,05 lei)*) (spre *ss. Dubna, Nimereuca, Cerlina, Slobozia Nouă, Niorcani, Visoca, Oclanda, Cremenciug, Țepilova, Regina Maria*); reparația podului (drum *Regina Maria – Bulboci*) (*176983,01 mii lei*);

- pentru întreținerea tuturor drumurilor publice locale (primavara, vara, toamna) - **1062547.89 lei;**
- **iarna -773109.74 mii lei;** asigurarea securității rutiere - **149148.0 mii lei;**
- procurarea materialului antidrapant și pietriș - **1526498,40 lei.**

Pentru primăriile din raion - „Întreținerea drumurilor locale” - **10883,0 mii lei.**

Atragerea investițiilor capitale din fondurile interne și externe, pentru implementarea proiectelor tehnice de renovare a drumurilor publice locale elaborate, rămâne a fi unul din obiectivele principale de activitate a Consiliului raional și primăriilor din raion.

Instituții publice

Au fost executate lucrări de reparație a 29 instituții publice, (7471,18 mii lei), în 2017 fiind îndeplinite următoarele lucrări :

- reprofilarea bazinului de înot (IP LT „C.Stere”) în sală de sport - **1489,56 mii lei;**
- reparația sistemelor de termoficare a 8 licee și gimnazii - **2909,75 mii lei;**
- construcția sistemelor de apeduct, canalizare și a viceurilor interioare în 6 instituții de învățământ - **875,41 mii lei;**
- reparația curentă a 10 licee și gimnazii - **1436,46 mii lei;**
- reparația curentă a 2 cămine culturale - **90,0 mii lei;**
- reconstrucția scenei Palatului de Cultură Soroca - **200 mii lei;**
- reparația secției Traumatologie a SR Soroca - **370,0 mii lei;**
- reparația curentă (capitală a sistemelor de ventilare și electrificare)a secțiilor Chirurgie, Maternitate, Pediatrie, Terapie - **33, 0 mln.lei.**

Contribuția CR Soroca cu **154,0 mii lei** - implementarea proiectului(cu suportul PNUD)

- construcția *Centralei termice cu arderea biocombustibilului solid la SR Soroca (costul total -2,738,719.89 le);*
- reparația blocului sanitar al Palatului de cultură - **400,0 mii lei.**

Aprovizionarea cu apă potabilă de calitate

Din 68 de localități ale raionului, în prezent sunt alimentate cu apă potabilă centralizat, parțial mun. Soroca, satele **Oclanda, Cremenciug, Iarova, Bădiceni, Sobari, Lugovoe, Egoreni, Regina Maria, Hristici, Zastînca, Ocolina, Țepilova..** Celelalte localități sunt alimentate din fântâni de șahtă(65-70% din populația raionului), apa cărora nu corespunde cerințelor la parametrii chimici și bacteriologici.

În scopul rezolvării problemei, Consiliul raional Soroca a convocat mai multe întruniri de lucru în comun cu administrația SA„Regia Apă Canal” Soroca și primăriile localităților beneficiare de proiectul implementat cu suportul BERD, după cum urmează: **Soroca, Regina Maria, Zastînca Hristici, Egoreni, Rublenița.** În urma acestor întruniri au fost întreprinse următoarele măsuri: semnate procesele verbale de recepție finală cu excepția mun. Soroca; transmise de către SA„Regia Apă Canal” Soroca și primite de către primăriile vizate actele de transmitere –primire a mijloacelor fixe, listelor mijloacelor fixe, procesului –verbal de punere în funcțiune a mijloacelor fixe, etc....; inițiat procesul de transmitere a patrimoniului construit de la consiliile satești către SA„Regia Apă Canal” Soroca; creșterea numărului populației conectate la rețeaua de apeduct; primăriile localităților beneficiare de proiect au început achitarea sumelor aferente diferențelor de curs valutar. SA„Regia Apă Canal” Soroca a reînceput achitarea creditului, iar datorită acestor acțiuni, a fost posibil încheierea unui acord cu Ministerul finanțelor privind reeșalonarea plăților.

Este de menționat, că derulează în continuare executarea lucrărilor de construcție a sistemului de apeduct magistral spre **s.Parcani.** Aceste lucrări au fost finanțate de Fondul Național de Dezvoltare Regională și parțial de primăria s.Parcani. Anul acesta a beneficiat de apă potabilă calitativă, în urma implementării acestui proiect **s. Țepilova** (costul lucrărilor circa **5,5 mln lei**) și **s. Ocolina** (costul lucrărilor circa **6,5 mln.lei**) . În urma implementării totale a acțiunilor preconizate în acest proiect, vor beneficia de apă potabilă în total **15 localități** ale raionului Soroca (**Volovița, Vasilcău, Inundeni, Ruslanovca, Redi Cereșnovet, Stoicani, Dubna, Solonet, Slobozia Cremene, Slobozia Vărăncău, Vărăncău**).

Stafia de epurare și salubritizarea localităților

Ne propunem să contribuim la rezolvarea problemei vechi a stației de epurare în or. Soroca. Am întreprins anumite măsuri, vizite de documentare, sensibilizarea autorităților centrale și există premise ca să afirm, că **anul 2018** este anul începutului rezolvării acestei probleme. O problemă actuală cu impact asupra sănătății publice o constituie salubritizarea localităților (apă, solul și aerul). La moment rămân a fi nesoluționate pe deplin și calitativ aspectele de depozitare și utilizare a deșeurilor. Practic la nivel de raion nu există nicio gunoiște amenajată și exploatată în modul corespunzător, iar în unele cazuri deșeurile evacuate din raza localităților sunt aruncate în locuri neautorizate, contribuind astfel la formarea multiplelor gunoiști stihionice.

La moment deșeurile solide și lichide sunt gestionate în mod insuficient, ducând la degradarea resurselor de apă potabilă și înrăutățirea sănătății populației. Transportarea deșeurilor menajere a mun. Soroca se efectuează mecanizat de către Direcția gospodăriei locativ Comunală la gunoiștea orașenească cu suprafața de **4,5 ha** la distanța de **8 km**. Anual se transportă la gunoiștea orașenească circa **30 mii m³** deșeuri menajere. Pe teritoriul primăriilor și comunelor organizarea evacuării deșeurilor menajere este insuficientă. Pe parcursul anilor 2011-2017 prin intermediul finanțării din Fondul Ecologic au fost construite **9 gunoiști** (13% din localitățile raionului).

Tineret și sport

Pe parcursul anului 2017 în raionul Soroca s-au desfășurat **39 campionate** și turnee raionale la diferite probe de sport cu participarea a circa **6000** de **amatori** ai sportului; **11 turnee** republicane cu participarea a **1050 sportivi** din deferite localități ale Republicii Moldova; **4 turnee internaționale** cu participarea a circa **550 sportivi**; **1140 sportivi** au participat la **61** campionate și turnee republicane; la competiții internaționale au participat **5 sportivi soroceni** la 4 probe de sport; **56 sportivi** din raion sunt membri a selecționatei Republicii Moldova la diferite probe de sport.

În perioada sus menționată o deosebită atenție a fost acordată sportului de masă și anume organizării campionatelor și turneele raionale la **fotbal, baschet, volei, atletism, joc de dame, șah, tenis de masă**. Au fost organizate masuri cultural-sportive în deferite localități ale raionului.

În domeniul tineretului, în parteneriat cu **Centrul de Resurse pentru Tineret „DACIA”**, au fost organizate măsuri cultural-artistice: **concursuri, mese rotunde, jocuri distractive, treninguri, măsuri cu ocazia Săptămânii Naționale a Tineretului, Zilei Internaționale a Studenților și a Voluntarilor**. În măsurile organizate pentru tineret au fost implicați peste **4000** de tineri. În luna noiembrie 2017, a fost semnat acordul de parteneriat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova, privind dezvoltarea centrelor de tineret, în urma căruia în primul semestru al anului 2018 este planificată deschiderea a **3 filiale** a Centrului de Resurse pentru Tineret „Dacia”, în **Rublenița, Vărăncău și Căinari Vechi**.

Secția Cultură și Turism Soroca

Instituții în subordine: **Palatul Raional de Cultură; Muzeele de Istorie și Etnografie Soroca și Cosăuți; instituțiile de învățământ artistic-complementar- Școala de Arte „E. Coca” Soroca, Școala de Arte plastice, Școala de muzică „Ion Madonici”, Cosăuți, Școala de muzică, Vădeni, Școala de muzică, Vărăncău, Școala de muzică, Căinari Vechi; 28 formații cu titlu „model”; 4 centre de meșteșuguri populare, care își desfășoară activitatea în oraș și în satele raionului; casele și căminele culturale, bibliotecile de la sate**, activitatea cărora este coordonată metodic de Secția Cultură și Turism.

Au fost fortificate relațiile culturale cu județele **Buzău, Vaslui, Iași, Suceava** din România, dar și colaborarea cu localitățile din raionul **Iampol**, Ucraina.

Activități culturale: **Festivalul Internațional de muzică „Mărțișor”; Festivalul-concurs zonal „Trandafir de pe cetate”; Festivalul de muzică Sacră „Cu noi este Dumnezeu”; Festivalul de epigrame „O Cetate nu-i pe roate”; Concursul „Tinere talente”; Festivalul – concurs Național de folclor păstoresc „Pe-un picior de plai” în s. Căinari – Vechi; Târgul meșteșurilor populare „La Nistru, la mărghioară”; Festivalul-concurs Național „La cuptorul cu plăcinte”, s. Șolcani; Festivalul Etniilor „Unitate prin diversitate”; Festivalul Național al Mărului; Festivalul-concurs de muzică populară „Victor Postolachi”; Festivalul de romanță românească „Anastasia Briciuc”; Festivalul-concurs Național al fanfarelor „Fanfara Argintie”; Festivalul obiceiurilor și**

tradițiilor de iarnă „V-am ura, V-am tot ura” în cadrul Iarmarocului de Crăciun și Spectacolul aniversar de 80 ani al compozitorului Eugen Doga ș.a.

Colective artistice: *Corul „Orantis”; Ansamblul de muzică și dans popular „Nistrenii”; Ansamblul de dansuri populare „Vatra” din s. Racovăț; Orchestra de muzică populară „Doina Nistrului”; Orchestra de fanfară de la Palatul de Cultură, Soroca.*

Domeniul ocrotirii sănătății

Acest domeniu a fost și este un domeniu în care Consiliul raional are responsabilități specifice, având calitatea de fondator a instituțiilor medico-sanitare publice din teritoriu. Pe parcurs au fost elaborate și adoptate, întreprinse măsuri pentru implementarea unui șir de programe teritoriale în domeniu:

- *Programul teritorial „Cu privire la aprobarea Programului raional de promovare a sănătății pentru anii 2016-2020”;*
- *Programul teritorial „Cu privire la aprobarea Programului raional de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și ITS pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni pentru realizarea Programului”;*
- *Programul teritorial „Cu privire la aprobarea Programului raional de imunizări pentru anii 2016-2020”;*
- *Programul teritorial „Cu privire la aprobarea Programului raional de control al tuberculozei pentru anii 2016-2020, planul de acțiuni și indicatorilor de monitorizare”;*
- *Programul teritorial „Cu privire la aprobarea Programului teritorial de control al cancerului în raionul Soroca pentru anii 2017-2020”;*
- *Programul teritorial „Cu privire la aprobarea Programului raional de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021”.*

A fost instituit și activează **Consiliul de Sănătate Publică**, care este un organ consultativ pentru toate unitățile medicale și farmaceutice din raion. În cadrul consiliului a fost asigurată convocarea lunară a ședințelor de lucru, cu examinarea chestiunilor programate în planul de activitate și aprobate de către MS și CR Soroca, dar și a problemelor extraordinare de sănătate publică de moment.

Au fost desfășurate în a.2017 – **12 ședințe** cu discutarea a **55 teme** în regim ordinar și **2** în regim extraordinar.

Conform ordinului MS nr. 906 din 30.11.2015 „Cu privire la notificarea și cercetarea cazurilor de intoxicații acute neprofesionale exogene de etiologie chimică”, în raion a demarat evidența strictă și cercetarea obligatorie a cazurilor de IANEC, toate fiind ulterior raportate CNSP.

Se duce evidența trimestrială și anuală a **13 grupe** de boli netransmisibile prioritare cu analiza și calcularea indicilor morbidității (incidența, prevalența), inclusiv a mortalității la **10000 populație** pe principalele 12 grupe de îmbolnăviri pentru informarea IMSP și luarea deciziilor ce se impun. Scopul (obiectivul prioritar) al activității instituțiilor medico-sanitare publice, constă în asigurarea serviciilor medicale cetățeanului bazate pe principii de acces, volum și calitate, prin utilizarea eficientă a resurselor instituțiilor. La acest capitol avem și unele realizări. La mai mulți indicatori ce reflectă starea din domeniu ne situăm peste media republicană. Aș menționa aici unele succese, în special micșorarea duratei medii de spitalizare, micșorarea mortalității generale și a mortalității infantile, asigurarea cu medici, ș.a. Totodată, putem spune că pe parcursul anului 2017 au fost multe adresări, privind insuficiența mijloacelor la capitolul investigații medicale, calitatea controlului medical a copiilor, care impun o analiză judicioasă a stării de lucruri în domeniu, cu adoptarea unor decizii, care ar avea ca obiectiv îmbunătățirea accesului cetățeanului la servicii medicale de calitate. Asemenea adresări recent avem din **s. Vădeni, Cosăuți, Holoșnița, Slobozia Nouă**. Nu exclud și propuneri de modificare a nomenclatorului instituțiilor din medicina primară, care sper să fie acceptate de Minister.

Concomitent ne propunem pentru 2018 ca prioritate, alocarea mijloacelor financiare pentru reparația capitală a unor secții din spitalul raional, îmbunătățirea condițiilor și dotării spitalului, în așa fel, ca el să corespundă doleanțelor de a deveni spital regional nu numai ca denumire, dar și calitate, volum și eficiență a actului medical. Totodată, specialiștii trebuie să conștientizeze, că și calitatea actului medical, indicatorii de înaltă performanță vor fi determinant la luarea acestei decizii.

„CR SOROCA- PORTETE”

Vicepreședinți ai raionului Soroca

VLADIMIR NICUȚA

Născut la 14 noiembrie 1957 în s. Izvoare, Florești

Studii: Institutul Politehnic (1974-1979), fac. Electrofizica; Academia de Studii în Domeniul Administrării Publice (1994-1995), Chișinău.

Inginer, manager în administrația publică, vicepreședinte al raionului Soroca

Fișier biografic

1979-1982 – Colaborator științific la Catedra Electrofizica, Institutul Politehnic, Chișinău.

1983-1989 – Șef, Secția organizatorică, Comitetul Executiv Raional Soroca.

1989-1990 – Instructor, CR al PCM, Soroca.

1990-2003 – Secretar, CE raional, apoi Județean Soroca.

2003-2005 – Angajat, SA „Alfa-Nistru”, Soroca.

2005-2007 – Registrator, Camera Înregistrării de Stat a RM, Soroca.

Din 2007- prezent – Vicepreședinte al raionului Soroca.

*Vladimir Nicuța s-a născut în familia lui **Emanoil** (17.01.1926 – 20.03. 1973), economist șef în colhozul din s. Izvoare „Gr.Kotovskii” și **Maria** (1.03.1932 – 5.07.2000), Nicuța, pedagog, ambii originari din Izvoare, Florești. Soția, **Larisa** (Rudei) Nicuța, născută la 17 august 1960, pedagog (IP „A.Russo”, Bălți), activează la LT „P.Rareș”. Cuplul Vladimir și Larisa Nicuța au crescut și educat doi copii. **Fiica mai mare Daniela** (Voleac) (n.7.02.1981), jurist (USM, fac. Drept), stabilită la Soroca și **fiica mai mică Alina** (Ghioc) (n.5.10.1985), contabil (ASEM, fac. Contabilitate), stabilită la București. Bucuria cea mare a soților Nicuța sunt cei 4 nepoți: **Evelina** (n.2004) și **Cristian** (n.2010) Voleac, elevi la LT „C.Stere”, Soroca și gemenii **Adelina-Maria** cu **Daniel-Alexandru Ghioc**, născuți la 31 august 2016, la București.*

Scopul general al funcției

Asistarea președintelui raionului în exercitarea atribuțiilor sale, implementarea politicilor strategice ale raionului, promovarea intereselor și soluționarea problemelor raionului ce țin de domeniul asistenței sociale, securității sociale, educației, culturii, turismului, asistenței medicale.

Unele sarcini de bază:

- *Asistarea președintelui raionului în exercitarea conducerii operative a serviciilor publice de interes raional;*
- *Elaborarea, promovarea și implementarea strategiilor de dezvoltare ale raionului în domeniul asistenței sociale, securității sociale, educației, culturii, turismului, asistenței medicale;*
- *Reprezentarea raionului în raporturile cu AP centrale și de nivel I, cu personae fizice și juridice, în domeniul asistenței sociale, securității sociale, educației, culturii, turismului, asistenței medicale, în cazurile stabilite de președintele raionului;*
- *Asigurarea și coordonarea activităților Comisiilor în care este desemnat ca președinte al Comisiei.*

IURIE TODIREAN

Născut la 12 iulie 1975 în orașul Soroca

Studii: Școala Profesională Tehnică, Drochia (1990-1993); Institutul Nistean de Economie și Drept (2005-2009), Bălți; Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport (2012-2014), Chișinău.

Fișier biografic

1994-1997 – SRL „Agrobioservis”;
1997-2002 – SRL „Ma-Vest”;
2003-2008 – SRL „Agro-Mass-Com”;
2009-2012 – SRL „Bioenergagro”;
2012-2018 – SRL „Agro-Bio- Mas”;
2018- prezent – Vicepreședinte al raionului Soroca.

Pedagog-antrenor (Colegiul Tehnic Agricol, Liceul Teoretic „P.Rareș”, Soroca); Maestru al sportului de clasă internațională, multiplu campion mondial, lupte universale (K-1); consilier în Consiliile raional și municipal Soroca (2015-2018).

*Iurie Todirean s-a născut în familia lui Iustin și Claudia Todirean, originari din satul Vasilcău, Soroca, ambii reprezentanți de vază ai clasei muncitoare sorocene. Tatăl a lucrat șofer la Coloana Auto nr.11, iar mama, cusătoreasă la fabrica de confecții din Soroca, ambii fiind actualmente pensionați. Iurie este căsătorit. Soția – **Liudmila (Ianișevschi) Todirean**, pedagog (Universitatea Pedagogică de Stat „I.Creangă”, Chișinău), activează în calitate de **director al Grădiniței nr.7 din or. Soroca**. Fiul Iurie este **student anul II, la Academia de Economii din Sanct-Petersburg, Rusia**, consilier în Consiliul Municipal Soroca, campion național și euroasiatic la luptele „Voievod”, medalist mondial și european la lupte universale. Fiica **Iuliana** este **sudentă anul IV la Colegiul Pedagogic „M.Eminescu” din Soroca**.*

Scopul general al funcției

Asistarea președintelui raionului în exercitarea atribuțiilor sale, implementarea politicilor strategice ale raionului, promovarea intereselor și soluționarea problemelor raionului ce țin de domeniul economiei, gospodăriei comunale, construcției, comunicații, securitatea populației.

Unele sarcini de bază:

- *Asistarea președintelui raionului în exercitarea conducerii operative a serviciilor publice de interes raional;*
- *Coordonarea implementării strategiilor de dezvoltare ale raionului în domeniul economiei, gospodăriei comunale, construcției, comunicații, securitatea populației;*
- *Reprezentarea raionului în raporturile cu Autoritățile Publice Centrale și de nivelul I, cu persoanele fizice și juridice în problemele ce țin de domeniul economiei, gospodăriei comunale, construcției, comunicații, securitatea populației;*
- *Asigurarea și coordonarea activităților Comisiilor, în care este desemnat ca președinte.*

Secția Economie a CR Soroca

GALINA STAVIȚA
șef (interimar) Secție

Născută la 13 ianuarie 1960 în
s.Soloneț, Soroca

Studii: Institutul Politehnic, fac.In-
dustrie, Construcții civile, Chișinău.

ELENA GUMENCO
specialist superior

Născută la 12 martie 1957 în
s.Dărcăuți, Soroca

Studii: ASEM, fac. Finanțe, Bănci,
Credite, Chișinău.

VALENTINA RUSSU
specialist

Născută la 1 decembrie 1959 în
s.Miciurin, Drochia

Studii: Institutul Pedagogic „A. Russo”,
fac. Pedagogie și Psihologie, Bălți.

Secția Economie își desfășoară activitatea în cadrul Aparatului Președintelui raionului, cu dreptul de a promova politica regională de stat în domeniul social și economic. Prin intermediul Secției se asigură legătura și se realizează interacțiunea dintre C R și Ministerul Economiei și Infrastructurii al RM. Ținând cont de cerințele politicii social-economice a statului, Ministerul expediază recomandări, solicită pronosticuri ale dezvoltării social-economice și informația necesară, examinează rapoartele Secției la ședințele Colegiului Ministerului, adoptând decizii cu caracter de recomandare, acordă asistență metodologică necesară, organizează seminare și consfătuiri cu lucrătorii Secției.

Unele sarcini și funcții ale Secției:

- *elaborarea strategiei de dezvoltare social-economică a teritoriului administrat, stabilirea suportului financiar;*
- *elaborarea programelor teritoriale de dezvoltare;*
- *întocmirea măsurilor orientate spre impulsivitatea procesului de reformare a sferei sociale, intensificarea protecției sociale a păturilor social-vulnerabile din teritoriu;*
- *participarea la elaborarea proiectelor investiționale și pregătirea lansării lor;*
- *elaborarea și coordonarea, în parteneriat cu AP și ONG-urile din țară și de peste hotare a proiectelor de atragere a investițiilor internaționale;*
- *asigurarea mediului economico-organizațional favorabil pentru dezvoltarea antreprenoriatului, inclusiv micului business;*
- *acordarea ajutorului necesar în vederea promovării exportului de mărfuri și servicii;*
- *avizarea și prezentarea în modul stabilit a propunerilor privind elaborarea proiectului bugetului de stat, precum și participarea la constituirea bugetului local;*
- *analiza situației economice și sociale, monitorizarea actelor legislative și normative ale organelor centrale de stat, a deciziilor (hotărârilor) organelor administrației publice centrale, precum și ale sale;*
- *întocmirea proiectelor de acte normative, care se înaintează Guvernului.*

Auditul Intern al CR Soroca

POLINA COJOCARU
șef, Serviciu Audit Intern

Născută la 11 ianuarie 1957 în
s.Rotunda, Edineț

Studii: Universitatea de Stat din
Moldova (USM), fac. Drept.

Serviciul Audit Intern din cadrul Aparatul Președintelui raionului Soroca a fost creat odată cu alte 2 servicii nou create în raionul Soroca (serviciul de management al resurselor umane și serviciul de management al proiectelor), în urma implementării proiectului „Managementul performant și eficiența administrativă” (perioada de implementare – aprilie 2011 – aprilie 2012; partener – Consiliul Județean Iași, România; finanțator– Uniunea Europeană), aprobat prin decizia nr.03/1 din 18 august 2011 a Consiliului Raional Soroca .

ANGELA LEAHU
auditor

Născută la 10 martie 1975 în
or.Drochia

Studii: Universitatea de studii
politice și economice europene
(master în științe economice).

Obiectivele principale:

- Asigurarea misiunilor de audit în conformitate cu Legislația în vigoare și termenele stabilite de către președintele raionului;
- Menținerea unui sistem eficient de management financiar și control;
- Evaluarea proceselor de management al riscurilor, control intern și buna guvernare, organizate de către managerii subdiviziunilor Consiliului Raional și Aparatul Președintelui;
- Acordarea asistenței informaționale și metodologice subdiviziunilor Consiliului Raional în domeniul dat;
- Asigurarea pregătirii specialiștilor serviciului cu materiale, studierea profundă a legislației ce ține de domeniu, pentru efectuarea misiunilor de audit la diferite entități.

Principalii indicatori de performanță ai SAI: *eficacitatea efectuării misiunilor de audit; corectitudinea, siguranța și oportunitatea informațiilor; numărul recomandărilor pentru îmbunătățirea activității sistemului auditat; identificarea riscurilor și urmărirea implementării recomandărilor.*

Beneficiile implementării SAI în sectorul public:

- *Funcția de audit intern reprezintă un element de bază al bunei guvernări în sectorul public;*
- *Ajută entitatea atât în ansamblu, cât și structural, prin opinii și recomandări;*
- *Promovează un mediu de control adecvat, pentru realizarea unui management eficient și eficace în cadrul entității;*
- *Oferă managerilor un sprijin eficient și îi ajută în atingerea succesului;*
- *Ajută entitatea publică să-și îndeplinească obiectivele propuse;*
- *Oferă managerului entității o siguranță, că procedurile de control intern există și funcționează;*
- *Ajută conducerea, în calitate de consultanți, în administrarea entității publice;*
- *Se axează pe rezolvarea problemelor și nu pe învinuirea persoanelor;*
- *Este o soluție, ce oferă posibilitatea optimizării resurselor entității publice.*

Totalurile concursului raional „Cel mai bun agricultor al anului 2017”

Manifestația, „Ziua Lucrătorului din Agricultură și Industria Prelucrătoare”, organizată de CR raional și DAAP Soroca, a avut loc joi, 23 noiembrie 2017 la Palatul Culturii. Cei mai buni agricultori au fost menționați cu diplome și premii bănești, în finalul ceremoniei fiind prezentat un concert cu orchestra de muzică populară „Plai Moldovenesc” și Fanfara Poliției de Frontieră.

Gospodăriile agricole care prelucrează peste 2000 ha:

Locul I – SRL „AMG Kernel” – Guțu Victor;
Locul II – SRL „Prietenia Agro” – Florea Alexei;
Locul III – SA „Alfa Nistru” – Petrovici Oxana.

Gospodăriile agricole care prelucrează 1500-2000 ha:

Locul I – SRL „Oclanda Agro” – Cebotari Pavel;
Locul II – SRL „Rai Agro Prim” – Gaidei Mihail.

Gospodăriile agricole care prelucrează 1000-1500 ha:

Locul I – SRL „Milen Agro Prim” – Cristian Mihai;
Locul II – SRL „Tehrubsor” – Muntean Angela;
Locul III – GȚ „Marcuic Valentina” – Marcuic Valentina.

Gospodăriile agricole care prelucrează 500-1000 ha:

Locul I – SRL „Visagromag” – Sochircă Vasile;
Locul II – GȚ „Bacalim Vitalie” – Bacalim Vitalie;
Locul III – SRL „Soragroviss” – Ivanov Vladimir.

Gospodăriile agricole care prelucrează 200-500 ha:

Locul I – SRL „Alvire Sor” – Mînzat Vitalie;
Locul II – CP „CVA Virocagro” – Andriuță Constantin;
Locul III – GȚ „Spinei Grigore” – Spinei Grigore.

Gospodăriile agricole care prelucrează 100-200 ha:

Locul I – GȚ „Solovei Victor” – Solovei Victor;
Locul II – GȚ „Spoiala Nicolae” – Spoiala Nicolae;
Locul III – SRL „Capri Lact” – Răilean Stefani.

Gospodăriile agricole care prelucrează până la 100 ha:

Locul I – GȚ „Țurcan Iurie” – Țurcan Iurie;
Locul II – Colegiul Tehnic Agricol – Nesterenco Constantin.

Au fost menționați: SRL „Crister Agro” – Terenti Cristina; GȚ „Avornicița Marin” – Avornicița Marin; SRL „Agro PSC” – Sapoinic Anatol; SRL „Scripta Prim” – Bric Valentina; CA „A. Gusacinski” – Cravciuc Ilie; SRL „Silvitrans” – Braga Petru; SRL „Agroselect Vădeni” – Sochirca Haralambie; SRL „Diamax Agro” – Coțaga Ion; SRL „Agraria” – Bostan Iurie; SRL „Agroselect Vasilcău” – Cebotărean Iurie; SRL „Cobgeancasor” – Eremita Vladimir; GȚ „Bunescu Petru” – Bunescu Petru; SRL „Trifăuți Agro” – Focșa Ion; SRL „Regina Cîmpiilor” – Donțu Petru; SRL „Vădeni Agro” – Graur Dan; SRL „Ilina” – Topală Larisa; GȚ „Furdui Mihail” – Furdui Mihail.

Mențiuni pentru veteranii din agricultură: Crisco Jorj, primăria Soroca; Braniște Nicolae, primăria Soroca; Flocosu Eugen, primăria Ocolina; Grigor Constantin, primăria Soroca; Brijatii Iurii, primăria Oclanda; Lușușor Vasile, primăria Egoreni; Cebotărean Ion, primăria Volovița; Garabagiu Serghei, primăria Soroca; Ursu Vasile, primăria Stoicani; Țurca Petru, primăria Stoicani; Spinei Vladimir, primăria Bădiceni; Rusu Vladimir, primăria Schineni

Cei mai buni antreprenori din raion ai anului 2017, au fost premiați

Cel mai bun antreprenor în sfera de producere, întreprinderi mari - **Oxana Petrovici** - SA „Alfa-Nistru”;

Cel mai bun antreprenor în sfera de producere a hainelor - **Sergiu Dragan**, SRL „Ermo-Grup”;

Cel mai bun antreprenor în sfera de producere, întreprinderi mijlocii:

Locul I – **Alla Pilipețcaia**, SRL „Debut Sor”; **Locul II** – **Ala Lisnic**, SRL „Testor”; **Locul III** – **Anatolie Caldare**, SA „Hidroinpeș”; **Locul III** – **Andrei Mârza**, SRL „Bevera Nord”.

Cel mai bun antreprenor în sfera de producere – întreprinderi mici: **Locul I** – **Aliona Chistol**, SRL „Al-Irina”; **Locul II** – **Efim Agahci**, SRL „Armir”.

Cel mai bun antreprenor în sfera de producere – întreprinderi micro: **Locul I** – **Stela Cetulean**, SRL „Lefrucom”; **Locul II** – **Ana Savca**, SRL „Rollkebab”.

Cel mai bun antreprenor din sectorul agrar – întreprinderi mari: **Victor Guțu**, SRL „AMG-Kernel”.

Cel mai bun antreprenor din sectorul agrar – întreprinderi mijlocii: **Locul I** – **Alexei Florea**, SRL „Prietenia-Agro”; **Locul II** – **Pavel Cebotari**, SRL „Oclanda-Agro”; **Locul III** – **Valentina Marciuc**, GT „Marciuc Valentina”.

Cel mai bun antreprenor din sectorul agrar – întreprinderi mici: **Locul I** – **Angela Muntean**, SRL „Tehrubsor”; **Locul II** – **Vasile Sochirca**, SRL „Visagromag”.

Cel mai bun antreprenor din sectorul agrar – microîntreprinderi - **Mihai Eftodii**, GT „Mihai Eftodii”.

Cel mai bun antreprenor din sfera construcțiilor - **Victor Svetenco**, SRL „Polimer”.

Cel mai bun antreprenor în sfera prestări servicii hoteliere - **Mihai Sochircă**, SRL „Sergiu”.

Cel mai bun antreprenor în sfera prestări servicii turism - **Valentina Cazac**, SRL „Valentina-Tur”.

Cel mai bun antreprenor sfera servicii transport - **Valeriu Guțan**, SRL „Auto Invest Grup”.

Cel mai bun antreprenor în sfera publicații periodice - **Natalia Vrancean**, SRL „Ziarul Nostru”.

Cel mai bun antreprenor în sfera alimentație publică (întreprinderi mici): **Locul I** – **Boris Tomac**, SRL „Tomac-Inpex”, restaurantul „Primăvara”; **Locul II** – **Inga Spoială**, SRL „Odilin”, restaurantul „Soroca”.

Cel mai bun antreprenor în sfera alimentație publică (întreprinderi micro): **Locul I** – **Alexandru Volcovinschi**, SRL „Ghinea”, restaurantul „Briz”; **Locul II** – **Maria Grigoraș**, SRL „Grivad-M”, cafeneaua „Nistru”; **Locul III** – **Elena Stavița**, ÎI „Stavița Elena”, **Lilia Luca**, SRL „Vilian-Lux”, restaurantul „Golden-River”.

Cel mai bun antreprenor în sfera comerțului – întreprinderi mijlocii-

Constantin Andriuța, CP „CVA-Virocagro”.

Cel mai bun antreprenor în sfera comerțului – întreprinderi mici: **Locul I** – **Oleg Horevschii**, SRL „Foreitor”; **Locul**

II – **Valentina Muntean**, SRL „Arol”; **Locul III** – **Valeriu Achinca**, SRL „Marconi”.

Cel mai bun antreprenor în sfera comerțului – microîntreprinderi - **Oxana Tregub**, ÎI „O. Tregub”.

Cel mai bun antreprenor exportator- **Oleg Alexandrov**, SRL „Mialex”.

Cel mai bun antreprenor-femeie - **Ludmila Catlabuga**, SRL „Vita-Bio-Farm”.

Cel mai bun antreprenor implementator al modelului economic verde - **Constantin Furculiță**, SRL „Vitaliti-Fruct”.

Cel mai tânăr antreprenor - **Andrian Dumitraș**, ÎI „Dumitraș Andrian”.

Cel mai tânăr antreprenor inovator - **Demian Olga**, SRL „Data-Protection-Hub”.

Pentru integrare activă în societate - **Maria Stepanyants**, SRL „Romstep”.

Cel mai bun antreprenor în sfera servicii de consultanță - **Galina Ciobanu**, SRL „Alsedar – Studio”.

Cel mai bun meșter popular: **Valentina Boțoroga**, goblen, broderie; **Lidia Manea**, împletitul din fibre vegetale (lozie); **Simion Lungu**, confecționarea costumelor naționale; **Victor Lozan**, prelucrarea artistică a pietrei; **Nina Manea**, țesut artistic; **Grigore Voloșciuc**, împletit din nuiele de răchită; **Ludmila Prepeliță**, croșetare.

Înfrățire – simbol la 100 de ani de la unirea Basarabiei cu România

Județele Suceava și Alba din România și raionul Soroca din Republica Moldova, au semnat marți, 27 martie 2018, în sala Bucovina, de la Muzeul de Istorie din municipiul Suceava, la împlinirea a 100 de ani de la unirea Basarabiei cu România, o înfrățire-simbol.

Momentul semnării protocolului de colaborare a fost transmis în direct de televiziunea publică. Au semnat documentul: președintele Consiliului Județean

Suceava - Gheorghe Flutur, vicepreședintele Consiliului Județean **Alba - Dumitru Fulea**, președintele Raionului **Soroca - Ghenadie Muntean**.

Dumitru Fulea:

„Din centrul Transilvaniei, județul Alba, din cealaltă Capitală a României, aduc salutul nostru și îl asigur pe domnul președinte de toată admirația, respectul și considerația locuitorilor județului Alba. Sunt încântat să mă aflu aici în Cetatea de Scaun a Sucevei, pentru semnarea protocolului de cooperare între cele două județe reprezentative, care și-au pus amprenta pe istoria României Mari. Mă bucur să mă aflu aici la cei 100 de ani care se împlinesc, de când Sfatul Țării din Basarabia a hotărât să se unescă cu Patria Mamă”.

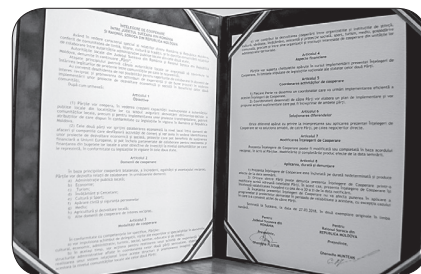
Ghenadie Muntean:

„Este cu adevărat un moment istoric. Ne bucură faptul, că suntem primul raion din R. Moldova, care am semnat un acord de colaborare cu județul Suceava în baza căruia vom colabora în diferite domenii. Momentul de astăzi are o semnificație aparte, pentru că se împlinesc 100 de ani de la Marea Unire”.

În semn de onoare și respect, dl Gh. Muntean a oferit președintelui Flutur, din partea sorocenilor, un bust al lui Ștefan cel Mare.

Gheorghe Flutur:

„Ștefan cel Mare unește. Mulțumesc pentru acest cadou simbol. Este o înfrățire cu o valoare istorică și emoțională – Basarabia, prin cetatea lui Ștefan Soroca, Bucovina prin Cetatea de Scaun a lui Ștefan și Cetatea Alba Iulia – trei provincii, care s-au unit cu Țara acum 100 de ani. Astăzi avem șansa să ne înfrățim și să colaborăm. Este un arc peste timp, peste Carpați și peste Prut. Să dea Dumnezeu să ne întâlnim mai des pentru că avem această obligație să facem mai mult decât au făcut înaintașii noștri acum 100 de ani. La mulți ani Basarabie dragă !”

Eveniment

Ședința comună a Consiliului raional Soroca și a Consiliului județean Buzău

Luni, 26 martie 2018, la Soroca a avut loc o ședință comună a CR Soroca și a CJ Buzău. Președintele r. Soroca Ghenadie Muntean: „Suntem bucuroși de această colaborare reciproc avantajoasă și ne dorim ca relațiile dintre raionul Soroca și județul Buzău să aibă continuitate”.

Președintele CJ Buzău, **Petre Emanuil Neagu**: „Relațiile dintre instituțiile noastre dau deja roade, donațiile făcute Spitalului raional Soroca, fiind un exemplu elocvent”. În cadrul ședinței au mai vorbit: **Vladimir Nicuță**, vice-președinte al r. Soroca, a povestit oaspeților despre istoria, succesele și problemele raionului; **Grigore Bucătaru**, șef SRCT, a comunicat despre oamenii de cultură și activitățile culturale în Soroca - capitala culturală a Nordului RM; **Ange-la Rusnac**, medic-șef a SRS, a făcut o retrospectivă amplă a instituției pe care o conduce, mulțumind autorităților raionale, care au anunțat anul 2018 **Anul**

spitalului raional Soroca, dar și Consiliului județean Buzău, pentru ajutoarele acordate spitalului. **Efim Agachi**, consilier raional, a propus ca relațiile dintre filiala Soroca a Camerei de Comerț și Industrie din Republica Moldova și CC Buzău să fie mai pragmatice, iar consilierul de la Buzău **Petru Burada** a vorbit despre semnificația **Centenarului Unirii** și despre schimbarea conținutului relațiilor reciproce – de la vorbe frumoase și cifre la fel de frumoase, la acțiuni concrete. Oaspeții buzoieni au vizitat Cetatea Soroca și biserica „Sf. Martiri Brâncoveni”, parohie a Mitropoliei Basarabiei.

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor

GHEORGHE GABERI
Director General ANSA

Născut la 12 februarie 1957 în s.Sadova, Călărași

Studii: Universitatea Agrară de Stat din Moldova(1974-1979); Doctorantura la aceeași instituție(1980-1982); Doctor în științe (teza doctorat, Academia „K.A.Timireazev”, Moscova(1984).

ANSA (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor), a fost creată în baza HG. N51 din 16.01.2013 ca autoritate administrativă subordonată Guvernului, responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul de reglementare și control pentru siguranța alimentelor, protecția consumatorilor și în domeniul sanitar-veterinar-zootehnic al protecției plantelor și carantinei fitosanitare, controlului semincer, calității produselor primare, produselor alimentare și a hranei pentru animale. Agenția este reprezentată în teritoriu de 23 Subdiviziuni Teritoriale, printre care DRSA Soroca.

Direcția Raională pentru Siguranța Alimentelor, Soroca

TUDOR MORARU
Șef, DRSA Soroca

Născut la 19 noiembrie 1963 în s.Cerlena, Noua Sulița, Cernăuți(Ucraina)

Studii: Universitatea Agrară de Stat din Moldova, fac. Medicină Veterinară, Chișinău.

DRSA Soroca a fost creată în 2013, prin fuziunea Direcției sanitar-Veterinare și Siguranța produselor de origine animală, cu Inspectoratul Fitosanitar și Control Semincer.

Funcțiile de bază ale Direcției:

Siguranța produselor alimentare și a hranei pentru animale; transabilitatea întregului lanț alimentar (de la furcă până la furculiță); analiza riscului; bunăstarea animalelor; controlul sanitar-veterinar; controlul semincer; controlul zootehnic; supravegherea și controlul asupra identificării, înregistrării și circulației animalelor; protecția, sănătatea și carantina fitosanitară; siguranța biologică, chimică și fizică a produselor alimentare de origine animală și nonanimală, precum și hranei pentru animale; sănătatea animală; controlul asupra bolilor contagioase ale animalelor, zoonozelor și agenților zoonotici; supravegherea și controlul asupra producerii, importului, comercializării, utilizării și depozitării produselor de uz fitosanitar și fertilizanților; supravegherea și controlul asupra reziduurilor de pesticide, fertilizanților, medicamentelor de uz veterinar; supravegherea și controlul asupra producerii alimentelor și igienei la întreprinderile din sectorul alimentar; supravegherea și controlul asupra producerii hranei pentru animale și furajelor medicamentoase; supravegherea și controlul asupra utilizării organismelor modificate genetic (OMG); autorizarea și înregistrarea operatorilor din businessul alimentar și sectorul hranei pentru animale.

Structura DRSA Soroca

I. Secția Siguranța Alimentelor (protecția consumatorilor).

II. Secția Sănătatea și Bunăstarea Animalelor (securitatea ocupațională).

III. Secția Sănătatea Plantelor și Control Semincer.

Numărul de state constituie **-35 unități**, (funcționari publici-22). Birourile tuturor inspectorilor sunt dotate cu tot necesarul pentru activitate. În anul 2017 a fost procurat cazan nou cu capacitatea de aprovizionare cu agent termic pentru toată clădirea administrativă de peste 900 m², s-a reparat capital acoperișul la o clădire de peste 110 m², reparația curentă a acoperișului clădirii administrative, reparația sălii de ședințe. Direcția dispune de **12 unități de transport auto**, care ne face să intervenim mai operativ și să ne îndeplinim atribuțiile de serviciu, 2 unități noi de transport fiind procurate la sfârșitul anului 2017 (luna decembrie).

DRSA Soroca a primit în 2017, cu titlu gratuit, materiale în sumă de **548.142,83 lei** de la ANSA (*vaccinuri, diagnosticuri, formulare de strictă evidență, reactive, inventar, echipamente, dezinfectante*). Măsurile strategice sanitar-veterinare sunt contractate din bugetul de stat și sunt efectuate de 12 medici veterinari de liberă practică.

Din partea Consiliului Raional Soroca pentru măsurile de cupare și lichidare a focarului de PPA (pesta porcină africană) din s. Rublenița, care a durat 82 zile, s-au alocat surse financiare de 87 mii lei, pentru echipamente și dezinfectanți, pentru remunerare muncii.

Angajații DRSA Soroca (medicii veterinari), care au participat la măsurile de lichidare a focarului, au fost menționați cu diplome din partea Directorului

General ANSA dul. G.Gaberi, iar din partea conducerii raionului, în persoana d-lui Gh. Muntean, președintele raionului Soroca, în premieră, au fost menționați financiar medicii veterinari, în suma de 26 mii lei. La acest compartiment au fost convocate 3 ședințe a comisiei antiepidemice-situații excepționale, care este condusă de vicepreședintele raionului, dl. V.Nicuța. De către centrul local de combatere a bolii au fost convocate 9 (nouă) ședințe.

La îndeplinirea tuturor măsurilor am avut o susținere din partea Conducerii de vârf ANSA, conducerea raionului Soroca, președintele r-lui dl. Gh. Muntean, vicepreședinte r-lui dl. V.Nicuța, consilierii raionului. O conlucrare bună s-a realizat cu serviciile descentralizate SA „Red-Nord” (fil. Soroca), SA „Drumuri Soroca”, primăria Rublenița, consilierii locali, activul comunei, cetățenii.

În luna iunie 2017, în s. Bulboci fiind o suspiciune la Antrax, s-a lucrat ca într-un focar de boală, cuprinzând toate măsurile necesare, împreună cu APL (primăria), CSP, colegii de DSE, inspectoratul ecologic de Stat. Tot pe parcursul anului 2017, în luna octombrie, s-a înregistrat, în urma confirmării rezultatelor de laborator, un caz de rabie în una din localitățile raionului. Acesta a fost unicul caz de rabie pe parcursul anului 2017, datorită faptului, că măsurile sanitare veterinare joacă un rol important în prevenirea acestei maladii (imunizarea animalelor receptive, inclusiv din fauna sălbatică).

Colaboratorii DRSA, de la stânga la dreapta :

I. R.Doschinescu, E.Nicuța, E.Grișco, T.Moraru, A.Slutu, L.Camina; **II.** M.Muntean, Iu.Gumenco, V.Postolachi, A.Creciu; **III.** O.Damir, Iu.Zgardan, A.Mărâi, Iu.Bogomolinăi; **IV.** V.Rudac, A.Muscinschi; **V.** V.Spialo, A.Vovc, B.Chitic

O deosebită atenție s-a acordat domeniului alimentației publice, inspectării blocurilor alimentare din Instituțiile de educație timpurie, învățământ primar, gimnazial și liceal, aprovizionarea cu produse alimentare de calitate. Odihna elevilor în tabăra de vară „La Dumbravă” sa monitorizat și supravegheat de DRSA, CSP, Direcția de învățământ, la nivel, fără cazuri neplăcute.

Pe parcursul anului 2017 DRSA a fost partener în diferite programe, prezentări și manifestări, care s-au petrecut împreună cu APL de nivel I și II, agenți economici din sectorul agrar și industria prelucrătoare din raion. Aplicațiile în caz de situații excepționale, petrecute pe 24-26 mai 2017, au arătat un înalt grad de pregătire și coordonare a tuturor structurilor și serviciilor din raion (apreciate cu calificativul „Bine”).

Comercializarea produselor de origine vegetală și animală, este în continuă creștere în volum mai variat pe piețele de desfacere. Sortimentul produselor

cuprinde: *fructe și legume în stare proaspătă și uscată, miez de nuci, nuci în coajă, cereale cu bob integru, precum și de prelucrare mecanică, semințe pentru însămânțare, material săditor (pomicol), produse de origine animală*. Menționăm de asemenea, că pentru anul 2017, exporturile produselor de origine vegetală s-au efectuat în țările UE, Federația Rusă, Țările CSI, alte țări. Cele mai solicitate direcții pentru export au fost *România, Rusia, Polonia, Italia, Germania, Olanda, Bulgaria, Ucraina, Georgia, Irak ș.a.*

Pe lângă fructele tradiționale exportate, au apărut poziții noi de pomuşoare: *afine, agrișe, coacăză, mure*. În anul 2017 s-a majorat de 2 ori volumul exportului în Federația Rusă și de 3 ori, în UE, comparativ cu 2016. În contextul de diversificare a produselor exportate, agricultorii noștri, întreprinderile de procesare, pe lângă produsele tradiționale, mai exportă și *hrîșcă, porumb, soia, mazare, suc, conserve din fructe și legume, gemuri, s.a.*

Tabela exporturilor

N/d.	Produse agricole	Exportul total pe țara 2016 (tone)	Exportul total pe țara 2017 (tone)	F.R. (tone)	UE (tone)	CSI (tone)	Alte țări (tone)	Raionul Soroca tota (tone)	F.R. (tone)	UE (tone)	CSI (tone)	Alte țări (tone)
1	Mere proaspete	-	177000	17300	3141	859	-	10827	10233	394	200	-
2	Faina de coarja de mar	-	170	-	170	-	-	-	-	-	я	-
3	Pulpa de mar deshidratata	-	496	-	496	-	-	-	-	-	-	-
4	Pulpa de sfecla de zahar	-	2940	-	2940	-	-*	-	-	-	-	-
5	Prune proaspete	-	52000	32000	9306.5	10693.5	-	1280	571	638	71	-
6	Prune uscate	6000	9000	-	8000	-	-	150	150	-	-	-
7	Nuci in coarja	1657	1842	-	-	-	-	345	-	45	-	300
8	Miez de nuci	14000	13600	-	80%	-	-	62	-	-	-	62
9	Pereți de nuci	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Struguri	-	84000	54000	29944	-	56	828	603	-	225	-
11	Piersic	-	-	-	-	-	l	255	98	19	138	-
12	Nectarine	-	-	-	-	-	-	19	19	-	-	-
13	Caise	-	-	-	-	-	-	34	34	-	-	-
14	Affine, oacaza, agrișe, mure	-	1992	-	1992	-	i	2	2	-	-	-
15	Fructe uscate (afara de prune)	147	384	-	-	-	-	17	10	7	-	-
16	Zmeura	-	Creștere cu 14%	-	-	-	-	15	-	15	-	-
17	Ceapa	-	Creștere de 10 ori	-	-	-	j	625	603	-	22	-
18	Pepene verde	-	-	-	-	-	-	44	44	-	-	-
19	Mazarea (boabe)	-	-	-	-	-	j	170	-	170	-	-
20	Soia (boabe)	-	-	-	-	-	264	-	264	-	-	-
21	Orz	-	creștere cu 14%	-	-	-	-	176	-	176	-	-
22	Morcov	-	625	-	-	98%	2% ;	147	147	-	-	-
23	Ardei grași	-	50	-	-	98%	2%	-	-	-	-	-
24	Varza chinezeasca	-	795	-	-	100%	-	-	-	-	-	-
25	Usturoi	-	20	-	-	100%	—* 1	-	-	-	-	-
26	Vinete	-	0.5	-	-	100%	-	21	-	-	21	-
27	Tomate uscate	3	6	-	100%	-	-	-	-	-	-	-
28	Floarea soarelui (semințe)	-	-	-	-	-	-	407	360	-	47	-
29	Floarea soarelui pentru prelucrare	338000	448000	-	-	-	-	1705	-	1595	-	110
30	Porumb (semințe)	-	-	-	-	-	-	40	40	-	-	-
31	Porumb (boabe)	-	Creștere cu 18%	-	-	-	-	3101	-	3101	-	-
32	Griu	-	-	-	-	-	-	3735	-	3710	-	25
33	Rapita	52000	76000	-	-	-	-	1506	-	1506	-	-
34	Hrisca	-	-	-	-	-	-	1766	-	-	1766	-
35	In	-	-	-	-	-	-	132	-	132	-	-
36	Material saditor (nuci)	-	-	-	-	-	-	38000	-	-	38000	-

Eveniment

„Produs de Soroca” – Expoziție-târg (ediția I-a)

În cadrul târgului, care s-a deschis în Piața Libertății din centrul orașului Soroca pe 10 iunie 2018, au fost expuse pentru vânzare, de către peste 50 agenți economici și meșteri populari, diferite produse alimentare, mărfuri industriale, utilaje, lucrări artistice meșteșugărești, servicii. Organizatorul Târgului produselor locale, Consiliul raional Soroca, a menționat cu diplome de merit producătorii și prestatorii de servicii, prezenți la acțiune, exprimându-și încrederea că Expoziția-târg „Produs de Soroca”, va deveni tradițională.

Daniel Ioniță: „Pe zi ce trece, malurile de Prut devin tot mai înguste”

Ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Moldova, **Daniel Ioniță**, a vizitat pentru prima dată Soroca. La 13 martie 2018 Excelența sa a participat la inaugurarea creșei-grădinițe din satul Zastânca, reabilitată cu susținerea financiară a României și la dezvelirea pietrei funerare a generalului armatei române Stan Poetaș, în curtea Muzeului Soroca. A doua zi ambasadorul a participat la deschiderea sesiunii de informare „Oportunități de cooperare economică și investițională în Regiunea de Nord a R. Moldova”, ce s-a desfășurat la filiala Soroca a CCI a RM.

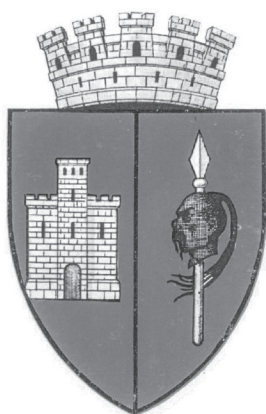
Inaugurarea creșei-grădinițe din satul Zastânca

Ziua Drapelului la Soroca

La 27 aprilie 2018 la Soroca a fost marcată Ziua Drapelului Republicii Moldova. Sorocenii au depus flori la monumentul lui Ștefan cel Mare, apoi au mers în coloană spre cetate, unde sărbătoarea a continuat. Evenimentul a fost organizat de către APL, Secția Cultură și Turism și Colegiul de Arte „Nicolae Botgros” din Soroca.

Președintele raionului Gh. Muntean, șeful OTCS Vl. Ceban, primar de Soroca V. Său

Raport, privind activitatea primăriei mun. Soroca, pentru anul 2017

În această perioadă, la capitolul decizional, au fost convocate **10 ședințe** ale Consiliului municipal - **4 ordinare** și **6 extraordinare**, la care au fost inițiate **380 proiecte** de decizii, **212** dintre care, au fost aprobate.

VICTOR SĂU
Primar de Soroca

Născut la 18 martie 1971 în s.Țarigrad, Drochia.

Studii: Universitatea de Stat din Moldova, facultatea Drept, Chișinău.

Fișier biografic

1978-1986 – Elev, școala nr.3, școala nr.1, Soroca.

1986-1990 – Elev, Tehnicumul Tehnologic, specialitatea tehnolog constructor, or.Sasovo, Rusia.

1990-1992 – Serviciul în Armata Sovietică.

1992-1997 – Intreprinzător, or.Săktâvkar, Republica Comi, Rusia.

1997-2007 – Director general, SRL „Navisor”, Soroca.

1999-2004 – Student, Universitatea de Stat din Moldova, facultatea Drept(ff), Chișinău.

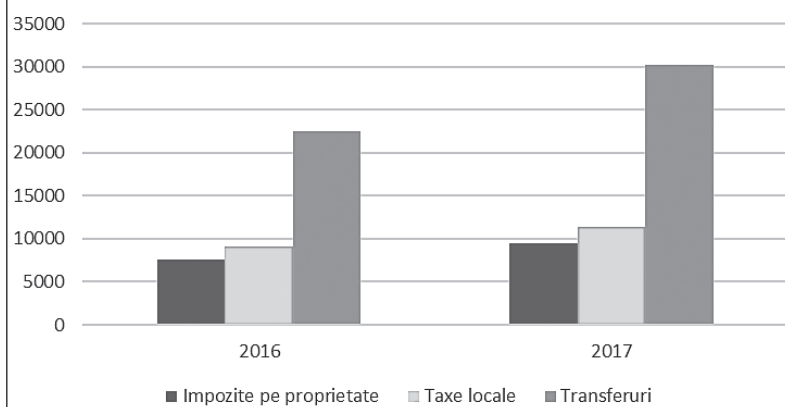
2007-2011 – Primar de Soroca.

2011-2015 – Președinte al raionului Soroca.

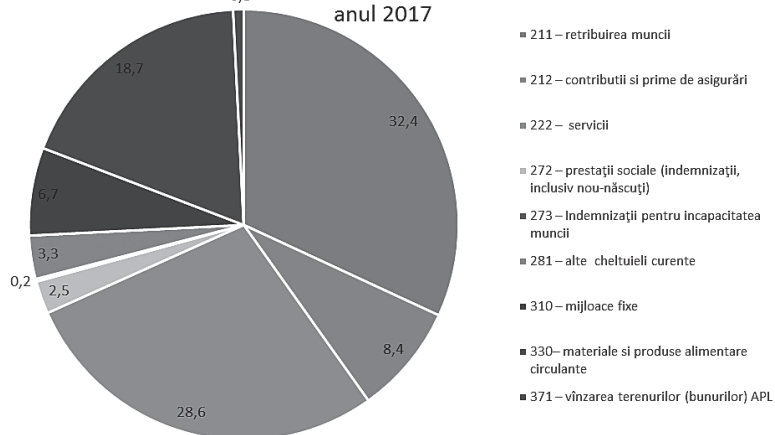
Din 2015 – Primar de Soroca.

Au fost efectuate **46 de ședințe operative** cu instituțiile și serviciile publice locale, la care au participat reprezentanții: **Inspectoratului de poliție, Direcției Situații Excepționale, Direcției asistență socială și protecție a familiei.** Din păcate, în mod intenționat și cu rea voință, la aceste ședințe **n-au participat** reprezentanții **SA „Regia Apă-Canal Soroca”** – o societate care este administrată de Consiliul municipal și care la moment se **afăă într-o mare criză financiară**, fapt ce îi periclitează activitatea. **Situația gravă a SA „Regia Apă-Canal Soroca”** pune în pericol aprovizionarea cetățenilor orașului cu apă, dar și serviciile de canalizare. Acest fapt este foarte îngrijorător atât pentru cetățeni, cât și pentru conducerea primăriei. La fel, în această perioadă au fost efectuate **48 de ședințe operative** cu aparatul primăriei, în

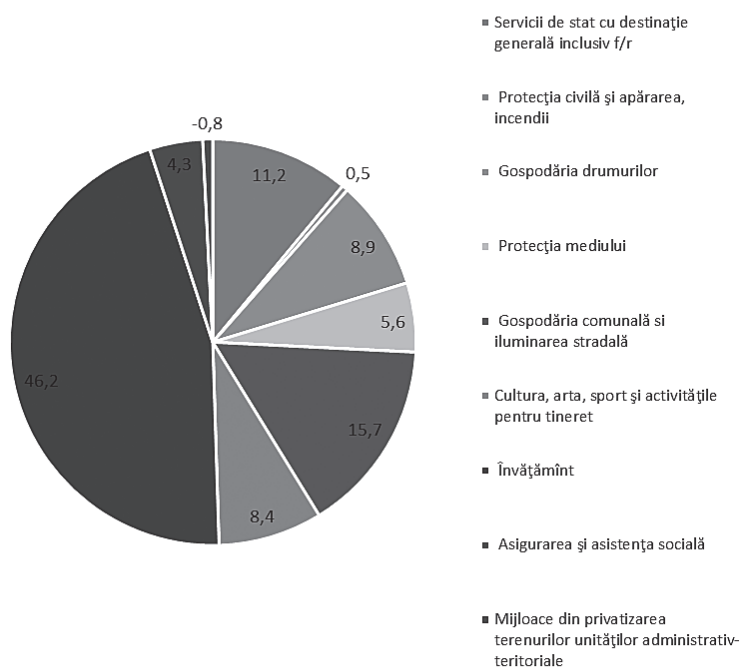
Dinamica creșterii încasării veniturilor

Structura economică a cheltuielilor municipiului Soroca pentru anul 2017

Ponderea cheltuielilor pe grupe principale la institutiile Primăriei municipiului Soroca pentru anul 2017

cadrul cărora s-au discutat problemele stringente ale orașului, fiind adoptate hotărâri de soluționare ale lor. **În fiecare zi de luni**, primarul a efectuat **audiența cetățenilor**, pe parcursul anului fiind audiate **244 persoane**.

Pentru asigurarea dezvoltării continue a municipiului, în **anul 2017** a fost elaborat și **aprobat bugetul** la partea de **venituri 46501,8 mii lei**, precizat (**rectificat**) în sumă de **49795,7 mii lei** și respectiv la cheltuieli, inclusiv mijloace speciale, precizat **după rectificare 51054,3 mii lei**. Partea de venit s-a îndeplinit cu **106,4 %** față de planul aprobat pe anul 2017. În comparație cu anul 2016 creșterea fiind de **2,8 %**.

La capitolul social au fost efectuate următoarele activități:

- S-au acordat servicii de alimentare a persoanelor în etate (2 cantine - 60 persoane), în sumă de **400,0 mii lei (60 persoane x 303 zile x 22 lei)**. În total au beneficiat de alimentație **320 persoane**.

- Au fost întreținute persoane fără adăpost și aflate în situații de risc, de la 10 până la 17 persoane la **Centrul „Revenire” – 449,7 mii lei**, din care pentru alimentația persoanelor fără adăpost au fost cheltuite **85,5 mii lei**.

- **Centrul de zi „Acasă”**, frecventat de 25 copii din familii socialmente-vulnerabile, antrenează acești copii în activități extracuriculare, în baza unor module, elaborate și aprobate conform cerințelor educaționale, care le oferă o dezvoltare continuă, în diverse domenii.

- Au fost acordate **686,0 mii lei** pentru **225 familii**, care au născut copii în anul 2017 (**222 x 3000 lei = 666,0 mii lei; 2 x 5000 lei = 10,0 mii lei; 1 x 10000 lei = 10,0 mii lei**), sumă, ce este în creștere cu circa **136,0 mii lei** față de anul 2016.

- Au fost acordate **ajutoare bănești** în suma totală de **557,7 mii lei**:

a) veterani, participanți și văduve de război – **47,7 mii lei** pentru **20 perso-**

ne;

b) ajutoare bănești din fondul de rezervă în sumă de **513,0 mii lei** la **27 persoane**.

- Au fost achitate indemnizații pentru **20 de familii** care au împlinit 50 de ani de căsătorie în sumă de **20,0 mii lei**;

- Au fost repartizate **25 m³ de lemne** persoanelor social vulnerabile.

- au fost examinate **1240 cereri** cu privire la acordarea ajutorului material. În urma examinării cererilor **1193 de persoane** au beneficiat de ajutor material în suma totală de **754800 lei**, iar în urma petițiilor și audiențelor **87 persoane** - suma de **79400 lei**, surse financiare alocate din Fondul Republican de Susținere a Populației.

- Către Ziua persoanelor în etate **157 de persoane** au beneficiat a **câte 500 lei**, în total suma de **78500 lei**, alocată din fondul local de susținere a populației.

În domeniul protecției speciale a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți:

- Au fost examinate **45 sesizări** cu întocmirea a 45 dispoziții de formare a comisiilor pentru examinarea cazurilor.

- Au fost întocmite **9 dispoziții de tutelă** și curatelă asupra minorilor

- Au fost întocmite **16 avize de plasament** planificat a minorilor aflați în situație de risc.

- Au fost întocmite **8 dispoziții de plasament** de urgență a minorilor aflați în situație de risc.

- Au fost întocmite **5 cereri de chemare în judecată**, fără decădere de drepturi părintești.

În susținerea minorității romme: au fost acordate asistențe documentare la **220 beneficiari**, prestații sociale la **430 persoane**, servicii sociale la **11 persoane**.

În domeniul sportiv au fost desfășurate **26 de acțiuni sportive** cu participarea a **7855 persoane**. Unele dintre cele mai importante competiții desfășurate au fost cele internaționale și republicane: *turneul internațional la judo, turneul internațional la lupta greco-romană; turneul republican la tenis de cort „Toamna de aur”; turneul republican la joc de dame, în memoria lui Serghei Botnari*. În cadrul acestor turnee au participat **560 de sportivi**, o parte din ei ocupând locuri premiante.

Pentru tineretul municipiului au fost organizate următoarele acțiuni:

- Concursul „Loterea Dragobete-2017”;

- Dăruiește un mărțișor;

- Flash-mod – Ziuna Internațională a femeii;

- „Miss-Soroca 2017”, „Mini-Miss” și „Mini-Mister”;

- Săptămâna Națională a Voluntariatului;

Au fost executate lucrări de reparație curentă cu procurarea materialelor de reparație în instituțiile preșcolare:

Instituția	Lucrări (lei)	Materiale de construcție (lei)
Grădinița nr. 1	40800	-
Grădinița nr. 5	66000	6000
Grădinița nr. 6	81400	42000 + 54800 proiect
Grădinița nr. 7	111200	59000
Grădinița nr. 12	49000	37000
Grădinița nr. 13	75000	9000
Grădinița nr. 15	164900	80000
Grădinița nr. 16	68000	156000
Grădinița nr. 17	126900	50000
Total:	783900	439000
Servicii de proiectare a lucrărilor la gr. 6 – 54800 lei.		

A fost procurată și renovată tehnica și echipamentul în instituțiile preșcolare:

Instituția	Mașini, utilaj (lei)	Mobilier (lei)
Grădinița nr. 1	7800	14000
Grădinița nr. 5	32900	-
Grădinița nr. 6	9900	11900
Grădinița nr. 7	5000	-
Grădinița nr. 12	10000	-
Grădinița nr. 13	10400	100400
Grădinița nr. 15	-	14900
Grădinița nr. 16	41000	33400
Grădinița nr. 17	127500	-
Total:	244500	174600

- *Decada Națională a Tineretului;*
- *Carnavalul de Crăciun;*
- *Iarmarocul de Crăciun;*
- *Revelionul.*

În domeniul urbanismului au fost eliberate **46 certificate** de urbanism, **55 autorizații** în construcție, **3 autorizații** de desființare și **7 proiecte**.

Pe parcursul anului au fost eliberate **1307 înștiințări** de recepționare a notificării, dintre care: persoane juridice - **534** ; fizice - **773**. La primirea notificării, privind inițierea activității de comerț, au fost încasate mijloace bănești în sumă de **130,7 mii lei**.

În instanțele judecătorești au fost examinate 115 cauze:

- 18 - *privind anularea actului administrativ;*
- 69 - *privind plata impozitului pe bunurile imobile;*
- 6 - *privind încasarea prejudiciului material și moral;*
- 5 - *cauze pe Legea nr. 140/2012, privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți;*
- 5 - *privind atribuirea terenului aferent casei de locuit;*
- 3 - *privind recunoașterea dreptului de proprietate;*
- 1 - *partajarea în natură a lotului aferent;*
- 1 - *înregistrarea bunului imobil;*
- 2 - *privind declararea persoanei dispărută fără urmă;*
- 1 - *demersul executorului judecătoresc;*
- 1 - *privind acceptarea succesiunii;*
- 3 - *privind lichidarea obstacolelor;*
- 1 - *privind modificarea planului cadastral;*
- 4 - *cauze penale.*

În anul 2017 au fost organizate 22 proceduri de achiziții publice:

- 12 - pe bază de cerere a ofertei de preț, în sumă de **3401,3 mii lei;**
- 4 - licitații publice în sumă de **7418,7 mii lei;**
- 6 - pe bază de contracte dintr-o singură sursă, la servicii de strategie vitală (gaze, apă, energie electrică), în sumă de **3858,0 mii lei;**
- 162 - pe bază de contracte de mică valoare, în sumă de **1267,7 mii lei.**

A fost achiziționat pietriș concasat, în sumă de **495,0 mii lei (2375 tone).**

Au fost marcate drumurile locale, în sumă de **197,9 mii lei.**

Au fost executate lucrări de reparație curentă a str. V. Stroescu, în sumă de **4367,9 mii lei**.

A fost achiziționat asfalt fierbinte pentru plombarea străzilor locale, în sumă de **313,2 mii lei (185 tone)**.

Au fost executate lucrări de reparație parțială a terenurilor de joacă și pistei de alergare la stadionul municipal, în sumă de **710,0 mii lei**.

Au fost executate lucrări de modernizare și eficientizare a sistemului de iluminare stradală, în sumă de **636,5 mii lei** și amenajarea parcului Gr. Vieru, în sumă de **190,0 mii lei**.

A fost elaborat un proiect pentru reparația acoperișului la grădinița nr. 6, devizul estimativ fiind în sumă de **986,48 mii lei**.

În cadrul proiectului IREX „Reparația capitală a bucătăriei, depozitelor și a punctului medical și dotarea lor parțială cu plită și cuptor de copt din i/p nr. 13”, au fost executate lucrări, în sumă de **52300 dolari SUA**.

În perioada dată ÎM „DGLC” a aprobat **355 contracte** cu persoane fizice și **410 contracte** cu agenți economici, fiind evacuate **20458 m³** de deșeuri menajere de la locatari și **7379 m³** de la agenții economici; deșeuri dure -**1416 m³**

De către Serviciul de amenajare și înverzire au fost efectuate:

- Reparația iluminării pe străzile: Fântâniței (5 felinare vechi și 8 felinare noi); Gospodarilor și Grădinarilor (montate încă 8 felinare noi);
- Procurarea a **290 tone sare tehnică**, pentru presurarea drumurilor;
- Procurarea a **25 tone de asfalt rece**, pentru plombarea gropilor de pe străzile centrale;
- Achiziționarea a **25 felinare, becuri economice 85w – 118 buc.**, pentru conectarea porțiunii de drum, la intrarea în oraș (podul lui Bechir, stadion);
- Nivelarea porțiunii de drum și reparația cu pietriș (232 tone), pe ruta auto municipală nr.9;

A fost efectuată:

- reparația curentă cu pietriș a str. Teilor;
- reparația curentă cu pietriș (82 tone) a unei porțiuni a str. Bechir (regiunea autogării);
- reparația curentă cu pietriș (155,77 t.); a str. Plopilor;
- reparația cu pietriș (305,52 t.) str. Rurală;
- curățirea malului r. Nistru, cu evacuarea a 10 remorci de sticle plastic și gunoi;
- procurarea a 60 arbuști, sădiți pe str. Ștefan cel Mare (vizavi de restaurantul „Soroca”) și în regiunea stadionului orașenesc și 1000 trandafiri, sădiți în fața blocului administrativ al CR și Primăriei Soroca;
- reparația curentă a străzilor: *Levandovschi, Iachir, Planul Nou, Baza;*
- *au fost reparate cu pietriș: str. Teilor, autogara, ruta nr.9, cimitirul de la Bujărăuca, str. Rurală, Poienelor, Mateevici, D. Cantemir, Moruzi, dr. Svirski, Ivancea, Podul Iașilor, Gribova, Iachir, Aluniș, Muncii.*
- s-au plombat cu asfalt următoarele străzi: *Ștefan cel Mare, trotuarul str. Iachir, Viilor, Testemițianu, B. Bodoni, F. Budde, Mateevici, Negruzzi, Vieru, D. Cantemir, V. Alecsandri, M. Sadoveanu, Ștefan cel Mare (curtea caselor cu 9 etaje, Soroca Nouă), regiunea cadastru, Carpenco, Calea Bălțului, Stan Poetaș.*

Un compartiment important de activitate a fost investițiile efectuate în dezvoltarea infrastructurii orașului.

Pe parcursul anului, pentru reparația și întreținerea drumurilor locale au fost procurate **2285,7 tone pietriș** în sumă de **480,0 mii lei**.

Reparația parțială a str. V. Stroescu – **4367,0 mii lei**.

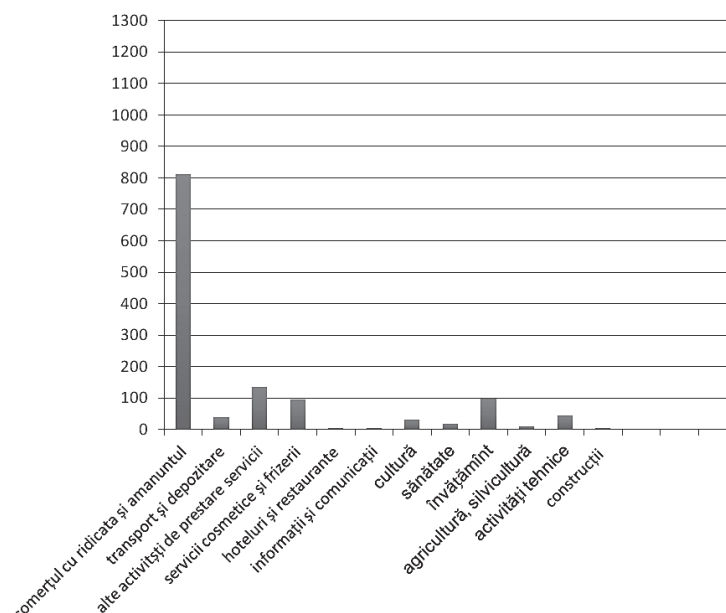
Au fost finisate lucrările de renovare și curățire a lacului Ivancea și albiei râului Racovăț din mun. Soroca, în sumă de **2520,0 mii lei**.

Au fost achiziționate **184 tone de asfalt** în sumă de **312,2 mii lei**, pentru reparația curentă a drumurilor locale.

Au fost executate lucrări de reparație a terenurilor de joacă volei, baschet și pistei de alergare la stadionul municipal în sumă de **710,1 mii lei**.

Dinamica dezvoltării economice a mun. Soroca pe domenii.

Nr.	Genul de activitate	Numărul
1	Comerțul cu ridicata și amănuntul	812
2	Transport și depozitare	40
3	Alte activități de prestarea serviciilor	156
4	Servicii de frizerie și servicii cosmetice	95
5	Hoteluri și restaurante	9
6	Informații și comunicație	4
7	Cultură	30
8	Sănătate	22
9	Învățământ	98
10	Agricultură, silvicultură	11
11	Activități tehnice	25
12	Construcții	5

Au fost executate lucrări de modernizare a SIP (iluminarea str. Independenței, Decebal, Ștefan cel Mare) – **636,5 mii lei.**

Au fost sădite flori și arbuști pe teritoriul orașului, în sumă de **111,0 mii lei.**

A fost amenajat parcul „Ion Creangă”, vopsite și reparate scaune, urne, au fost sădite flori, în sumă de **18,0 mii lei.**

A fost reparată scara lângă Spitalul raional cu contribuția primăriei în sumă de **85,0 mii lei.**

Stația de salvare pe apă a acordat în perioada de vară ajutor medical la **45 persoane**, din care **27 copii și 18 maturi.** Au fost salvate de la înec **9 persoane.**

La capitolul administrarea bunurilor:

În anul 2017, încasările impozitului pe bunurile imobiliare au constituit **1293,5 mii lei**, față de suma prevederilor anuale în mărime de **1240,3 mii lei.** Încasările impozitului pe bunurile imobiliare au fost cu 53,2 mii lei sau cu 4,3 % mai mari, comparativ cu anul precedent, acestea majorându-se cu **445,4 mii lei** sau cu 54,2 %.

E de menționat faptul, că restanța impozitului la 01.01.2017 a constituit **312 mii lei.** În urma celor menționate putem concluziona că din totalul impozitului pe bunurile imobiliare în mărime de **1552,3 mii lei** (inclusiv restanța la 01.01.2017), au fost achitate **1293,5 mii lei**, ceea ce constituie 83,7 %.

Pe parcursul anului 2017, conform art.283-284 din titlul VI al Codului fiscal, contribuabililor le-au fost acordate înlesniri fiscale la plata impozitului pe bunurile imobiliare, în sumă totală de **159 mii lei.**

De comun acord cu specialiștii de la Direcția Deservire Fiscală Soroca, au fost efectuate controale agenților economici, cu scopul depistării încălcărilor de activitate, fără înștiințarea de recepționare a notificării, de amplasarea obiectului de comerț.

Pe parcursul anului 2017 au fost eliberate **85 autorizații** pentru dreptul de a instala afișe, panouri, diverse tehnice de reclamă, ceea ce a rezultat un **venit** financiar în mărime de **253,1 mii lei.**

Transparența, lucrul cu petițiile și adresările populaiei.

Au fost înregistrate **931 petiții**, din care 72 colective. Petițiile colective au fost examinate cu ieșire la fața locului, în prezența petiționarilor.

La inițiativa primarului de Soroca, au fost inițiate decizii cu privire la **înfrățirea** cu municipiile **Buzău și Suceava**(România) și orașul **Breansk** (Rusia).

PRIMĂRIA SOROCA – PORTRERE

Viceprimarii, secretarul CM și specialiștii din subordine, serviciul impozite

FEODOSIE BORDIAN
viceprimar al mun. Soroca
pentru problemele economice, buget și finanțe

Născut pe 21 septembrie 1966
în s. Șolcani, Soroca

Participant al războiului
declanșat în 1992 de separatiștii
tiraspoleni pe Nistru.

Distincții: 54 mențiuni printre
care – „Diploma de Onoare a
MAI”, Insignele; „Colaborator
Eminent”; „Pentru serviciu im-
pecabil gradul I”; „15 ani -Poliția
Națională”; „Crucea Pentru
Merit clasa II”;

„Pentru merite deosebite”;
„Vulturul de Aur”; „Crucea
comemorativă”. Categoria de
calificare „Maestru”. Este un
binefăcător al bisericii din satul
natal, deținător al ordinului
„Paisie Velickovski”, „Ordinul Bi-
sericesc” și medalia aniversară
„200 de ani de la Înființarea
Eparhiei Chișinăului”.

Fișier biografic

1973-1983 – Elev, școala de 8 ani Șolcani, școala medie
Șeptelici, Soroca.

1983-1989 – Student, Tehnicumul de Construcții (speci. inginer
– constructor), Chișinău.

1984-1987 – Serviciul militar FMM, Sevastopol.

1989-1991 – Angajat, Direcția de Construcții „Promstroï”,
Chișinău

1992-1995 – Elev, Școala Medie Specială de Poliție (ff) (spe-
cialitatea jurist), Chișinău.

1999-2002 – Student, Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”
(ff) a MAI, RM, Chișinău.

1994-1995 – Polițist, Comisariatul raional de Poliție, Soroca.

1995-1999 – Inspector (în grad de căpitan), Poliția economică,
Soroca.

1999-2006 – Șef (în grad de maior), Poliția economică, Soroca.

2006-2009 – Comisar-adjunct (în grad de locotenent-colonel),
pentru problemele operative, Soroca.

2009-2010 – Comisar, Comisariatului de Poliție, Soroca.

Din 2011 – Viceprimar, municipiul Soroca.

*Feodosie Bordian s-a născut în familia lui Ion (21.05.1933-
18.08. 2016), șofer în sovhozul local „Șolcanschi” și Zinovia (Spoială)
(11.11.1935-28.08.2006) Bordian, muncitoare în același sovhoz.*

*Împreună cu soția Svetlana (Șemeacova) Bordian, născută la 14 octom-
brie 1969 în or. Soroca, pedagog, au crescut și educat doi copii. Fiul Victor
(n.8.01.1992), jurist (USM masterat Drept), este angajat la lucru în Ir-
landa. Fiica Victoria (n.20.06.1999), este studentă anul III la Colegiul de
Medicină, Chișinău.*

Unele atribuții ale funcției:

- organizează și participă la elaborarea proiectului bugetului Primăriei și îl prezintă spre aprobare Consiliului municipal;
- înaintează propuneri, în condițiile legii, pentru stabilirea impozitelor și taxelor locale și efectuează modificări în regulamentul cu privire la stabilirea taxelor locale;
- solicită informații anuale de la Direcția statistică, privitor la starea de producție a agenților economici din oraș, pentru prezentare Consiliului municipal;
- coordonează chestiunile, privitor la funcționarea târgurilor, piețelor și înaintează comisiei propuneri de rezolvare a problemelor apărute;
- studiază situația, privind funcționarea rețelei instituțiilor preșcolare, precum și propunerile șefilor de grădinițe, privind deschiderea sau închiderea grupelor și înaintează propuneri în Consiliul municipal;
- coordonează și dirijează activitatea economistului, contabilului-șef, percepătorilor fiscali.

MIHAIL GRABCIUC
viceprimar al or. Soroca
pentru problemele ce țin
de activitatea serviciilor
comunale, de construcție,
drumuri și arhitectură

Născut la 21 martie 1958 în
 satul Bujărăuca, Soroca.

Fișier biografic

1965-1975 – Elev, școala nr.5 (clasele I-VIII), Bujărăuca; școala nr.1 (clasele IX-X), Soroca.

1975-1976 – Muncitor-hamal, Fabrica de Confecții, Soroca.

1976-1978 – Armata Sovietică (artilerie, Răsăritul Depărtat).

1978-1979 – Frezor (ucenic), Uzina Utilaj Tehnologic (UUT), Soroca.

1979-1982 – Student, Colegiul Pedagogic, Facultatea de Educație fizică și Sport; Antrenor, școlile generală și sportivă or. Kiseliorsk, reg. Kemerovo, URSS.

1982-1992 – Profesor de educație fizică, școala rusă nr.7, Soroca.

1984-1988 – Student, Institutul Pedagogic, fac. Educație fizică și Sport(ff), Vinnița, Ucraina.

1992-1994 – Întreprinzător (naveta- Iugoslavia-Polonia-România-RM), Soroca.

Din 1994 – Fondator și Director General al ÎI „Ghermes” (Prestări servicii și comerț).

Din 2011 – Viceprimar municipal pe problemele ce țin de activitatea serviciilor comunale, de construcție, drumuri și arhitectură, Primăria Soroca.

Mihail Grabciuc s-a născut în familia lui Anton (1916-1980), muncitor la Uzina Utilaj Tehnologic din Soroca, și Maria (Nacu) Grabciuc (1916-1982), legumicultoare în colhozul „Avangard”.

În familia lui M. Grabciuc au crescut și s-au educat 2 copii: fiica Xenia (n. 10.09.1985) – pedagog, absolventă a Universității din or. Kemerovo, fac. Psihologie și Sociologie, profesor universitar, doctor în științe sociologice – angajată la Universitatea din Rostov, Rusia și fiul mai mic Mihail (n.30.01.1995), absolvent al ASEM fac. Economie, actualmente administrator al SRL „GHERMES”, Soroca.

Unele atribuții ale funcției:

- asigură și este responsabil de elaborarea Regulamentului de urbanism și aplicarea prevederilor din planurile de urbanism și amenajarea teritoriului și măsurilor stabilite de primărie, cu privire la protecția mediului, potrivit legislației în vigoare;
- urmărește, verifică și răspunde de modul de îndeplinire a competențelor ce revin Primăriei, în efectuarea autorizată a transportului public de persoane, pe raza orașului;
- elaborează proiecte de decizii ale CM și dispoziții în domeniul său de competență;
- asigură și răspunde de exercitarea controlului, privind executarea și realizarea construcțiilor în baza autorizațiilor de construire eliberate;
- asigură și răspunde de întocmirea programului de reparații la imobilele aflate în administrarea primăriei și fundamentarea cheltuielilor necesare pentru lucrările de reparații capitale și de întreținere;
- răspunde de întocmirea propunerilor de atribuire în proprietate a terenurilor, potrivit legii, sau a altor dispoziții legale;
- asigură ordinea și liniștea publică prin intermediul colaboratorilor poliției, al gărzilor populare, al serviciilor de pompieri și protecției civile, care au obligația să răspundă solicitărilor sale, în condițiile legii;
- asigură, împreună cu organele specializate ale statului măsurile pentru prevenirea și limitarea urmărilor calamităților, catastrofelor, incendiilor, inundațiilor, epidemiilor, epizootiilor, precum și ca urmare a instituirii stării de necesitate sau de urgență, în acest scop poate mobiliza populația, agenții economice și instituțiile publice din oraș, care sunt obligate să execute măsurile stabilite;
- acordă audiență cetățenilor în probleme a căror rezolvare este de competența secțiilor coordonate și asigură, în termenii stabiliți de legislație, examinarea petițiilor și reclamațiilor în problemele ce țin de activitatea serviciilor comunale, de construcție, drumuri și arhitectură.

MARCEL BUȘAN
Secretar al Consiliului
Municipal Soroca

Născut la 12 august 1975 în s. Chipeșca, Șoldănești.

Studii: Universitatea Pedagogică „I. Creangă” (1992-1997), fac. Istorie; Academia de Administrare Publică (1998-2000), Chișinău.

Fișier biografic

1997-2000 – Specialist, Primăria Holoșnița, Soroca.
2000-2002 – Specialist, Prefectura Județului Soroca, Direcția Servicii publice desconcentrate.
2002-2003 – Specialist, Direcția controlul legalității actelor.
2003-2005 – Director, Centrul de Informare și Consultanță în agricultură.
2005-2006 – Director, „Agroconsultprim”.
2006-2007 – Director, SRL „Munca invalizilor”.
2007-2010 – Șef, Direcția Administrare Publică a Consiliului Raional Soroca.
2010-2013 – Director, Camera de Comerț și Industrie, Soroca.
Din 2013 – Secretar al Consiliului Municipal, Soroca.

Marcel Bușan s-a născut în familia lui Marcel (n.27.10 1948), inginer-mecanic și Margareta (n.2.12.1952), lucrător în domeniul culturii, Bușan, în satul Chipeșca, Șoldănești. Soția, Elena (Nastas) Bușan, născută la 13 noiembrie 1985, contabil-economist (ASEM), activează în cadrul Companiei Finance Group Moldova, Soroca. Soții Marcel și Elena educă un copil- fiul Cristian (n.26.05.2005), elev cl VII-a, LT „I. Creangă”, Soroca.

Unele atribuții ale funcției:

- asigură înștiințarea convocării consiliului local;
- participă la ședințele consiliului local;
- avizează proiectele de decizii ale consiliului local și contrasemnează deciziile;
- asigură buna funcționare a primăriei;
- asigură efectuarea lucrărilor de secretariat;
- pregătește materialele pe marginea problemelor supuse dezbaterii în consiliul local;
- comunică și remite, în termen de 5 zile, dacă legea nu prevede altfel, autorităților și persoanelor interesate actele emise de consiliul local sau de primar;
- asigură aducerea la cunoștință publică a deciziilor consiliului local și a dispozițiilor normative ale primarului;
- păstrează și aplică, după caz, sigiliul;
- acordă ajutor consilierilor și comisiilor consiliului local;
- administrează sediul primăriei și bunurile ei.

SPECIALIȘTI SECRETARIAT

MARINA
ZABULICA

Născută la 30 iulie 1990 în or. Soroca

Studii: USM fac. Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative, Chișinău.

SVETLANA
POSTOLACHE

Născută la 13 martie 1980 în or. Soroca

Studii: Institutul Internațional de Management IMI-NOVA, fac. Bănci și Burse de Valori; Colegiul Internațional de Administrare și Business, Chișinău

Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale (SCITL) Primăria Soroca

SPECIALIȘTI

RODICA CEMORTAN

Născută la 27 august 1964 în s. Zăicani, Râșcani.

Studii: Universitatea Națională de Silvicultură a Ucrainei (НЛТ України), or. Lvov, Ucraina.

În primărie din 2004

VALERII POSTOLACHI

Născut la 28 decembrie 1956 în s. Parcani, Soroca.

Studii: Colegiul Tehnic Cooperatist, merceologie, produse alimentare și industriale, Chișinău.

În primărie din 1999.

VICTOR IVANOVICI

Născut la 2 noiembrie 1967 în s. Hiliuți, Râșcani.

Studii: Colegiul Financiar Bancar, Chișinău.

În primărie din 2000.

VEACESLAV MÎȚU

Născut la 5 aprilie 1970 în s. Zastâncă, Soroca

Studii: ASEM fac. Finanțe și Credit, Chișinău. În primărie din 2016.

SERGHEI PURICI

Născut la 24 august 1986 în or. Soroca

Studii: ASEM, fac. Contabilitate, Chișinău. În primărie din 2017.

Misiuni ale SCITL

- *Administrarea impozitelor și taxelor locale, colectarea impozitului pe bunurile imobiliare de la persoanele fizice;*
- *Primirea notificărilor, privind inițierea activității de comerț;*
- *Eliberarea înștiințărilor de recepționare a notificărilor;*
- *Eliberarea autorizațiilor pentru plasarea afișelor, panourilor, diverselor mijloace tehnice.*

Activități ale Serviciului

- *solicitarea informațiilor de la diferite instituții ale mun. Soroca, în vederea clarificării și stabilirii reale a situației fiscale;*
- *colaborarea cu IP: Poliția, Ministerul Finanțelor, Direcția Deservire Fiscală, Oficiul Cadastral, Judecătoria, în vederea depistării tuturor bunurilor mobile și imobile urmăribile, făcând toate cererile necesare pentru întocmirea dosarului fiscal;*
- *urmărirea înregistrării în evidențele fiscale, a tuturor clădirilor, terenurilor, garajelor și stabilirea corectă a bazei de impozitare a persoanelor fizice.*

Rezultatele activității pentru anul 2017

- informarea contribuabililor, referitor la onorarea obligațiunilor aferente impozitului pe bunurile imobiliare;
- au fost înmânate **13.768** de avize de plată a impozitelor (prin poștă expediate - **1500 avize**);
- **suma obligațiunilor** aferente impozitului pe venit, la 1.06.17. a constituit **65%**, din suma caculată, adică **806,1 mii lei**, din **1240,3 mii lei**;
- au fost întocmite (după data de 17.10.17), **984** avize-avertismente (suma de **332,7 mii lei**), persoanelor ce au înregistrat datorii pentru anul 2017;
- **încasările** (impozit pe bunuri imobiliare) **pentru anul 2017** au constituit **1293,5 mii lei** (cu 4,3 % mai mult, decât suma prevăzută - **1240,3 mii lei**) (față de anul precedent – majorare cu 54,2 %);
- **restanța** (impozite pe bunuri imobiliare) la 1.01.2017 a constituit **312 mii lei** (achitate - 83,7 % din **1552,3 lei**, inclusiv restanța la 1.01.17);
- contribuabililor le-au fost acordate înlesniri fiscale (impozitul pe bunuri imobiliare) (conform legii), în sumă de **159 mii lei**;
- atacați în instanță de judecată – **68** (dosare), **27** dintre care, au achitat suma restanței;
- eliberate **1307** înștiințări: personae juridice - **534**; fizice - **773**;
- eliberate **85 autorizații** de instalare a afişelor, panourilor, etc. cu un venit financiar de **253,1 mii lei**;
- eliberate **1466 certificate**, privind lipsa sau existența restanțelor (impozitele, taxele locale) față de bugetul Primăriei.

Tipurile și cotele impozitelor și taxelor locale, ce urmează a fi încasate în bugetul local în anul 2018

- *Pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă – 0,05 % din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.*
- *Pentru bunurile imobiliare cu o altă destinație decât cea locativă cotele se stabilesc în mărime de 0,3 % din baza impozabilă a bunurilor imobiliare (exceptând garajele și terenurile pe care acestea sunt amplasate – cota 0,1 %).*
- *Pentru terenurile neevoluate de organele cadastrale teritoriale conform valorii estimate cotele se stabilesc în mărime de 10 lei pentru 100 m².*
- *Pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă, care aparțin persoanelor fizice neevoluate de OCT conform valorii estimate cotele se stabilesc în mărime de 0,3 la sută din costul bunurilor imobiliare.*
- *Pentru bunurile imobiliare, neevoluate de oficiul cadastral teritorial conform valorii estimate ce aparțin persoanelor juridice și fizice, care desfășoară activitate de întreprinzător – 0,3 la sută din valoarea de bilanț a bunurilor și respectiv din costul bunurilor imobiliare.*
- *Cota impozitului funciar pe terenurile cu destinație agricolă se stabilește în mărime de 0,1 % din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.*

Notă: Categoriile de persoane indicate la alin. (1) lit. H)–1) (pensionari, persoane cu dizabilități, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale, etc.), art. 283 capitolul 5, Titlul IV al Codului Fiscal, aprobat prin Legea nr. 281 din 16.12.2016, beneficiază de scutire de plată în valoare de 82000 lei din anexa la Codul Fiscal, stabilită pentru mun. Soroca pentru a. 2018.

Acord de cooperare și înfrățire între municipiile Soroca și Buzău

Acordul a fost semnat la 18 decembrie 2017, în sala de ședințe a Consiliului local Buzău, de către primarul de Soroca Victor Său și primarul de Buzău, Constantin Toma. Documentul va contribui la dezvoltarea relațiilor economice, sociale și culturale, între ambele orașe, începând din 2018. Autoritățile sorocene au oferit un dar simbolic buzoienilor - o miniatură din piatră a Cetății Soroca, semn al prieteniei frățești dintre Soroca și Buzău. Delegația soroceană a fost reprezentată de către Victor Său, primar de Soroca, PS Ioan, Episcop de Soroca, prot. Nicolae Craveț, protopop și secretar al Vicariatului Soroca, consilieri locali, conducători de instituții și funcționari din cadrul primăriei Soroca.

A fost semnat protocolul de înfrățire Soroca - Suceava

Sâmbătă, 10 februarie 2018, în Cetatea de Scaun a Domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt, Sala Voievozilor, primarul de Suceava, Ion Lungu și primarul de Soroca Victor Său, au semnat protocolul de înfrățire dintre municipiile Soroca și

Suceava. Documentul prevede colaborarea în domeniile: *conomie, afaceri, educație, turism, cultură, administrație locală, cultural-sportiv*. Primarul de Soroca a oferit în dar sucevenilor miniatura din piatră a Cetății Soroca.

Eveniment

Crucea unității neamului românesc – cadou al sorocenilor, mănăstirii Putna

Crucea, pe postamentul căreia sunt menționați autorii și sorocenii care au contribuit la realizarea proiectului, a fost amplasată chiar la intrarea în Mănăstirea Putna. Aceasta este un dar de mare semnificație istorică, patrioptică și de suflet, oferit de către soroceni, mănăstirii Putna, unde se află mormântul lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Delegația din Soroca, în frunte cu primarul Victor Său, a participat la 1 și 2 iulie, la sfințirea Crucii unității neamului românesc, dar și la oficierea

slujbei de comemorare a voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt, la care au fost prezente fețe bisericești din mai multe localități și țări. Crucea, realizată de meșterii cosăuțeni **Serghei Rotari** și **Serghei Cojocari**, are 4 metri înălțime, schița crucii, asemănătoare cu cea de pe mormântul domnitorului (responsabil de proiectare, coordonare și instalare- **Gr. Guțu**, arhitect-șef al mun. Soroca), fiind aprobată de starețul mănăstirii și Ministerul Culturii al României.

„Oraș modern – scări accesibile”

În cadrul unei Acțiuni sociale (proiectul „Oraș modern – scări accesibile”), cu ocazia Zilei orașului (28 august, 2017), au fost renovate scările din piatră, de lângă vechiul spital raional din centrul orașului, ce duc spre cheiul Nistrului. Proiectul a fost inițiat de redacția „OdN” și Primăria Soroca, care la și

implementat, în parteneriat cu agenți economici și persoane fizice din oraș și raion, donatori de bani, sau materiale de construcție. Primarul municipiului, Victor Său, a mulțumit partenerilor proiectului și le-a înmănat diplome „Pentru implicare activă și donație în cadrul Acțiunii sociale”.

Festivalul Mărului la ediția a VII-a

La 17 septembrie 2017, în or. Soroca a avut loc cea de-a VII-a ediție a Festivalului Național al Mărului, în cadrul căruia au participat producători de mere, agenți economici din industria prelucrătoare, meșteri populari, care au prezentat expoziții cu vânzare, primăriile din raionul Soroca. Festivalul a avut mulți oaspeți din partea conducerii RM, din alte raioane, din România și Ucraina. Partea oficială a Festivalului s-a desfășurat în Cetate, unde livădarilor li s-au înmănat diplome, în încheiere fiind prezentat un concert, cu participarea formațiilor din raion și a artiștilor din capitală.

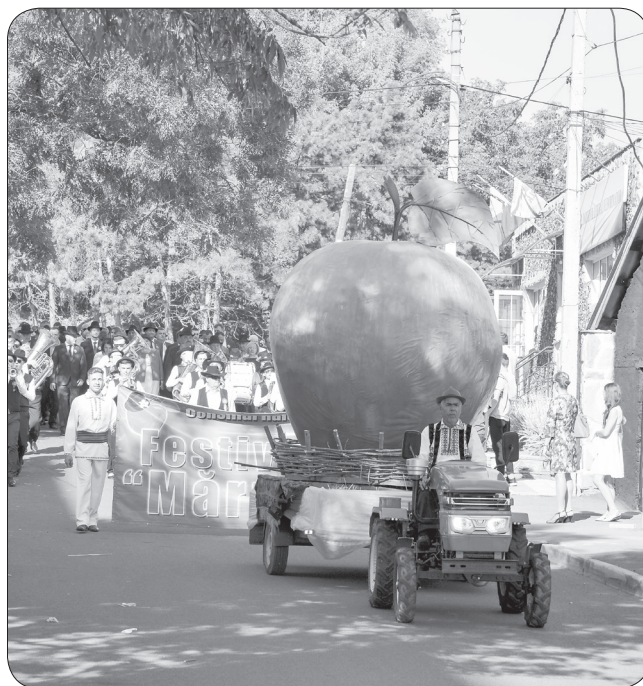
Premii pentru expozițiile de mere, costume tematice și bucate.

Recolta de mere a fost apreciată: *Iloc - SRL „Tehrubsor”, cond. Angela Muntean (premiu de 2000 lei); Locul II - AMG „Kernel”, cond. Victor Guțu, GT „Țurcan Iurie”, cond. Iurie Țurcan (premii a câte 1500 lei); Locul III - SA „Alfa Nistru”, cond. Oxana Petrovici, SRL „Prietenia Agro”, cond. Alexei Florea, SRL „Visagromag”, cond. Vasile Sochircă (premii a câte 1000 lei).*

Premii (a câte 500 lei), oferite producătorilor agricoli: *SRL „Oclanda Agro”, SRL „Milen Agro Prim”, GT „Marciuc Valentina”, SRL „Diamax Agro”, SRL „Scripta Prim”, SRL „Soragroviv”, SRL „Ilină”, GT „Avornicița Marin”, SRL „Lefrucom”, GT „Solovei Victor”, „Moldova Fruct”, „Federația Națională a Fermierilor”.*

Premii (a câte 250 lei) pentru producătorii de material săditor: *GT „Cojocari Petru”, „Spoială Mihail”, „Melnic Ioana”, „Josan Alexandru”.*

Premii pentru concursul culinar: *Locul I - primăria Șolcani — 1500 lei; Locul II - primăriile Vasilcău, Parcani și Șeptelici — câte 1300 lei; Locul III - primăriile*

Vărăncău, Redi-Cereșnovăț, Rublenița, Zastânca — câte 1000 lei. Primăriilor Bulboci, Căinari Vechi, Cremen- ciug, Dărcăuți, Nimereuca, Ocolina, Pârlița, Racovăț, Stoicani, Visoca, Rudi, Regina Maria, Hristici, Bădi- ceni, Iarova și Egoreni, le-au fost acordate premii a câte 300 lei.

Au fost selectate **30 costume tematice**, confecționate de către elevi, aceștia fiind premiați cu diplome și premii bănești.

Festivalul Național al Mărului (ediția VII-a), a fost organizat de **Consiliul raional Soroca**, susținut de **Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM**.

Conducerea raionului și oaspeții de onoare la deschiderea oficială a festivalului

Festivalul-concurs național „Fanfara argintie” la ediția a XV-a

Fanfara Palatului Culturii din Soroca (dir. M.Boldescu)

Festivalul s-a desfășurat în zilele de 9 și 10 iunie 2018 în Piața Libertății din or. Soroca. În cadrul festivalului au evoluat 17 fanfare: *Soroca, Șoldănești, Comrat, Leova, Ștefan -Vodă, Căușeni, Orhei, Tiraspol, Sângerei, Florești, Criuleni, Drochia, Rezina, fanfara „Valea Mare” din com. Ivănești, Vaslui, fanfara din s. Stamate, com. Fintînele, Jud. Suceava, fanfara militară a brigăzii 1 infanterie motorizată „ Moldova”, fanfara din s. Kacikovca, Iampol, Ucraina.*

Plasări: Premiul Mare – **Fanfara Palatului de Cultură din Soroca (dir. M.Boldescu).**

Locul I- Fanfara din or.Tiraspol; locul II - fanfara „V. Luchianov” s. Zaim, Căușeni; locul III - fanfara UTA Găgăuzia din Comrat și fanfara „Trompetele argintii”, SRC Drochia. Premii speciale: *fanfara „Dumbrava” din s. Vertiujeni, Florești și fanfara SRC Șoldănești.* Mențiuni: *fanfara din s.Măgdăcești, Criuleni, fanfara „A. Suruceanu”, SRC Orhei, fanfara SRC Sângerei și fanfara SRC Leova.*

Componența juriului: **Ion Talpă (președinte) șef cat. CM „Ștefan Neaga”, D.Dicusari, dir. g., CNCPPCI, O.Volontir, dir. art., CNCPPCI, V.Ciobanu, prof. univ., Gh.Tutunaru, speci. CNCPPCI, N.Selivestr, șef cat. CAS, Gr.Bucataru, șef SRCT Soroca.**

La deschiderea evenimentului au fost prezenți ministrul Economiei și Infrastructurii, **Chiril Ga-**

burici, ministrul Educației, Culturii și Cercetării, **Monica Babuc**, consulul general al României în Bălți, **Mihail Baci**, reprezentanți ai administrației publice locale, care au venit cu un cuvânt de salut și au urat succes tuturor participanților la concurs.

Festivalul de muzică sacră „Cu noi este Dumnezeu” la a XXII-a ediție

În a treia zi de Paști, tradițional, la Soroca, în incinta Palatului Culturii, s-a desfășurat cea de-a XXII-a ediție a festivalului de muzică sacră „Cu noi este Dumnezeu”. Au participat 11 colective artistice (coruri de copii și maturi), fiind interpretate cântece pastorale dedicate Învierii lui Hristos. În cadrul festivalului a fost prezentată o expoziție Pascală, incluzând icoane, ouă încondeiate, bucate pascale tradiționale. Componenta juriului: *V.Nicuța (vicepreședinte al raionului) – președinte; PS I.Moșneguța (episcop de Soroca); R.Berbeci (profesor CAS „N.Botgros); Gr.Bucataru (șef Secția Culturală, Soroca).*

Două Premii Mari, decernate de Secția Culturală raională și de Vicariatul de Soroca, au fost acordate, corespunzător, **corului „Orantis” (dir. V.Chițan)** și **corului „Divinitate” (cond. I.Rotaru, dir. T.Boboc-Coșciug).**

La festival au mai evoluat de asemenea, **corul de preoți din r-nul Soroca și grupul vocal „Mugur-Mugurel” al Catedralei „Sfântul Sava” din or. Buzău, România.** Manifestația este organizată anual de către Secția Culturală și Turism Soroca, în colaborare cu Vicariatul de Soroca.

Colegiul de Arte „N. Botgros” din Soroca

Catedra „Dirijat coral” la 60 de ani!

Cântul poartă în sine un colosal potențial artistic și social-uman, fiind o artă deosebit de valoroasă în domeniul educării și culturalizării naționale a generațiilor în creștere. Printre români cântul popular are tradiții folclorice foarte adânc conturate în istorie prin balade, doine, diverse cântări lumești și religioase, cântece de dragoste, de veselie, etc. Cântarea corală mai este și unul din semnele civilizației creștine avansate și biserica noastră, evident, este un bun stimulator și promotor al acestei arte. Datorită dezvoltării muzicii corale bisericești, noi am atins unele culmi în această artă, prin creația compozitorilor *Alexandru Flechtenmacher*, *E. Caudella*, *Gavriil Muzicescu*, *Alexandru Cristea*.

DIN ISTORIA CATEDREI

Anul fondării - 1957, cu denumirea specialității „**Organizator și metodist al lucrului de club**”.

Pe parcursul celor 60 de ani, în cadrul Catedrei au activat profesorii: *Vera Garaz*, *Claudia Malova*, *Nicolai Colecico*, *Vladimir Covaliov*, *Alexandru Coromâslicenco*, *Marina Braticova*, *Tudor Cotici*, *Ecaterina Burdeinai*, *Valeria Pruteanu*, *Natalia Macușinschi* - maeștri dirijat coral; *Valentina Tihonova*, *Sida Liutova*, *Margareta Curnițchi*, *Ana Glater-Con*, *Vera Draganiuc*, *Liubov Martân*, *Azina Volcova*, *Tatiana Curocikina*, *Tatiana Covaliova* - maeștri de concert (pian).

În prezent, catedra pregătește specialiști în domeniul artei corale - „**conducător al colectivului coral, dirijor**”. Corpul didactic al catedrei:

Raisa Berbeci - șef catedră, profesor de dirijare, conducător artistic și dirijor al corului Colegiului „Arioza”, gđad didactic I, activează 40 ani;

Larisa Meleşenco - profesor pian, maestru de concert, gđad didactic II, activează 37 ani;

Vasile Sulima - profesor ciclul muzical-teoretic, gđad didactic II, activează 28 ani;

Valentin Coșciug - profesor de canto și dirijare, gđad didactic II, activează 27 ani;

Artur Bondarenco - profesor de pian, maestru de concert, gđad didactic II, activează 23 ani;

Veronica Rabota - profesor ciclul muzical-teoretic, gđad didactic I, activează 22 ani;

Aliona Colțova - profesor de pian, maestru de concert, gđad didactic II, activează 18 ani;

Irina Rusnac - profesor de pian, maestru de concert, gđad didactic II, activează 14 ani;

Arina Vinnițaia - profesor de pian, maestru de concert, gđad didactic II, activează 10 ani.

Olga Avramioti - profesor de dirijare și canto, gđad didactic II, activează 10 ani.

În 60 de ani de activitate catedra a pregătit peste 1500 specialiști în domeniu printre care: *Daria Radu*, *Ana Dabija*, *Ana Morari*, *Ludmila Rotaru*, *Ioana Căpraru*, *Gheorghe Nichiforeac*, *Ala Lisnic*, *Olga Avramioti*, *Liudmila Samarina*, *Daniela Alexei*, *Svetlana Vieru*, *Raisa Leporda-Urschi*, *Svetlana Moraru*, *Maria Dumitraș*, *Tatiana Zgureanu*, *Leonid Groza*, *Alex Cravțov*, *Oleg Gorodenco*, *Cristina Istrati-Ursachi*, *Elena Ceri-Celac*, *Ion Rotaru*, *Cristina Covali*, *Marcel* și *Lilia Cereteu*, *Vica Carauș* ș.a..

Corul de instruire „Ariozo”

Dirijor - Raisa Berbeci

Maestru de concert – Irina Rusnac

Corul instructiv „Ariozo” al Colegiului de Arte „N. Botgros” este un permanent laborator de instruire și creație, de formare și dezvoltare a viitorilor conducători de cor, un colectiv cu vădite performanțe interpretative, care are în repertoriul său lucrări diverse ca gen, caracter și epocă stilistică - de la Renaștere, până la muzica modernă. Corul participă la diferite activități extracurriculare, manifestări cultural-artistice, desfășurate în cadrul colegiului (*sărbători profesionale, serate de profil, sărbători de iarnă, adunări de părinți, etc.*), orașului-ra-

ionului (*festivalul național al Mărilor, simpozioane, concursuri de muzică corală, etc.*). În anii 2011, 2013, 2015, 2017, corul a participat la Festivalul Național de Interpretare Corală „Gavriil Musicescu”, derulat la Chișinău, plasându-se pe locuri de frunte și fiind inclus în programele concertelor de Gală, ale Festivalului, în Sala cu Orgă din Chișinău. În luna mai 2018, corul a participat la Concursul Național de Muzică Corală „Hora Primăverii”, Chișinău, în cadrul căruia au evoluat 20 de coruri din RM, „Ariozo” plasându-se pe locul II.

Colegiul de Arte „N. Botgros” din Soroca

Catedra „Instrumente aerofone și percuție” - 60 de ani

Catedra a fost deschisă în 1958, iar peste 4 ani, în anul 1962, a absolvit prima promoție - 22 elevi. La baza fondării specialității, pe parcursul mai multor ani, au fost profesorii: **B. Anghel** (trombon), **C. Topolnițchii** - șef catedră (clarinet), **I. Teacă** (trompetă), **I. Ivanes** (trombon), **M. Castruc** (clarinet), **I. Gromacov** (bariton), **P. Furer** (trompetă), **V. Chironda** (trompetă), **E. Păunescu** (clarinet), **I. Catan** (corn), **V. Chirvas** (flaut), **A. Doncenco** (tuba), **V. Prebora** (trompetă), **P. Focșa** (bariton), **A. Pastârnac** - șef catedră (bariton), **L. Sozanschii** (trombon), **V. Mârzac** (trompetă), **A. Chițan** (clarinet, saxofon), **I. Berbeci** (flaut), **V. Bagrii** (clarinet, saxofon), **Gr. Zănoagă** (trombon), **Dm. Cojoc** (trompetă), **M. Roșca** (tuba), **L. Roșca** (flaut), **V. Burdeinâi** (trompetă), **V. Smântână** (trombon), **E. Botnari** (tuba), **S. Melnic** (corn), **Gr. Cetulean** (trompetă).

Viitorii dirijori sunt specializați temeinic și la unul din instrumentele orchestrale : *flaut, clarinet, saxofon, trompetă, trombon, bariton, tuba, percuție*.

Actualmente la catedră activează profesorii: **Nicolai Selevestru** (șef catedră) - grad didactic II; **Mihail Boldescu** (dir.orchestră) - grad didactic I; **Valeriu Cebotari**, Om Emerit - grad didactic I; **Ion Mocanu**, **Leonid Cârlig**, **Sergiu Vrabie** - grad didactic II.

Orchestrale instructive ale catedrei, în fruntea cărora pe parcursul anilor, au activat dirijori - pedagogi calificați: **C. Topolnițchii**, **I. Teacă**, **I. Ivanes**, **V. Prebora**, **A. Doncenco**, **N. Selevestru**, **I. Berbeci**, **V. Smântână**, **V. Cibotari**, **M. Boldescu**, au participat la numeroase manifestații, concursuri, festivaluri, au evoluat la radio și televiziunea națională.

Actuala orchestră a catedrei, condusă de **M. Boldescu**, participă activ în multiple manifestații, concursuri, festivaluri, atât locale și republicane, cât și internaționale (România, Ucraina, Turcia). **La Festivalul Național „Fanfarele Argintii”**, petrecut în Soroca, orchestra se învrednicește la fiecare ediție de **Premiul Mare**.

Pe parcursul anilor de activitate catedra a pregătit numeroși conducători ai orchestrelor de fanfară, care activează astăzi în localitățile rurale și urbane ale Moldovei, printre care: **V. Moldovanu** (Șoldănești), **I. Slivca** (Ocnița), **D. Lisii** (Briceni), **E. Candaurov** (Glodeni), **I. Vrabie** (Râșcani), **M. Vescu** (Chișinău), **A. Florea** (dirijorul orchestrei militare), **D. Tapalaga**, **M. Postolachi**, **V. Manin**, **G. Romanciuc**, **V. Gânga**, **A. Cojocari**, **V. Postoroncă**, **A. Cebotari** - interpreți în orchestrele militare.

Colegiul de Arte „N. Botgros” din Soroca

Catedra „Interpretare instrumentală – Instrumente populare” la 55 de ani!

Catedra a fost fondată în anul 1966, cu specializarea „Lucrător de club - conducător al orchestrei de muzică populară”. În anul 1991 denumirea specialității a fost schimbată în „Interpretare muzicală – instrumente populare”.

La baza fondării și dezvoltării catedrei au fost pedagogii: **I.Stănescu** (țambal), **V.Postolachi** (acordeon), **Tr.Petrovici** (țambal), **I.Draganiuc** (bailan, acordeon), la care, pe parcursul anilor, sau alăturat: **T.Nistor** (contrabas), **V.Podelniuc** (țambal), **V.Purice** (orchestra, nai), **E.Golovaciiov** (vioară), **T.Revenco** (vioară), **V. și M.Vitcovschii** (bailan), **V.Bagrii** (clarinet), **N.Gusan** (țambal), **Gr.Bucataru** (vioară), **S. și R.Talmaci** (acordeon), **I.Rotaru** (acordeon), **S.Draganiuc** (bailan, acordeon), **V.Gogu** (vioară), **I.Alexei** (acordeon), **M.Biciuc** (țambal), **V.Mîțu** (acordeon), **A.Andronachi** (acordeon).

În prezent la catedră activează profesorii: **Raisa Ciumac** (șef catedră, vioară), **Gheorghe Duminiică** (Om Emerit), saxofon, clarinet, **Tudor Nistor** (Om Emerit), contrabas – grad didactic I; **Aliona Lisnic**, vioară, **Emilian Guțu** (director CAS), acordeon, **Dumitru Melnic**, acordeon, **Serghei Groza**, vioară, **Nicolae Zabolica**, țambal, **Valentin Purice** (Maestru în Arte), nai - grad didactic II.

Pe parcursul anilor în fruntea orchestrelor de muzică populară ale clolegiului au fost profesorii: **I.Stănescu**, **V.Postolachi**, **Tr.Petrovici**, **V.Podelniuc**, **T.Nistor**, **V.Purice**, **Gh.Duminică**, care au selectat și aranjat pentru orchestră melodii

și cântece populare naționale.

Repertoriul actualei orchestre instructive a catedrei, conduse de **Gh. Duminică**, cuprinde lucrări bazate pe folclorul autentic, cules și aranjat pentru orchestră de către conducătorul orchestrei, dar și **lucrări aranjate de Nicolae și Corneliu Botgros, Serghei Ciubrii, Gheorghe Banariuc, Anatolie Vițu, frații Ștefăneț, frații Advahov.**

Pe parcursul anilor de activitate Catedra a pregătit peste **1500 de specialiști**, care și-au adus aportul la dezvoltarea muzicii populare moldovenești în republică și peste hotarele ei, printre care: **N. Botgros – Artist al Poporului, conducător al orchestrei „Lăutarii”**; **B.Rudenco – Artist Emerit, – nai**; **M.Bătrânu – acordeon**; **L.Bejenaru – Artist al Poporului, solistă vocalistă**; **Gh.Șevcișin – Artist al Poporului, dirijor al orchestrei „Joc” și „Ginta latină”** – țambal; **S. Guțanu – Om Emerit, vioară**; **Gh.Macarov – vioară**; **Gh.Banariuc – Artist Emerit – vioară**; **A.Vițu – Artist Emerit, conducător al orchestrei „Mărțișor”** – violă; **V.Negrii – acordeon**; **V. Petic – vioară**; **Gh.Duminică – Om Emerit – saxofon**, **M.Tartan – acordeon**, **D.Melnic – acordeon**, **E.Guțu – acordeon**, **S. Groza – vioară – profesori la Colegiul de Arte or. Soroca, ș.a.**

Târgul meșterilor populari „La Nistru, la mărgioară” la a VII-a ediție

Ediția a VII-a a Târgului Național al Meșterilor Populari „La Nistru, la Mărgioară”, organizat de **Consiliul raional și Secția cultură și turism Soroca**, a cuprins în acest an și Ziua Națională a Portului Popular.

Au participat meșteri populari din diferite raioane ale RM, expunându-și în preajma Cetății *lucrările în lemn, piatră, ceramică sau lozie, țesăturile, broderiile, articole din portul popular, sau alte lucrări executate manual*. Serbarea și-a luat începutul în Piața Libertății, de unde Parada portului popular a colectivelor artistice a pornit, pe străzile centrale ale orașului, spre Cetate, locul deschiderii oficiale a Târgului.

Aici, în scena din fața cetății au evoluat mai multe *ansambluri folclorice „model” din raion* – „Băcițele”, Căinariii Vechi; „Țărănuța”, Vădeni; „Rostărița”, Bădiceni; „Țărănuța”, Parcani; „Stejarul”, Dubna; „Țărănuța”, Rublenița; „Frunze de dor”, Pârlița, „La izvoare”, Vărăncău, *ansamblul de dansuri populare „Vatra”, Racovăț*.

Spectacolul a avut în program de evoluări ale asociațiilor obștești – *comunitatea slavonă (solistă Oxana Dabija), asociația obștească poloneză (Daniela Marginean și Alexandra Cuznețova), interpretul de muzică populară Gelu Carauș*. Tradițional, la încheierea Târgului, autoritățile locale au înmănat diplome participanților la târg.

Maestrul Eugen Doga – la Soroca

Concertul de autor, susținut de Orchestra simfonică a Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” (dir.Dumitru Cârciușmaru), soliștii vocaliști **Sergiu Punga, Mariana Bulicanu, Ana Cernicova, Ion Timofti, acordeonistul Vitalie Advahov** și autorul muzicii, în persoana **compozitorului E.Doga**, a avut loc la 22 septembrie 2017, în sala mare a Palatului Culturii Soroca (inițial, spectacolul urma să aibă loc în Cetate, dar din cauza ploii a fost mu-

tat în Palatul Culturii). Programul a cuprins cântece și piese instrumentale printre care – „*Balada*”, „*Pe vapoară*”, „*Cascada din Paris*”, „*Pârâiașul*”, „*Eterna*”, celebrul „*Vals*”, ș.a. Maestrul a vizitat Cetatea, unde îl aștepta un pian (de la CAS „N.Botgros”), la care a interpretat, sub acompaniamentul ploii, vestitul său „*Sonet*”. **Anul 2017 a fost declarat anul lui Eugen Doga**, asta fiind un omagiu, cu prilejul împlinirii a **80 de ani de la naștere**.

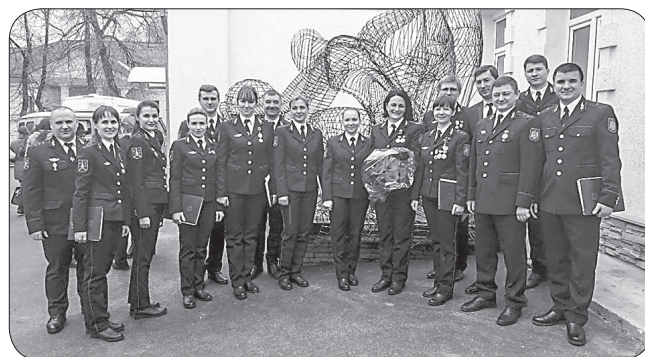

Eveniment

Corul de cameră „Credo” al Departamentului Trupelor de Carabinieri din RM, la Soroca

La 28 martie 2018, în cadrul festivalului „Mărțișor studentesc”, Colegiul de Arte „Nicolae Botgros” din Soroca a fost gazdă primitoare a corului de cameră „Credo” (**dir. căpitan Elena Gulpac**) al Departamentului Trupelor de Carabinieri din RM. Carabinierii au evoluat cu un program coral

bogat, prezentând lucrări din diferite genuri ale muzicii și dând dovadă de mult talent și o înaltă măiestrie vocal- corală. Publicul a apreciat evoluarea la justa valoare, prin aplauze furtunoase, iar gazda, în persoana **directorului CAS E. Guțu**, a înmănat corului o **Diplomă de recunoștință**.

Ambasadorii jazz-ului american la Soroca

În sala Palatului de Cultură, Soroca a evoluat jazz-band-ul forțelor aeriene ale SUA staționate în Europa, „The Ambassadors”. Formația a concertat în cadrul Festivalului Internațional de Muzică

„Mărțișor 2017”, participând la o serie de concerte în Republica Moldova, fiind parte a manifestațiilor cu prilejul celor 25 de ani de relații diplomatice ale Republicii Moldova și a Statelor Unite ale Americii.

Iana Vasilian - „Miss Soroca” 2017

Concursul (ediție A IX-a), a avut loc la 16 martie 2017 la Palatul Culturii Soroca. Au participat 9 concurente: *Alina Eftodii, Sofia Spinei, Corina Șevenco, studente, CAS „N. Botgros”; Ana Naval, Cernei Ana-Maria, Lariana Sochircă, eleve, Șc. Profesională; Iana Vasilian, Alexandra Antonov, studente, Colegiul „M. Eminescu”; Arina Stuparu, elevă, LT „P. Rareș.*

Moderatori - **Igor Murzac și Crina Zugrav.** Probe: **Auto-prezentarea; Inteligența; Prezentarea artistică; Proba surpriză; Defilarea în rochie de seară.**

Membrii juriului: *F. Bordian, viceprimar de Soroca; I. Babici, director, CRT Dacia; A. Jitniuc, specialist, CR Soroca; C. Nesterenco, dir. CTAS; A. Cekan, repr. firmei „Avan-Const”, (sponsorul concursului).*

Plasări: **Iana Vasilian - „Miss Soroca 2017” (premiu 1000 lei); Lariana Sochircă-vice-Miss (pr.800 lei); Sofia Spinei și Alina Eftodii - locul III (pr.a câte 600 lei).** Celorlalte participante li s-au acordat titluri simbolice și premii a câte 250 lei.

Concursul a fost organizat de către Primăria Soroca, CRT „DACIA”, CLT, Soroca.

Carolina Darii – „Miss Soroca 2018”

Participante: *Alina Chistol, Carolina Darii, Daniela Buimistru, Augustina Fornea, Andreea-Lavinia Vrabie.* Probe: 1. *proba intelectuală; 2. prezentarea artistică (Alina Chistol-dans; Carolina Darii-actriță; Daniela Buimistru-poezie; Augustina Fornea – cântăreață; Andreea-Lavinia Vrabie – cântăreață); 3. proba-surpriză; 4. viitoarea profesie; 5. defilare alături de cavaleri, în rochii lungi de seară.*

Componența juriului: **Feodosie Bordian, viceprimar, Soroca, (președintele juriului), Ion Babici (CRT Dacia), Andrei Jitniuc (Consiliul raional), Anatol Rudei (Secția cultură), Alexandru Umanet (Valentina-Tur SRL).**

Plasări: **Locul I (Miss Soroca) - Carolina Darii (pr. 1000 lei); Locul II - Augustina Fornea (vice „Miss Soroca”) (pr. 800 lei); Locul III - Andreea-Lavinia Vrabie (vice „Miss Soroca”) (pr. 600 lei).** Daniela Buimistru și Alina Chistol – pr. a câte 250 lei.

Concursul a fost organizat de Primăria Soroca, CRT „DACIA”, SCTS. Partener media, OdN, Soroca.

Născut la 9 decembrie 1960

în satul Cuizăuca, Rezina.

**Studii: Universitatea Pedagogică „I. Creangă”,
Pedagogia și psihologia. Fondator și redactor șef
al săptămânalului independent „Observatorul de
Nord”, Soroca, laureat al Premiului internațional
„Cupa de Aur pentru business prestigios”.**

Tabletele lui Victor Cobăsneanu

Tableta de vineri

Anul 2017: cum ne-am așternut, așa am dormit!

Fiecare sfârșit de an este un bun prilej de a arunca o privire înapoi pentru a ne vedea lungul nasului și de a ne face niște planuri realiste pentru anul care vine... Cu părere de rău, din varii motive și nu în ultimul rând din cauza factorului uman, anul 2017 nu a fost unul mai breaz decât precedentul, iar succesele mai importante s-au lăsat și de data aceasta așteptate.

POLITICA, care de la o seamă de vreme este sarea și piperul societății moldovenești, a fost mai mult distructivă decât constructivă. La nivel central au continuat luptele acide dintre clanurile construite mai mult pe criterii de rubedenie, decât cele ideologice și doctrinare. De altfel, drumurile politicienilor au fost atât de întortochiate încât astăzi este greu să înțelegi, care este dreapta și care este stînga, care este sincer și care este ipocrit, care este cu Estul și care este cu Vestul, care este, pardon, cu Dracu și care este cu Tatsu. Pe piață au apărut noi forțe politice care, cu părere de rău, au clacat la nivel de organizare și, cel mai important, la capitolul cadre, fapt ce le va aduce, cu siguranță, mari bătăi de cap în campania de alegeri din anul viitor... Și la nivel local, formațiunile politice au procedat, deseori, după principiul Braoștei, Racului și Știucii și acest lucru s-a rasfrînt asupra tuturor.

ECONOMIA, dacă e să credem autorităților a fost în continuă creștere și, probabil, nu este departe ziua cînd aceasta va atinge nivelul «anului 1913». Iar dacă este să lăsăm la o parte sarcasmul, această creștere se vede doar cu ochii celor aflați la cîrmă or, în realitate schimbările în bine ori sunt atât de nesemnificative, ori sunt atât de tare ascunse încît trebuie să fii specialist pentru a le sesiza. Cel puțin, în raionul Soroca nu au fost semnalate creșteri economice, care să rupă gura tîrgului și nu au fost deschise foarte multe întreprinderi generatoare de locuri de muncă bine plătite.

AGRICULTURA ca și în alți ani a fost salvatoarea noastră or, acolo unde nu se poate cu ciocanul, noi compensăm cu secera. Din punctul de vedere al specialiștilor, 2017 a fost un an agricol bun, drept confirmare fiind hambarele pline și frunțile mai puțin încrețite ale țăranilor. Parcă se rezolvă și problema piețelor de desfacere, iar embargourile rusești nu

mai seamănă cu sfârșitul lumii. Ce-i drept, Rospotreb-nadzor-ul rusesc continuă să strâmbe din nas și să calce sub șenile produsele moldovenești, dar scăparea vine de pe piața europeană, unde fructele, vinurile și legumele moldovenești își fac tot mai mult loc.

INVESTIȚIILE la nivel de republică au fost cât de cât palpabile, iar la Soroca nu s-a simțit o mare mișcare de forțe. Ba dimpotrivă, pe acest segment bîntuie o liniște aproape totală și dacă n-ar fi unele acțiuni din partea investitorilor deja aflați pe piața soroceană, care mai dau din câte un deget am putea spune cu certitudine că raionul nostru este totalmente lipsit de perspective investiționale.

CULTURA ca și agricultura sunt ramurile, care ne duc faima în lume și care nu permit ca Soroca să dispară din circuit. Ba mai mult, astfel de evenimente ca Festivalul Național al Mărului sau Festivalul Medieval, alături de alte manifestări culturale au făcut din Soroca o adevărată capitală culturală a RM. Cu toate acestea, noțiunea de «capitală europeană» nu dă fiori unor pătri de cetățeni, care continuă să acționeze după principiul «după mine vină și potopul».

SPORTUL a ieșit și el nițel din anonimat. După ce baschetul a fost ani în șir în gura lumii, a venit timpul ca și «regele» să iasă la rampă. Cei de la CF Soroca mai nu au furnizat surpriza surprizelor, ratînd la mustață promovarea în eșalonul secund al fotbalului moldovenesc. Cireașa de tort însă, a fost desemnarea soroceanului Vitalie Damașcan-jr drept cel mai bun tînar atacant și golgheter al competiției. Chiar dacă proaspătul campion național și-a văzut visul cu ochii peste Nistru, la Tiraspol, faptul că el și-a început cariera la Soroca, contează foarte mult.

În fine, anul 2017 a fost unul bun, în măsura cu ne-am adus fiecare din noi contribuția și rău, în măsura în care ne-am demonstrat iresponsabilitatea și indiferența în rezolvarea mai multor probleme și am demonstrat că unora dintre noi nu le pasă cînd vine vorba de casa noastră comună...În rest, toate bune și frumoase, exact după cum își imaginează binele și frumosul fiecare dintre noi.

LA MULȚI ANI! SĂRBĂTORI FERICITE!

Cei mai buni sportivi soroceni ai anului 2017

Au fost premiați sportivii și echipele din raionul Soroca cu performanțe deosebite obținute pe parcursul anului 2017 la competițiile raionale, naționale și internaționale.

La probe olimpice: **Todirean Valeriu- locul I** (campionatul RM, lupte greco-romane); **Tătărescu Norin- locul VII** (Universiada Mondială); **Mihalcean Eugen- locul VII** (campionatul Europei la lupte libere); **Manea Alexandru- locul I** (campionatul mun. Chișinău, box); **Donici Ion- locul I** (campionatul RM la lupte greco-romane); **Pirojanschii Marina- locul I** (campionatul RM, lupte feminine); **Rusu Gabriel- locul I** (campionatul mun. Chișinău, box). La probe neolimpice: **Rusu Constantin- locul I** (campionatul KOK WORLD GP, Riga); **Carp Rodion- locul I** (campionatul European Marțial Voievod); **Gheorghies Gheorghe- locul V** (campionatul Mondial la sambo); **Fedico Ihtianr- locul V** (campionatul Mondial la sambo); **Pahom Grigore- locul II** (campionatul European Marțial Voievod).

Cele mai bune 3 echipe sportive: **BC „Soroca-Baschet”- locul III** (Cupa RM baschet, 2017); **Seleționata SSR Soroca- locul III** (campionatul RM fotbal, U-17 diviziunea NORD); **Seleționata**

SSR- locul II (campionatul RM rugby, U-16).

Cei mai buni 6 antrenori: (individual) **Todorean Iurie-** lupte universale; **Dragan Ștefan-** judo; **Timco Serghei-** lupte greco-romane. (echipe) **Istrati Oleg-** rugby; **Crudu Serghei-** baschet; **Zabrian Vasile/Bacinin Pavel-** fotbal.

Premii speciale, antrenori: **Vlas Petru,** lupte; **Canțir Dumitru,** fotbal; **Oțel Serghei,** lupte; **Spinei Victor,** lupte; **Petrișin Mihail,** lupte.

Premii speciale, sportivi: **Ciobanu Petru-** lupte; **Popescu Dumitru-** lupte; **Sochircă Diana-** joc de dame; **Bolgari Oleg-** lupte; **Grigarenco Cristi-** lupte; **Gheorghies Vadim-** judo; **Gincu Roman-** lupte; **Tihon Cristina-** lupte; **Ilcu Vlad-** atletism; **Ursu Vlad-** lupte.

Premii speciale, echipe: **Seleționata SSR Soroca, fotbal fete- locul III** (turneul republican la fotbal); **CS „Amicii Nistreni”- locul II** (campionatul RM, fotbal); **Seleționata CTA Soroca- locul I** (Cupa Colegiilor Agricole din RM, fotbal).

„Voievozii” din Soroca – cei mai buni în Republica Moldova!

La campionatul național de luptă „Voievod”, care a avut loc în or. Criuleni, elevii Clubului „Universal Pit-Bull Karate Go-Ju” din Soroca, antrenați de Ghenadie Zababurin, au avut o evoluție excepțională, obținând 11 locuri pe podium.

Astfel, **locul I** și titlul de campioni l-au obținut **Damian Curcan (8 ani), Alexandru Jordan (10 ani), Andrei Grosu (21 ani), Ion Careta (19 ani).** Pe **locul II** s-au situat **Leonid Crudu (18 ani), Bogdan Ciutac (13 ani), Ion Cravciuc (15 ani), Alexei Bașcanean (27 ani).** Pe **locul III** s-au plasat: **Matei Șestacov (8 ani), Pavel Igorov (17 ani)** și domnișoara **Ala Șalaichin (17 ani).** Luptătorii mulțumesc organizatorilor competiției, în persoana președintelui Federației „Voievod”, **Nicolae Pâslaru,** sponsorului clubului, **Oleg Covali** și specialistului CR, **Andrei Jitniuc.**

Gala fotbalului sorocean -2017

La Sorocea a avut loc tradiționala Gală a fotbalului sorocean, în acest an Asociația raională de fotbal împlinind 10 ani de la fondare. La sărbătoare au asistat președintele și vicepreședintele raionului Ghenadie Muntean și Vladimir Nicuța, responsabili de la Primăria Sorocea, reprezentanți ai Federației moldovenești de fotbal, fotbaliști, antrenori, activiști sportivi din oraș și raion, gazdă primitoare fiind Radion Ghilas, președintele Asociației raionale de fotbal.

În urma deciziei luate de forul fotbalistic raional, au fost desemnați cei mai buni dintre cei mai buni: **Vadim Rusu (CF Sorocea)** – CEL MAI BUN JUCĂTOR; **Victor Ioniță (FC Bădiceni)** – CEL MAI BUN PORTAR; **Radu Madonici (FC Prietenia Agro)** – CEL MAI BUN MIJLOCAȘ; **Vlad Dolghii (FC Sorocea)** – CEL MAI BUN ATACANT; **Pașa Vasile (FC Prietenia Agro)** – CEL MAI BUN GOLGHETER; **Gheorghe Cazacu (FC Sorocea)** – CEL MAI BUN APĂRĂTOR; **Valentin Bacalâm** – CEL MAI TÂNĂR FOTBALIST; **FC BĂDICENI** – SPAIMA LIDERILOR din campionatul raional; Școala deschisă de fotbal

„**DISTRACTIV SOROCA/OFFS MOLDOVA**” (lider Alina JITNIUC) – CEL MAI REUȘIT PROIECT FOTBALISTIC; **FC Rublenița** – CEA MAI TÂNĂRĂ ECHIPĂ (media 17 ani); **FC Rultehcom** – ECHIPA FAIR PLAY a campionatului raional; **FC Steaua, Racovăț** – ECHIPA CU CEI MAI FIDELI SUPORTERI; **Marcel Reșitca (FC Petrocub, Hâncești)**, **Ilie Damașcan (FC Zimbru, Chișinău)**, **Vitalie Damașcan (FC SHERIFF, Tiraspol)**; **Alexandru Starăș (FC Zimbru)** – CEI MAI BUNI PROMOTORI AI IMAGINII RAIONULUI SOROCEA PE ARENELE SPORTIVE DIN REPUBLICĂ ȘI LUME.

Biserica Ortodoxă Română

Patriarhul României DANIEL

*Preafericitul Părinte Daniel (numele de mirean **Dan Ilie Ciobotea**, n. 22 iulie 1951, Dobrești, Bara, Timiș); **Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Munteniei și Dobrogei, Locțiitor al Tronului Cezareei Capadociei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române; Membru de onoare al Academiei Române.** A fost ales de către Colegiul Electoral Bisericesc la data de 12 septembrie 2007, fiind înscăunat în această demnitate la 30 septembrie 2007.*

Mitropoliile Patriarhiei Ortodoxe Române:

Mitropolia Munteniei și Dobrogei;
Mitropolia Moldovei și Bucovinei;
Mitropolia Ardealului;
Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului;
Mitropolia Banatului;
Mitropolia Olteniei;
Mitropolia Basarabiei.

PRIMAȚII BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Mitropoliți ai României (1865-1925)

Nifon Rusailă - 1865 - 1875 (n.1789 - d.1875);
Calinic Miclescu - 1875 - 1886 (n.1822-d.1886);
Iosif Gheorghian - 1886 - 1893 (n.1829-d.1909);
Ghenadie Petrescu - 1893 - 1896 (n.1836-d.1918);
Iosif Gheorghian - 1896 - 1909 (n.1829-d.1909);
Athanasie Mironescu - 1909 - 1911 (n.1856-d.1931);
Conon Arămescu-Donici - 1912 - 1919 (n.1837-d.1922);
Miron Cristea - 1919 - 1925 (n.1868-d.1939).

Patriarhi ai României:

Miron Cristea - 1925 - 1939;
Nicodim Munteanu - 1939 - 1948;
Justinian Marina - 1948 - 1977;
Iustin Moisesescu - 1977 - 1986;
Teoctist Arăpașu - 1986 - 2007;
Daniel Ciobotea - din 2007 - prezent.

Mitropolia Basarabiei

ÎPS PETRU PĂDURARU
Mitropolitul Basarabiei

Născut la 24 octombrie 1946 în comuna Țiganca, Cahul Arhiepiscop al Chișinăului, Mitropolit al Basarabiei și Exarh al Plaiurilor, membru al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Studii: Seminarul Teologic „Sf. Andrei”, Odesa (RSS Ucraineană); Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte, Universitatea Pitești.

Prin statut, teritoriul Mitropoliei Basarabiei este cel al Republicii Moldova. În plus, în calitate de Exarh al Plaiurilor, Mitropolitul Basarabiei are jurisdicție canonică asupra diasporei ortodoxe române din răsărit (fosta Uniune Sovietică și diaspora Republicii Moldova). Mitropolia Basarabiei numără 4 episcopii istorice sufragane, 15 protopopiate, 278 parohii și 10 schituri sau mănăstiri. În calitate de Exarhat al Plaiurilor (extrateritorial), Mitropolia Basarabiei include mai multe comunități din Federația Rusă, Ucraina, Letonia, Lituania, Estonia, precum și două parohii și o mănăstire de călugări în SUA. Mitropolia Basarabiei cuprinde următoarele eparhii istorice sufragane:

Arhiepiscopia Chișinăului; Episcopia de Bălți, (fosta Episcopie a Hotinului); Episcopia Basarabiei de Sud (fosta Episcopie de Cetatea Albă și Ismail); Episcopia Ortodoxă a Dubăsarilor și a toată Transnistria (fosta Misiune Ortodoxă Română din Transnistria). Sub raportul orânduirii canonice și administrative, eparhiile sunt grupate în Mitropolie.

Episcopatul de Bălți

Ps ANTONIE
Episcop de Bălți

PS Antonie (Anatolie Telembici) s-a născut la 29 mai 1963 în s. Hârbovăț, Anenii Noi, în familia lui Metodie și Teodora Telembici. Din 2014 până în prezent a fost Episcop, Vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului. Hirotonia sa în arhierie a avut loc în data de 24 mai 2014, în cadrul Sfintei Liturghii oficiate de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, însoțit de un sobor de arhierie, în Catedrala Patriarhală din București.

Studii: Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, facultatea de Igienă și Epidemiologie, Chișinău; Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, Iași.

Întronizat Episcop de Bălți la 8 iunie 2018, de către ÎPS Părinte Mitropolit Petru, Arhiepiscopul Chișinăului, Mitropolitul Basarabiei și Exarhul Plaiurilor.

Scurt istoric al renașterii bisericii românești la Soroca

Preot, RADU RUSSU

Născut la 11 noiembrie 1972 în
satul Climăuți, Dondușeni

Studii: Școala Pedagogică, secția
muzicală, Soroca-1988-1991.

Universitatea Pedagogică
„A.Russo”, fac. Filologie, Bălți
(2010-2013).

Academia Teologică din
Chișinău-2013-2015.

Paraclisul
„Sfânta Cuvioasa Parascheva”

La 2 iulie 2005, Ziua pomenirii lui Ștefan cel Mare și Sfânt, corul de la biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Soroca, aflat într-un pelerinaj, a ajuns în s. Gavanoasa, Cahul, baștina conducătoarei corului, Veronica Chițan. Coriștii au fost întâmpinați de preotul Radu Rusu și preoteasa Larisa (Mitropolia Basarabiei), foști elevi ai dnei Veronica, la CP „M. Eminescu”, Soroca.

După vecernie coriștii au fost găzduiți în casa preotească, unde Veronica Chițan și jurnalista Nina Neculce, care însoțea corul, au discutat îndelung cu părintele Radu, născându-se astfel blagorodnica intenție de a deschide o biserică românească la Soroca, unde această idee preocupa demult sorocenii de bunăcredință. Părintele, care se trage din Climăuții Sorociei, și-a exprimat dorința de a sta în fruntea acelei biserici. În vara anului următor 2006, grupul de inițiativă în componența căruia intrau *Veronica Chițan, Ana Bejan, Nina Neculce, Nicolae Bulat, Ignat Berbeci* și *părintele Radu*, s-a întrunit în cetate, hotărând inițierea pregătirii actelor pentru oficializarea și pornirea proiectului și căutarea unui local potrivit, unde temporar să fie amenajat un paraclis. *N. Bulat*, numit *epitrop al bisericii*, a propus ca viitorul locaș să aibă hramul „*Sfânta Cuvioasa Parascheva*”, hram care l-a avut biserica din parcul central al Sorociei, ridicată până la acoperiș în anii 1935-1940 și aruncată în aer de regimul comunist în anii 1960, iar noua biserică să fie înălțată pe același loc. În scurt timp documentele au fost perfectate, localul pentru paraclis (vizavi de clădirea actualului teatru „V. Apostol” n.a.) fiind oferit gratis, de către cuplul *Ticu și Valentina Boldescu*. La repararea și amenajarea încăperilor au venit în ajutor, cu binecuvântarea *Preasfințitului Epifanie*, arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, vechii prieteni ai Sorociei, părintele *Mihail Milea* de la Buzău și părintele *Gheorghe Saftiuc* de la Dolhasca, Suceava, însoțiți de un grup de tineri de la Seminarul teologic din Buzău. Într-un termen scurt - 4 zile, paraclisul a fost amenajat.

La 2 septembrie 2006 paraclisul a fost sfințit de un sobor de preoți de pe ambele maluri ale Prutului în frunte cu *Înaltpreasfințitul Petru*, Arhiepiscop al Chișinăului, Mitropolit al Basarabiei și Exarh al Plaiurilor. Astfel, primul paroh al primei biserici ortodoxe românești renăscute în Soroca, „Sfânta Cuvioasa Parascheva”, a devenit pr. Radu Rusu.

Sfințirea paraclisului „Sfânta Cuvioasa Parascheva”

Ctitorii primei biserici românești renăscute la Soroca

**Preot, profesor, doctor,
MIHAIL MILEA**

Născut la 23 aprilie 1958 în s. Câmpeni, comuna Amaru, Buzău.

Studii: Seminarul Teologic Liceal „Chesarie Episcopul”, Buzău (1980); Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea București (1985).

Profesor, Catedra de Studiu Biblic, Seminarul Teologic Liceal Chesarie Episcopul, Buzău; Fondator și președinte, Fundația Pentru copii „Sfântul Sava”, Buzău; preot slujitor, Catedrala Municipală „Sf. Sava”, Buzău; membru al Uniunii Scriitorilor din România; membru al Uniunii Ziariștilor din România; autor a 28 cărți (pseudonim literar—Sava Bogasiu); Cetățean de Onoare al municipiului Buzău; cetățean al RM, Cetățean de Onoare al raionului Soroca.

**Preot profesor,
GHEORGHE SAFTIUC**

Născut la 10 aprilie 1959 în or. Salcea, Suceava

Studii: Seminarul Teologic Mănăstirea Neamț (1980); Facultatea de Teologie, Universitatea București (1985).

Preot paroh, parohia „Învierea Domnului”, Dolhasca, Suceava; Licențiat în teologie, preot-profesor de religie la Liceul Tehnologic „Oltea Doamna”, Dolhasca; preot judecător, Consistoriul metropolitan, Iași; Cetățean de Onoare al or. Dolhasca și raionului Soroca (Republica Moldova); președinte, Societatea de Caritate „Mila Creștină”, Dolhasca; ctitor al bisericii „Sf. Brâncoveni”, Soroca.

Protopopiatul Soroca-Florești (2017)

SORIN-GEORGE HULUȚĂ

Protopop de Soroca și
Florești, consilier economic
al Episcopiei Bălți,
paroh al bisericii
„Sf. Martiri Brâncoveni”,
Mitropolia Basarabiei.

Părintele Sorin-George Hulață s-a născut la 17 aprilie 1980 în or. Onești, Bacău, în familia lui Vasile (studii speciale în domeniul chimiei, întreprinzător) și Viorica (studii speciale în domeniul chimiei, laborant chimist) Hulață, având un frate, Daniel Hulață. Părintele Sorin este căsătorit - soția Elisaveta (studii asistență socială), cântăreață în biserica „Sf. Martiri Brâncoveni” și fiii - Ștefan (elev cl.V LT „C. Stere”) și Matei (n. 27.08. 2015).

Funcții administrative

2010 - hirotonisit preot în Cetatea Soroca.

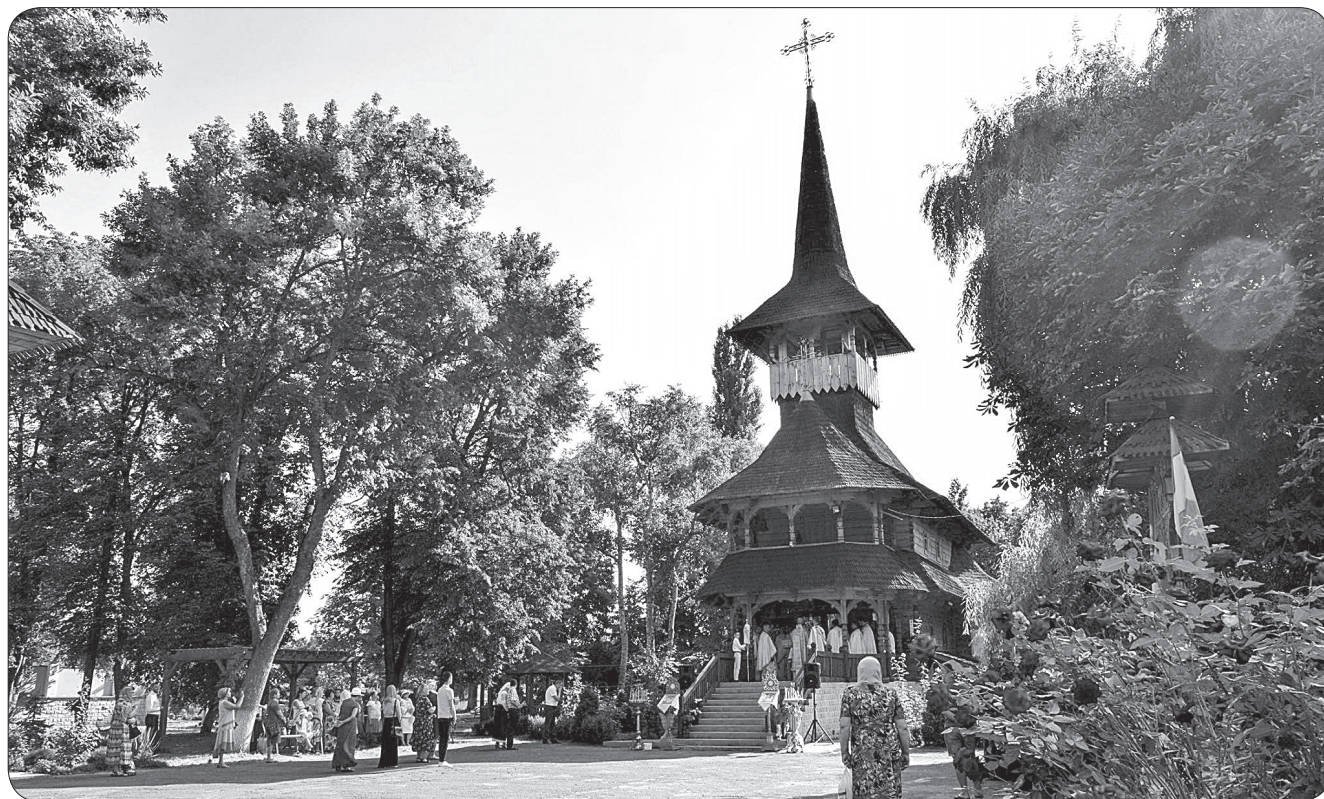
2010 - preot paroh, biserica „Sf. Martiri Brâncoveni”, Mitr. Basarabiei, Soroca.

2016 - protopop de Soroca și Florești, Mitr. Basarabiei.

2018 - consilier economic, Episcopia Bălți, Mitr. Basarabiei.

Studii: Universitatea Oradea, fac. Teologie; Licențiat în Teologie; Master - consilierea și educația familiei (Universitatea Pedagogică de Stat „I. Creangă”), Chișinău.

Distincții: Ordinul „Sf. Gheorghe” (Mitropolia Basarabiei); „Meritul Cultural” categoria G-„Culte”; „Crucea cu Pietre Scumpe”.

Biserica „Sf. Martiri Brâncoveni”, Mitropolia Basarabiei, Soroca

Actualmente protopopiatul Soroca-Florești dispune de 6 parohii:

1. „Sf. Martiri Brâncoveni”, or. Soroca, paroh - pr. Sorin – George Huluță;
2. „Sf. Cuvioasa Parascheva”, or. Soroca, paroh - pr. Ștefan Eftodii;
3. „Sf. Mare Mucenic Dimitrie”, s. Alexandru cel Bun, Soroca, paroh- pr. Iulian Damian;
4. „Sf. Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava”, s. Volovița, Soroca, paroh – pr. Florentin Doboșeriu;
5. „Sf. Serghie de Radonej”, s. Vărvăreuca, Florești, paroh - pr. Serghei Berladean;
6. „Tuturor Sfinților”, or. Florești, paroh - pr. Gheorghe Bânzari.

SORIN-GEORGE HULUȚĂ

*Protopop de Soroca și Florești,
paroh al bisericii „Sf. Martiri
Brâncoveni”, or. Soroca*

Pr. FLORENTIN DOBOSERIU

*Secretar al Protopopiatului
Soroca-Florești. Paroh al bisericii
„Sf. Mucenic Ioan cel Nou de la
Suceava”, Volovița, Soroca*

Pr. ȘTEFAN EFTODII

*Paroh al bisericii „Sfânta Cuvioasa
Parascheva”, or. Soroca*

Pr. GHEORGHE BÂNZARI

*Paroh al bisericii „Tuturor Sfinților”,
or. Florești*

Pr. SERGHEI BERLADEAN

*Paroh al bisericii „Sf. Serghie de
Radonej”, Vărvăreuca, Florești*

Pr. IULIAN DAMIAN

*Paroh al bisericii „Sf. Mare Mucenic
Dimitrie”, Alexandru cel Bun,
Soroca*

Sfințirea bisericii „Sf. Mare Mucenic Dumitru” de la Bujărauca

Sfânta Liturghie a fost oficiată la 12 octombrie 2017, de către **ÎPS Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al Moldovei**, împreună cu **episcopii de Soroca PS Ioan și de Orhei PS Siluan**, alături de un sobor de preoți.

La această mare sărbătoare au asistat enoriași, ctitori, clerici și reprezentanți ai APL. Cu această ocazie **protoiereul mitrofor Nicolae Craveț**, paroh al bisericii și protopop al raionului, în cadrul Mitropoliei Moldovei, a fost decorat cu „**Ordinul Sfântului Ierarh Gavriil Bănulescu-Bodoni**” de gradul II, iar ctitorul locașului **Andrei Brunchi**, cu ordinul „**Meritul Bisericesc**” de gradul III. Biserica a fost sfințită în legătură cu încheierea lucrărilor de reparație și renovare, locașul având și o nouă pictură murală. Anul acesta (2017) se împlinesc 190 de ani de la înființarea acestei biserici (1828), de către moșierul Nicolae Cerchez, proprietarul de atunci al satului Bujărauca.

Icoana Maicii Domnului „Cu trei mâini” (Trihirusa), la Soroca

Luni 16 iulie 2018, cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove, PS Ioan, Episcop de Soroca, Vicar metropolitan, a săvârșit Sfânta Liturghie în prezența icoanei Maicii Domnului „Cu trei mâini” (Icoana Maicii Domnului „Cu trei mâini” (Trihirusa) este una din cele mai vechi și mai cinstite icoane ale Născatoarei de Dumnezeu), la Sfânta Mănăstire Ciuflea din Chișinău.

După Sfânta Liturghie a avut loc un Tedeum în fața icoanei, care a fost oferită în dar de către Mănăstirea Ciuflea, Catedralei Episcopale din municipiul Soroca. Apoi, numeroși credincioși, în frunte cu slujitorii Domnului, au purces pe jos, într-un Drum al Crucii spre orașul Soroca, care a avut următorul itinerar: *Marți 17 iulie – s. Măgdăcești, Criuleni; Miercuri 18 iulie – mun. Orhei – s. Brăviceni, Orhei; Joi 19 iulie – s. Brăviceni, Orhei – s. Țânțăreni, Telenеști; Vineri 20 iulie – s. Țânțăreni, Telenеști – s. Brânzeni, Telenеști; Sămbătă 21 iulie – s. Brânzeni, Telenеști – s. Domulgeni, Florești; Duminică 22 iulie – s. Domulgeni, Florești – s. Gura Camencii, Florești; Luni 23 iulie – s. Gura Camencii, Florești – s. Slobozia-Cremene, Soroca; Marți 24 iulie – s. Slobozia-Cremene, Soroca – mun. Soroca.*

În seara zilei de 24 iulie procesiunea a ajuns în orașul Soroca, iar pe 25 iulie, în preajma monumentului Sfântului Ștefan cel Mare din Piața Libertății, a fost sărbătorită icoana Maicii Domnului „Cu trei mâini”. Sfânta Liturghie a fost oficiată de către **Înaltpreasfințitul Mitropolit Vladimir**, alături de care, au înălțat rugăciuni – **PS Ioan**, Episcop de Soroca, Vicar metropolitan, **PS Siluan**,

Episcop de Orhei, Vicar metropolitan, Prot. mitr. **Vadim Cheibaș**, Secretarul Mitropoliei Moldovei, Prot. mitr. **Nicolae Craveț**, Protopopul bisericilor din raionul Soroca și un impunător sobor de stareți de mănăstiri, protopopi și preoți.

După Liturghie, toți slujitorii au participat la un Tedeum de mulțumire pentru binecuvântările revărsate de Maica Domnului asupra sorocenilor, după care fiecare creștin a avut posibilitatea să se închine Împărătesei Cerurilor prin minunata icoană. Slujba divină a fost înfrumusețată de cântările liturgice interpretate cu multă râvnă de Corul Mănăstirii Curchi (cond. **D. Buga**).

La eveniment au participat reprezentanții autorităților locale – președintele raionului, **Gh. Muntean**, vicepreședinții **Vi. Nicuța** și **Iu. Todirean**, deputatul **B. Golovin**, șeful OT a CS, **Vi. Ceban**, primarul de Soroca **Victor Său**, precum și un număr de peste 3000 de credincioși. Pentru aportul considerabil la organizarea primirii Icoanei Maicii Domnului „Cu trei mâini” pe meleagurile sorocene, președintele raionului **Gh. Muntean** a fost decorat de către Mitropolit cu Ordinul bisericesc „Sf. Ierarh Gavriil Bănulescu-Bodoni”, de gradul III.

Intrarea în raionul Soroca. În fruntea procesiunii – conducerea raionului și PS Ioan, episcop de Soroca

Piața Libertății din mun. Soroca. Credincioșii se închină Sf. Icoane

Povestea unui cireș

VALERIU EFTODII

Născut în satul Ocolina, Soroca
(02.09.1947-11.01.2013).

Valeriu Eftodii a fost cel mai mare dintre cei 6 frați, crescuți în familia Eftodii – **Valeriu, Ion, Filip, Serghei, Alexandru și Nicolae**. Tatăl **Boris Eftodii** a fost fiul lui **Stepan și Pelagheia**, ambii originari din s. Ocolina, gospodari de frunte, părinții a 5 copii, deținători de terenuri agricole, turme de oi, mașină de treierat, cai, vaci, și alte bogății. Boris Eftodii a fost primul tractorist din sat, lucrând în această funcție până la sfârșitul vieții. **Mama, Eudochia Eftodii**, fiică a lui **Efim și Melania Bezede**, originari din s. Bursuc, Camenca (lângă mănăstirea Jabca), părinți a 4 copii. Mama Eudochia a fost gospodină în casă, dar și colhoznică la câmp, în colhozul local. V. Eftodii a absolvit școala medie din Ocolina, apoi Tehnicumul de Comerț din Chișinău.

S-a căsătorit în anul 1969 cu **Alina Eftodii**, născută în 1949, în s. Bădiceni, Soroca, pedagog. La 14 octombrie 1970 s-a născut **fiul Artur**, care la vârsta de 24 ani a decedat într-un grav accident. Artur a fost căsătorit cu **Silvia Tomac**, la 8 iulie 1994, născându-se fiica lor **Daniela**, nepoțica și mândria bunelor. În 1994 (la vârsta de 9 ani) Valeriu și Alina au înfiat pe **fiul Ștefan**, în prezent preot paroh la biserica „Sf. Cuvioasa Parascheva”, a Mitropoliei Basarabiei, din or. Soroca.

Pe parcursul vieții sale, Valeriu Eftodii a activat în organizațiile de comerț din Soroca, în sovhozul „Nistru”, iar odată cu împroprietărirea țăranilor cu pământ, a avut statutul de „țaran liber”, după cum iubea el să se numească. A sădit și îngrijit o frumoasă livadă și o vie bogată, fiind și un mare apicultor. Pe parcursul întregii sale vieți a fost un mare patriot și luptător pentru reîntregirea Țării și un om al scrisului, lăsând în urma sa un șir de creații – poezie, proză și publicistică

A VENIT TOAMNA

Mi-a căzut pe geană-o frunză,
Pe obraz un strop de ploaie.
Vine toamna pe la noi,
Cu bucurii și nevoi.

De arat de semănat,
Roadă e de adunat;
De pus vinul în butoi,
Că așa-i viața la noi!

Greu o ducem noi la sat,
Adunăm doar de mâncat.
Bani în pungă nu avem,
Dar trăim și mai sperăm!

Lucru-i mult, folos puțin,
Dar cu lucrul tot mă țin.
Într-un an ne plouă bine,
În alt an ploaia nu vine.

Tot cu sapa noi îi dăm
Tehnologii nu avem.
Am rămas de lume-n urmă
Bucuria nu se curmă.

Mi-e rușine ca să spun
În ce veac trăim acum;
Jucăm hora tot pe loc-
Nu avem defel noroc.

2010

CU DRAG DE LEONIDA LARI

A mai căzut o frunză din pomul românesc
A plecat poeta cu sufletul ceresc.
Se duc pe rând poezii acolo, printre stele,
Unde nu e tristețe, nici rău, nici vremuri grele.
Acolo le-a fi bine, pe lângă Dumnezeu,
Cu îngerii aproape, cu dor de noi mereu
Și în lumina albă ce cade peste zări
Ei scriu doar poezie din dulcile chemări.
Tu, dragă Leonida, să mergi din floare-n floare,
Să ne trimiți de-acolo poeme – ncântătoare,
Așa cum ai făcut-o cu drag și cu iubire
În viața asta scurtă, ca ața de subțire.

Dumnezeu s-o ia în paza Sa!

DUREREA*Consacrată Stelianeî Grama*

Ai fost un înger pe pământ,
 O rază de Luceafăr blând.
 Un Eminescu renăște în tine
 Și în Vulcan de doruri și de bine.
 Ți-ai scris iubirea numai pe hârtie,
 Căci Dumnezeu așa a vrut să fie.
 Iar cugetul și-ntreaga-ți fire
 Se înălțau mereu spre nemurire.
 Dar azi nu pot cu gândul să mă-împac,
 Că frunza ta căzut-a din copac.
 Că la Țepilova n-o să mai vii
 Să ne citești frumoase poezii.
 De ce o nedorită maladie
 Ni te-a rupt cu tot cu poezie?
 Lăsându-ne în inimi mare gol,
 O mare de durere și de DOR.

*19 octombrie 2007.***DOR DE POET***Lui Grigore Vieru*

Să nu uiți prin școli și prin licee,
 Pe la grădinițe de copii.
 Să mai vii, noi știm că-ți este dor
 De micuții care te ador.
 În veacul tău au fost mândria ta
 Și nicicând ei nu te vor uita.
 Cu drag de tine-și amintesc,
 Poemele-ți cu lacrimi le citesc.
 Plâng părinții, plâng copii,
 Plângem cu durere-n gând.
 Te-am pierdut, dragă maestru, -
 Versuri răsar din mormânt.
 Va rămâne pe vecie
 Cartea și iubirea ta.
 Poezii au scris și alții
 Dar unic ești doar dumneata!

*10 februarie 2010***EMINESCU ȘI VIERU -
DOUĂ INIMI GEMENE**

Doi poeți cu nume mare
 De pe maluri dragi de Prut
 Vorbit-au din depărtare
 Despre un durut trecut.
 Unu-i de la Pererâta,
 Altu-i de la Ipotești.
 Amândoi - suflet de pită,
 Cald și bun, ca în povești.
 Unul a vrut Libertate,
 Altul și-a făcut din ea cetate
 Și-amândoi în România
 Au trăit cu gândul la Mesia.

*Anul 2011,***PĂDUREA MEA, VIAȚA MEA**

O, pădure preafrumoasă,
 Ești la noi din rai aleasă.
 Tu cu frumusețea ta
 Ne prelungești chiar viața.
 Tu ne dai putere, viață,
 Umbră deasă și verdeață.
 Tu pe noi ne lecuiești
 De multe boli pământești.
 De aceia-ți mulțumim
 Și cu drag noi te iubim.
 Câte poezii se scriu
 În poiene nici nu știu,
 De dragoste și de amor,
 În poiana codrilor.
 Viața trece, viață vine-
 Eu nu mă satur de tine.
 Eu te apăr de dușmani.
 De topoare și de golani.
 Ei distrug, fărâșă, taie,
 Parcă-ar fi pe veci la cărmă,
 Fără milă și durere,
 Vor profit și vor avere.
 Niște șefi lacomi, netoți
 Ne distrug tot ce-i frumos.
 Blestemată fie „Drujba”
 Împreună cu ei toți.
 Dar Moldova cea frumoasă,
 S-o facă pustiu nu-i lasă
 Cetățeni-acestui plai
 Cu poetul scump Mihai.
 Noi pădurea vom cânta.

MICA MEA BIBLIOTECĂ

Am în mica mea bibliotecă toată opera lui Mihai Eminescu, dar nu numai, ci și creația multor scriitori români. Lecturez cu plăcere și folos cărțile despre natură, despre adevărata dragoste, într-un cuvânt cele care oglindesc tema frumosului.

În fiecare ianuarie îmi adun pe masa mea de lucru toate volumele scrise de Mihai Eminescu. Ca un omagiu Poetului – Nepereche- toată luna citesc, apoi recitesc poeziile și întreaga creație a marelui Poet. Când mi-i greu pe suflet sau am vreo problemă de sănătate, eu numaidecât deschid o carte cu versuri și îmi aleg o poezie ce ar putea să îmi aducă buna dispoziție sau chiar să mă vindece spiritual. Simt că lectura – acest exercițiu cognitiv – mă ajută foarte mult. Când îl citeam pe Eminescu în tinerețe, nu ajungeam, probabil, la incomensurabila profunzime și adevărul întregului mesaj, dar cu timpul, mai exact la vârsta de 60 de ani, îmi dau seama de importanța și profunzimea întregii creații a marelui Poet Național. Orice rând din poezii și de publicistică este scris la un înalt nivel artistic, urmând adevărul științific. Nu întâmplător se spune că pentru a înțelege Sfânta Scriptură sau Biblia e nevoie de a o citi, dar și mereu de a o reciti foarte atent; același lucru pot să spun și în legătură cu opera acestui Poet scump și drag nouă. Mai nou, mai ales din anul acesta, pe masuța mea, pe lângă cărțile lui Eminescu, stau și câteva volume ale altui mare poet al neamului nostru, și anume ale lui Grigore Vieru.

Am pierdut o mare valoare, dar și o mare mângâiere, după care încă mulți ani ne vor lăcrima ochii... După părerea mea subiectivă, valoarea operei lui Grigore Vieru este la același nivel ca și cea semnată de Eminescu. Ambii au scris la fel despre adevăr, iubire de țară, de mamă și de natură. Ce păcat că unii dintre noi încep să îi prețuiască abia după plecarea lor în lumea celor drepti. Unii spun că poetul Grigore Vieru

merita un monument încă pe când era în viață. Sunt nespus de bucuros că am reușit la Soroca, printre primii din Republica Moldova, să-i cinstim memoria lui Grigore Vieru și să-i ridicăm un monument de bronz. La acest eveniment înălțător au participat poporanii și preoți locali, bunăoară părintele Nicolae Robu, dar și preoți de dincolo de Prut, ca părintele Milea (Buzău) și părintele Gheorghe (Dolhasca). Deși era în plină iarnă, Dumnezeu ne-a binecuvântat atunci cu ploaie. Parcul „Eminescu” din or. Soroca era plin de admiratori ai poetului român din Basarabia, toți fiind cu inima română. Au venit pe ploaia rece de iarnă cu flori, căci dorința lor era să fie prezenți aici; nu-i lăsa sufletul să nu vină. Îmi imaginez câți copii ar fi putut să fie prezenți la acest eveniment, dacă timpul ar fi fost mai senin, așa cum a fost și rămâne pentru noi sufletul poetului. Cei mai dârji și tari au fost drăgălașii micuți de la Liceul Teoretic „Petru Rares”, cu fluierle în sân, ca să cânte și să-l plângă pe nenea Grig. Ei îl iubesc la fel, după cum și poetul i-a iubit cu dragoste părintească, căroră le-a dedicat atâtea și atâtea frumoase poezii.

Creația lor este atât de vastă, încât nu știu dacă le-am putea pătrunde întregul mesaj ani în șir. Părerea mea este că încă mulți ani vor trece până se va naște o altă personalitate care să atingă culmile frumosului, așa cum au reușit acești titani ai poeziei române.

Prin aceste evenimente culturale și creștine, organizate la Soroca și în tot spațiul nostru românesc, ajung la concluzia că în Basarabia noastră trăiește dragostea față de Dumnezeu, pentru Țară și neam. Basarabia nu este pierdută pentru românism, ea merge pe o cale dreaptă. Noi le vom urma exemplul și oricând ne vom bucura de comorile lăsate nouă – tuturor românilor, iar numele lor mereu vor trăi în sufletele noastre și vor fi așijdere pe buzele noastre. Dumnezeu să-i odihnească în Împărăția Sa.

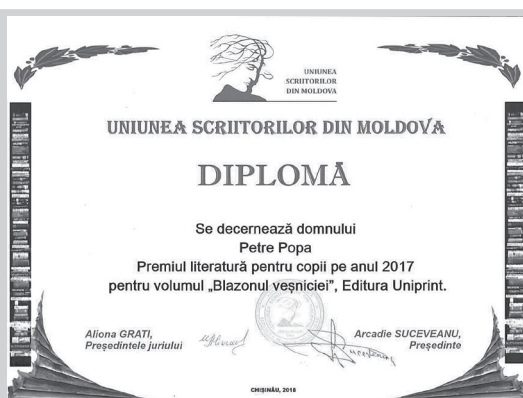
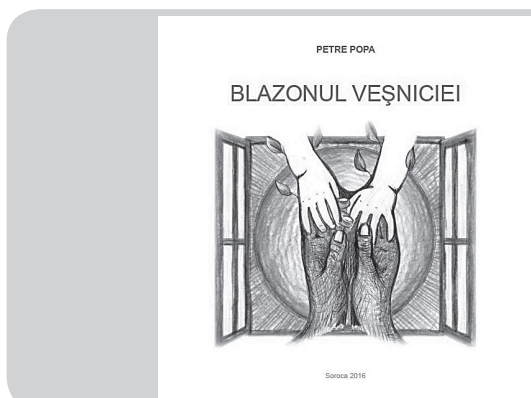
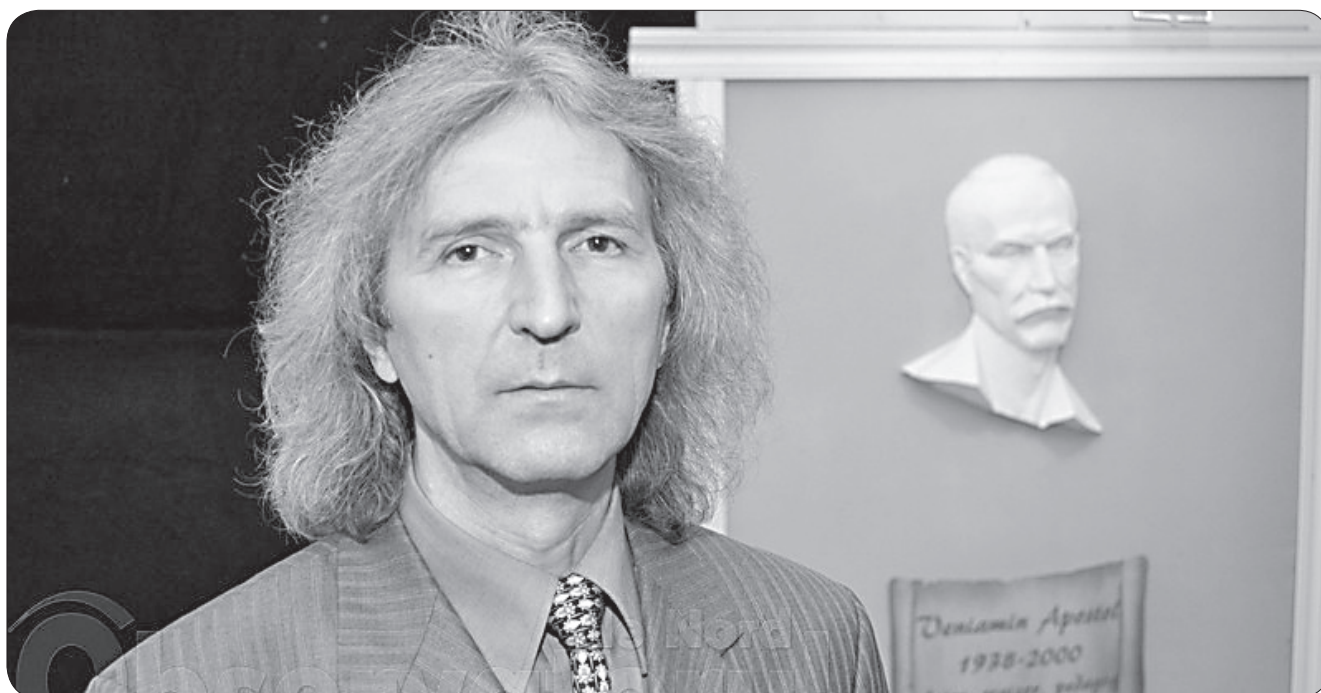

Poetul sorocean Petre Popa - premiat de Uniunea Scriitorilor din R. Moldova

La Gala Premiilor Uniunii Scriitorilor din Moldova, din 22 iunie 2018, poetului i-a fost decernat Premiul la categoria „Literatură pentru copii” pentru volumul „Blazonul Veșniciei”, apărut de sub tipar în 2016 și care include proză și poezii pentru copii, unele dintre care sunt puse pe note, de compozitorul sorocean Valeriu Ceban și cantautorul Anatol Rudei.

P. Popa: „Calea acestui premiu a fost destul de lungă. Prima carte pentru copii „Puiul ursului de circ” a apărut în anul 1999, iar cea de a zecea carte, premiată, în 2017. Din anul apariției primei cărți am colindat zeci, poate și sute de grupe, clase din instituțiile de învățământ. Acesta a fost primul juriu. Mai apoi, datorită hainei muzicale „cusută” cu talent de soroceni Valeriu Ceban și Anatol Rudei, poezia s-a răspândit

ca fluturii printre flori. O creație chiar se aseamănă cu un fluture. Ochiul omului îndrăgostit de culoare, de zbor, de frumos va admira un fluturaș, ochiul care vede lumea bicolor l-ar putea strivi chiar. Totuși este o deosebire – fluturele împăiat rămâne fără viață în insectar, iar poezia tipărită prinde o nouă viață. Longevitatea unei creații depinde de cantitatea de sinceritate, de talent și energie a mesajului”.

Almanahul „Soroca” – la aniversarea de 10 ani

La 31 august 2017, în incinta teatrului „Veniamin Apostol”, a fost marcată cea de-a 10-a aniversare a Almanahului „Soroca”. În sală au fost prezenți prietenii soroceni ai Almanahului, președintele raionului Soroca, Ghenadie Muntean, dar și invitații de la Chișinău: **doctor hab. Anatol Petrencu, Maria Danilov, Silvia Grosu - doctori în istorie și poetul Vitalie Răilean.**

Ignat Berbeci – responsabil și redactor al ediției

10 numere ale
Almanahului „Soroca”

În discursurile ținute, soroceni, printre care Ana Bejan, Petre Popa, Ghenadie Muntean, dar și oaspeții, au menționat valoarea istorică și culturală a publicației, exprimându-și convingerea că editarea Almanahului va continua, dorind colectivului de autori, în frunte cu Ignat Berbeci, responsabil și redactor al ediției, președintele Asociației obștești „Pro Cultura”, succese în munca de selectare și depozitare în paginile Almanahului „Soroca”, a valorilor imateriale ale plaiurilor sorocene. Vorbind despre istoria apariției și dezvoltării publicației, Ignat Berbeci a menționat că ideea inițială de a se edita un asemenea almanah la Soroca, a apărut în anul 2006 și aparține lui Vlad Nicuța (actualmente vicepreședinte al raionului Soroca), care s-a inspirat citind anuarul județului Arad, Almanahul „Arad”. Deci, în **2007 apărut primul număr al Almanahului „Soroca”, publicație a ONG „Pro-cultura”** (preș. I. Berbeci), săptămânalului OdN (red.șef V. Cobășneanu), muzeului Soroca (dir. N. Bulat).

Componenta primului colegiu de redacție: **Nicolae Bulat, Nina Neculce, Svetlana Păunescu, Angela Bucătaru, Tamara Grițenco, Anatol Tacu, Victor Cobășneanu, Victor Zagaevschi.** A fost fondat de asemenea și un **Consiliu director**, în frunte cu doamna Ana Bejan: **A. Suru, (SRL „Tiras”; V. Jamba, (SA „Dana”); M. Moldovan, (SRL „Magistrala”); A. Lisnic, (SRL „Testor”); Iu. Tănase, (SRL „Mavest”); V. Achinca, (SRL „Marconi”)**. Primul lector al ediției a fost **Anastasia Rusu-Haraba (Chișinău)**, prima asistentă computerizată – **Iurie Istrati (Soroca)**. Prima ediție a apărut cu susținerea financiară parțială a regretatului **Mircea Martâniuc** (pe atunci președinte al raionului Soroca), restul banilor fiind alocați de către membrii Cons. Director. Ulterior, pe parcursul celor 10 ani de editare, până în 2017 (numărul 10 a fost finanțat de Primăria Soroca și Consiliul raional Soroca), Consiliile raionale și municipale, refuzau să voteze susținerea financiară a Almanahului, iar Consiliul Director, autodizolvându-se. Deci, finanțarea publicației, timp de 9 ani, a căzut pe umerii responsabilului de ediție (I. Berbeci), care a găsit ieșirea în susținerea financiară a figuranților în Almanah. Este foarte important să nu dăm uitării lucrările noastre, numele noastre, valorile noastre, promovându-le și depozitându-le pentru viitoarele generații, acest Almanah fiind o modalitate de promovare a luminii peste mințile și inimile noastre. Evenimentul a fost acompaniat de **pianistele Aliona Colțova și Irina Rusnac** (Colegiul de Arte „N. Botgros”), fiind interpretată muzică pianistică de calitate.

Visele de smarald ale Olgăi Ghergheliiu-Sălcuțan

Olga Ghergheliiu-Sălcuțan, profesoară de limba și literatura română la LT „I. Creangă” din Soroca, și-a lansat cartea sa de suflet, cu denumirea „Vise de smarald sau de-ar ști mama”, în care și-a adunat cele mai frumoase amintiri, vise, bucurii, deschizându-și astfel sufletul pentru cititor.

Au fost prezenți pedagogi, foști și actuali elevi, membri ai familiei, prieteni. În cadrul evenimentului de lansare, s-au ascultat versuri, recitate de elevele liceului „I. Creangă”. Elevii Igor Turuta și Cristina Răileanu, au interpretat câteva frumoase piese muzicale, așa încât evenimentul s-a transformat într-o adevărată serată de suflet.

Ana Bejan, pedagog: „Aceasta este o carte de morală, de educație și o săr-bătoare de suflet pentru doamna profesoară, pentru că a dat dovadă de talent...”. **Sorin Huluță**, parohul bisericii „Sfinții Martiri Brâncoveni”: „Am fost profund emoționat de atmosfera evenimentului, de mesajul autoarei și versurile recitate de elevii dumneaei...”. **Angela Mușenco**, șef adjunct la DÎ Soroca: „Numele Olga Ghergheliiu este un nume de referință pentru învățământul sorocean...”. **Nina Neculce**, jurnalistă: „Cum zicea clasicul nostru: „carte frumoasă, cinste cui te-a scris!...”.

Cartea, care conține versuri și proză, cuprinde câteva părți: *Cerul din sufletul meu; Apără-te cu o carte; Dor și legământ; Umbreluțe-păpădii, dedicate copilăriei, activității profesionale, etc.* Publicația a apărut la începutul anului 2018 într-un tiraj de 1000 de exemplare.

Doina Damașcan - „Nu sunt ca voi”

La 31 august 2017, în sala teatrului „Veniamin Apostol” din Soroca, a avut loc lansarea volumului de poezie „Nu sunt ca voi”, autoare - Doina Damașcan.

Petre Popa, directorul teatrului „Veniamin Apostol”, autorul prefetei cărții: „Sorocenii au mai citit prin ziarele noastre, au mai urmărit la diferite concursuri, această autoare. Cred că o ține minte toată lumea, mai ales că scrisul ei era întotdeauna deosebit. A adunat o plachetă de o sută de pagini de poezie. Poezia Doinei Damașcan e ca un bisturiu cu două tăișuri. Grăbit să extirpeze tumoarea indifferenței, însuși chirurgul s-ar putea să se taie...”. **Vitalie Răileanu**, critic literar: „Când Petre Popa mi-a dat volumul Doinei, mi-a zis: „Să știi că e o poetă.” Eu nu m-am grăbit să fac această constatare însă, citind poezia Doinei, am descoperit o poetă...”. **Doina Damașcan**: „Mulțumesc dlui Petre Popa pentru prezentare și suportul acordat în apariția acestei cărți. N-aș fi reușit editarea cărții, fără ajutorul acordat, fiindcă sunt stabilită după hotare. Doresc să mulțumesc și dlui Ignat Berbeci pentru editarea Almanahului pentru copii „Sorocel”, care includea cele mai bune creații de poezie și proză ale copiilor din raionul Soroca. Mi-am început drumul poetic în cadrul concursului „Sorocel 2004-2005” organizat de către ONG „Pro Cultura”, unde mă învredniceam de premiile mari, asta motivându-mă să scriu în continuare...”.

La eveniment au fost prezenți studenți și pedagogi din instituțiile de învățământ, oameni de cultură, reprezentanți ai APL, părinții Doinei, Zinaida și Ion Damașcan, fratele Dorin.

Lansarea cărții-album „De la șatră la palat”

La 22 iunie 2018, Muzeul de Istorie și Etnografie din Sorocea a fost gazda lansării cărții lui Nicoae Bulat (textul) și Vadim Șterbate (fotografiile) „De la șatră, la Palat”. Au fost prezenți reprezentanți ai APL și Editurii ARC, soroceni, printre care și rromi, unii dintre ei fiind eroi ai imaginilor din album. Cartea cuprinde secvențe și imagini foto din istoria și viața contemporană a rromilor din ținutul Sorociei.

Nicolae Bulat: „Lucrând în domeniul turismului, nu o dată am avut întâlniri cu rromii noștri, care îmi ziceau să le aducem turiști. La rândul meu, nu odată le-am sugerat, că Dealul Țiganilor trebuie să aibă un muzeu al său, un restaurant cu bucate tradiționale țigănești, astfel turiștii vor veni nu doar la Cetate, dar și în Dealul Sorociei. Tot ce am făcut noi este să dăm un imbold pentru ceea ce trebuie să urmeze...”.

Vadim Șterbate: „De multe ori mergeam în Deal, unde căutam să fotografiez cele mai interesante momente din viața de zi cu zi a rromilor soroceni. Îmi pare bine că Editura ARC a venit cu această propunere și că până la urmă, am reușit să realizăm ceea ce ne-am propus”.

Iurie Bârsă, directorul Editurii ARC: „Ideea de a realiza această carte vine de la un alt sorocean, Mihai Bacinschi, pictor-șef la Editura ARC, care a propus să facem un album despre rromii din Sorocea și pe care am acceptat-o din prima”.

Artur Cerari, baronul rromilor: „Această carte reprezintă, într-un fel, orașul și deci întreaga republică. Tot ceea ce facem este pentru binele tuturor. Imaginea țării trebuie promovată, și anume ospitalitatea locuitorilor, cultura multietnică, tradițiile și nu numai”. Cartea-album a fost tipărită în Ungaria, cu un tiraj de 1000 exemplare.

Tableta de vineri

“Micul Putin”: ПАЦАН СКАЗАЛ, ПАЦАН СДЕЛАЛ!

Recunosc sincer: chiar eram curios să aflu ce va spune la întâlnirea cu ziariștii președintele Igor Dodon după vizita întreprinsă la Moscova, or prea multe declarații „curajoase” și promisiuni deșarte și-a permis acesta la întâlnirea cu omologul rus. Pe de altă parte, nu mi-am făcut iluzii că noi cu Dvs. am fi putut fi martorii unei mea culpa – gen, бек попытал (îmi permit doar câteva abateri de la limba română, fiindcă nu vreau să-i urmez exemplul lui Dodon, care alternează „moldovenească” cu rusa, dând dovadă că totuși haina de președinte îi este prea mare) și m-a luat gura pe dinainte, fiindcă politicienii când calcă pe greblă dau vina pe jurnaliști – chipurile, voi n-ați înțeles corect mesajul și duceți lumea în eroare. Dodon, bineînțeles, nu a fost o excepție, ba mai mult – a speculat cât a putut de mult principiul conform căruia cea mai bună apărare este atacul. Adică, și de data aceasta ziariștii au denaturat declarațiile lui cu privire la plata celor șase miliarde pentru gazul consumat de transnistreni, la federalizarea republicii, la denunțarea acordului cu UE, la perspectivele aderării la Uniunea Vamală etc.

Dacă eram căzut de pe Lună sau catapultat de pe Marte puteam să cred că, aflându-se la Moscova, Igor Dodon a apărut cu dinții interesele poporului pe care are onoarea să-l reprezinte, dar fiind de aici, de pe Pământ, nu pot să declar altceva decât că acesta încă nu a ieșit din campania electorală și continuă să spună minciuni mai dihai decât toți pescarii și vânzătorii luați la un loc. Ba mai mult, în repetate rânduri acesta a vorbit în ”childuri” și a dat să se înțeleagă că sunt posibile și alte „surprize-surprize” – adică, loialitatea față de țarul Putin, dar și declarațiile belicoase în adresa fraților și vecinilor ne poate aduce și alte dividende (!!!). Eu personal nu am dubii că o astfel de tactică nu poate fi decât periculoasă și găunoasă, dar văd că unora le place... Bunăoară, cu ce nas, cum zic moldovenii, va merge Dodon la Bruxelles, după ce a scos drapelul UE de pe frontispiciul președinției, a declarat că Acordul de Asociere este un dezavantaj pentru Republica Moldova și că moldovenii nu au avut nici un folos de la această colaborare? Fiind încă sub impresia „succesului” de la Moscova, Dodon mai zboară încă prin nori, dar n-ar strica să se piște de nas și să înțeleagă că și la Bruxelles, și la București, și la Kiev va avea o primire civilizată, fiindcă există niște etichete diplomatice, dar nu pe motiv că criticile și insinuările aduse acestor capitale au trecut pe lângă urechile înalților dem-

nitari. Or, spre deosebire de moldoveni, europenii nu sunt mazochiști...

Fluturând în fața ziariștilor cu o broșură electorală, Dodon s-a lăudat că deja a îndeplinit multe puncte din cele promise în campanie (vorba ceea – пацан сказал, пацан сделал) și a regretat că Constituția nu-i permite să meargă mai departe. În continuarea mesajului său euforic, acesta mai că nu și-a scos pantoful ca să bată cu el în masă – adică, dacă nu-mi permiteți să organizez un referendum, dacă nu-mi dați și alte prerogative, o să scot poporul în stradă! De altfel, apelarea prea des la popor devine enervantă, fiindcă nu are nimic cu realitatea. Considerându-se un economist de forță, Dodon înțelege, cu siguranță, că nici pe departe nu are mandatul majorității populare (cum n-ai da, maximum la ce poate pretinde acesta sunt doar 28-30 la sută din populație), dar face valuri într-un lighean cu apă și praf din îndemnurile la concordie și îngroparea securii „războiului”. Pe de altă parte, frustrările lui Dodon pot fi înțelese – atâta vreme și-a dorit omul să devină mare mahăr și acum, poftim, i se dă peste mână.

Și încă ceva. Nici de data aceasta Dodon nu s-a abținut de la loviturile sub centură și la atacurile la persoană, nu a putut să demonstreze ca poate fi un președinte care ține la onoarea statului pe care îl conduce, chiar dacă nu dă nici o ceapă degerată pe autoritatea propriei persoane. Deloc întâmplător, probabil, acesta a menționat în repetate rânduri că dacă cineva nu-l respectă (simte el ceva!) nu are decât să respecte măcar instituția statului pe care o reprezintă... Nu a scăpat de criticile lui pipărate, dar și de sfaturile lui inutile Traian Băsescu și Klaus Iohannis, iar bietul Valeriu Munteanu (potențialul candidat la funcția de ministru al apărării, din partea liberalilor, numit de Dodon și „oală spartă”) a fost trimis chiar acasă, la Floreni, fiindcă, vedeți Dumnezeuastră, numai cei de la Sadova au loc sub soarele Chișinăului. Jalnică constatare...

P.S. Întâlnirea președintelui moldovean cu jurnaliștii a decurs într-o manieră „точь в точь” ca și întâlnirile similare organizate de Vladimir Putin. Or, acest lucru nu a fost întâmplător – Igor Dodon a recunoscut că liderul de la Kremlin este un idol pentru dânsul. Începutul pare promițător, ce mai calea-valea. Urmează, probabil, ca Dodon să-și schimbe ceasul, de pe mâna stângă – pe mâna dreaptă... Deși, acesta este un semn rău pentru politicienii de pe malul Bâcului (vezi cazul Filat).

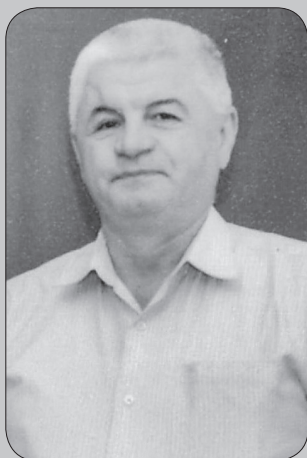
*Memoria e doar în ochii vii,
Ca chipul în oglindă,
Dar nu o vezi, dacă nu ții
Făclia sus, arzândă!*

*„Măsura tuturor lucrurilor este Omul”
Protagoras*

Soroca nu este altceva decât noi și lucrările noastre, materializate în roadele lor. Așa a fost, este și va fi. Strămoșii ne-au lăsat rodul lor, noi vom lăsa urmașilor roadele noastre, astfel generând, încontinuu, Dragoste și Zidire sau Discordie și Măcinare.

Din Rădăcini ne vine Providența și în tăria lor ne este garanția continuității... În acest context patetic, Almanahul „SOROCA” a inițiat o serie de interviuri cu diferiți exponenți ai vieții social-politice, economice și cultural-artistice locale, în speranța de a elucidă mai viu procesul evoluției societății sorocene și a face cunoscut publicul cu promotorii lui.

*Autor al dialogurilor ce urmează,
precum și al celor din paginile de până aici, este Ignat Berbeci*

Oleg BÎRCĂ

Victor COBĂȘNEANU

Victor GUȚU

Constantin NESTERENCO

Vasile POPUȘOI

Iurie TĂNASE

Grigore TOMAC

Sergiu URSACHI

„Copiii și nepoții noștri vor face ca RM, dar și Soroca, să prospere ca oricare alt stat din lumea civilizată!”

OLEG BÎRCĂ

**Director SRL „Intersortrans”,
proprietar, complexul
hotelier „Nistru”**

*Născut la 14 octombrie 1958 în s.
Tătărauca Nouă, Soroca*

Fișier biografic

1965-1969 – Elev, școala primară Tătărauca Nouă, Soroca.
1969-1975 – Elev, școala medie Tătărauca Veche, Soroca.
1975-1976 – Student, Colegiul Tehnic Agricol, Soroca.
1976-1978 – Armata Sovietică.
1978-1980 – Student, Colegiul Tehnic Agricol, Soroca.
1980-1984 – Angajat, Parcul Auto nr.7, Soroca.
1981-1987 – Student, Universitatea Tehnică din Moldova(ff), facultatea Mecanica, Chișinău.
1984-1985 – Inginer pentru exploatare, Coloana de Transport nr.11, Soroca.
1985-1989 – Inginer principal, transport auto, Direcția Raională Agricultură, Soroca.
1989-1993 – Întreprinzător, Soroca.
1993-1997 – Fondator, vicedirector, SRL „Mavest”, Soroca.
1998 -2000 – Director, Parcul de autobuze și taximetre nr. 7, Soroca.
Din 2001 – Director SRL „Intersortrans”, Soroca.

Almanah: Părinții și buneii

Oleg Bîrcă: Tatăl meu, Danil Bîrcă (1908 - 2000), născut în s.Tătărauca Nouă, Soroca, a fost un gospodar de frunte în sat, mecanizator-tractorist, care a muncit onest, până la pensionare, în colhozul local „Puti c comunizmu” (Calea spre Comunism). Buneii paterni Onofrei și Sofia Bîrcă, de asemenea originari din Tătărauca Nouă, au fost la vremea lor, în perioada interbelică, până la instalarea puterii sovietice, țărani înstăriți cu mult pământ și buni gospodari. **Mama mea, Elizaveta (Vrabie) Bîrcă** (1928 - 2014), născută în satul Visoca, Soroca, în familia lui Ștefan și Natalia Vrabie, buni gospodari, a fost o minunată gospodină în casă, dar în același timp, fiind legată de glie și muncind, alături de toată lumea satului Tătărauca Nouă, în același colhoz. Copilăria mea a fost, asemenea tuturor copiilor satului moldovenesc al acelor vremuri, suficient de îndestulată și liniștită, cu implicarea în ajutorarea părinților la activitățile lor gospodărești.

Părinții Danil și Elizaveta Bîrcă

Tatăl Danil (în picioare), cu fratele mai mare Petru și verișorii săi - Iacob și Zaharia. Iași, 1933

Cuplul Danil și Elizaveta, mătușa Vera; pe scaun - bunica Natalia și Oleg. 1964.

Am avut parte din plin de dragostea părinților și buneilor, întrucât am crescut unul la părinți și toată atenția și grija lor mi-a aparținut. Le-am purtat și eu întotdeauna dragostea și respectul, fiind toată viața conștient de valoarea, hărnicia și cumsecădenia lor.

A.: Familia Bîrcă

O.B.: M-am căsătorit la 13 august 1983 cu **Viorica Coloniță(Bîrcă)**, jucând la Soroca o nuntă frumoasă, tradițională moldovenească. Viorica s-a născut la 14 iulie 1962 în s. Pivniceni, Dondușeni, în familia lui **Andrei și Valentina Coloniță**, țărani-gospodari, colhoznici în gospodăria satească locală din Pivniceni. Având studii speciale de merceolog, soția activează acum în calitate de manager al hotelului „Nistru”. Am crescut și educat împreună două fiice minunate. **Fiica mai mare Tatiana**, născută la 26 august 1984, absolventă a facultății de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș, este stabilită la Târgu Mureș. Ne bucurăm foarte mult de cei doi copii ai Tatiane, nepoțelii noștri mult iubiți - **Andrei(n. 26.12. 2012) și Maria(n. 5. 08.2014)**. **Fiica mezină Daniela**, născută la 30 iulie 1996, este absolventă a Academiei de Studii Economice,

facultatea Relații Internaționale din Iași. Recent, pe 29 iulie curent (2018), Daniela, dorind să-și capete încă o specialitate, a susținut cu succes examenele de admitere la Universitatea „Lucian Blaga”, Facultatea de Medicină, specializarea „Farmacie”, din or. Sibiu, pășind astfel pe urmele surorii sale Tatiana.

A.: Hotelul „Nistru” (complex hotelier-hotel, restaurant, frizerie), situat în centrul orașului Soroca, este azi cunoscut nu doar în regiune și Republica Moldova, ci și peste hotarele ei, întrucât fluxul de călători locali, dar și străini, în ultimii ani, a crescut. Cum a fost începutul?

O. B.: Hotelul „Nistru” este de fapt cel mai vechi dintre hotelurile care funcționează astăzi în Soroca, el fiind construit și deschis pe timpurile fostei Republici Sovietice Socialiste Moldovenești (în componența URSS), în anii 1964-1965, alături de piața colhoznică raională, care se găsea pe actualul spațiu din fața hotelului și de cinematograful „Moldavia”(astăzi „Dacia”, deschis în 1962, acum ruinat). Clădirea (pereții) hotelului este originalul sovietic, fiind, să zicem așa, o mostră istorică a micilor hotele „standart” din acea perioadă, construite în orașele sovietice provinciale. Până a se construi „Nistru” în Soroca funcționa un hotel în clădirea unde ulterior s-a aflat miliția, iar acum Secția de evidență și documentare a populației, oficiul Soroca, str. Independentei nr. 44, vizavi de Paza de Stat. Deci, „Nistru” este primul hotel în Soroca, construit cu destinație concretă, fiind o întreprindere de deservire a populației, unde erau cazați diferiți vizitatori (de obicei angajați în deplasări de serviciu, diferite grupuri sau comisii republicane de control etc), doar din RSSM și URSS, ai orașului și raionului, călătorii de peste hotare lipsind pe atunci cu desăvârșire. La începutul anilor 1970 în Soroca s-a construit pansionatul „Victoria”, fiind deschis în 1975, fapt care a mărit considerabil numărul vizitatorilor din toată URSS în Soroca. De la deschidere și până prin anii 1985 „Nistru” a funcționat în ritmul său provincial, rămânând proprietatea statului, apoi în perioada următoare, legată de noile condiții de viață social-economice apărute în URSS, inclusiv în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească, odată cu perestroika lui Mihail Gorbaciov, la începutul anilor 1990, în învâlmășala așa-numitei privatizări, a ajuns proprietate a fondului investițional „Hermes”, care

Mama Elizaveta la pragul casei părintești. 2012.

Împreună cu dragile fiici - Tatiana și Daniela. 2005.

Cu Tatiana și Daniela. 2011.

Fiica Tatiana cu copiii săi Andrei și Maria

l-a lăsat de izbeliște, așa încât hotelul a început să se ruineze ajungând treptat, către anul 1996, când l-am procurat, într-o stare deplorabilă, fapt care nu permitea funcționarea normală a întreprinderii.

A.: În 1996 ați procurat complexul hotelier „Nistru”...

O.B.: În luna noiembrie 1996 Fondul de investiții „Hermes”, Chișinău, căruia, după privatizare, îi aparținea „Nistru”, a organizat o licitație de înstrăinare a hotelului. Atunci, împreună cu familia, am decis să riscăm încercând să punem bazele unei activități de servicii hoteliere moderne la Soroca, procurând vechiul hotel. Zis și făcut. În baza unui credit de la Banca de Economii am devenit noul proprietar al întreprinderii de deservire.

Andrei și Maria - întotdeauna împreună

Clădirea hotelului, după cum am menționat mai sus, era într-o stare dezastruoasă – o construcție goală fără uși interne și ferestre, cu podele putrede, pereți și plafoane umede și mucegăite, cu un acoperiș șubred și spart, prin care ploile și apele zăpezilor curgeau peste tot în interiorul clădirii. Încălzirea spațiilor, lumina electrică, apa, lipseau cu desăvârșire. Nu exista nici zare de gospodărie hotelieră (paturi, mobilă, accesorii, lengerie), erau însă datorii la apă, canalizare, electricitate, fondul social etc. Deci, evident este că am început de la zero depunând atât mari eforturi volitive (pentru depășirea nenumăratelor obstacole) și ingeniozitate (pentru crearea unui anturaj hotelier modern și plăcut), cât și eforturi materiale și financiare considerabile (crearea pentru viitorii vizitatori a unor

Fiica Daniela

Dulcii nepoței Andrei și Maria

condiții de trai corespunzătoare zilei de azi). Am făcut reparație capitală (schimbat acoperiș, uși, ferestre), au fost procurate toate cele necesare unui complex hotelier (tot ce lipsea...dar lipsea tot!), pentru a asigura, pentru vizitatori servicii de calitate modernă. Actualmente hotelul „Nistru” este o întreprindere cu aspect și servicii moderne (televizoare, internet, restaurant cu bucătărie excelentă, frizerie, condiții bune de cazare). Hotelul „Nistru” este deci rezultatul calculelor și multiplelor noastre eforturi pentru dezvoltarea businessului de familie. Este foarte bine că hotelul se află în centru, chiar în inima orașului, iar Soroca este un oraș cu mari perspective turistice: zeci de monumente istorice, geografice, culturale, râul Nistru, și Dealul Țiganilor... Considerăm că hotelul „Nistru” poate fi, în dependență de starea social-economică a republicii, orașului și raionului foarte util, binevenit și profitabil atât pentru noi, familia Bîrcă, cât și pentru comunitate. În activitatea zi de zi colaborăm cu mai multe firme de turism din țară, încadrându-ne astfel în procesul de dezvoltare și modernizare a serviciilor hotelier-turistice din RM.

A.: Între anii 1989-1993 v-ați lansat într-un mic business...

O.B.: Sfârșitul anilor 1980, începutul anilor 1990 a fost timpul care a dat posibilități largi celor cu spirit de inițiativă și întreprinzători să se manifeste din plin. Businessul local sorocean, care era atunci la început de cale, își ocupa dinamic pozițiile. Prima etapă a fost crearea cooperativelor comerciale și de producție. La Soroca procesul se dezvoltă destul de activ, mai ales în domeniul cusutului, producerii confecțiilor tricotate și a încălțămintei, afacerile mergând foarte bine. În 1989, eliberându-mă din proprie dorință de la Direcția Raională Agricultură Soroca, în legătură cu reorganizarea structurii, unde am activat timp de peste 4 ani, am hotărât să mă lansez în business, deschizând o cooperativă (Întreprindere Individuală) pentru confecționarea unor mărfuri de larg consum.

A.: Care era situația cu materiile prime și piețele de desfacere? Ați avut concurenți locali?

O.B.: Materia primă o procuram în CSI. În acea perioadă (1989-1991) producția se vindea foarte bine atât în Rusia și Bielarusi, cât și în RSSM. La Soroca, concomitent cu noi, mai activau multe SRL-uri, întreprinderi similare, cărora spațiile

imense ale URSS le garantau atât fluxul de materii prime, cât și piețele de desfacere. Dar a venit și ziua când situația s-a schimbat radical – în decembrie 1991 URSS și-a încetat existența și toate relațiile economice, bazate pe cadrul legal al fostei URSS, au devenit nule. În aceeași situație s-au pomenit și partenerii noștri din fostele republici unionale. Deci rentabilitatea activității noastre cooperatiste scăzuse considerabil, așa încât în 1993 am oprit activitatea, în legătură cu fondarea SRL „Mavest”.

Al.: Fondator și vicedirector al SRL „Mavest” din Soroca

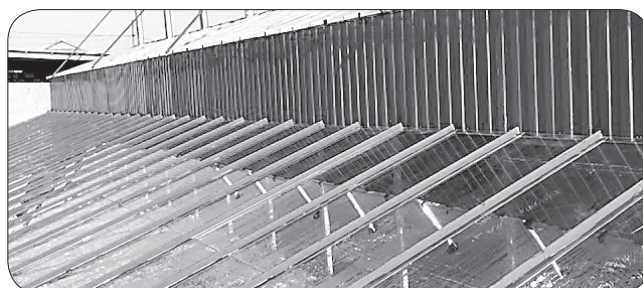
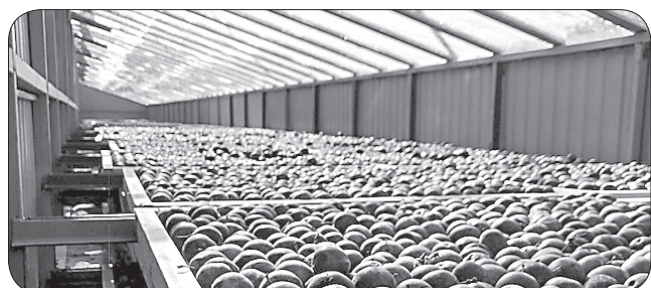
O.B.: În 1993, împreună cu Arcadie Malamud, am fondat SRL „Mavest” (A. Malamud-85 %; O.Bîrcă - 15%), cea mai mare și puternică, pe atunci, întreprindere comercială din regiunea de nord a RM. În condițiile pieței libere de atunci, grație experienței mele comercial - cooperatiste anterioare, dar și a celei acumulate în cadrul Direcției Raionale Agricultură, am condus cu succes activitatea comercială (în domeniul agriculturii) a SRL „Mavest”. Timp de 4 ani (1993 -1997) am aprovizionat agenții economici ai raionului nostru, dar și toată partea de nord a RM, comercializând diferită tehnică agricolă (combine, semănători, stropitoare, etc).

A.:Sunteți fondatorul firmei SRL „Intersortrans”, dar și a unei afaceri la Niorcani....

O.B.: SRL „Intersortrans”, fondată în 2001, este de asemenea un business de familie, care prestează la comandă servicii de transport auto internațional în Europa și CSI, dar și în limitele raionului și republicii. În cadrul întreprinderii am creat 20 locuri de muncă, fiind angajați specialiști cu experiență în domeniu. Transportăm diferite mărfuri industriale și agricole în unități de transport cu capacitatea între 5 – 22 tone (camioane de tonaj mic, mediu și mare). SRL „Intersortrans” dispune de 18 unități de transport auto, cu șoferi calificați, care asigură livrarea mărfurilor la timp, conform acordurilor încheiate. În ceea ce ține de afacerea de la Niorcani, Soroca, este vorba de o **Gospodărie Țărănească** ce se ocupă cu crteșterea și prelucrarea legumelor și fructelor. Important este, că în această gospodărie am construit o **Uscătorie ecologică modernă, care funcționează exclusiv cu folosirea energiei solare**, utilizarea energiei solare fiind total ecologică. În afară de legume și fructe în această

Uscătorie care funcționează exclusiv cu folosirea energiei solare

instalație vom usca și plante medicinale, conform tuturor rigorilor internaționale. Deci, procesul de uscare se desfășoară strict ecologic, fără daune mediului înconjurător (fum, reziduuri periculoase etc.), produsul finit fiind foarte util și având efecte benefice pentru sănătatea consumatorilor. Ideea unei asemenea uscătorii aparține unui savant din Armenia, unde funcționează peste 170 de asemenea instalații, construcția fiind simplă, necostisitoare și care nu necesită abilități speciale pentru a o exploata.

A.: Care sunt, după părerea dumneavoastră, perspectivele de dezvoltare ale businessului moldovenesc?

O. B.: Cred că toate crizele, atât politice, cât și economice, vin și se duc, distrugând de obicei ceea ce se ține rău și întărind „construcțiile” puse pe fundament legal, asigurat printr-un parteneriat serios cu statul și businessul sănătos. Republica Moldova este abia la începutul unei economii adevărate, care se va baza pe un parteneriat stabil cu Uniunea Europeană și Comunitatea Statelor Independente (CSI). Acum în țară crește și se afirmă o nouă generație de specialiști și businessmani, copiii și nepoții noștri, care au căpătat studii moderne aici și peste hotare. Sunt sigur că ei vor face ca Republica Moldova, dar și Soroca, să prospere ca oricare alt stat din lumea civilizată.

A.: Politica, religia, hobby

O.B.: Pe timpurile URSS am fost membru al Partidului Comunist (PCUS), fapt fără care, și asta o știa fiecare persoană din generația mea, nu era posibil să-ți faci o bună carieră profesională în stat. După destrămarea PCUS și URSS și formarea Republicii Moldova nu am făcut parte din nici un partid politic, fiind totuși un **adept al democrației și echității sociale**. Am fost întotdeauna pentru independența politică a Republicii Moldova, pentru crearea unei economii puternice, bazate pe noi tehnologii avansate pentru dezvoltarea și menținerea unor relații reciproc avantajoase cu toate țările, inclusiv din UE și CSI. Suntem, cu toată familia, **creștini ortodocși**, frecventăm periodic biserica. Personal, am fost de 2 ori pe sfântul munte Athos, unde m-am rugat pentru familia mea, pentru toți creștinii, pentru pacea și liniștea noastră, a tuturor. În măsura posibilităților, ajut biserica din satul natal Tătărauca Nouă „Sf. Arhangelii Mihail și Gavriil”. Referitor la hobby, sunt un **amator al șahului și jocului de dame**, ocupații perfecte pentru relaxare în timpul liber. Iubesc de asemenea, foarte mult **muzica** populară națională de calitate, eu fiind absolventul de cândva al școlii de muzică din Tătărauca Veche, clasa de acordeon. Am avut plăcerea în acea perioadă să cânt la acest instrument în taraful școlii, fapt de mare prestigiu în viața adolescenților de atunci.

„Bogat este omul care are FAMILIE, NEAM ȘI ȚARĂ și sărac este acel, care nu are măcar una din cele trei!”

VICTOR COBĂSNEANU
Redactor și fondator
al ziarului independen-
dent Observatorul de
Nord.

*Născut la 9 decembrie 1960 în
satul Cuizăuca, Rezina (jud.
Orhei).*

Fișier biografic

1967-1971 – Elev, școala medie din s. Cuizăuca, Rezina.

1971-1974 – Elev, școala medie nr.2, or. Orhei.

1975-1979 – Elev, Colegiul de medicină, or. Orhei.

1979-1981 – Șef, Punctul de felceri și moașe, s. Step Soci, Orhei.

1981-1986 – Student, Institutul Pedagogic de Stat „I. Creangă”, Chișinău.

1987-1988 – Serviciul militar în Armata Sovietică.

1988-1997 – Șef de secție, ziarul raional „Calea lui Ilici” („Realitatea”), corespondent zonal al ziarului guvernamental „Независимая Молдова”, corespondent zonal al Agenției naționale de știri „Mold-press”, Soroca.

1998 – consilier, Prefectul județului Soroca.

1998-prezent – Fondator și redactor al ziarului Observatorul de Nord, Soroca.

Almanah: Trei localități - satul Cuizăuca, orașele Orhei și Soroca, care și-au lăsat adânc amprenta în cariera și viața lui V. Cobăsneanu

V. Cobăsneanu: Soarta și circumstanțele au dorit să fiu legat strâns, în primul rând emoțional, de trei localități dragi inimii mele – satul Cuizăuca, orașele Orhei și Soroca... La Cuizăuca mi-am petrecut copilăria, care a fost una foarte frumoasă și plină de lucruri și fenomene, care mă fac să tresar și astăzi. La Orhei m-am format ca adolescent și am câpătat prima profesie, care mi-a fost de folos în viață, dar...nici o clipă nu regret că viața ulterioară a fost departe de medicină. La Soroca mi-am creat familia și m-am format profesional, aici mă simt bine și împlinit. Și totuși...Dacă cineva m-ar întreba care din cele trei localități îmi este cea mai scumpă, aș răspunde fără ezitare – Cuizăuca, localitatea care este cea mai prezentă în visele mele, satul cu oameni răzeși căruia o să-i rămân dator toată viața. Chiar dacă acolo mi-au rămas doar câteva rude și mormintele tatălui Vladimir, a bunicilor Alexandra, Efimia, Ștefan și Victor. Altfel, când pe un mare savant-geograf, care perindase prin toată lumea l-au întrebat „Care țară, oraș sat, râu, oameni...au lăsat cea mai mare urmă în viața Dvs, acesta a răspuns: „Sper să nu se supere colegii mei, dar cel mai frumos este satul în care m-am născut eu, cel mai mare râu trece pe lângă satul meu, iar cei mai frumoși și destoinici oameni sunt oamenii satului meu”. Îi dau perfectă dreptate savantului și subscriu, fără nici o ezitare, la cele spuse de el.

A.: Părinți și bunei

V.C.: Astăzi îmi aduc aminte cu cea mai mare plăcere de anii copilăriei, care în lipsa calculatoarelor și telefoanelor mobile, a rețelilor de socializare și emancipării totale, a fost una deosebită. Probabil

Părinții Vladimir și Eugenia Cobășneanu

Victor la vârsta de 5 ani, 1965

i-am ros urechile soției Elena care, în ultima vreme, este unicul meu ascultător fidel – or, în lungile seri de iarnă, rămași în doi, îmi place să dau frâu liber amintirilor. Și, rog să mă credeți, am despre ce să-mi amintesc, iar dacă (totul și toate) sunt desenate de mine doar în culori roz, meritul este al MAMEI mele deosebite, care a putut să crească de una singură trei copii (TATA Vladimir a decedat într-un accident rutier, când eu aveam doar nouă luni). Cel puțin, chiar nu țin minte să-mi fi lipsit ceva în copilărie – de la dulciuri până la bicicletă și mai departe. **Mama Eugenia** (20.03.1932-18.08.1992) a fost aidoma unui vultur, care face totul pentru ca să nu cadă o pană de pe puii ei. Îmi aduc aminte cum l-a preîntâmpinat pe profesorul de matematică, care mai iubea să „ciupească” elevii, să nu îndrăznească să ridice mâna asupra mea or, o să primească înzecit. Împreună cu o prietenă, Zinaida Bortnic, făcea tot posibilul ca primele fructe, primele legume, toate ducliurile cele mai gustoase, cele mai frumoase haine, să fie ale noastre. Cu părere de rău a plecat prematur dintre noi, fiind victima unei greșeli ale doctorilor. Când eram micuț toți spuneau că sunt „copia lui tata”, iar acum, mai spre bătrânețe, înțeleg cât de mult îi seamăn mamei. **Tata Vladimir** (27.04.1929-27.08.1961) a fost un soț, fiu și tată foarte bun și sentimental, a lucrat șofer și instructor pentru tinerii șoferi, decedând într-o duminică de Sfântul Ion, când nu se taie ca-

pul la harbuji, într-un stupid accident rutier. Spre deosebire de mine, care sunt rău certat cu tehnica, tata Vladimir era un meșter iscusit în ale tehnicii, iar ocupația lui preferată era să dezmembreze și să asambleze automobilul. În podul casei noastre, țin minte, erau o sumedenie de utilaje și scule pentru automobile.

Părinții mamei proveneau din familii înstărite, iar bunica, **Alexandra Luchian (Popovici)**, a fost până la moarte un exemplu de inteligență naturală, fără pic de „chiriționism”. În sat avea porecla de „șefoaică”, fiindcă bunelul, **Petru Luchian**, a fost șef de post și după venirea rușilor, toți – buneii, mama Eugenia și sora ei Nina au fost ridicați și trimiși în Siberia. Ce-i drept, pentru bunica și cele două fete drumul spre Siberia s-a terminat la Cetatea Albă or, acestea au putut să se ascundă de soldați „puși pe fapte mari” și să rămână în afara corabiei, care, odată încărcată cu „dușmanii popului”, a fost înecată în Marea Neagră. Astfel, bunelul Petru a fost pedepsit pentru că și-a iubit și și-a slujit cu dăruire Țara. După trei ani de perindări pe la Cetatea Albă și satul Moscovei (Cahul), bunica Alexandra s-a întors în satul natal și foarte curând s-a căsătorit cu **Ștefan Bobeică**, un munte de flăcău (care era poreclit Zaikin – în cinstea marelui luptător Ivan Zaikin), care a fost un Om, ce a putut să lase cele mai adânci urme în viața mea, fiindu-mi nu doar bunel, dar și tată (cu părere de

rău, bunelul Ștefan nu a avut copii). Datorită bunicii de pe mamă, am învățat 5 ani din 7 la Școala de muzică (acordeon), pe care nu am absolvit-o fiindcă, vedeți Dvs, „nu-mi plăcea muzica” și astăzi îmi mușc coatele. Deși, la o adică, mai pot „hârâi” câte ceva la acest frumos instrument muzical.

Bunica și bunelul de pe tată, **Efmia** (*Palade*) și **Victor Cobăsneanu** (sau, cum i se spunea în sat, moșul Vitor, ca la portughezi) au fost țărani simpli, de la coada sapei, dar gospodari de nădejde. Țin minte și azi lotul cu viță de vie a bunelului Vitor, care era asemănător cu granița de stat – se credea impresia că nu putea să treacă nici o vrăbioară, fără să nu fie observată de bunelul. Cel puțin, de atunci încoace nu am văzut, undeva, la cineva, un teren mai bine întreținut decât al bunelului. Și încă din două puncte de vedere mi-a rămas în memorie bunelul Vitor: primul – acesta era un cititor de ziar cum mai rar găseai pe atunci or, pentru bunica Efmia nu era nevoie mai mare decât să facă ceva cu ziarele la care era abonat bunelul. Pentru o „Moldova Socialistă” sau „Viața Satului” utilizată în alte scopuri, decât „cetire” (cum zicea bunelul), moș Vitor Cobăsneanu era gata la orice scandal și al doilea: bunelul se mira foarte tare că lumea bea apă – „eu, spunea el, nu mai țin minte când ultima dată am băut apă, fiindcă nu schimb niciodată apa pe vin”. Cu toate acestea nu l-am văzut niciodată în stare de ebrietate – știa omul unde, cum, cât și cu cine să cinstească.

Surorile mele **Lidia** și **Alexandra** au fost acelea, care mereu m-au alintat (și mă alintă, uneori, până

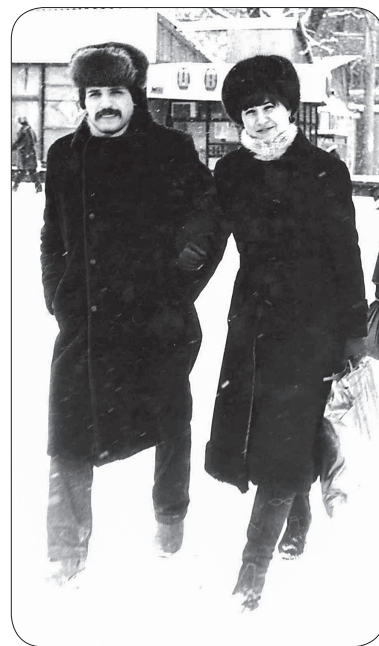
în prezent), ca pe unicul moștenitor al familiei Cobăsneanu (tatăl meu a avut două surori, dar nici un frate) și acelea, cu care în lungile seri de iarnă, studiam tot felul de hărți și învățam capitalele statelor lumii. Poate și datorită lor am îndrăgit foarte mult geografia și astăzi mă descurc, într-un fel sau altul, când vine vorba de cunoștințele generale la acest interesant obiect de studiu. Astăzi surorile sunt departe de mine – Lidia, pedagog de profesie, locuiește la Chișinău, iar Alexandra, asistentă medicală, a rămas acasă, la Orhei.

A.:Familia.

V.C.: Soția Elena este omul foarte scump mie (deși, recunosc, nu mă arunc cu cuvinte frumoase prea tare, chiar dacă ar fi cazul), femeia care știe despre mine mai multe decât cunosc eu însumi. La această temă am chiar și un banc: „Un bărbat, care la 50 de ani nu era încă căsătorit, a fost întrebat de prieteni de ce nu-și pune pirostriile. Răspunsul a fost unul deloc original – sunt în căutarea femeii ideale. Și chiar încă n-ai întâlnit-o?, a fost întrebarea. Ba da! Și care-i atunci problema? Păi, și ea era în căutarea bărbatului ideal!”. Spre deosebire de eroul bancului, Elena nu era în căutarea bărbatului ideal, lucru de care...am profitat. Soarta a dorit să ne întâlnim la Chișinău, să învățăm în aceeași grupă la universitate și după cinci ani de „verificări”, să creăm o familie. Mă felicit că atunci, când a venit timpul să pun pirostriile am făcut alegerea vieții or, poți să câștigi toți banii pământului și poți să fii putred de bogat, dar dacă nu ai înțelegere și armo-

Nunta lui Victor și Elena. Soroca, 1984

Iarna anului 1982. Chișinău

nie în familie, poți considera că nu ai nimic. Suntem împreună de 35 ani, iar de 20 de ani, muncim împreună la ziar, unde Elena activează în funcție de director.

Fiica Olga, născută la 3 februarie 1986 la Soroca, care ne-a cimentat dragostea și ne-a făcut să ne simțim cu adevărat părinți fericiți și împliniți, actualmente locuiește la București, unde și-a găsit marea ei iubire și unde lucrează avocată. A absolvit cu eminență Liceul în SUA, dar și la Soroca, după care a urmat facultatea de drept de la Universitatea din București. Este căsătorită cu Florin Dobre din Buzău (fiind un unionist convins eu nu obosesc să repet că familia mea a făcut deja Unirea), la fel avocat de profesie. De curând Olga și Florin au devenit părinți fericiți. Este „mândria familiei și fata tatei”, cu toate consecințele de rigoare.

Fiul Dan-Vlad, născut la 19 septembrie 1991 la Soroca, fiind la fel un copil multășteptat, care își asumă cu responsabilitate rolul de moștenitor al familiei Cobăsneanu, locuiește și lucrează în orașul Aarhus din Danemarca și este „mândria familiei și băiatul tatei”, la fel cu toate consecințele de rigoare. A absolvit facultatea de drept la București și Academia de Business din Aarhus, în prezent activează în acest oraș nordic și în planurile lui nu există o clauză, care ar prevedea revenirea acasă, iar pentru mine acasă înseamnă București sau Soroca. Este pasionat de călătorii și are deja în palmares câteva zeci de țări vizitate.

Nepotelul Vlad, finul de botez a lui Dan-Vlad, este cea mai mare comoară și bogăție a noastră și a cuscilor **Maria** și **Gicu Dobre** de la Buzău, este Omulețul scump care ne-a făcut viața și mai frumoasă, și mai cu sens. Nu există cuvinte, care ar exprima marea dragoste pe care i-o purtăm și suntem convinși că va duce mai departe cu onoare numele familiilor Cobăsneanu și Dobre.

Urme adânci au lăsat în viața mea socrii **Sergiu Spinei**, care mi-a fost ca un adevărat tată și **Maria Spinei**, care a știut întotdeauna să mă pună la „loc de cinste”, cumnații și cumnatele **Serghei, Valeriu, Andrei, Aglaia** (Dumnezeu s-o ierte) și **Margareta**, nepoții **Angela, Diana, Alexandru, Maxim, Sergiu, Sandu**.

A.:Copilăria.

V.C.: Spuneam mai sus că am avut o copilărie deosebită și în această afirmație nu este nici un pic de exagerare. Niciodată n-o să uit iernile cu zăpadă până peste garduri, primăverile pline de

În parcul central din Chișinău, cu soția Elena

Familile Cobăsneanu și Dobre în Grecia

Actuala echipă a publicației „Observatorului de Nord”

Expertul Horia Sălăjanu în acțiune la OdN

București. 17.02.2017. Vlăduț are deja trei zile!

Bunelul Victor cu nepoțelul Vlad

o doză de farmec, specifică satelor moldovenești, verile toride, când mergeam cu **unchiul Efim** (care lucra șofer în colhoz) și **vărul Vladimir**, la seceriș și toamnele bogate, care mi-au rămas în memorie prin clăcile organizate de bunici, pentru a strânge strugurii și porumbul. Niciodată n-o să uit funeriile primului cosmonaut Iurii Gagarin, pe care jumătate de sat venise la noi acasă să le privească de pe ecranului unui televizor micuț marca „Start-3”. N-o să uit nopțile dormite la bunei afară, într-un pat „boieresc”, sub clar de lună, în ciripitul păsărilor și a chiricilor. Buneii se trezeau pe la patru-cinci dimineata, iar pe mine mă lăsau „să mai cresc”. Sau cum pot să uit jocul de-a poarca (un fel de oină), după care veneam acasă cu picioarele rănite, dar fericit nevoie mare. O amintire deosebită mi-au lăsat-o caii or, bunelul era șef de gospodărie la spitalul din sat și avea „în gestiune” doi cai, Murgu

și Orlic, iar pentru mine nu era bucurie mai mare decât să stau la „volanul” căruței, care ne ducea la hram, în satul vecin Roșcana. Acum, astfel de gestiune s-ar numi „abuz în serviciu”.

A.:Adolescența.

V.C.: Această parte a vieții am petrecut-o în orașul Orhei, care era altfel decât azi, în „era Șhor”, dar plin de viață și de oameni simpli și sinceri, străini de goana după îmbogățire. Îmi aduc aminte cum în fiecare zi de sâmbătă mergeam la frizeria lui nea Ițic pentru a-mi rade „bogăția de pufușor”, care cu trecerea anilor s-a transformat în mustăți adevărate. În acest oraș am început să cochetez mai serios cu sportul, în special cu fotbalul, dar... și astăzi îmi pare rău, că nu am mers prea departe în practicarea lui. Am pus accentul pe medicină și iarăși...am nimerit cu degetul în cer. Nu zic că am

Pe dealurile Țăpovei, împreună cu colegii din API

petrecut trei ani și jumătate degeaba la Colegiul de medicină din Orhei, dar faptul că mi-am dat seama că medicina nu mă reprezintă îmi face cinste. Nu de alta, dar este bine să pleci la timp din meseria care nu-ți place și să nu permiți altora să facă acest lucru în locul tău. Altfel, meseria căpătată în colegiu m-a ajutat mult în armată, unde am huzurit, în adevăratul sens al cuvântului.

A.:Maturitatea.

V.C.:Consider, că această etapă a vieții a început îndată după absolvirea colegiului, când am fost angajat în funcție de șef al Punctului de felceri și moașe din satul Step Soci, raionul Orhei. Aveam pe atunci doar 17 ani și jumătate. Am fost „în funcție” doar aproape trei ani, după care am plecat din medicină pentru totdeauna, la propunerea medicului-șef adjunct al spitalului din Orhei, Silvia Saca, care mi-a zis pe șleau – dacă nu poți să te ocupi cu „pripiscile” (un fel de amăgeală de pe timpurile comunismului dezvoltat) ai două căi: unu – să calci pe propriul orgoliu și să faci ca toți, ceea ce înseamnă să trăiești mereu pe un butoi cu pulbere sau doi – să rămâi pe poziții și într-o zi să suferi un atac de cord. Am ales cea de-a treia cale – să leg medicina de gard... Pe urmă a urmat studiile la universitate, unde am fost printre activiști (nu pun acest cuvânt între ghilimele, fiindcă nu am avut niciodată scopuri ascunse, nu am tradat și nu am turnat pe nimeni).

A.:Studiile.

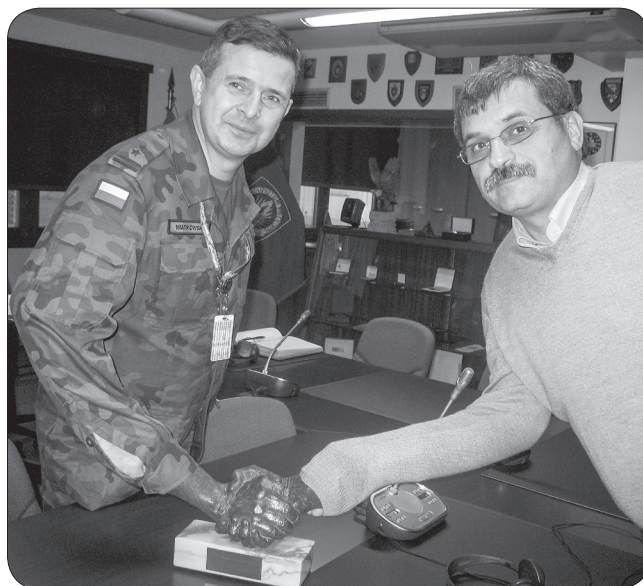
V.C.: Școala Medie din Cuizăuca, în care învățau circa 800 de elevi (astăzi – Liceul Teoretic „Ion Creangă”), a rămas pentru mine o adevărată universitate, care mi-a oferit foarte multe, în primul rând pedagogi deosebiți. Și până astăzi țin legătura, într-un fel sau altul (cel puțin de Paștele Blajinilor ne întâlnim neapărat), cu prima mea învățătoare – **Lucheria Arnăut**. Apropo, fiind elev în clasa a doua, nu fără sfatul bunelului Victor și a primei învățătoare, eram un cititor pasionat de ziare, inclusiv și a celor de limbă rusă „Советский спорт” și „Аргументы и факты”. Poate că nu înțelegeam toate, dar componentele selecționatelor de hochei ale URSS, Cehoslovaciei, Suediei și Finlandei, le puteam spune la orice oră. Fiind un sat uitat (dar nu și în realitate!), vorba lui Andrei Lupan, fratele căruia, Fiodor Lupan, a fost președintele colhozului „Viața Nouă”

Pe dealurile de la Cremenciug

Vizită de lucru la colegii de la ziarul „Cuvîntul” din Rezina

În vizită la NATO

din localitate și bunelul actualului ambasador al Republicii Moldova la ONU, Vlad Lupan, acesta a dat spațiului românesc personalități marcante, cum ar fi, de exemplu, ex-președintele Academiei de Științe a RM, Tudor Lupașcu (sau, cum îi zicea mama mea, Milică, care era primul la prășit), actorul și ruda mea Vladimir Cobășneanu sau ziaristul Valeriu Saharneanu. Un sat de răzeși, ce mai... Școala medie nr.2 din orașul Orhei, chiar dacă era dintr-o localitate urbană, nu era nici cu o iotă mai presus de școala din Cuizăuca. Aici elevii erau mai răsfățați și mai împopoțați, dar la carte nu se prea trăgeau. Clasa noastră era un fel de „selecționată”, din care făceau parte elevi din diferite localități, fapt ce mă făcea să nu mă simt în apele mele. Poate și de aceea, cei patru ani de studii acolo nu au lăsat în memoria mea fapte și evenimente impresionante. La fel cum s-a întâmplat cu Colegiul de medicină din Orhei, unde am învățat trei ani și jumătate, dar...mai bine ași zice că am petrecut trei ani și jumătate de „catorgă” or, alegerea să merg acolo la studii a fost o întâmplare...Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a fost o adevărată trambulină pentru activitatea ulterioară. Acolo, pe lângă facultatea de bază – psihologie și pedagogie specială, am studiat și la Facultatea profesiilor obștești, specialitatea „jurnalism”. Am colaborat la ziarul universității, unde activa în funcție de redactor domnul Nicolae Mățaș, ulterior unul din liderii Mișcării de Eliberare Națională, ministru al învățământului din Republica Moldova și colaborator al Ministerului învățământului de la București. Anume domnul Mățaș m-a învățat un lucru foarte important: „Un jurnalist bun nu trebuie să coboare la nivelul lui moș Ion, dar să facă tot posibilul pentru a-l ridica pe acesta la nivelul său”.

A.:Activitatea profesională.

V.C.: Această a debutat furtunos ca până la urmă să se tempereze și, într-n sfârșit, să devină cât se poate de „sedentară”... Până a fi înrolat în armată, am lucrat trei luni profesor la școala din Iorjnița (recunosc, am vrut să „scap” de armată, dar n-a fost „chip”), iar după revenirea acasă am fost angajat la ziarul raional „Calea lui Ilici”. Acolo am activat până în anul 1997, paralel muncind prin cumul la Agenția de presă „Moldpres” și la ziarul guvernamental „Независимая Молдова”. În anul 1998 am decis să pun bazele primului ziar

independent din câmpia Sorociei „Observatorul de Nord”, iar în realizarea acestei năstrușnice idei (năstrușnice, fiindcă pe atunci oamenii nu primeau salarii cu lunile, curentul electric îl primeam cu țârâita și nimeni nu avea nevoie mare de ziare), am fost ajutat de socrul meu, Sergiu Spinei și omul de afaceri Constantin Volnițchi. Concomitent am ocupat și funcția de consilier al prefectului de Soroca, dna Ana Bejan, și purtător de cuvânt al acestei instituții care, cu părere de rău, foarte curând a fost reformată de comuniști în raioane. De atunci până în prezent sunt redactor al acestui organ de presă care, pe parcursul celor 20 de ani a avut o cale grea, dar frumoasă. În acest răstimp, din 1988 și până în prezent, am fost coleg cu multă lume bună care, într-un fel sau altul, mi-a influențat viața – **Boris Todirel, Eugenia Timcenco, Ion Talmaci, Ion Spinei, Ion Donțieru, Victor Rogov, Nicolae Bacevski, Vladimir Șapovalov, Greta Ialovoi, Nina Cuturean, Tatiana Căpățină-Cociorvă, Nina Neculce, Gheorghe Grosu, Liubov și Maxim Scovpin, Lilia și Vasile Bucicovschi, Svetlana Captari, Ludmila Vasiutinski, Ghenadie Donos, Alex și Sandu Marchitan, iar Galina Eftodi-Zavorotnâi, Marcela Benchechi, Vadim Șterbate, Doina Alexei, Tatiana Mitrofan-Zabulica, Dumitru și Victor Șemiacov** și astăzi împart cu mine deloc ușoara pâine de ziarist.

A.: Religia

V.C.: Responsabilă cu educația mea religioasă a fost bunica Alexandra, cu care mergeam, cel puțin de două ori pe lună, la biserica din satul vecin Bușăuca, fiindcă biserica din Cuizăuca era transformată în depozit. Pentru familia noastră sărbătorile religioase erau la loc de cinste, iar mirosul cozonacilor și învățatei cu dulceață de trandafir, îl simt până în prezent. Actualmente sunt membru al Consiliului parohial al Bisericii „Sfinții Martiri Brâncoveni”. Altfel, întotdeauna am considerat și consider în continuare, că credința, ca și iubirea, este un lucru intim și nu este bine să trâmbițăm despre aceasta cu și fără ocazie. (Avem exemple urâte, în acest sens).

A.: Hobby

V.C.: De când mă țin minte am iubit lectura și sportul. Începând cu clasa a II-a și terminând cu zilele noastre, am fost un cititor fidel al ziarelor și

La o întâlnire cu colegii din Rusia

Schimb de experiență cu colegii de la SP (Bălți)

revistelor. Și când eram elev și când eram student, abonam tot ce se putea de abonat. Apropo, fiind student abonam toate edițiile la care era obligată grupa noastră (un fel de plan), lucru care mereu le-a fost convenabil colegilor. Pentru mine era o mare plăcere să merg la chioșcul de ziare și să aștept vizita poștașului. O altă pasiune a mea a fost și rămâne sportul, în special sporturile de echipă. Dacă pe timpurile copilăriei mele erau posibilitățile de astăzi, mă făceam, cu siguranță, antrenor sau arbitru de fotbal. Acum nu-mi rămâne decât să privesc la televizor tot ce ține de sport și să practic ciclismul (chiar dacă doctorul mi-a interzis să fac acest lucru)... Apropo, imi place să mai „scormonesc” pământul de la vilă, dar nu mă pot lăuda că sunt un mare agricultor.

A.:Politica.

V.C.: Prefer, recunosc, și politica, dar în virtutea funcției ocupate nu am dreptul să fiu membru unui partid. Aceasta, însă nu-mi interzice să prefer dreapta politică, să-i condamnez pe acei care se vând și se cumpără pe/cu trei bănuți, să nu fiu de acord cu moldovenismul primitiv și să spun în gura mare, că sunt un unionist convins...

A.:Planuri pentru viitor.

V.C.: Nu doresc să fac planuri mari, ca să nu-l fac pe Dumnezeu să zâmbească, dar pentru vremea care vine îmi doresc foarte...multe: să fim sănătoși cu toții, începând cu persoanele dragi mie și terminând cu dușmanii, pe care îi are orice om, care costă ceva (vreau să cred că fac și eu parte din această cohortă) și să văd cu ochii mei MAREA UNIRE.

La vorbă cu colegii din Cimișlia, Drochia și Ungheni

„Un conducător are nevoie mai întâi de omenie și onestitate!”

VICTOR GUȚU
Director
AMG-KERNEL SRL

*Născut la 4 aprilie 1969 în
satul Stoicani, Soroca*

Fișier biografic

1976-1986 – Elev, școala medie Stoicani, Soroca.

1986-1993 – Student, Institutul Agricol de Stat, fac. Mecanica, Chișinău.

1987-1989 – Serviciul în Armata Sovietică.

1993-1996 – Inginer-șef, Fabrica de creștere a porcinelor, Iorjnița, Soroca.

1996-1999 – Inginer-șef, firma „Mavest” SRL, Soroca.

1999 - prezent – Director, AMG „Kernel”, Soroca.

Almanah: Baștina, bunei, părinți

Victor Guțu: M-am născut în Stoicani, sat sorocean, situat pe fosta moșie a boierului Stoica, la 20 de km de orașul Soroca, sat răzeșesc, menționat documentar în anul 1610. După toate datele, strămoșii mei au fost de asemenea originari din Stoicani.

Tatăl meu Ion (5.01.1943 - 8.12.1992) Guțu, absolvent al Tehnicumului de electricieni din orașelul Svetlâi, raionul Taraclia, plecat prematur din viață în urma unei boli grele, a lucrat în calitate de electric în colhozul „Suvorov” din Stoicani. S-a născut în familia lui **Dumitru (1904 -1990) și Alexandra (1913-1991) Guțu,** ambii originari din Stoicani, bunei mei, la care am petrecut copilăria, casa lor fiind alături de a noastră.

Bunelul Dumitru se trăgea din răzeși pe timpuri, până la instalarea puterii sovietice fiind proprietar de pământ. A fost un bun specialist tehnician cu studii tehnice românești (Iași). Bun tehnician, mâini de aur, el a montat prima în satul Stoicani stație electrică, care deservea cu electricitate și satele vecine. Bunelul lucra acasă, unde avea un atelier mare, înzestrat cu toate cele necesare, inclusiv fierărie pentru prelucrarea metalului, unde în permanență munca era în toi, de disdediminează până seara târziu, meșterul având multe comenzi, atât din partea colhozului, cât și de la lumea particulară (repararea tehnicii agricole colhoznice, a altei tehnici, inclusiv auto). Era cunoscut ca unul dintre cei mai buni și solicitați meșteri nu doar în raionul și orașul Soroca, ci și în raioanele vecine. La instalarea regimului comunist în 1940, apoi în 1944, buneleul Dumitru nu a fost represat, fiind inclus ca meșter-tehnician în lista cadrelor absolut necesare noilor autorități. Bunica Alexandra, gospodină în casă, a fost o femeie cărturară și cultă, cu școală românească, stimată de tot satul.

Mama mea Feodora (Țărâlungă) Guțu, născută la 29 mai 1949 în satul Redi Cereșnoveț, Soroca, contabilă (a absolvit Tehnicumul de Contabilitate din Gâsca, Bender (Tighina), a lucrat în contabilitatea gospodăriei colhoznice din Stoicani, apoi, după lichidarea colhozului, în contabilitatea liderului agrar local până la pensionare. Mahalaua satului, în care locuia familia noastră, alături de încă vrea 9-10 familii cu numele Guțu, era numită în sat „Mahalaua Guțenilor”.

Buneii materni, Haralampie (1917-1984), veteran al Răz-

Pe brațele mămicăi. 1969

Cu părinții și bunicii. 1972

Împreună cu iubitele bunici. 1987

boiului al II-lea Mondial și **Tecla (1921-1989) Țărălungă**, au fost alături de toată lumea satului Redi Cereșnovăț, colhoznici în gospodăria locală „S.Lazo”. Fiind copil, dar și în adolescență, îi vizitam numaidecât la sărbătorile mari creștine (paștele, crăciunul), de obicei vacanțele școlare petrecându-le la ei, la Redi- Cereșnovăț.

A.: Căsătoria

V.G.: Angela (Țurcă) Guțu, soția mea, s-a născută la 30 octombrie 1968, de asemenea în Stoi-cani, în **familia lui Petru și Larisa Țurcă**. A absolvit în 1993 facultatea de Biologie a Universității de Stat din Moldova și actualmente activează în calitate de profesor de biologie la Colegiul Pedagogic „M.Eminescu” din Soroca. **Petru Țurcă**, născut la 8 iulie 1949, economist, absolvent al Institutului Agricol de Stat „M. Frunze” din Chișinău, actualmente fiind pensionat, activează șef la Cariera de nisip din Slobozia Cremene, Soroca. **Larisa Țurcă**, născută la 2 octombrie 1949, economist, acum pensionată, a activat conform profesiei, în diferite

localități ale raionului, unde era numit în diferite funcții soțul Petru.

Cu Angela am fost colegi de grădiniță, apoi colegi de școală până în clasa IV-a, când părinții ei s-au mutat cu traiul și serviciul în s. Băxani, Soroca. Providența ne-a reîntâlnit în 1989 (eu fiind proaspăt demobilizat din Armata Sovietică, student la Institutul Agricol, iar Angela studentă la USM), ca apoi să nu ne mai despărțim, la 15 septembrie 1990 căsătorindu-ne și jucând o nuntă mare și frumoasă în restaurantul „La Cetatea Veche” din orașul Soroca.

Fiul nostru Andrei, născut la 19 martie 1991, absolvent al Academiei de Studii Economice din Moldova, fac. Business și Administrare, economist, este angajat al Companiei AMG, dispunând și de un business propriu în agricultură. Este căsătorit cu **Eugenia**, absolventă a Universității Libere Internaționale din Moldova, fac. Cosmetologie. Andrei și Eugenia cresc și educă o minunată fiică, dulcea noastră nepoțică, Monica, născută la 25 august 2017. Sunt stabiliți la Chișinău.

Copilăria și școala sătească

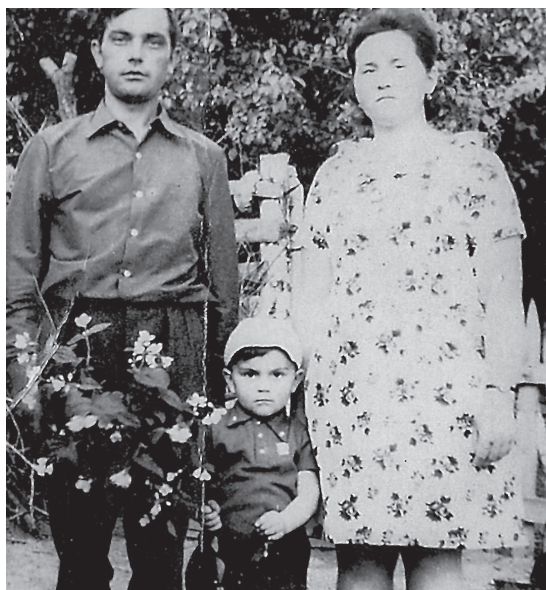
V.G.: Copilăria noastră, a copiilor anilor 1970, s-a perindat pe când Uniunea Sovietică, în frunte cu Leonid Ilici Brejnev, era într-un înalt temp de dezvoltare în toate sferele economiei socialiste, inclusiv în agricultura colhoznică. Satul moldovenesc din acea perioadă, se poate spune că prospera, colhozurile și sovhozurile fiind perfect organizate și bogate. În sate se construiau școli, case de cultură, grădinițe de copii, puncte medicale și ambulatorii, magazine și alte instituții cu destinație socială. La Stoicani de asemenea s-au construit în timpurile sovietice o grădiniță și o școală mare și luminoasă, cu un cămin amenajat, în care locuiau elevii claselor IX-a X-a, veniți din satele învecinate, unde erau școli de doar 8 ani -Dubna, Soloneț, Sl. Cremene. În sat funcționau 2 grădinițe de copii (una fiind a colhozului, alta a Organizației raionale „Selihoztehnica”, situate pe teritoriul satului nostru), care erau frecventate de peste 100 de copii. Grădinița satului pe care am frecventat-o eu, fiind copil, se mai găsea încă într-o casă adaptată (clădirea noii grădinițe-tip, a fost construită la începutul anilor 1980), dar bine amenajată și aprovizionată cu toate cele necesare pentru întreținerea și educarea copiilor.

În 1976 am mers cu mare bucurie și dorință de a învăța în clasa I-a la școala medie Stoicani. În clasa I-a eram 22 elevi, prima învățătoare a noastră fiind **Ana Iachimovna Zamlinscaia**, un pedagog cu literă mare, inteligentă și bună, așa încât în fi-

ecare zi mergeam la școală cu plăcere și dragoste, iar învățătoarea fiindu-ne ca o a doua mamă. Pe parcursul celor 10 ani de școală (1976-1986) m-am străduit să fiu, dar am și fost un elev bun, implicându-mă în toate activitățile școlare și extrașcolare olimpiade, concursuri, întreceri sportive, activități artistice etc. Sunt și astăzi recunoscător profesorilor școlii Stoicani din acea perioadă, pentru silința lor de a ne da cunoștințe trainice în domeniile predate, dar și pentru atitudinea lor părintească față de discipoli. Iată doar câteva nume: **Coșciug Valeriu Timofeevici** - *istoria, arta plastică, pregătirea militară, devenit ulterior director al școlii*; **Ganea Margareta Petrovna** - *matematica*; **Bondarciuc Vasili Nichiforovici** - *fizica*; **Odobescu Anastasia Vladimirovna** - *geografia*. La absolvirea școlii în 1986 am avut doar o singură notă de 4 (sistemul sovietic de notare de la 5 la 1) la limba franceză (nu din cauza că nu cunoșteam obiectul, ci pentru că s-a opus categoric o persoană responsabilă), fapt care nu mi-a permis să absolvesc cu Medalia de Aur, fiindu-mi înmănată Medalia de Argint. În vara aceluiași an am plecat la Chișinău la Institutul Agricol de Stat „M.Frunze”, unde am susținut cu succes examenele de admitere, devenind student la facultatea „Mecanica”, astfel preluând și continuând îndeletnicirea bunelului Dumitru – tehnica...

A.: Studenție

V.G.: Eram un tânăr de 17 ani, plin de energie, setos de a acumula noi cunoștințe, de a îmbrățișa specialitatea aleasă, de a-mi face noi prieteni...

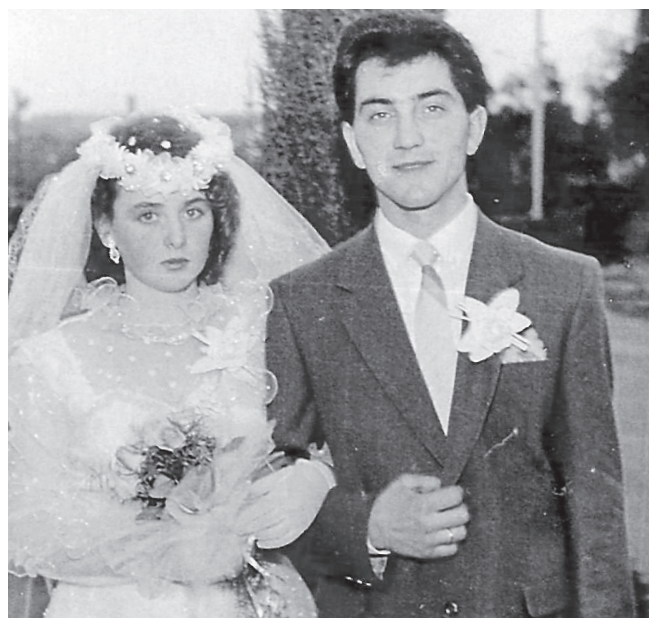
Victoraș cu părinții Ion și Feodora Guțu. 1972

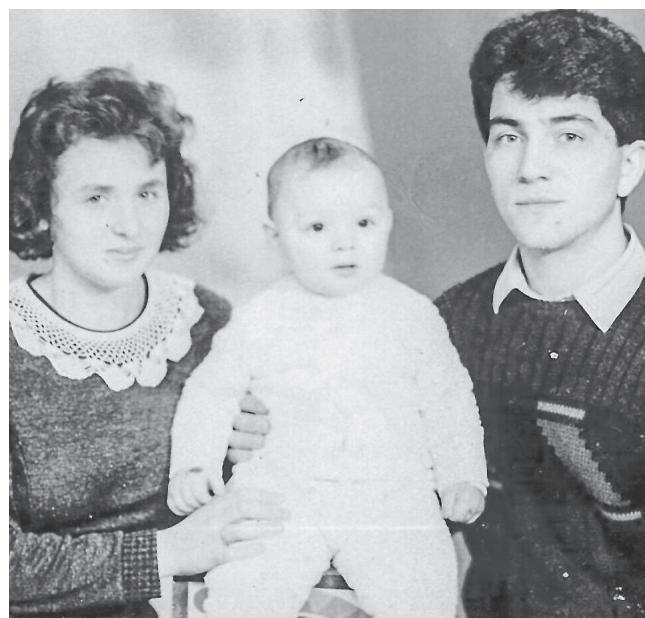
Victor la vârsta de 10 ani.

Elev-pionier la școala din Stoicani. 1982

Mirii Victor și Angela Guțu. 1990

Viața e o șansă de a crește un suflet

Chișinăul m-a încântat, fiind pe atunci un oraș foarte curat, străzile căruia se spălau în fiecare dimineață, un oraș verde, cu parcuri și scuaruri îngrijite, în care era o mare plăcere să te odihnești. În grupa de studii eram 26 băieți din satele RSSM, **curator** fiindu-ne **Grigore Marian**, profesor la Tehnologia metalelor, un om consecvent și foarte cumsecade, cu care grupa noastră de studii a găsit limbă comună. **Decan** al facultății era **A. Șklear**, iar **rector** al Institutului, **academicianul G. Rudi**. Obiectele de bază la specialitate: „**Mașini agricole**”, „**Rezistența materialelor**”, „**Tehnologia mașinilor și mecanismelor**”. Am locuit în **căminul studențesc** într-o odaie cu **colegii mei de grupă Anatol Sergheev din Orhei și Victor Miron din Grătiești**, făcându-ne buni prieteni și cu care comunicăm periodic și astăzi. Căminul nostru era parte a orașelului studențesc de la Petricani și dispunea pe acele timpuri de toate condițiile unui așezământ de cazare modern- bucătărie dotată cu frigider și aragaz, în care deseori pregăteam, mai ales seara, diferite bucate; camere de baie etc. Orașelul studențesc dispunea de asemenea de o cantină, în care ne alimentam, de o sală încăpătoare pentru distracții în care se organizau „discoteci”(serate de dans) cu muzică modernă. În timpul liber mergeam pentru a ne relaxa dar și pentru a ne familiariza cu cultura, la cinema, spectacole de teatru și diferite concerte, la discoteci și întreceri sportive. Anii mei de studenție (1986-1993), cu serviciul în Armata Sovietică, la mijloc, pe care l-am îndeplinit între 1987-1989 (Usuriisk, servicii speciale KGB,

la hotar cu China (Rusia), au coincis cu evenimente de o mare semnificație istorică și politică - Perestroika (1985 -1991) lui M.S.Gorbaciov (secretar general al PCUS, conducătorul URSS); prăbușirea URSS (1991); Declarația de independență și fondarea Republicii Moldova (27 august 1991). În toți acești ani tineretul studios din RSSM, apoi din RM, a fost în primele rânduri ale luptătorilor pentru democrație, independență, limba română, grația latină, etc. Majoritatea studenților Institutului nostru, printre care și eu, împreună cu o parte a corpului didactic, au luat parte activă la protestele și mitingurile organizate atunci de Frontul Popular din Moldova în Piața Marii Adunări Naționale (în timpul RSSM-URSS-Piața Victoriei din Chișinău), la adunările de amploare ale Cenaclului „Alexe Mateevici”, la alte manifestații de susținere a libertății și democrației. Am luat parte la protestele și acțiunile acelor ani - la Ministerul de Interne al RM; plecarea organizată în Găgăuzia, pentru susținerea ordinii constituționale (operațiune de mare risc care, din fericire, s-a petrecut fără vărsare de sânge. Deci, am fost întotdeauna, fiind student, pentru libertate, dreptate și democrație. În noiembrie 1991, la dispariția URSS, Institutul Agricol „M. Frunze”, în cadrul căruia studiam, fiind la anul III de studii, a fost reorganizat în Universitatea Agrară de Stat din Moldova. Examenele de absolvire le-am susținut cu brio, terminând institutul cu Diplomă Roșie (foarte bine, excelent, 9,85 punctaj) și întrucât studiile la institut le-am făcut, fiind trimis de colhozul nostru „Suvorov”, am revenit acasă,

la Soroca. Aici am fost repartizat la Fabrica intergospodărească de creștere a porcinelor din Iorjnița.

A.:1993-1996 - Inginer-șef, Întreprinderea Intergospodărească de producere a cărnii de porc, Iorjnița, Soroca.

V.G.: Această megaîntreprindere, numită și Fabrica de creștere a porcinelor („svinofabrica”), fondată în anul 1979, investitori fiind colhozurile și sovhozurile din raionul Soroca, a fost una dintre cele mai mari din RSSM(5 asemenea întreprinderi au fost fondate în raioanele: Soroca(Iorjnița), Orhei, Șoldănești, Florești (Mărculești) și Ceadâr Lunga). Inițial fabrica a fost proiectată pentru creșterea a 55. 000 capete porcine(pe zi erau utilizate peste 100 tone de „combicorm”(hrană combinată)), urmând să predea statului(combinatul de carne din Bălți), câte 5.000 tone de carne de porc, anual. În anul 1993, când m-am angajat în calitate de inginer- șef, fabrica mai funcționa din plin, colectivul de specialiști și muncitori, în total circa 400 angajați, locuitori din or. Soroca și din satele Rublenița, Iorjnița, Cosăuți, Ocolina, Țepilova, crescând peste 48. 000 capete de porcine. Director era Emilian Gheoghievici Prisacari, un manager și un gospodar excelent, un om de omenie cu multă autoritate în fața șefilor și subalternilor. Activitatea mea, timp de 3 ani, în cadrul acelei mari întreprinderi, a fost pentru mine o adevărată și prețioasă școală de administrare, de organizare eficientă și rezultativă a muncii, de atitudine creativă și ino-

vativă față de procesul de producere etc. Din păcate, odată cu începerea procesului de privatizare în RM, dar și din cauza distrugerii colhozurilor și sovhozurilor, întreprinderea începu, puțin câte puțin, să decadă, marea criză economică din acei ani răsfrângându-se și asupra ei.

În 1996 am fost invitat în calitate de Inginer-șef la firma „Mavest” SRL din Soroca și cântărind bine situația și perspectivele ce mi se deschideau, am acceptat.

A.: Inginer-șef, firma „Mavest”, Soroca.

V.G.: Firma „Mavest” SRL, fondată în 1993 de către A. Malamud și O. Bîrcă, în 1996 era o întreprindere dinamică și cu perspectivă. Director general al SRL era Arcadie Malamud, un talentat și experimentat businessman sorocean, firma fiind, în acea perioadă prosperă și în plină dezvoltare. Imediat după angajare, am fost trimis, de către firmă, pentru o jumătate de an, la niște cursuri speciale în Leipzig, Germania, la o fabrică de tehnică agricolă, unde am acumulat noi cunoștințe și experiență în domeniul organizării corecte a muncii, în domeniul tehnicii agricole performante etc. În calitate de inginer – șef am fost responsabil de comercializarea și deservirea agenților economici cu tehnică agricolă în RM și Ucraina. După plecarea lui A. Malamud în Ucraina în 1999, firma a început să se distrame, pierzând din prosperitatea anterioară și atunci, când mi se propuse de către Vladislav Chetari, să vin director la Kernel Grupp din Soroca,

Părinții Petru și Larisa Țurcă. 2006

Familia Guțu

CR Soroca. V. Gutu - cel mai bun agricultor, 2017

mi-am dat acordul.

A.:Din 1999 până în prezent- director AMG-Kernel, Soroca

V.G.:Compania agricolă din or. Soroca **AMG-KERNEL SRL** a fost fondată în anul 1999. Principalul domeniu de activitate al companiei este agricultura. Incepând cu anul 2002 SC „AMG-Kernel” SRL a investit foarte mult în achiziționarea terenurilor agricole. În prezent **compania dispune de peste 6000 ha** de teren agricol, cea mai mare parte aflându-se în raionul Soroca, în imediata apropiere a râului Nistru. Astfel, compania beneficiază și de condiții prielnice pentru irigarea unei bune părți din terenurile sale.

O ramură aparte a dezvoltării întreprinderii este producerea și comercializarea **materialului săditor de nuc grecesc** și de asemenea, creșterea plantațiilor multianuale de nuc. Compania AMG-KERNEL SRL dispune de o **pepinieră pentru producerea materialului săditor**, cu o capacitate anuală de **300.000 puiți de nuc**, soiuri autohtone, omologate în R.Moldova. Soiurile sunt înregistrate în Registrul soiurilor și plantelor RM cu denumirile următoare: **Chișinău, Cazacu, Călărași, Cogălniceanu** și altele. La ziua de astăzi compania deține în proprietate și peste 800 ha de livezi de nuc, toate situate în raionul Soroca.

În anul 2011 a fost dată în exploatare **Secția**

de prelucrare a nucilor în coajă, unde sunt aduse nucile din livezile proprii, fiind spălate, calibrate, uscate și ulterior depozitate, în așteptarea cumpărătorului.

Disponând de un asemenea potențial de livezi de nuci, unul dintre cele mai mari din Europa de Est, a apărut necesitatea construcției unei fabrici, care ar permite prelucrarea, sortarea, ambalarea și depozitarea unei cantități mult mai mari de nucă în coajă, dar și a miezului de nucă. Astfel, la insistența mea, cu susținerea proprietarului companiei Nicolae Ciornii, în luna mai 2017 a demarat construcția fabricii de prelucrare a nucilor, cu magazin de firmă, cu o capacitate de 5000 tone de nucă anual, care va fi dată în exploatare în anul 2019.

În anul 2008 întreprinderea a implementat un proiect, în urma căruia a fost construit complexul de uscare a cerealelor cu o capacitate totală de 20.000 tone anual. La finele anului 2017 a demarat un alt proiect și anume **construcția unui elevator nou**, cu sistem de **6 silosuri** (construcție de mari dimensiuni, înzestrată cu instalații speciale de uscare, de transport etc, care servește la depozitarea și păstrarea pe termen lung a unor cantități mari de produse agricole sau de alte materiale) cu o capacitate totală de 12.000 -15.000 tone anual.

În 2009, în urma analizei minuțioase a pieței, dar și a cerințelor Europene, SC„AMG-Kernel” SRL a dat start unui nou proiect și anume **„Creșterea**

V. Gutu împreună cu conducerea AMG-Kernel

productiei agricole ecologice (bio)". Astfel, pe parcursul mai multor ani de muncă asiduă, am reusit să implementăm cu succes acest proiect și să declarăm cu mândrie, că dispunem de 4000 ha de terenuri agricole (unde creștem toate culturile agricole - **grâu, floarea soarelui, orz, rapița, soia, porumb, mazăre**), inclusiv livezi certificate ecologic de una dintre cele mai renumite companii din Europa - **bio Inspecta AG, cu sediul în Frick, Elveția**. Angajații firmei, circa 250 persoane, dispun de competență profesională și experiență de muncă, suficiente în domeniul vizat, asigurând material săditor altoit de calitate ridicată și servicii corespunzătoare.

A.: De ce calități, la părerea d-astră, are nevoie un conducător?

V.G.: Mai întâi de toate, **omenia și onestitatea. Sunt foarte importante: competența profesională în domeniul administrat și capacitatea de a lua decizii categorice și corecte; capacitatea de a asculta părerile și propunerile specialiștilor și de a lucra în echipă.**

Trebuie de conștientizat exhaustiv, că un business mare și prosper se poate realiza doar în echipă!

A.: Politica, religia, hobby

V.G.: Am optat în permanență pentru echitate socială și democrație. Sunt membru al Partidului Democrat din Moldova, pe listele căruia am devenit consilier în Consiliul raional Soroca (2007-2015; 2015-2019). Socot, că doar faptele bune, munca asiduă, verticalitatea, demnitatea și responsabilitatea politicianilor, vor transforma republica într-un stat prosper și cu adevărat democratic. Sunt, asemeni strămoșilor mei, creștin ortodox. Frecventez periodic biserica, în măsura posibilităților, ajutând diferite locașuri sfinte. Am onoarea să fiu ctitor al bisericilor din Stoicani și Rublenița. Vorbind despre îndeletnicirile mele preferate, aș menționa 2 din ele - vânătoarea (dispun și de o frumoasă colecție de arme de vânătoare) și pescuitul, pe care le practic cu mare plăcere în timpul liber, împreună cu bunii mei prieteni.

„Mi-a plăcut întotdeauna să fac investigații științifice...”

**CONSTANTIN
NESTERENCO**
*Director al IP Colegiul
Tehnic Agricol din Soroca*

*Născut la 16 august 1966 în s.
Boghenii Vechi, Ungheni*

Fișier biografic

1973-1980 – Elev, școala de 8 ani Egoreni, Soroca.

1980-1983 – Elev, școala nr.1 or.Soroca.

1983-1988 – Student, Academia Agricolă, facultatea „Mecanizarea agriculturii”, Kiev.

1990-1991 – Student, Academia Agricolă, facultatea „Pedagogia”, Kiev.

1994 – Susținut teza de doctor în pedagogie, Universitatea Pedagogică de Stat, Kiev.

1995-1998 – Audient, Academia de Administrare Publică, fac. „Relații internaționale”, Chișinău.

1988-1989 – Inginer-șef, gospodăria agricolă „Boris Glavan” s. Holoșnița, Soroca.

1989-1990 – Instructor, Comitetul Raional al Tineretului, Soroca.

1990-1998 – Profesor, șef de catedră, șef de secție, Colegiul Tehnic Agricol, Soroca.

Din 1998 - prezent – Director, Colegiul Tehnic Agricol, Soroca.

2006 – Conferit titlul științifico-didactic de conferențiar universitar.

2007 – Conferit gradul didactic/managerial superior (reconfirmat până în prezent).

2010-2011 – Președinte, Comisia Republicană de Evaluare a cadrelor manageriale din colegiile din RM.

2012-2014 – Masterat, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Managementul culturii fizice, Chișinău.

Din 2015 – Membru al Consiliului de experți al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, în domeniul educației.

Almanah: Părinți și bunei

Constantin Nesterenco: Tatăl meu Mihail Ion Nesterenco, născut la 7 septembrie 1942 în s. Egoreni, Soroca, după absolvirea în 1959 a 10 clase în școala medie din satul natal, a studiat la Școala profesională din Vertiujeni, după care, timp de 3 ani (1961 – 1964) și-a făcut serviciul în Armata Sovietică. După demobilizare a activat ca profesor în școala medie incompletă din s. Boghenii - Vechi, r-nul Ungheni.

Părinții Mihail și Anastasia Nesterenco, 2018

Tatăl Mihail și sora mai mică Oxana

Între anii 1966 – 1969 a studiat la Tehnicumul republican de Educație Fizică, iar între 1968 – 1975 a făcut facultatea de Istorie la Universitatea de Stat „V.I.Lenin” din Chișinău. Din 1969 a revenit cu traiul la Egoreni, unde a activat în calitate de profesor, deținând o perioadă funcția de președinte al Comitetului Raional pentru Cultură Fizică și Sport din raionul Soroca. Între anii 1979 – 2015 a activat în gimnaziul Egoreni, de unde s-a pensionat.

Buneii paterni Ion (14.10.1924 – 20.12.2002) și **Natalia** (15.08.1912 – 21.08.1997) **Nesterenco**, născuți în Egoreni, au fost gospodari de frunte ai satului și au crescut 7 copii. Bunelul Ion, participant la Războiul al II-lea Mondial, a deținut, în diferite perioade, funcția de președinte al gospodăriilor agricole din Egoreni și Șeptelici. **Străbuneii Constantin** și **Alexandra Nesterenco**, născuți de asemenea la Egoreni, au fost și ei la vremea lor gospodari cu onoare în sat, străbunul Constantin Nesterenco fiind o perioadă secretar al Primăriei Egoreni, pe vremuri o funcție destul de importantă.

Mama mea Anastasia (Dănilă) Nesterenco, născută la 8 martie 1944 în s. Trifăuți, Soroca, într-o familie de țărani. După absolvirea în anul 1961 a școlii medii din s. Vasilcău, a studiat la Școala pedagogică „B.Glavan” (1961–1963) din Soroca, continuându-și apoi studiile la Institutul Pedagogic „Alec Russo” (ff) (1967 – 1972) din Bălți. După absolvirea Școlii pedagogice din Soroca a activat (1963–1968) profesoară de clasele primare în gimnaziul din satul Boghenii Vechi, Ungheni, iar din 1968 până în 2003, învățătoare de clasele primare în gimnaziul Egoreni. În anul 1984 i s-a decernat insigna „Eminent al Învățământului Public din RSSM”, iar în 2001 i s-a conferit gradul didactic Unu. În perioada anilor 1995 – 1996

mama a activat în calitate de director al școlii medii incomplete Egoreni, apoi a deținut funcția de director al gimnaziului Egoreni. În 2015 i s-a conferit titlul „Cetățean de Onoare al satului Egoreni”. Din 2010 este președinte al organizației primare a veteranilor muncii din s.Egoreni și membru al Consiliului raional al veteranilor muncii. **Atât bunei materni Panas Dănilă Ilarion**, născut în 1912 (căzut în Războiul al II-lea Mondial) și **Panas Maria Gavril** (1920 – 1968) (croitoreasă), cât și **străbunei Ilarion și Alexandra Panas**, care au crescut 7 copii, au fost țărani-gospodari din satul Trifăuți, Soroca. Bunica Măriuța, rămasă văduvă de război, înfruntând toate greutățile și bolile vremurilor grele, a crescut 4 copii, care au reușit, datorită hărniciei și insistenței bunicăi să se aranjeze în viață. Două fici ale ei au absolvit facultatea, fiind pedagogi de frunte toată viața, devenind cu timpul directori de școală – în satul Trifăuți - Larisa Lozinschi – fruntaș al învățământului public, decorată cu medalia „Meritul civic” și Anastasia Nesterenco (mama), în satul Egoreni, de asemenea Eminent al Învățământului Public.

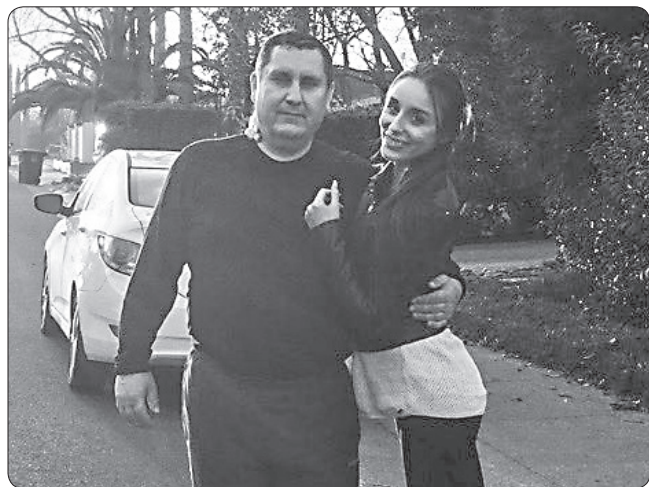
În familie am crescut împreună cu **sora mai mică Oxana (Amenia) Nesterenco**, născută la 25 iulie 1973, care actualmente este stabilită împreună cu familia la Londra, Anglia, fiind angajată manager în cadrul unei firme londoneze.

A.: Familia Nesterenco

C.N.: După 1 an de activitate în agricultură în calitate de inginer-șef în colhozul „B. Glavan”, Holoșnița (1988-1989), am plecat la Kiev la o întâlnire cu foștii colegi de la Academie și aco-

Fiica Iulia

C.Nesterenco împreună cu fiica Iulia

lo pe malul bătrânului Nipru, în zona de odihnă Corcevatoe, m-am întâlnit cu viitoarea mea **soție Liudmila**, cu care am corespondat o perioadă, ca mai apoi să ne vedem peste 1 an, în 1990, pe când făceam a II-a facultate (pedagogia) la Academia Agricolă din Kiev. Ne-am căsătorit, jucând o frumoasă nuntă la Egoreni, pe 8 iunie 1991.

La moment soția, împreună cu fiica, sunt stabilite în Florida, SUA. **Fiica Iulia Nesterenco** s-a născut pe 13 martie 1993. În 2011 a absolvit liceul „C. Stere” din Soroca, iar în 2016 Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, fac. de stomatologie, Chișinău. În prezent fiica a confirmat diploma de medic-stomatolog, susținând cu brio examenele în Florida, SUA.

Iulia a fost premiantă la 2 olimpiade raionale în cl. IX-a și învingătoare la un concurs internațional din Moscova. Are aptitudini în diferite domenii și cred că va avea un viitor frumos și interesant.

Cu părere de rău foarte rar am petrecut con-

cediul împreună cu familia, deoarece vara are loc pregătirea către recoltare și recoltarea culturilor de prima grupă, iar îndată după aceasta, începe pregătirea instituției către anul de studii, adică reparația, iar câmpurile necesită a fi pregătite pentru semănatul de toamnă. Nu am fost niciodată nici la munte, nici la sanatoriu, nici la casa de odihnă. Am fost doar de 2 ori la mare, în Ucraina.

A.:Copilăria

C.N.: Copilăria mi-am petrecut-o în s. Egoreni, dar conform actelor, m-am născut în s. Boghenii Vechi, r-nul Ungheni, unde părinții și-au început activitatea pedagogică. Unele evenimente și tablouri din copilărie le țin minte, mai ales cele ce țin de diferite sărbători, activități. Cândva, bazându-mă pe aceste amintiri de poveste frumoasă, am compus o piesă instrumentală pe care am numit-o „Nostalgie” iar mai târziu, inspirația mi-a șoptit și un text legat de nostalgia anilor ce trec...

*Gândurile-mi zboară-n copilărie, acasă
Tot ce-a fost cândva acolo eu ador
Și doar dorul stă cu mine la masă,
Spune cu blândețe, pe pământ să cobor*

*Timpule, ajută-mă, că ești tare,
Știi doar că îmi ești tu scump.
Ași schimba eu comoara cea mai mare
Pentru anii din trecut.*

*Trec fiori, privindu-i cu tristețe,
Pe cărarea vieții anii curg,
Sunt acele perle-a tinereții,
Mi-este bogăția și destinul.*

Costică pe brațele părinților

Costică în fragedă copilărie

*Copilărie vin nițel de mă alină
Vreau la tine să revin acum,
Dar argintul de pe tâmpile suspină
Ești aproape... la mijloc de drum.*

A.: Școala

C.N.: Pe parcursul studiilor mele, atât în școala generală, cât și în instituțiile superioare de învățământ, am avut în permanență parte de profesori minunați, care m-au format și dezvoltat, ca profesionist și personalitate.

Vorbind despre școala din Egoreni, doresc să menționez bunii mei profesori: *Bugai Gavril P., Vovc Mihail G., Vovc Iulia P., Zagorodniuc Ivan V., Lisnic Constantin G., Lisnic Ecaterina M., Mazur Larisa I., Mazur Tudor A., Șestacov Afanasie I., Nesterenco Mihail I., Mereșevschii Ivan P. Datorită lor, acestor minunați dascăli, am fost un bun elev (premiat al olimpiadei raionale la fizică), iar școala de 8 ani Egoreni am absolvit-o cu mențiune.*

Dintre profesorii de la școala nr. 1 din or. Soroca, unde am învățat între anii 1980-1983, voi menționa pe *Grama Lucreția, Todiraș Efim, Știrbu Agripina, Cojocari Elisaveta, Hanganu Gheorghe, Degteariova Natalia, Hibovschi Anatolie, Crudu Vasile ș.a.* Cu suportul acestor pedagogi veritabili și aici am reușit să fiu un elev foarte bun, fiind premiant al olimpiadei raionale la matematică, iar la absolvire, doar o singură notă la limba maternă, nu mi-a dat posibilitatea de a obține medalia de aur. La școala nr. 1 am avut mult de învățat și de la dl. Talmaci Vitalie, pe atunci director-adjunct, cu

care am avut onoarea să activăm în același birou, eu fiind președintele Comitetului Elevilor școlii, mai făcând uneori, împreună cu d-lui și niște partide amicale de tenis de masă.

A.: Ani de studenție

C.N.: Între anii 1983 -1988 am studiat în orașul Kiev la Academia Agricolă, facultatea Mecanizarea agriculturii, iar între 1990-1991 la aceeași Academie, am făcut facultatea „Pedagogia”.

În anul 1994 am susținut teza de doctor în pedagogie la Universitatea Pedagogică de Stat din Kiev. La absolvirea facultății „Mecanizarea agriculturii” a Academiei Agricole, diploma mi-a fost înmănată, ca unui dintre cei mai buni 5 absolvenți ai facultății (din 225 absolvenți), iar facultatea „Pedagogia” am absolvit-o cu mențiune. În ziua susținerii tezei de absolvire, președintele Comisiei de Stat, **profesorul universitar Galuzinschii Vladimir**, mi-a propus să fac teza de doctorat, dumnealui fiindu-mi conducătorul tezei. Profesorul Galuzinschii a fost o personalitate de o inteligență deosebită, având un spectru larg de cunoștințe științifice în toate domeniile. Deci, având fericirea să dispun de un asemenea conducător, am reușit în doar 3 ani să pregătesc teza de doctor în pedagogie, în 1994 susținând-o cu succes la Universitatea Pedagogică de Stat din Kiev. Iată câțiva profesori de la **Academia Agricolă din Kiev** care au lăsat o adâncă amprentă în instruirea și dezvoltarea mea profesională, dar și general umană: *Voitiuc D., Ciugai A., Cighirinschii A., Deomin A., Tatcova S., Caroed E., Luzan P.*

Cupă sportivă școlară multărăvniță

Serviciul în Armata Sovietică

Studiile la Academia de Administrare Publică, fac. „Relații internaționale”, pe lângă președintele RM din Chișinău le-am făcut la secția fără frecvență din 1995 până în 1998, având și acolo parte de niște profesori foarte buni: *Roman Alexandru, conducătorul tezei mele, Otilia Stamatina, Raisa Botezatu, Nicolae Romandaș, Boris Negru ș.a.* Pe parcursul anilor, mă strădui să țin legătura, în măsura posibilităților, cu colegii de studii, unii dintre care, au ocupat sau ocupă în prezent, funcții destul de importante în R. Moldova, dar și peste hotarele ei.

A.: Director al Colegiului Tehnic Agricol din Soroca

C.N.: La 27 iulie 1998, am fost numit, de către Ministerul Agriculturii al RM, în funcția de director al Colegiului Tehnic Agricol din Soroca, moștenind o situație foarte tristă a instituției: *datorii de 2,8 mln lei (la stat, agenți economici, salarii ale angajașilor colegiului); 400 ha de pământ neprelucrate de mai multă vreme; ferma (peste 200 de bovine) Colegiului care funcționa, clădirile și animalele fiind sechestrate de stat; punctul de vin (mini-fabrică) și utilajul ei,*

C.Nesterenco director al IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca

sechestrare; curtea de mașini-sechestrată; cele mai bune mașini și tractoare - sechestrare. În câteva luni, după numirea mea, pentru gajarea datoriilor existente s-au mai sechestrat: autoparcul, sala sportivă, și tehnica secției de studii. În colegiu lipseau cu desăvârșire apa, căldura, electricitatea. Se crease o situație foarte stranie! Statul sechestră de la o instituție de stat averea statului, pentru datoriile față de stat și le vindea în detrimentul aceluiași stat. Am purces numaidecât la o luptă acerbă pentru scoaterea de sub sechestru a tehnicii secției de studii și a încăperilor. După un an de zile am reușit să reduc datoriile colegiului cu 400 mii lei. Am găsit posibilitatea de a reduce consumul de apă și energie în instituție. În pofida lipsei încălzirii în colegiu, am găsit soluții de a nu sista procesul instructiv-educational. Instituția a fost afectată și de procesul privatizării și reorganizării, comuna Zastânca luând de la colegiu pământurile cote și patrimoniul corespunzător (tehnica și mașini agricole, clădiri, ș.a.), pentru țăranii comunei.

Pe parcursul celor 20 de ani, trecuți de la numirea mea în funcția de director al colegiului, s-a muncit mult cu sârguință și ingeniozitate. Instituția a fost gazificată și termoficată. A fost reînnoită baza tehnico-materială cu tehnică agricolă modernă și cu calculatoare. S-a reușit îmbunătățirea considerabilă a condițiilor de trai în cămin. În colegiu s-a înviorat semnificativ activitatea sportivă și culturală, cantina colegiului este acum în stare să deservească întregul contingent de elevi și profesori. Actualmente câmpurile Stațiunii Didactico - Experimentale sunt prelucrate conform tehnologiilor moderne, iar rezultatele procesului agricol, sunt net superioare și incomparabile cu cele din 1998.

A.: Activitatea științifică

C.N.: Mi-a plăcut întotdeauna să fac investigații științifice. Pe parcursul anilor am publicat mai mult de 67 lucrări științifice, ce țin de domeniile pedagogiei, psihologiei și managementului. Pot menționa 3 monografii ale mele - „*Psihologia conducerii*”, editată la Universitatea Agrară de Stat din Moldova (UASM); „*Psihologia managerială*”, apărută la Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații; „*Managementul instituțiilor agrare*”, UASM. Am prezentat 37 rapoarte științifice la 22 conferințe internaționale din **Moldova, Ucraina, Bielarș,**

Distincții binemeritate

Rusia, Polonia, România, Estonia, Marea Britanie, Canada.

A.: Politica și religia

C.N.: La începuturile procesului de democratizare, în anii 1990, am făcut parte din Alianța Civică „Furnica”, apoi, cultura politică din RM lasând mult de dorit, m-am retras temporar din această activitate. Am revenit în politică, activând o perioadă în PLDM, apoi am aderat la Partidul Democrat din Moldova (PDM), membrul căruia sunt în prezent. Sunt creștin ortodox, frecventez periodic bisericile din oraș. Colegiul nostru are niște legături creștinești și cu mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului” (Cosăuți, st. I. Palii), cărei deseori îi acordăm ajutor la diferite lucrări, implicând elevii noștri. Am inclus, printre primii în RM, pe când această temă se discuta în contradictoriu, istoria religiei în procesul de studii al CTAS (pr. A. Sereenco, 2005-2007).

A.: Călătorii

Am vizitat 5 țări din spațiul CSI, care au unele probleme comune, deoarece moștenirea a fost cam analogică. Este regretabil faptul, că perioada tranziției a afectat mai mult Moldova ca alte țări și mai regretabile fiind crizele de tranziție și declinul economic care a trecut prin țara noastră.

tră. Alte țări pe care le-am vizitat sunt: *Polonia, România, Germania, Canada, SUA*. Mai mult am rămas impresionat de Canada și SUA, unde există stabilitate economică și politică, grija Statului față de cetățean, încrederea în ziua de mâine, toate condițiile pentru dezvoltarea armonioasă a personalității.

A.: Hobby

Încă din perioada adolescenței, am fost și sunt preocupat, destul de serios, de carte și de sport. Fiind elev am devenit campion al raionului la diferite probe sportive (lupte, atletică, baschet).

Împreună cu profesorii colegiului, am ocupat locul I la minifotbal, locul I la volei, locul II la baschet și locul I la tenis de masă, în cadrul spartachiadei profesorilor Colegiilor agricole. Iubesc foarte mult muzica vocală și instrumentală, fiind deținătorul unui certificat de drept de autor la un CD muzical din 15 piese instrumentale. Când mă vizitează măria sa Inspirația, scriu versuri patriotice și lirice, având publicată deja o mică culegere de poezii. Iată câteva din creațiile mele:

STRIGĂT INTERN

Un răsărit frumos de soare

E un lucru firesc

Pentru careva e-un zâmbet,

Pentru alții blestem ceresc.

Cu morile de vânt e greu să lupți,

Sub acel răsărit de soare.

Dar și mai greu e Om să fii

Măcar la tine-n casa mare.

Nu permite la nimeni, nu,

În fântână să-ți scuipe, frate,

Că odată iertat, la sigur,

Îți va împli casa de păcate.

Tot în lume-i trecător

Și această perioadă zdruncinată,

Mulți pretind a fi atotștiutori, .

Uitând rădăcinile adevărate

Ce-a fost cândva curat frumos

Se încadrează azi în alte norme

În capul mesei este omul mincinos

Și cel ce lucruri false poate spune.

Oprește, Doamne, nebunia asta,

Întoarce-le vederea la cei orbi

Că este foarte scurtă viața,

Pentru a trece-o în noroi.

C.Nesterenco la vitrina performanțelor sportive ale IP CTAS

Iar voi ce astăzi vă pretindeți regi,

Să nu uitați de judecata mare

Și atunci în fața lumii – ntregi

Veți plânge pentru dezmăț și răsfățare.

SOROCA

Meleag nistrean, al țării ești cunună,

Spălat de apele ce leagă țări vecine,

Lângă cetatea veche lumea se adună

Atâtea inimi, fețe și destine.

Soroca noastră, te slăvim în lume

Și mic, și mare, te iubim cu drag

Aici trăit-am clipe fericite,

Victorie și slavă, scump meleag.

Simbol al păcii, demnității și iubirii,

De veghe stă cetatea omenirii

Puterea cea divină și credința noastră

Purtau victorii în războaie singeroase

Nu sunt mai scumpe clipe-n astă viață

Copiii să-i trezești cu zîmbet dimineata,

Un cer senin, un răsărit de soare,

Și Nistru cel bătrân cu ape clare.

„Misiunea Școlii naționale este instruirea și educarea tinerei generații!”

VASILE POPUȘOI

Pedagog, profesor de fizică și matematică, militant al mișcării de eliberare națională și reîntregire a țării

Născut la 22 decembrie 1935 în s. Cosăuți, Soroca

Fișier biografic

1942-1944 – Elev, școala primară, Cosăuți, Soroca.

1944-1949 – Elev, școala de 7 ani, Cosăuți, Soroca.

1949-1952 – Elev, școala medie nr.1, Soroca.

1952-1954 – Student, Institutul Învățătoresc de 2 ani, fizica și matematica, Soroca.

1954-1957 – Armata Sovietică.

1958-1961 – Student, Institutul Pedagogic „I.Creangă”(ff), fac. Fizica și Matematica, Chișinău.

1957-1963 – Profesor de fizică și matematică, școala medie Vasilcău, Soroca.

1963-1964 – Profesor de fizică și matematică, școala nr. 3, Soroca.

1964-1995 – Profesor de fizică și matematică, Colegiul Tehnic Agricol, Soroca.

1995-1996 – Profesor de fizică și matematică, Școala Profesională Tehnică, Soroca.

1996-1997 – Profesor de fizică și matematică, Colegiul „Prometeu”, Soroca.

Din 1996 – pensionat.

Almanah: Neamul cosăuțean Popușoi

Vasile Popușoi: În Cosăuți se zice că familia Popușoi s-a luat de la un localnic, care primul ar fi adus în sat semințe de popușoi. Și de atunci fiecare locuitor al acestui sat s-a dat în creșterea acestei culturi mănoase pe lângă gospodăria sa. De obicei localnicii, conversând între ei, spuneau că pleacă la Popușoi să-și procure semințele preferate. Această informație o am de la răposatul doctor Gheorghe a lui Alexandru Popușoi, care dispunea, la vremea lui, de o mare bogăție - o bogată bibliotecă, datorită careia și-a ridicat dimensiunea spirituală. Doctorul Gheorghe m-a informat și despre numele de familie slavone, apărute în comuna Cosăuți. În anul 1896, sub presiunea guvernului țarist, o parte din numele de familie ale satului s-au schimbat: Palamari a devenit Popov; Pârlea – Andrievschii; Olei - Zagaevschii; Moraru-Melnic; Ciubotaru –Sapojnic; Guțu – Zolotariov; Cheiban – Covali; Caranț- Ciumac etc. (date din arhiva lui Gheorghe Popușoi). Revin la familia Popușoi, care nu s-a lăsat provocată de colonialiștii ruși la schimbarea numelui de familie. Nu s-au lăsat provocate nici alte familii: Mihăluță (bunelul matern), Lozanu, Fornea, Știrbu, Roșca etc. Pe linia noastră paternă, cunosc doar numele **străbunelului Dănuță**, alte date lipsind. **Bunelul Ion**, fiul lui Dănuță, decedat în 1932, a avut 5 copii (4 fete și 1 băiat-tatal meu) și a fost unul dintre cei mai buni gospodari din sat, cu o mare casă de locuit, podul căreia era plin cu grâu, floarea soarelui, secară, fasole etc. Până în anii 1940-44 bunelul avea 2 „saraie” cu o lungime de 14 metri fiecare, în unul ținând hrana pentru animalele de lângă casă, iar în altul, vitele și caii. În gospodărie mai erau: goger pentru porci, adăpost pentru căruță, o căsoaie pentru **bunica Caterina**, bu-

cătărie de vară, 2 sâsâiace pentru porumb, scârte de paie și hlujani etc. Bunelul Ion, care mai avea și un car cu boi, a construit 2 fântâni pentru săteni. **Tatăl meu, Toadere Popușoi** (1900-1975) a fost un bun și harnic țăran, urmaș vrednic al bunelului Ion, în timpurile colhoznice lucrând căruțaș. **Mama mea, Domnica (Mihăluță) Popușoi** (10.10.1909-15.07.1999), a fost o bună gospodină, harnică și muncitoare, după instalarea colhozurilor, fiind simplă lucrătoare la câmp. Ambii mei părinți s-au născut în Cosăuți. După moartea bunelului Ion în 1932, tatălui meu, bunica locuind împreună cu noi, ia revenit ca moștenire 6,25 deseatine (o deseatină 1,09 ha.) de pământ, care urma să fie prelucrat de părinți. Eu, sora și fratele mai mare eram răspunzători de câteva capete de vite cornute cu care, nici duminicile nu aveam odihnă. La prășit, bunica fiind deja în etate, năimea și lucrători, răsplătindu-i după învoială, cu un urcior de lapte acru, cu brânză sau lapte. Până la organizarea „de bună voie” a colhozurilor, părinții mei au fost calificați, de către autoritățile sovietice, „culaci”, datorită „moșiei” impunătoare. Bunica Ecaterina, însă, nu a avut „onoarea” să devină colhoznică, decedând pe vremea foametei din 1946-47. Populația basarabeană „eliberată” de armata roșie și băgată cu sila în colhozuri și-a dat atunci seama de sălbatica exploatare colhoznică, completată cu foametea organizată din 1946-47. Roada minimă a anului 1946 ar fi salvat populația (sute de mii de oameni cădeau și mureau de foame pe drumuri, neavând cine să-i ajute) de marele genocid al foametei, dacă autoritățile comuniste n-ar fi luat cu forța ultimul grăunte de la bieții plugari. Fiind martor ocular la acele mari nelegiuri, n-am cuvinte să descriu acea tragedie. Mă refer și la părinți, care sub ochii mei au fost forțați să se despărțească de averea muncită cu atâta greu, devenind colhoznici. Luându-ne cele 2 saraie mari, conducerea locală a făcut din ele grajduri de cai, mânzi, porci ai colhozului, îngrijitori fiind numită familia noastră: tata, mama și fratele Ion (sora era căsătorită, iar eu eram elev la școala medie Soroca). Cele 3 persoane îngrijitoare au obținut, timp de 1 an de zile, 1200 trudozile, o trudozi fiind plătită cu 0,2 kg. de grâu, deci în total - 240 kg., ceea ce este insuficient, pentru a hrăni toată familia timp de un an de zile. În prezent țăranul, arendând liderului agricol local (I. A.Sapojnic) cota sa de 1,5 ha., primește (anul 2017) 700 kg de grâu, 100 kg. porumb, 120 kg. floarea soarelui și 25 kg. zahăr.

Vasile – elev

Vasile cu mama, fratele mai mare și verișoara. 1953.

Sergent în Armata Sovietică.

Vasile Popușoi, învățător la școala Vasilcău.

Concluziile sunt evidente. Astăzi, din cei 5 membri ai familiei Popușoi, am rămas doar eu, mezinul, alături de strănepoții de la sora Ana și nepoții și strănepoții de la fratele Ion.

A.:Pedagog

V.P.: Cândva, având susținere de la părinți și de la fratele mai mare, Ion, am reușit să fac studiile de rigoare și să devin pedagog (dascăl), activând pe parcursul vieții în diferite școli și colegii. Am fost întotdeauna datat cu tot sufletul activității pedagogice, încercând să-i fac pe discipoli să iubească cu adevărat știința la scara dată, să o aplice reușit în viață, să-și ușureze astfel propria viață, dar și a întregii societăți, să gândească creativ, să fie mereu în căutare, să tindă spre inovații proprii, fie cât de mici, dând astfel un imbold progresului uman. De am reușit sau n-am reușit în această direcție, ultimul cuvânt aparține foștilor mei elevi și studenți. Am condamnat întotdeauna, pe parcursul activității

mele pedagogice în diferite școli, ateismul științific, rămânând convins în credința în D-zeu. Sunt pe deplin de acord cu cuvintele lui B.P. Hajdău – „Credința e mai presus de știință, voința e mai presus de inteligență. Iată de ce credința și voința singure stăpânesc lumea, stăpânesc și o vor stăpâni totdeauna”. Deci, voi afirma încă odată, că suntem suflet din sufletul neamului nostru, însă, spre regret, îl slujim mai prejos de nivelul moral cuvenit.

A.:Școala basarabeană în trecut și în prezent

V.P.: Misiunea Școlii a fost dintotdeauna *instruirea și educarea*, adică dezvoltarea tinerei generații, prin altoirea valorilor spirituale, deprinderilor de muncă și gândire, care în continuare, într-o succesiune neîntreruptă a generațiilor, să asigure un progress în toate sferile sociale. Important este să nu dăm uitării avansarea nivelului culturii generale, educarea omeniei, voinței și puterii de a înfrunta obstacolele vieții de ordin fizic sau spiritual. Școala românească locală (Basarabia anilor 1918-1940, 1941-1944) a avut la baza ei valorile fundamentale ale lumii creștine – *libertatea cetățenească și Credința în Dumnezeu*. Însă, odată cu instalarea puterii sovietice (1944), noi, și împreună cu noi școala, am fost lipsiți de aceste valori. În noua școală sovietică s-a întronat formalismul excesiv (reușita 100%), care, dacă e să fim sinceri cu adevărat, ne-a adus la dureroasa realitate, că astăzi suntem o societate (RM) inaptă să rezolvăm problemele noastre interne de ordin material și spiritual. O influență nu mai puțin catastrofală asupra mentalității acestui popor a avut-o și orânduirea socialist – colhoznică, care l-a făcut pe om indiferent, iresponsabil,

După o oră de clasă. Colegiul Agricol, 1997

La odihnă în mijlocul naturii

Împreună cu soția Sofia (stânga) și colegile

Cu soția Sofia și prietenii de familie

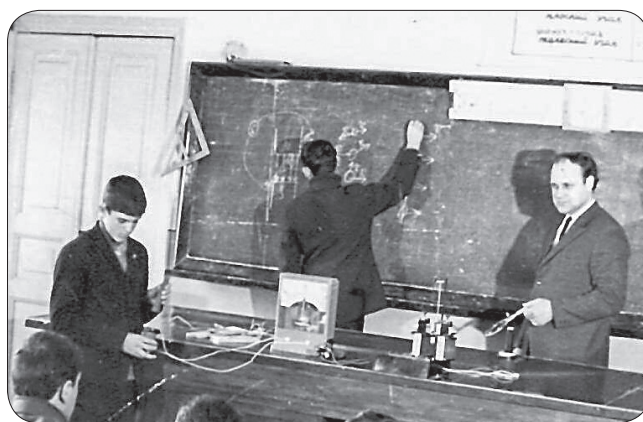
nepăsător, complet lipsit de inițiativă personală și, cel mai dureros, de dragostea și frica adevărată față de Dumnezeu. Din păcate, urmările școlii sovietice (pe care mulți încă o deplâng) mai predomină și azi în școala RM. Aș îndrăzni să afirm că noi încă nu avem o școală cu adevărat națională (și nici nu se fac eforturi de a o avea), în care ar domina valorile eterne ale neamului - libertatea și credința. Deci, dacă credem adevărului că școala națională este viitorul unui popor - atunci putem spune că noi nu avem viitor. Eu susțin continuitatea tradițiilor școlii naționale și pledez pentru viitorul trecutului și nu al prezentului, lipsit de orice valori sublime. Societatea noastră actuală este grav bolnavă, este încă prizonierul iluziilor comuniste, iar generația în creștere, fiind nevoită să respire cu aceste „bacterii roșii”, e periculos contaminată. **Formalismul, ficția, corupția mărunță, superficialitatea studiilor, dedublarea personalității elevilor (școala și realitatea), comportamentul obraznic, lipsa totală a demnității naționale, a dragostei și cunoașterii limbii române, bravura goală, lipsa respectului adevărat reciproc între profesori și elevi, dezmațul, narcomania** - toate acestea sunt încuibate adânc în școala actuală de toate nivelurile a RM. De fapt, situația este încă mai gravă, dacă recunoaștem faptul (știm cu toții că-i adevărat!) că în școală se comercializează notele de apreciere a însușirii materialului. Elevii plătesc „taxa”, iar profesorii o acceptă și o iau. Educatorii corupției și distrugătorii bunului simț și al viitorului societății se găsesc în școala modernă a RM! Ce se întâmplă cu noi? Încotro mergem? De ce ne batem joc de copiii noștri și de sine? O astfel de atitudine față de prezent ne va lipsi de un viitor luminos și productiv. Azi în RM nu se mai citește aproape de loc, atât în școală, cât și în societate,

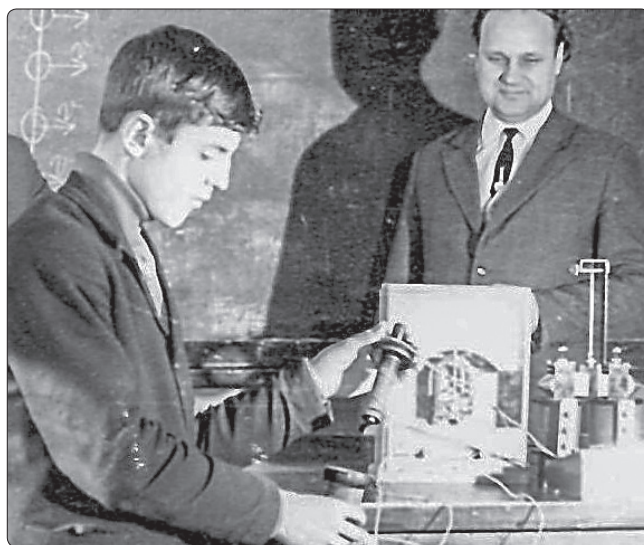
Diriginte de grupă la Colegiul Agricol. 1966.

Împreună cu fiul Vladimir și soția Sofia. 1990

O lecție de fizică

Diriginte de grupă la Colegiul Agricol. 1966.

literatura artistică a scriitorilor români, nemaivorbind de literatura clasică și modernă universală. În manualele de limbă și literatură română, din pricini ideologice, nu sunt oglindite multe lucrări de valoare ale scriitorilor români. Tot din aceste pricini s-a impus tinerei generații să studieze așa-numita „istorie integrată” și nu istoria românilor, ceea ce prezintă de fapt, pentru copiii noștri, biografia necunoscută a strămoșilor. În mod conștient oameni cu mentalitatea denaturată, ajunși la conducerea actuală a R.M., ne abat de la trecutul adevărat al poporului nostru fără cunoașterea căruia nu avem cale spre viitor. Nimănui nu i se poate permite traumarea spirituală a generației în creștere - traumă, care poate deveni ireparabilă.

Instruirea și educația - proces durabil de dezvoltare, care se desfășoară pe parcursul întregii vieți, consolidează capacitatea intelectului de a acționa de sine stătător, independent. Deosebim capacități executive de o productivitate limitată și capacități creative de productivitate nelimitată. Dezvoltarea reprezintă o creație comună, reciproc avantajoasă, susținută de către profesor și elev, prin care persoana în cauză (elevul) acumulează un bagaj de cunoștințe, care se realizează doar atunci, când este favorizat de spiritul sănătos al instituției de învățământ, familiei și societății. Asemenea favorizări ale dezvoltării individului permit trecerea capacităților de reproducere la creativitate, la logica abstractă în gândire și, în consecință, la aplicarea lor în producție. Problema și scopul educației constă în formarea caracterului care condiționează personalitatea. Republica Moldova este bogată în personalități care își aduc aportul în dezvoltarea științelor, deci, în

folosul societății, fiind modeste, înțelepte și oneste. Asemenea oameni, de obicei, nu-și fac nume gol și asurzitor, bătându-se cu pumnul în piept. Cred că ar fi binevenită revenirea la practica repetenților în toate școlile primare, gimnazii, școli de meserii, licee. R M nu are nevoie, după mine, de un număr atât de impunător de licee și instituții de învățământ superior. Situația existentă azi în învățământ dictează selectarea riguroasă a cadrelor didactice, crearea unei baze didactice materiale moderne, mobilizarea elevilor la muncă cu cartea în afara orelor de clasă, implicarea mai activă a părinților și societății, intervenția asupra tineretului studios în adevărată concordanță cu normele didactice. O condiție obligatorie, în vederea asigurării unui proces educativ de valoare, este **introducerea religiei creștine în școala națională** și activizarea rolului Bisericii în procesul educativ al tinerei generații. **Biblia susține următoarele: „Frica de Dumnezeu este școala înțelepciunii și smerenia merge înaintea slavei”**. Frica de Dumnezeu este o categorie pur spirituală, înălțătoare și aducătoare de încredere și stabilitate morală. Orientând tinerii spre lăcașurile sfinte, aprinzând în inimile lor credința în Dumnezeu, îi facem astfel să devină cetățeni destoinici ai societății.

A.: Familia și copiii

V.P.: Din prima căsătorie, cu Silvia Sârghi din Vasilcău, Dumnezeu ni l-a dat pe **feciorul Arnal**, născut la 15 ianuarie 1962, în comuna Vasilcău, unde activam împreună cu soția învățători la școala din sat. Cu prima soție am trăit împreună aproximativ 2 ani de zile, apoi am divorțat. Recu-

nosc, și-mi asum toată vina pentru eșecul suferit în prima mea căsătorie. Fiind ambițios de felul meu, în pripă, am devenit soț și soție, fără a ne cunoaște suficient de bine caracterele unui altuia. În cosecință, am suferit, dar mai mult a suferit fiul nostru Arnalie, fiind cu inima traumată moral, nefiind după divorț în relații normale nici cu unul din părinți. Acum Arnalie locuiește în Trifăuți, în gospodăria rămasă de la bunei lui materni. Este căsătorit, copii însă, nu are. Lucrează la pământ, crește pâine. Cu a doua mea **soție Sofia**, născută la 1 octombrie 1929, în s.Redu Cereșnovăț, pedagog (Institutul Pedagogic „T.Șevcenko”, fac. Matematica) ne-am căsătorit la 14 mai 1964. Sofia termină în 1950 sc.nr.1 din Soroca, angajându-se apoi învățătoare de matematică la școala Vădeni, unde a activat 4 ani de zile. Timp de 10 ani a lucrat în aceeași funcție în școala Vasilcău, împreună cu primul său soț, continuându-și studiile prin corespondență la Institutul Pedagogic din Bălți, pe

care îl absolvește în 1955. Apoi se înscrie la Institutul Pedagogic din Tiraspol, absolvindu-l în 1957. În 1962, la 15 ianuarie, moare soțul ei, iar peste 2 ani, în 1964, se căsătorește cu mine și se transferă la Soroca, unde am activat împreună la Tehnicumul Tehnic Agricol, după care a activat 16 ani la școala nr. 3 (astăzi gimnaziul „D.Matcovschi”, de unde s-a pensionat. Sofia, „Eminent al Învățământului Public din RSSM” (1979), a fost o persoană de înaltă calificare profesională, vrednică în gospodărie, de o curățenie exemplară, plină de omenie, înțeleaptă, receptivă. Nu spunea niciodată vorbe ofensatoare, era cântărită în gânduri și fapte, nepermițându-și să umilească pe cineva. Îmbina de minune munca intelectuală cu cea fizică, îndeplinindu-le la cea mai înaltă calitate. Sofia mi-a fost un dar de la Dumnezeu, de la care am avut de învățat lucruri demne de etică, utile și sacre. A decedat în 2007, la vârsta de 78 de ani, fiind doborâtă de o boală incurabilă.

Tableta de vineri

Unirea care dezbină și obraznicul care mănâncă praznicul

Dorința și putința multor dintre noi de a răsturna lucrurile cu fundul în sus, de a face din alb negru, din adevăr minciună și din dulceață rahat este proverbială. S-a ajuns până la aceea că și la cele mai înalte funcții în stat au acces persoane nu doar certate cu bunul-simț și nu doar cameleoni fără scrupule, dar adevărați monștri ai dezmațului și întunericii. Profitând de indiferența unora și de lașitatea altora, acestea exploatează înțelepciunea populară despre „obraznicul care mănâncă praznicul” și discreditează cu nerușinare până și cele mai sfinte noțiuni și principii.

Bunăoară, unii au terfelit și au batjocorit până la refuz ceea ce se numește UNIRE și ceea ce nu poate avea o altă menire decât aceea de a aduna oamenii, de a-i face mai buni și mai toleranți. Or, prin definiție UNIREA are un sens totalmente pozitiv. Ce se întâmplă însă la noi? Politicienii X și Y s-au unit nu pentru a face bine, dar pentru a turna sare pe coada concurentului. Ascunzându-se în spatele electoratului naiv, iar altă dată acționând deschis, aceștia speculează cu naivitatea oamenilor. Să ne aducem aminte de alegerile parlamentare din toamna anului trecut, când unii „bărbați politici ai neamului” și-au adunat forțele, inclusiv și cele de peste Nistru, nu pentru a face lucruri bune, dar pentru a lupta împotriva unei doamne care nu a avut decât un cusur — să nu se lase impresionată de „forța sexului puternic” și să nu cedeze în fața adversarului roșu și transpirat de minciunile pe care le scotea pe bandă rulantă... Sau, FR face cârdășie și cu dracul numai să-i facă în ciudă SUA. În pofida declarațiilor (cu jumătate de gură) de condamnare a acțiunilor regimului de la Phenian, bunăoară, mai mulți formatori de opinie din FR, nu fără permisiunea cui trebuie, își freacă palmele de plăcere și se bucură că „s-a găsit cineva care să-i pună la respect pe americani”. În loc să se unească cu

forțele sănătoase și să consolideze, împreună cu alții, această lume care și-a ieșit realmente din minți, Moscova mereu toarnă benzină pe foc și caută nod în papură cui doriți, dar nu vede bârna din proprii-i ochi. Este de ajuns să privești unele emisiuni TV ca să înțelegi până unde poate ajunge ipocrizia și cinismul. În loc să discute despre satele lor fără curent electric și despre moșii care și-au băut mințile de atâta lichid de spălat geamurile, aceștia fac spume la gură citindu-le lecții de bună purtare ucrainenilor, polonezilor, americanilor sau moldovenilor. Dacă ar fi să facem un clasament al țărilor care mereu au ceva de împărțit cu cineva, FR ar fi prima. Ba mai mult, chiar analiștii politici ruși au ajuns la concluzia că în afara Armeniei, Kârgâzstanului și a altor câtorva țări fără pondere Kremlinul nu are prieteni. Până și Lucașenco cu Nazarbaiev au înțeles că unirea cu Putin înseamnă mai mult dezbinare, iar vorbele despre tot felul de uniuni nu sunt decât bule de săpun.

Fără îndoială, această politică a dezbinării prin... unire are pondere la mai multe pături sociale, altfel nu s-ar menține la putere acei care seamănă ură și dispreț, care împart lumea în buni și răi. Faptul că țarul rus Putin este persoana politică cu cel mai mare rating în RM vorbește despre multe, în primul rând, despre faptul că am fost și rămânem niște vasali de care rade toată lumea. Să-i pupi mâna celui care susține și consolidează (vezi câți bani primește Transnistria din Rusia) separatismul pe propriul tău teritoriu, să-ți scoți pălăria în fața celui care calcă cu buldozerul merele crescute în sudoarea frunții înseamnă să fii mai mult decât un lacheu. Să faci sluj în fața străinului și să pui la stălpul infamiei fratele înseamnă că-ți meriți pe deplin soarta de sculă. Să trăiești cu ziua de ieri, să nu dai o ceapă de-

continuare în pag. 194

„Prioritatea în viața mea am dat-o muncii legate de producere!”

IURIE TĂNASE Fondator și patron al GȚ „I. Tănase”, Hristici, Soroca

Născut la 13 aprilie 1964 în satul Hristici, Soroca

Fișier biografic

1971-1981 – Elev, școala medie, Hristici, Soroca.

1981-1982 – Elev, școala de meserii, Soroca.

1982-1987 – Student, Universitatea de Stat din Moldova, fac. Drept, Chișinău.

1987-1990 – Jurist, Comitetul Executiv orășenesc, Soroca.

1990-1993 – Vicepreședinte, Sovietului orășenesc Soroca.

1993-1996 – Secretar al Primăriei Soroca.

1996-1999 – Președinte, Asociația Gospodăriilor Tărănești „Zbucium”, Hristici, Soroca.

1999-2001 – Vicedirector, SRL „Milagro”, Soroca.

2001-2005 – Director general, SRL „Milagro”, Soroca.

2014-prezent – Președinte, Organizația Regională Bălți a fermierilor din RM.

2005-prezent – Fondator și patron al GȚ „I. Tănase”, Hristici, Soroca.

Iurie Tănase

Setea de a cunoaște, de a se manifesta prin lucruri care ar fi de folos oamenilor, de a trăi activ, i-a marcat viața lui Iurie Tănase, chiar din copilărie, traversând impetuos adolescența și tinerețea, ajungând apoi la etapele maturității, astăzi fiind la etapa care a depășit vârsta de 50 de ani! A fost primul dintre hristiceni, care a reușit să intre la facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova, activând după absolvire, în calitate de jurist, la Comitetul Executiv orășenesc Soroca (1987-1990), lucru pe care l-au confirmat consătenii lui, printre alte „întâietăți” din sat, atunci când s-a hotărât să fie onorat cu titlul de Cetățean de Onoare al satului natal Hristici. Tot consătenii, au evidențiat cu mândrie, și faptul, că la vârsta de doar 26 de ani a devenit vicepreședinte al Sovietului orășenesc Soroca, fiind cel mai tânăr în această funcție din RM. În aceeași ordine de idei, prelungind lista funcțiilor deținute în tinerețe, în vremurile furtunoase, dar și decisive pentru instalarea și consolidarea independenței naționale și a democrației, se poate adăuga: președinte al Comisiei Sovietului orășenesc Soroca, pentru schimbarea denumirilor străzilor orașului (1990 -1995); președinte al Cartierului General Soroca, al Mișcării Voluntarilor din RM; președinte al Stafului raional al candidatului Mircea Snegur, la funcția de președinte al RM în 1996. Împreună cu camarazii Mișcării de Eliberare Națională – E.Zubcu, I.Berbeci, V.Jamba, M.Rusnac, M.Herescu, S.Gânga, A.Baștovoi și alții, a reușit să înveșnicească numele patrioților care au luptat pentru unitatea națională a românilor basarabeni printre care se numără și consăteanul-hristicean Gh.Năstase, membru al Sfatului Țării, a colegului lui de grupă și facultate Anatol Popovici, numele căruia îi poartă strada unde a locuit, unicul judecător care a căzut cu moarte de erou în conflictul de la Nistru, decorat post-mortem cu cea mai înaltă distincție militară – Ordinul Ștefan cel Mare

*și Sfânt. Situația social-politică, dar și viața uzuală a orașului și raionului, în perioada anilor 1990 era, pe cât de șubredă și neprevăzută, pe atât de furtunoasă și hotărâtoare. Atunci s-au hotărât și s-au consolidat, la nivel republican și local, majoritatea normelor legale de activitate și de viață, în noile condiții, după prăbușirea URSS și puterii comuniste, pe când I. Tănase deținea funcțiile, cu toate că era încă prea tânăr, de **secretar al primăriei Soroca (1992-1996); deputat al Sovietului raional Soroca (1990-1995); deputat al Sovietului orașenesc Soroca (1990-1995); consilier PNL, Consiliul orașenesc Soroca (1995-2000).** Dar și atunci, când viața noastră, a orașului și raionului, s-a mai așezat, I. Tănase a continuat să rămână în primele rânduri ale activității social-politice locale și republicane. **În calitate de consilier independent (2007-2011)** în Consiliul orașenesc s-a străduit să contribuie la facilitarea dezvoltării social - economice a orașului, ieșind cu diferite inițiative constructive, unele dintre ele fiind votate cu vot unanim al consilierilor: **statutul de municipiu al orașului Soroca; statutul Zonei Economice Libere; concepția de salubritate a orașului; inaugurarea parcului și strazii „Gr. Vieru”, etc.** În aceeași calitate de consilier orașenesc, în anul 2008 a contribuit direct la **conectarea satului Hristici la apeductul Soroca-Bălți, atrăgând o investiție de 12.500.000 lei.** A insistat ani în șir în fața autorităților corespunzătoare, asupra inițiativei sale și a unui grup de consăteni, ca gimnaziul din Hristici să poarte numele patriotului hristicean Gheorghe Năstase, membru al Sfatului Țării, care a votat Marea Unire din 1918.*

Almanah: Baștina, părinții și bunei

Iurie Tănase: M-am născut în satul Hristici, sat mare de răzeși situat în coasta de nord vest a Sorociei, moșie cu dealuri și văi, cu păraie și păduri, cândva, pe la 1555, dăruită, după cum spun documentele istorice, de către domnitorul Alexandru Lăpușneanul pârălabului de Soroca Hristea. Documentar însă, localitatea o aflăm atestată abia la 15 martie 1630, ziua în care domnitorul dăruiește lui Toderașcu, pârălab de Soroca, siliștea Hristici.

Astăzi satul Hristici este o localitate prosperă, cu biserică, școală, instituție preșcolară, cămin cultural, 2 biblioteci, oficiu al medicului de familie, 2 magazine, unitate de prestări servicii, 145 de fântâni, agenția băncii de economii, oficiu de telecomunicații, stadion. În 1998 s-a efectuat privatizarea pământului, fiind împroprietărite 721 persoane (cota de teren - 1,57ha). Conform recensământului din anul 2004, populația satului constituie 1240 de oameni.

Părinții Alexei și Lidia Tănase. 1965

Bunica Maria (Berghia) Tănase

Tatăl meu - Alexei Tănase(15.01.1938 - 7.01.1996), născut în Hristici, a fost un bun gospodar – colhoznic, dar din adolescență, având un bun auz și talent muzical, a învățat să cânte bine la trompetă, studiind de asemenea și notele, la dirijorul din sat, care făcea fanfară cu vreo 20 de persoane, pe care i-a învățat nu doar să cânte la instrumente, ci să și citească bine notele muzicale. Tata a cântat în acea orchestră satească, până a plecat în Armata Sovietică, unde, fiind examinat la cunoașterea muzicii, a fost repartizat în fanfara militară. Pe parcursul serviciului a fost încadrat într-o activitate militar-muzicală intensive perfecționându-se ca interpret, cunoscător al instrumentelor de fanfară și dirijor. În armată, din păcate, tata a căpătat gr.II de invaliditate și după demobilizare, nefiind apt de muncă fizică grea, formându-și o echipă de muzicanți din sat (Alexandru Rudoi, A-ru Maxian, Petru Tănase, Milea Bostan, Filea Perețchii, Mihail Tetelea, Ion Caldare ș.a.) a cântat pe la nunți și alte diferite petreceri tradiționale moldovenești. Oficial însă, tata era conducătorul fanfarei satului Hristici, cu care lucra conform unui grafic, învățându-și discipolii să cânte pe note și cu care asigura deservirea muzicală a tuturor manifestațiilor culturale locale(solemnități,sărbători oficiale, concerte, sărbători de iarnă, hramul satului, etc.). Tata a fost și un vânător încercat, care ochia foarte bine(trăgea doar o singură dată, nimerind în țintă!), președinte al organizației vânătorilor din Hristici, posesor al unei minunate arme germane de vânătoare – „Sauer”cu 3 inele, calibru 16.

Bunelul patern Nichifor Tănase, a lui Grigore Tănase(străbunelul), hristicean, gospodar cu pământ, a fost fântânar de meserie, săpând în viața lui „101 fântâni”(vorba veche-fântânar împlinit),

Bunelul Eremia Apostol

de fapt fiind mult mai multe... Gh.Malarciuc, în cartea sa „Scrieri despre casa părintească”, îi acordă bunelului Nichifor- fântânarul câteva pagini, redându-l ca pe un fântânar vestit. **Bunica Maria** (a lui Semion Berghia) Tănase, născută în Rublenița(1890-1976), gospodină în casă, a avut 7 copii, pe care i-a crescut și educat în spirit creștinesc, plin de omenie și dragoste de muncă. Bunica era foarte evlavioasă, de la ea am învățat rugăciunea copilăriei noastre Tatăl Nostru, dar și multe alte rugăciuni, rugându-mă zilnic împreună cu ea seara. Purta fuste lungi până la merișoare și avea o ie frumoasă pentru sărbători, când pregătea babă dulce. Bunei de pe tată au locuit peste drum de familia noastră, chiar la marginea satului, lângă pădure.

Mama Lidia (Apostol) Tănase, născută în Hristici la 23 mai 1941, colhoznică (la norme de tutun) până la pensie, a absolvit 7 clase în școala sovietică din sat, fiind și un autodidact în medicina populară (făcea injecții lui tata, care suferea de diabet, dar și la mulți oameni care se adresau cu diferite dureri și mici probleme de sănătate). Mama este cu adevărat, un om cu suflet mare, săritor la nevoie, împătimită de curățenie, o bucătăreasă minunată (îmi plac mult răciturile pregătite de ea, pe care le mânânc cu mămăliguță!), o mamă bună și grijulie, care ne-a crescut cu multă dragoste și răbdare pe noi, cei 4 copii ai ei - o fată și 3 băieți. **Bunica maternă Anica (Năstăte) Apostol**, din țărani hristiceni înstăriți și **Eremia Apostol** (bunelul), născut în s. Pașcani de sub Chișinău, în perioada României Mari aveau circa 6-7 ha de pământ, pe care le prelucrau cu toată familia, în care au crescut 7 copii. Bunelul Eremia, după spusele bunicii, până la instalarea puterii sovietice-comuniste, ținea 2 cai frumoși, negri, pe care îi îngrijea

ca pe niște copii și la care ținea foarte mult. Atunci când s-a început formarea „de bună voie” a colhozurilor, au venit și iau „rupt din inimă”, luându-i cu sila caii. De scârbă mare bunelul căzu la pat, iar peste puțin timp plecă în lumea celor dreți, buinica rămânând singură să muncească în colhoz, la ferma de păsări. Amintirea despre buneii Eremia și Anica Apostol îmi este foarte luminoasă și caldă, dat fiind că am copilărit în curtea lor. În familie am crescut 4 copii - 3 frați și o soră. **Fratele mai mare Vladimir** (1962 - 1999) șofer de profesie (în armată a fost șoferul de serviciu al unui general sovietic), a lucrat la ocolul silvic Soroca, șofer de serviciu al sefului. Vladimir a locuit la Zastânca, împreună cu **soția Eugenia și 2 copii - Cristina și Marcel. Fratele mai mic Mihai** (1969 - 2008), de asemenea șofer de profesie (șofer de serviciu în armată, apoi la Soroca (primărie), a plecat la lucru în Rusia (Viazima), unde s-a ocupat cu businessul, iar la întoarcere, peste o vreme, acasă la Soroca, a fondat businessul său. După decesul tragic (accident rutier) al fratelui Mihai, soția sa **Valentina** administrează acum afacerile în continuare, împreună cu fiul **Alexei**, alți 2 copii a lui Mihai - **Marta și Dana, din prima căsnicie, găsindu-se în Ucraina. Sora noastră Svetlana Pârțachi**, născută la 6 aprilie 1972, de profesie jurist, activează la Judecătoria Soroca în calitate de șef a serviciului penal. Svetlana este căsătorită cu **Vladimir Pârțachi**, împreună educând două fiice - **Marcela și Rucsanda**. Marcela, care este deja căsătorită, ne-a bucurat mult cu o nepoțică, cu frumosul nume de **Teia**.

A.:Copilăria

Iu. T.: Am fost un băiat vioi, aș zice destul de îndrăzneț și curajos, în același timp fiind o fire artistică, întrucât de mic am început să cânt, mai întâi la armonică, apoi și la alte instrumente din fanfara lui taică - meu. La vârsta de 8 ani mânuiam deja armonica destul de binișor, așa încât eram unul dintre puținii minori, care aveau trecere verde la clubul satului, printre cei maturi, fiindcă eram cel care cântam uneori cu armonica la dansuri. Fiind deja mai mărișori, lumea din sat ne angaja să cântăm, împreună cu vărul meu Valeriu Rodoi (tobă și armonică, ne schimbam) pe la petreceri în armată, la cumetrii și chiar la unele nunți mai modeste (mese mari), câștigând astfel niște bani pe care îi dădeam numaidecât mamei, pentru ai folosi în gospodărie, fiindcă o duceam în familie cam greu.

Tata era invalid al Armatei Sovietice și primea o pensie de doar 37 de ruble, iar mama lucra sezonier la tutun în colhoz, luându-ne și pe noi copiii, de ajutor. Viața mergea însă înainte, parcă în pofida tuturor lipsurilor și greutăților noastre de atunci. N-am să uit niciodată seratele improvizate petrecute în mahala noastră, la care participau laolaltă maturi și copii, eu fiind unul dintre cei mai activi și creativi „artiști”. Compuneam cântece pe muzica și versurile mele, pe care le interpretam apoi, sub aplauzele încuviințătoare ale măhălenilor, mai bine decât toate „creațiile” mele, reușindu-mi cântecele de glumă... Tata fiind un bun și experimentat vânător, mă învăța firește și pe mine să țin cum e mai

Iurie (în stânga), cu verișoara Ludmila și fratele Vladimir. 1970

Iurie „trompetist”, fratele Vladimir „tenorist”, 1971

Fiul Nicu cu soția Anișoara, 2017

Fiica Nicolina

Împreună cu soția Tatiana și fiul Vlad. 2018

bine arma, apoi și să trag focuri, așa încât la vârsta de 10 ani am împușcat primul meu iepure în calitate de vânător, asta ridicându-mă în culmea fericirii. Am ochit și am tras închizând ochii, bubuitura puștii, care era cât mine de mare, doborându-mă pe jos, după care mi s-a spus că a căzut și iepurile! Am iubit și am practicat, împreună cu băieții satului, colegi de școală și prieteni, diferite probe de sport, o perioadă fiind căpitan al echipei de baschet a școlii din sat, cu care participam la spartachiadele și competițiile sportive școlare, raionale.

A. Familia Tănase

Iu.T.: M-am căsătorit în fragedă tinerețe, având

doar 17 ani, cu **Larisa Procopii (Tănase)**, născută la 19 ianuarie 1963 în Hristici, absolventă a Universității de Stat din Moldova, fac. Biblioteconomie”. Larisa a activat o perioadă șefă a „bibliotecii din Bujărauca, filială a bibliotecii raionale „Mihail Sadoveanu”, apoi mi-a fost alături, în businessul nostru familial. Am crescut și educat împreună 2 copii. **Fiul Nicolae**, născut la 17 mai 1982, jurist, absolvent al Universității de Stat din Moldova, fac. Drept, fost procuror, acum este antrenat în business, fiind stabilit la Chișinău, împreună cu soția Anișoara Porcereanu, născută în s. Parcani, Soroca. **Fiica Nicolina**, născută la 19 octombrie, 2003, este acum elevă în cl. IX-a la LT „P.Rareș” din Soroca și

mă bucură mult, fiind nu doar o elevă foarte bună (plasări pe locuri de frunte la diferite olimpiade și concursuri școlare), dar și o fire artistică (a frecventat Studioul de dans din oraș), fiind deținătoare a locurilor 1,2,3, la diferite competiții republicane de dans de bal. Circumstanțele vieții, sau mai degrabă **Providența**, așa cum se întâmplă deseori în soarta multor și multor oameni, au schimbat radical albia destinului meu, lăsându-mi totuși lângă mine, dar și în inimă, copiii mei și dragostea lor. Dilema a fost deosebit de gravă și dureroasă, dar până la urmă am divorțat. M-am recăsătorit cu **Tatiana Stavița**, născută la 29 noiembrie 1972 în or. Soroca, absolventă a Colegiului de Comerț, Bălți, merceolog. **Fiul nostru Vlad**, născut la 2 martie 2002, absolvent al gimnaziului „I.Creangă”, este acum elev cl. X-a a liceului cu același nume, cu o reușită bună, cu care ne mândrim și de care legăm mari speranțe pentru viitor.

A.: Activitatea în agricultură

Iu. T.: Nu voi minimaliza deloc importanța activității mele social-politice, dar recunosc, și fac acest lucru cu multă mândrie, prioritatea în viața mea am dat-o muncii legate de producere, mai ales de agricultură. În activitatea agricolă, atât organizatorică, cât și de fermier producător, sunt implicat chiar de la repartizarea cotelor de pământ. În Hristici, la propunerea mea, prin decizia Adunării Generale a cotașilor, au fost repartizate cote de pământ profesorilor din sat și lucrătorilor sferei sociale, Hristicii fiind unicul sat din RM, care a făcut ceea ce nu s-a reușit la nivel de Parlament, din cauză că s-a opus Partidul Democrat Agrar. Între anii 1996-2000 am administrat activitatea agricolă particulară din sat, fiind președinte al Asociației Gospodăriilor Țărănești „Zbucium”, din satul Hristici, apoi timp de 5 ani (2000-2005) am activat în calitate de vicedirector la „Milagro” SRL. Din 2005 administrez propria afacere, Gospodăria Țărănească (GT) „Tănase Iurie”, ocupându-mă în temei cu creșterea livezilor de meri și pruni, dar și a cerealelor, obținând pe parcursul anilor rezultate destul de îmbucurătoare (deținătorul titlului și Medaliei de „Fermier-lider”- 2012, la expoziția agricolă internațională Former-Moldova), iar în perioada 12-17 ianuarie 2015 am reprezentat Republica Moldova cu mere crescute la Hristici în cadrul Expoziției Mondiale de la Berlin. Din anul 2014 dețin funcția de președinte al Organizației regionale Bălți a fermierilor din RM (7 raioane - Soroca, Drochia, Florești, Sângerei, Glodeni, Dondușeni, Râșcani).

A.: Politică, religia, hobby

Iu. T.: Referitor la activitatea mea politică, după

Nicu și Cristi. 2016

cum am menționat mai sus, începând cu anii Perestroicii lui M.S. Gorbaciov și până în prezent, am fost și sunt în primele rânduri ale activiștilor politici de dreapta: susținător al Mișcării Democratice de Eliberare Națională (din 1986); membru al FPM (din 1992 suspendându-mi membritatea în legătură cu alegerea mea în funcția de secretar al primăriei Soroca); apoi succesiv: membru al PNL, președinte al Filialei Județene Soroca PNL și vicepreședinte PNL la nivel național, pe timpul când președinte era Mircea Rusu (1995-2000), membru al Mișcării Acțiunea Europeană (2007-2010), președinte al Filialei Soroca, până la fuziunea MAE cu PL; membru și apoi președinte al Filialei Mișcării Populare Antimafie până în 2015; în 2016 am aderat la Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; membru fondator al Consiliului Unirii, Soroca. Biserica noastră strămoșească este cea ortodoxă română. Sunt, cu ajutorul Domnului, ctitor al bisericii „Sf. Treime” din Hristici și frecventez și ajut, în măsura posibilităților, biserica „Sf. Martiri Brâncoveni” din Soroca. Sper să-mi dea Bunul Dumnezeu sănătate, putere și posibilitate materială, de a realiza cel mai important proiect al vieții mele, ridicarea unei mănăstiri, cu hramul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil, în preajma vechiului conac de la Hristici al lui Aleinikov (fost latifundiar sorocean), în memoria celor 2 frați ai mei decedați. O parte din puținul timp liber pe care îl am, îl dedic vânătorii, dar sunt și un împătimit al muzicii (am fondat și finanțat fanfara de copii din s. Hristici, care a activat timp de 5 ani și a apărut titlul de colectiv Model, eliberat de Ministerul Culturii al RM), al poeziei (atunci când mă vizitează inspirația) și al lecturii.

„Grigore Tomac – un caracter dinamic și o energie inepuizabilă!”

GRIGORE TOMAC

Director general, SRL „Tomac-Impex”, Soroca

Născut în satul Cureșnița Nouă, Soroca
(07.04.1950-01.10.2017)

Fișier biografic

1957-1965 – Elev, școala de 8 ani, Cureșnița Nouă, Soroca.

1966-1970 – Student, Școala Pedagogică „B.Glavan”, Secția muzicală, Soroca.

1970-1974 – Învățător de muzică, școala medie, Rublenița, Soroca.

1970-1972 – Serviciul în Armata Sovietică.

1972-1974 – Învățător de muzică și cultura fizică, școala medie Rublenița, Soroca.

1973-1977 – Student, Institutul Pedagogic „I.Creangă”, fac. Cultura fizică și Sport (ff), Chișinău.

1975-1982 – Învățător de muzică și cultura fizică, școala Cureșnița Nouă, Soroca.

1982-1990 – Director, școala auxiliară, Cureșnița Nouă, Soroca.

1982-1986 – Student, Institutul Pedagogic „I.Creangă” (ff) fac. „Psihologie și Psihopedagogie Reabilitară”, specialitatea logoped, Chișinău.

1991-1995 – Locțiitorul șefului Direcției Raionale Învățământ, Soroca.

1995-2017 – Întreprinzător, director general, SRL „Tomac-Impex”, Soroca.

Baștina, părinți și bunei

Satul Cureșnița Nouă a fost întemeiat în anul 1922, în cadrul reformei agrare basarabene, alături de satul (comuna) Șolcani, la 14 km de orașul Soroca. În 1919 mai mulți locuitori ai satului Cureșnița (Veche) de pe malul Nistrului au fost împroprietăriți cu pământ din moșia mănăstirească Șolcani. Fiindcă le venea greu să facă în fiecare zi drumul până la sectoarele lor, o bună parte dintre ei au hotărât să întemeieze acolo un sat nou. Astăzi în sat funcționează o biserică cu hramul „Sf. Ioan Teologul”, un magazin, o creșă, o școală, un club, o bibliotecă, un oficiu de telecomunicații, un teren de sport. Privatizarea pământului strămoșesc s-a încheiat în 1997, cota de teren pentru fiecare țăran (au fost împroprietăriți 165 de locuitori) fiind de 1,68 ha. La 1 ianuarie 2006 în Cureșnița Nouă locuiau 341 oameni (171

Părinții Grigore și Elizaveta Tomac. 1995

bărbați și 170 femei); 336 moldoveni, 2 ucraineni ș. a. Gospodării individuale – 183; case – 162, fântâni – 88.

Grigore Tomac

S-a născut la 7 aprilie 1950, în satul Cureșnița Nouă, raionul Soroca, în familia lui **Grigore**, născut și el în Cureșnița Nouă (1922-2002) și **Elizaveta** (Ivanov) Tomac, născută în satul Șeptelici (1926 - 1997), agricultori – colhoznici în colhozul local „Rodina”(rom. „Patria”). După reformele de democratizare ale anilor 1990 și lichidarea colhozurilor, părinții au devenit gospodari - cotași, după cum s-a întâmplat cu toată suflarea satului moldovenesc. **Buneii după tată, Ion și Nadejda Tomac**, țărani – agricultori, s-au născut și au trăit în Cureșnița, iar **buneii după mamă, Leon și Liubovi Ivanov**, de asemenea legați de glie, au fost băștinași și locuitori ai satului sorocean Șeptelici. Alături de Grigore, în familia Tomac au crescut încă doi copii. **Fratele mijlociu Ion** (1954 -1992) – mecanizator - tractorist, plecat prematur în lumea celor dreپți, a fost stabilit cu traiul și munca în Cureșnița Nouă. Împreună cu **soția sa Maria**, au crescut și educat **4 copii – Iurie, Vasile, Valeriu și Mihail**. Fratele mai mic, **mezinul Vasile**, născut la 11 ianuarie 1960, șofer, este stabilit împreună cu familia - **soția Zinaida și fiii Ion și Andrian** - de asemenea în satul de baștină Cureșnița Nouă.

Familia Grigore și Eufimia Tomac

Pe când activa învățător la școala medie Rublenița, la 5 octombrie 1973, **Grigore To-**

Părinții Grigore și Elizaveta cu nepoțeei Silvia și Iurie. 1977

mac s-a căsătorit cu **Eufimia Revenco (Tomac)**, născută la 29 iulie 1955 în Cureșnița Veche, Soroca, în familia lui **Filip** (1915-2007) și **Anastasia**(1925-2007) **Revenco**, muncitori în colhozul local. Eufimia a absolvit Școala de medicină din Soroca(1973), specialitatea asistentă medicală, după absolvire lucrând o perioadă în satul Cremenciug, Soroca, în calitate de soră medicală la școala sătească, apoi a făcut facultatea „Psihologie și Psihopedagogie Reabilitară”, specialitatea logoped, la Universitatea pedagogică „I. Creangă” (1993). Actualmente E.Revenco administrează, împreună cu copiii săi, businessul familial.

Grigore-student la Școala Pedagogică, Soroca, 1968

Ocupații muzicale în Armata Sovietică. 1971.

Eufimia Tomac:

„Grigore a fost întotdeauna un bărbat puternic și energic, care iubea activitatea intensă, iubea sportul, avea grijă de sine și de sănătatea familiei sale...”

Cu Grigore, care activa pe atunci în calitate de învățător la școala din Rublenița, ne-am întâlnit, pentru prima dată, la sfârșitul lui august 1973, în satul meu de baștină Cureșnița Veche, unde el venise în vizită la o rudă de a sa, la care, în același timp, providența mă adusese și pe mine. Atunci doar ne-am văzut și ne-am plăcut la prima vedere, fapt care a pus începutul dragostei noastre de o viață. Peste doar o bucată scurtă de timp, la 21 septembrie, când Cureșnița Veche sărbătorește Hramul satului (sf. Maria), Grigore sosi din nou în oșpeție la rudele sale, noi întâlnindu-ne numaidecât. Din acea zi relațiile noastre au luat amploare sufletească fierbinte, așa încât după o lună am înregistrat căsătoria. După căsătorie ne-am stabilit la Cureșnița Nouă, unde am activat împreună la școala din sat - Grigore în calitate de învățător de muzică și educația fizică, iar eu, în funcția de instructoare de pionieri.

Cîteva cuvinte despre copii și nepoții noștri. Primul nostru copil, **fica Silvia** s-a născut la 17 august 1974, iar la 14 martie 1982 s-a născut **fiul Boris**.

Silvia este căsătorită cu **Ghenadie Bordeian**, născut la 10 mai 1974 în s.Șolcani. Cresc și educă 2 copii - **Daniela**, născută la 8 iulie 1994, absolventă a ASEM, fac. Economie și Bănci, și **Grigore**, născut la 3 mai 1999, elev cl XII-a la LT „C.Stere”, Soroca. Daniela este căsătorită cu **Ion Țurcanu**, cu care cresc un băiețel - **Dragoș**, născut la 16 decembrie 2017, fiind stabiliți în Italia.

Fiul Boris, absolvent al Universității de Stat, fac. de Drept, acum fiind întreprinzător, este căsătorit cu **Olesea Chetrraru**, cu care cresc și educă 2 copii - **Bogdan**, născut la 21 mai 2007, elev în cl. IV-a la LT „C.Stere” și **Bianca**, născută la 27 ianuarie 2012, care frecventează gr. nr. 17 din Soroca.

În 1980 la Cureșnița Nouă s-a deschis Școala auxiliară-internat, pentru copii cu dezabilități (logopedie), unde noi, împreună cu Grigore, ne-am angajați în calitate de învățători. În 1982 Grigore a fost numit în funcția de director al acestei școli, șef de studii fiind Eugenia Lisnic. Instituția era destul de mare, cuprinzând aproximativ 200 de copii - elevi (clasele I-VIII) din raionul Soroca, dar și din alte raioane ale republicii; un colectiv pedagogic de 12 învățători

și 10 educatori; 6 lucrători tehnici. Responsabilitatea pentru o instruire și educație calificată a copiilor ne-a impus să facem ambii, în diferite perioade, studii speciale (ff) la Institutul Pedagogic „I. Creangă”, fac. „Psihologie și Psihopedagogie Reabilitară”, specialitatea logoped, Grigore absolvind institutul în anul 1986.

În calitate de director, Grigore, cu caracterul său dinamic și energia lui inepuizabilă, s-a apucat, la modul cel mai serios, să făurească o școală puternică din punct de vedere didactic, dar și cu o bună bază materială. A susținut și a insistat mult ca o bună parte din pedagogii școlii să facă, asemenea nouă, studii superioare speciale la facultatea „Psihologie și Psihopedagogie Reabilitară” a Institutului Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău. Fiind un pedagog cu destulă experiență, dar și un bun organizator, a reușit să consolideze un colectiv al școlii puternic, prietenos copiilor. Școala având nevoie de noi lucrători, a angajat specialiști și muncitori în diferite servicii, din satele Cureșnița Nouă și Șolcani.

La inițiativa lui, ca să nu se construiască o baie nouă a școlii (cheltuieli suplimentare), a fost reparată baia satului pentru necesitățile școlii, dar și pentru cele ale populației locale. Grigore a reușit să găsească, asta fiind o noutate pe atunci, mulți oameni de afaceri, întreprinderi - prieteni ai școlii speciale din Cureșnița Nouă, sponsori, care susțineau material instituția. Copiii școlii au fost ajutați cu îmbrăcă-

mințe, încălțăminte, rechizite școlare etc. Școala a dispus chiar și de o mașină pentru urgența medicală și de un tractor... Din păcate, această școală, care era foarte binevenită și benefică pentru copiii raionului Soroca și a altor raioane, a fost închisă la începutul anilor 1990.

În 1991, Grigore având o reputație bună ca organizator al școlii din Cureșnița Nouă, a fost invitat de către Andrei Porcescu, șeful de atunci al Direcției Raionale Învățământ, în calitate de adjunct economic al său. Timp de 4 ani, până în 1995, în calitate de conducător economic, el a avut grijă de starea materială a instituțiilor de învățământ ale raionului, subordonate DRÎ Soroca. Activitatea cerea firește nu doar timp, energie și insistență, dar și multă ingeniozitate, capacitate de a comunica și a convinge, cunoașterea firii omeniești.

Fiind o fire întreprinzătoare și energică, încă de la sfârșitul anilor 1980, începutul anilor 1990, când în republica noastră, devenită independentă, se înfiropau noile relații economice de piață liberă, Grigore inițiasă un mic business familial, care se dezvolta destul de reușit, așa încât, începând cu anul 1995 se consacră totalmente întreprinderii familiale SRL „Tomic-Impex”. Grigore a fost întotdeauna un bărbat puternic și energic, care iubea activitatea intensă, iubea sportul, avea grijă de sine și de sănătatea familiei sale, noi mergând anual în munții Carpați la odihnă profilactică, cu băi naturale pentru îngrijirea sănătății, cu practicarea plimbărilor și exercițiilor de schi. Soarta însă nu ne-a cruțat, o boală incurabilă impunându-l să ne părăsească pentru totdeauna, Grigore, scumpul nostru soț, tată și bunel, decedând la 1 octombrie 2017.

ÎN MEMORIAM

Fiica Silvia:

„Cu câtă bucurie mă trezeam în această zi de 7 aprilie-Ziua de naștere a scumpului meu TĂTIC GRIGORE și îi uram un sincer LA MULȚI ANI. Astăzi m-am trezit cu emoții de durere, de suferință... Nu mai am cui spune TATĂ, nu mai am cui să-i urez La mulți ani, nu mai am cui spune multe, multe lucruri. Ai fost, ești și vei fi cel mai SCUMP, DRAG și IUBIT TĂTIC DIN LUME. DOR, JALE SUFERINȚĂ...

L-am iubit din întâia clipă în care l-am văzut și numele lui l-am rostit pentru prima dată în viață. TA-TAA... Îl văd mereu și mă gândesc cum ar fi fost să fie aici și să-mi spună „Știi că totul va fi bine!”. Nu știu dacă e mândru sau e dezamăgit de mine, nu știu dacă știe că mă gândesc la el în fiecare dimineață când deschid ochii și în fiecare seară când îi închid, dar îmi doresc să o facă, pentru că indiferent dacă a plecat, vreau să știe că îl simt mereu aproape de mine și de sufletul meu. Astăzi îmi pare îngrozitor de rău că nu este cu noi... Au fost ani frumoși, dar acum când mă uit în urmă, mi se par fracțiuni de secunde puse pe fugă. Îmi doresc ca nici el să nu mă fi uitat, ca el să știe că îl iubesc enorm și că îmi pare rău, dacă l-am supărat sau l-am dezamăgit și îl rog să mă ierte, dacă i-am greșit cu ceva. „De ce plângi?”, îl aud și acum spunându-mi și luându-mă de mână ca să mă asigure, că orice s-ar întâmpla, va fi lângă mine. De ce plâng? Cum să nu plâng, când știu că ai plecat prea devreme de lângă mine? Știu că ești undeva acolo sus și nu știu când am să te revăd. Îmi lipsești teribil, te iubesc enorm și aș da tot timpul înapoi, doar ca să te am lângă mine, SCUMPUL MEU TATĂ...

Când în cer tu ai plecat,
Mi-ai lăsat inima frântă
Nicio zi nu te-am uitat,
Azi aprind o lumânare

Și mă rog la Tatăl sfânt
Sufletul să-ți odihnescă,
Tatăl meu cu chipul blând!

Grigore Tomac în memoria colegilor și prietenilor...

Ana Bejan,
pedagog,
exprefect de Soroca

PORTRETUL UNUI DASCĂL ADEVĂRAT – GRIGORE TOMAC

Există frunze care nu cad de pe copac, oricât de puternic ar bate vântul, există clipe, oameni și fapte, care nu se uită, chiar dacă uitarea e scrisă în legea firii... Despre el, bunul Grigore Tomac, nu a scris nimeni. Era un om modest și nu cerea mari aprecieri. Puțini poate cunosc, dintre cei mulți care l-au știut, că Grigore Tomac a fost, mai întâi de toate, un dascăl al sufletelor firave de copii, un învățător. L-am întâlnit în îndepărtatul an 1985, la școala Rublenița, pe când eram angajată acolo, profesoară de limba și literatura română. Preda educația muzicală (pe atunci cântul), purtând în permanență acordeonul său în mașina (un mic „Zaporojeț”) cu care venea de la Cureșnița Nouă, unde locuia. Era mereu cu zâmbetul pe buze, deschis, comunicabil, simplu și modest. La glumele colegilor, răspundea cu bunățate, zâmbind înțeleghător. A fost un dascăl bun dând dovadă, în egală măsură de umanism și dragoste de oameni, răbdare, optimism, cumsecădenie și stăpânire de sine. Grigore Tomac a fost un soț bun și un tată iubitor, investind foarte mult în copiii săi. Era harnic ca o furnică. Mereu se grăbea. Îmi amintesc acum de furnica lui Ion Druță, care aduna și aduna de mâncare la furnicar, și a prins-o ploaia pe miriște. Nu se știe a ajuns sau nu la furnicar, dar chiar dacă a murit, a murit muncind! Am activat câțiva ani împreună pe când era director la Școala-internat din Cureșnița Nouă, eu fiind angajată la Direcția Raională de Învățământ, Soroca. Copiii de acolo aveau mare nevoie de căldura sufletului dascălului lor – Grigore Tomac. Era cu mare respect față de oameni. Mă saluta întotdeauna când ne întâlneam, întrebându-mă numaidecât de sănătate. Am înțeles în lungă mea carieră de profesor, că zidirea sufletului copilului, a minții și a inimii lui, se face cu mîgălă și cu multă dragoste, rolul principal aici, revenind omului-profesor. Sper că citind aceste rânduri, dar și printre ele, ați descoperit un adevărat dascăl-profesor, care a fost Grigore Tomac. A trăit fără mari onoruri și moartea i-a fost liniștită și cuminte.

„Mai repede ca lacătul

Ruginește pe cruce

Numele omului!”

Grigore Vieru.

În viață însă, numele omului rămâne viu prin faptele sale.

Veșnică să-i fie amintirea dascălului Grigore Tomac.

Eugenia Lisnic,
fost șef de studii
la școala auxiliară,
Cureșnița Nouă

Pe dl Grigore Tomac l-am cunoscut pe când era învățător de cultura fizică și muzică la școala din s. Cureșnița Nouă. Era un om și un pedagog plin de energie și entuziasm contaminant, așa încât oamenii care îl înconjurau, fie elevi, fie învățători, aveau un respect și o atitudine deosebită față de el. Grigore Tomac a fost un talentat și experimentat pedagog, înzestrat cu aptitudini manageriale extraordinare și cu calitatea de a munci cu multă dăruire. El punea mult suflet în complicata operă de formare a personalității copilului. Era un om de o modestie rară, un patriot al profesiei și al neamului, un model de atitudine civică și familială. Avea un comportament etic, care a servit drept exemplu pentru discipoli și colegi. Despre el, în calitate de pedagog, se poate spune cu multă certitudine că „Profesorul e puterea de legătură între generațiile de ieri și cele de mâine, el fiind prezentul”.

Atunci când șeful Direcției Raionale Învățământ Soroca Andrei Porcescu, ia dat cârma de director la școala auxiliară din s. Cureșnița Nouă, eu fiind adjunctul pentru instruire, eram convinsă că locul este al lui. Venit în funcție a reușit să realizeze mai multe lucruri bune: a creat locuri de muncă pentru satele Cureșnița Nouă și Șolcani; a trimis la studii, la Institutul Pedagogic „I. Creangă” din Chișinău, la facultatea Psihologie și Psihopedagogie Reabilitară, pedagogi din școală; a reparat baia satului pentru necesitățile școlii, dar și pentru cele ale satului; a fost primul care a mers la așa numita sponsorizare, aducând din Estonia pentru școală – încălțăminte pentru copii, o autospecială pentru urgența medicală, un tractor. Este foarte regretabilă moartea lui prematură, pentru mulțimea de oameni care l-au cunoscut și l-au apreciat la justa valoare, dat fiind, că faptele bune ale omului rămân pentru totdeauna în memoria celor vii.

Grigore Guțu,
arhitect șef
al orașului Soroca

Grigore Tomac mi-a fost cel mai bun prieten, care a dispărut într-un moment... Mi-a fost nu doar un bun prieten, ci o părticică din ființa mea. Un asemenea prieten fidel și sincer, cu un suflet mare și multilateral dezvoltat, rareori poate fi întâlnit. Iar eu am avut marele noroc... Am avut norocul, să am alături un Om care tindea mai mult să dea, decât să ia; putea găsi ieșire din orice situație, putea să dea un sfat bun, fiind întotdeauna nu doar un interesant interlocutor, ci și un bun îndrumător în viață. Pentru mine, el mai este încă viu undeva alături, în inimă, în amintiri. Sunt ferm conștient că spiritul lui va fi mereu viu, văzând și știindu-le pe toate, cum suferim noi, cât de mult ne lipsește el acum.

Ne-am cunoscut mulți ani în urmă. La început, o perioadă de timp, am avut doar relații de lucru, dar odată ne-am nimerit împreună la o întrunire, unde „pan” (așa iubea să-și zică) Grigore a avut față de mine un comportament foarte amical și cald.... Din acel moment între noi s-a legat o trainică prietenie bărbătească. Am început să prietenim cu familiile, să petrecem împreună sărbătorile, timpul liber. Una dintre plăcerile noastre era să jucăm împreună cărți. De obicei noi constituiam o echipă împotriva soțiilor noastre și desigur, fiind niște gentilomi adevărați, care își iubesc consoartele, pierdeam partidele în permanență. Câștigam totuși doar în cazuri rare, când în joc erau puse niște condiții deosebite, spre exemplu, plecarea noastră, a bărbaților, la odihnă în Ucraina, la Truscoeș...

Deseori, împreună cu familiile, ieșeam în weekend-uri la odihnă în mijlocul naturii, organizator fiind întotdeauna neobositul și ingeniosul „pan” Grigore. Iubeam foarte mult cu toții, neuitatele plimbări anuale pe schiuri în Bukovel... „Pan” Grigore era un mare maestru la cursele de schi, instructând cu multă răbdare începătorii. Îmi amintesc cum odată, pe când făceam coadă la funikular (vârsta lui Grigore depășise deja pragul de 60 de ani), cineva îi făcu o observație nereușită, la care el răspunse vioi: „aș vrea să te văd pe tine aici, la vârsta mea!”. Cei din jur au salutat răspunsul lui Grigore cu zămbete încuviințătoare și respect. „Pan” Grigore a avut foarte mulți prieteni nu doar în Moldova, dar și în Ucraina, în Belarusia, reușind să lase în sufletul fiecăruia dintre ei o părticică din sufletul său.

Acum, după decesul lui Grigore, când mai fac legătură telefonică cu unii din ei, își amintesc numaidecât de el, regretând mult și deplângând lipsa lui... odată cu el a plecat și o părticică din viața noastră. Și se rup din suflet cuvintele:

Таких как ты, так просто не забудут,
Глаза останутся блеснуть от слез.
И очень долго люди еще будут
Носить тебе букеты алых роз.
Ты спишь. Но так все необычно.
Все напоминает о тебе.
И только дождь так тихо, еле слышно
Стучит. Как будто бы передает привет.

Iurie Tănase,
fermier,
GT „I. Tănase”

Grigore Tomac a fost un om atât de energic, întreprinzător, descurcăreț și comunicabil, a deținut, pe parcursul vieții sale, niște funcții publice (director la Școala auxiliară Cureșnița Nouă, adjunct economic al șefului Direcției Învățământ Soroca, om de afaceri cu autoritate și respect), în cadrul cărora era în permanentă legătură cu o mulțime de oameni, instituții și întreprinderi, încât se poate spune cu destulă siguranță că l-a cunoscut, destul de bine, majoritatea lumii intelectuale și de afaceri a orașului și raionului Soroca.

Personal, în legătură cu activitatea mea în diferite posturi publice, dar și în lumea businessului, l-am cunoscut foarte bine pe Grigore Tomac, însă, după un caz extraordinar, foarte nefericit, ne-am cunoscut mai îndeaproape, luându-ne frați de cruce. Este vorba de un accident rutier întâmplat în vara anului 1997, în urma căruia automobilul, la volanul căruia se găsea Grigore, s-a aprins și a început să ardă puternic cu flăcări și fum. Așa a fost să fie, că în acel moment tragic, eu, împreună cu fiul meu Gheorghe Magdâl, treceam cu mașina pe acolo, fiind martorii oculari ai periculosului accident. Am oprit imediat mașina și am alergat în ajutor, salvând mai întâi șoferul, care din nefericire s-a dovedit a fi Grigore, stingându-l cu hainele noastre, apoi transportându-l repede la spital.

Acest caz nefericit ne-a apropiat mult, noi devenind mai târziu și cumetri, familia Tomac botezându-mi fiica Nicolina. Grigore a fost, fără îndoială, o personalitate, un om de omenie, plin de cumsecădenie și verticalitate, săritor la nevoie; un tată și un bunel model, un om de afaceri prosper. Este foarte regretabil faptul, că suntem nevoiți să vorbim despre el la timpul trecut...

SERGIU URSACHI
Fondator și director al
SRL „JOHN PIX”, Soroca

Născut la 23 februarie 1983 în
satul Rublenița

Fișier biografic

1990-2000 – Elev, școala medie Rublenița.

2000-2002 – Student, Colegiul cooperatist, specialitatea operator calculatoare, Soroca.

2001-2010 – Editor, operator video, director tehnic, Sor-TV, Soroca.

2003-2005 – Student, Universitatea COOP, fac. Drept, Chișinău.

2010-2013 – Fondator, director SRL REC Studio, Soroca.

2013-prezent – Fondator, patron, administrator, SRL JOHN PIX, Soroca

Diplome și succese:

- *Locul I, nominația „Cel mai bun editor-video”, la concursul republican, organizat de OVH Studio, premiu „O săptămână de stagiu la TVR Timișoara”;*
- *„Pentru contribuția în sfera socială” din partea Ministerului Culturii și ODIM;*
- *„Cel mai tânăr antreprenor – 2011”, în cadrul concursului raional, „Cel mai bun antreprenor al anului 2011”;*
- *„Cel mai tânăr antreprenor inovator” în cadrul concursului „Cel mai bun antreprenor al anului 2016, Consiliul Raional Soroca.*

Sergiu Ursachi s-a născut la 23 februarie 1983 în satul Rublenița, Soroca, în familia lui **Ion și Maria Ursachi**, ambii rublenițeni, țărani- colhoznici. Sergiu a crescut alături de doi frați și trei surori – **Petru, Valeriu Lidia, Veronica și Alexandra**.

Soția, **Cristina (Istrate) Ursachi**, născută la 2 februarie 1986 în s. Șolcani, Soroca, absolventă a Colegiului de Arte „N.Botgros” din Soroca și a Universității pedagogice „A.Russo”, Bălți, fac. Muzical-Pedagogică („Dirijat coral”), activează în calitate de conducător artistic și dirijor al ansamblului folcloric „Busuioc”, de la Palatul Culturii, Soroca.

Activități

Sor-TV

Activitatea de la Sor-TV a fost una foarte prodigioasă, de la care a acumulat experiență în domeniul televiziunii. Timp de 8 ani succesiv, a îndeplinit funcțiile de **editor-video, cameraman, operator de emisie**, afirmându-se ca un bun specialist, fapt care l-a ridicat în funcția de **director tehnic**. Aici a îmbinat profesionalismul cu prietenia colectivă, de unde și porneau acele calitative emisiuni. Tot aici, la Sor-TV, a întâlnit- o pe Cristina, viitoarea lui soție, în anul 2006, jucând o frumoasă nuntă.

S.R.L. „Rec-Studio”

În anul 2010 înființează compania de servicii foto-video S.R.L. „Rec-Studio”, în echipă având membrii: **Denis Tighinean - director de imagine; Serghei Sedun - operator video; Serghei Cebotari, Igor Raevski, Andrei Catlabuga - fotografi; Cristina Ursachi, Greta Alexei, Igor Poștîianu - montajori**. La baza „Rec Studio” a fost visul unor tineri-entuziaști de a crea pentru tinerile familii, o amintire frumoasă, de calitate. Pasiunea de a filma și a fotografia, i-a impulsionat de a face un brand în domeniul foto-video. S.R.L. „Rec Studio” a fost înființat odată cu **Incubatorul de Afaceri din Soroca**, chiar în incinta acestuia, beneficiind astfel de traininguri de dezvoltare și alte

facilități. „Rec Studio” a realizat nu doar evenimente precum *nunți, cumetrii, zile de naștere, ci și spoturi publicitare, filmulețe personalizate, clipuri ale interpreților locali, filme documentare.*

S.R.L. „John Pix”

Sergiu a tins mereu și tinde în continuare, spre noi pași de dezvoltare, de a face ceva nou, sau de a perfecționa ceea ce face. Îi place să riște calculat, când vine vorba de a lărgi afacerea, sau de a începe una nouă. Muncește mult (vorba lui preferată – „*muncim și iar muncim!*”), pentru a obține ceea ce își dorește. Studiind piața locală, a decis să dezvolte o afacere în domeniul tiparului, dat fiind că sorocenii, pentru aceste servicii erau nevoiți să plece la Chișinău sau Bălți. Ca parteneri au fost invitați, ca să realizeze această „nebunie frumoasă” **Sergiu Petcu**, prieten din copilărie împreună cu soția sa **Irina**. Din mai multe variante, gândite pentru denumirea afacerii, familiile Ursachi și Petcu au ajuns la ideea de a denumi firma cu numele – poreclă ale lor – („**Johny**” – Sergiu Ursachi și „**Pix**” – Sergiu Petcu). Deci compania „**John Pix**” SRL, care prestează Servicii de Tipar pentru orice suport și mărime, a fost deschisă în 2013, în cadrul ei activând tineri absolvenți ai instituțiilor de învățământ din or. Soroca. Primul concurs la care a participat „John Pix” imediat după înființare, a fost „**Cupa antreprenoriatului rural**” (2015), organizat de către *Estonian Development Cooperation, Center for pur Development, Business Consulting Institute, Entranse și Incubatorul de Afaceri din Soroca*. Un concurs la care au aderat **60 de idei** din raionul Soroca. Ideea echipei „John Pix” a fost bazată pe realizarea suvenirilor autohtone și imprimarea pe orice suport și mărime. După câteva etape de selectare riguroasă și după 3 luni de instruire, „**John Pix**” s-a ales cu **Premiul Mare**, care presupunea și o săptămână

Cuplul Sergiu și Cristina Ursachi. 2017

mână de acumulare de experiență în domeniu în Estonia. Apoi a urmat „Antreprenorul anului 2016” la care Sergiu a câștigat titlul de „**Cel mai tânăr antreprenor inovator**”. „John Pix” a contribuit: proiectul „**Oraș modern – scări accesibile**” (renovarea scărilor, din zona Spitalului Raional, de pe faleză Nistrului); a fost sponsor media în proiectul de dezvoltare a satului natal Rublenița (**terenul de joacă „Un dar pentru copii”**); „**Festivalul Național al Mărului**”; „**Noaptea Muzeelor**”; serate jubiliare la Colegiul de Arte „N. Botgros” – „**60 de file a catedrei „Instrumente aerofone**” etc. S.R.L. „John Pix” este în curs de dezvoltare și la moment sfera de producere s-a extins și deservește nu doar raionul Soroca, ci și raioanele vecine **Drochia, Florești, Dondușeni**, iar recent a făcut parteneriat cu orașul **Căușeni** pentru a deservi o parte din sudul RM.

Sor TV. Cu E. Bobeica, directorul instituției

Cel mai bun antreprenor 2017. Sergiu alături de președintele raionului Gh.Muntean.

Echipa Sor TV.

Cristina despre soțul Sergiu:

„Soțul meu este un exemplu pentru mine. În totdeauna mă fascinează. Foarte des descopăr ceva nou la el, ceea ce mă face să mă simt îndrăgostită de el permanent. Iubesc cum gândește, cum muncește. Sergiu iubeste muzica de calitate – putem sta împreună savurând-o sau, îmi crează condiții de a o asculta în liniște.... Este bun la suflet, darnic. Capacitatea de a ajuta oamenii atunci când au nevoie, chiar și pe dușmanii săi, dacă îi cer aju-

torul, este, la părerea mea, ceva dumnezeiesc. Știu că mă iubește necondiționat și are răbdare la slăbiciunile mele. În spatele lui sunt foarte sigură pentru ziua de mâine. Faptul că putem să avem încredere unul în celălalt, tot de la el am învățat. Ne respectăm libertatea și totodată suntem dependenți unul de altul. Pe toate le-am învățat în timp și am devenit împreună o familie trainică. Mulțumesc Bunului Dumnezeu, că mi l-a dăruit anume pe el, ca însoțitor de viață!

Echipa „John Pix”: Sergiu, Cristina, Vasilisa, Nicu, Daria, Serghei, Irina, Vlad, Dan

Tableta de vineri

Unirea care dezbină și obraznicul care mănâncă praznicul

continuare din pag. 178

gerată pe ziua de azi și să-ți fie în cot de ziua de mâine înseamnă că nu ai învățat nimic din istorie. Să-ți dorești să fii în aceeași barcă cu Magadanul dar să papi banii Romei înseamnă să fii fără pic de rușine. Și încă ceva. Ar fi incorect să nu spun câteva cuvinte și despre UNIREA CU ȚARA, mai cu seamă că peste un an vom sărbători 100 de ani de la Marea Unire. Faptul că multă lume a făcut din unire o sperietoare nu este în-

tâmplător, or prea timide și prea șoptite sunt chemările la consolidare. De parcă ar fi vorba despre dezbinare, dar nu despre unire, care, repet, are doar sens pozitiv. Altfel, trăgând cu ochiul spre listele unioniștilor am observat și persoane noi, care mai ieri aveau alte opțiuni. Consider că acest lucru este de bun augur, dacă și obraznicii, care mai ieri mâncau praznicul, au înțeles din care parte bate vântul...

Tableta de vineri

Nu poți iubi moldova și, în același timp, urî moldovenii...

Faptul că RM nu a avut parte, în anii de (in)dependență, de un președinte curajos și vertical este incontestabil. Primul a fost un mămligar sadea, un papă-lapte, un lasă-mă-să-te-las clasic și un irositor de ocazii monumentale. Dacă era o persoană curajoasă și cu viziuni democratice autentice, dar nu un exponent al trecutului, deghizat în mare reformator, acum eram într-o altă ipostază și cu o altă "diagnoză" decât cea mai săracă și coruptă țară europeană, care a fost și rămâne la cheremul rușilor. Or, era nevoie de o simplă tresărire de orgoliu din partea susnumitului și noi cu Dvs. trăiam astăzi într-o altă lume, dar nu ne bălăceam în mocirlă. Era nevoie să urmărim exemplul balticilor care "au tăiat poala", dar nu să așteptăm pară mălăiață în gura lui Nătăfleată.

Al doilea a fost un fel de șmecheraș-fraieraș, un fel de bate vânt și-aduce ploaie fără neam și țară, un promotor incurabil al principiului "și mie, și ție" și al sistemului "capul plecat sabia nu-l taie". Din cauza acestui pacifist cu pufușor pe botișor astăzi avem o clasă politică calică. Datorită lui s-au plodit tot felul de personaje care se complac în rolul de vițel care poate suge de la două vaci. A fost un exponent clasic al trecutului, dar cu pretenții de om al secolului XXI. Ba mai mult, pentru prima dată în istoria politicii (nu doar moldovenești) el a devenit un exemplu clar de politician care... vorbește mult, dar nu spune nimic.

Cel de-al treilea a învățat câte ceva din greșelile primilor doi și a fost ceva mai bățos, dar numai atunci când era nevoie să-și apere interesele sale personale și de gașcă. Astfel, acesta a înțeles că este imposibil să fii pe placul tuturor, de aceea a pus accentul pe acea parte a populației care nu-și cunoaște trecutul, ignorează prezentul și nici în cot nu-i este de viitor. S-a manifestat printr-o ură patologică față de neamul care i-a dat viață și prin matrapazlăcuri gen promovarea unor "cadre" care nu doar lui i-au pus cahla, dar care nouă tuturor ne fac zile fripte până în prezent.

Al patrulea președinte a rămas în istorie ca o rață mută, care s-a ghidat permanent de principiile populației — "lasă-mă să te las", și "dă-mi o pace, și-ți dau două", dar și cu unele accese de verticalitate (vezi replicile date lui Putin și refuzul de a participa la mai multe întruniri din cadrul CSI). A ocupat primul fotoliu din stat

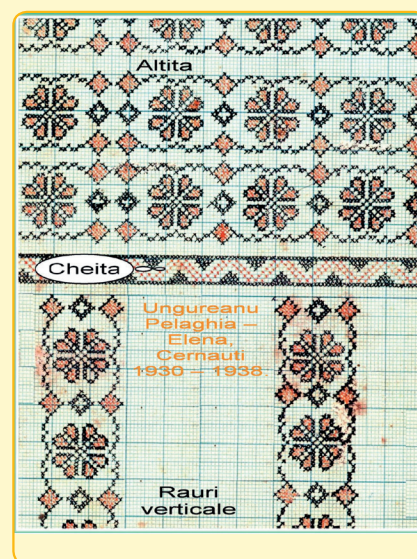
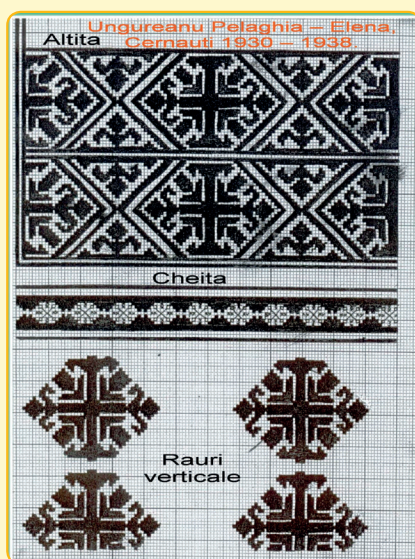
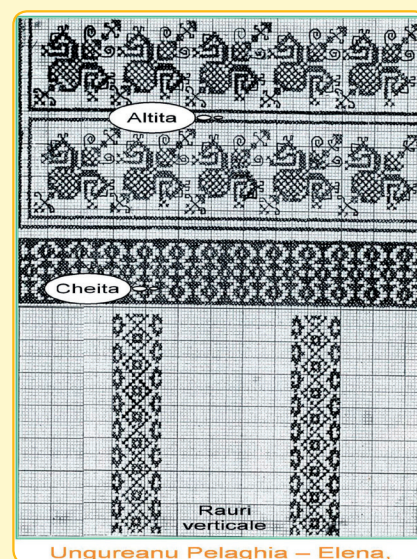
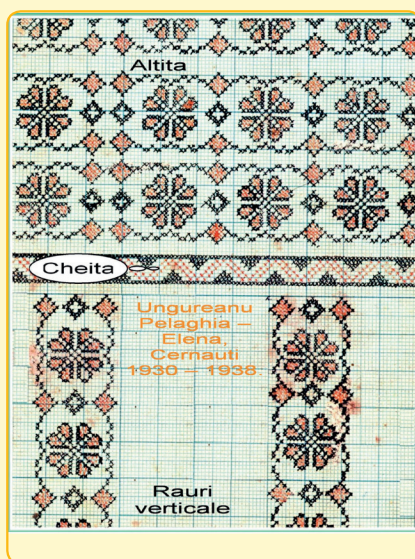
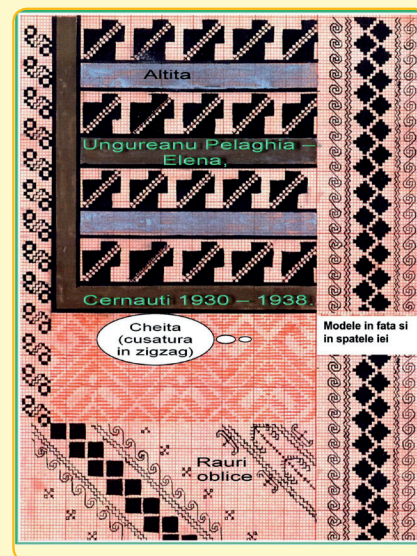
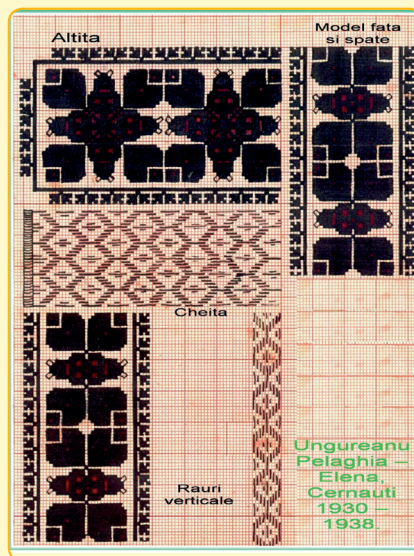
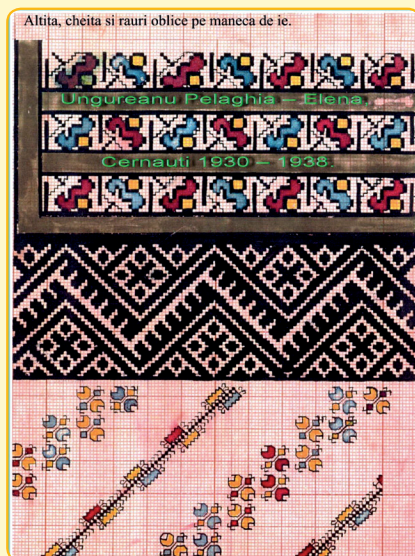
nu pentru că "la aceasta a visat toată viața", dar pentru a scăpa firava noastră democrație. Până la urmă, a fost trădat de acei pe care i-a salvat și s-a ales cu mai multe cucuie, multe dintre ele nemeritate. Nu a făcut mult rău, dar nici mult bine nu a făcut.

Am avut și doi președinți interimari — unul ieșind în evidență doar prin înălțimea sa de stâlp de telegraf, or în rest a fost și este gol-goluț din toate punctele de vedere. A crezut cu tot dinadinsul că poate specula la nesfârșit tema limbii vorbite și că cel mai bine este să spuie unor oameni ceea ce vor să audă, dar nu ceea ce este adevărat, dar a greșit amarnic. Faptul că la ultimele alegeri prezidențiale a fost huiduit peste tot și improscat cu ouă, dar și faptul că a fost scos din cursă de "colegi" mă scutește de alte comentarii... Celălalt a fost rău de gură, zgârcit la fapte, călcător prin străchini și, într-un final, "chidănit" de unii și blestemat de alții. S-a vrut "tătucă" și a avut șanse reale să-și vadă visul împlinit, dar propriul orgoliu și, ce mai la deal-la vale, nivelul "josuț" de inteligență l-au coborât cu picioarele pe pământ, iar din partidul cu cele mai bune perspective s-a ales praful și pulberea.

Și totuși, cel mai-cel mai anapoda și mai dat dracului este actualul președinte, care ne face de rușine pe unde merge și ne impune să ne facem cruce de câte ori iese la rampă. Acesta întrunește în sine toate metehnele predecesorilor, dar și vine cu propriile "slăbiciuni". De exemplu, escapada lui (cu echipa) în munții Greciei și, mai cu seamă, mediatizarea ei cu o abundență de poze una mai respingătoare decât alta este o mostră clasică de primitivism și o lecție de învățat pentru acei care nu doresc să fie arătați cu degetul. Privind la această "brigadă" în pantaloni albi înțelegi că prostia chiar nu are margini și că Ostapi Benderi se nasc nu doar în romanele lui Ilf și Petrov. Maiourile și chipiurile lor cu inscripția "Iubesc Moldova" nu sunt decât o blasfemie, or nu poți iubi Moldova și urî și trăda fără nerușinare moldovenii. Altfel, vorbeam cu altă ocazie că am avut în istorie OAMENI MARI, BUNI, VITEJI, SFINȚI, care ne-au dus vestea ca popor demn și cu onoare, iar astăzi avem OMULEȚI MICI, BICISNICI, FRICOȘI și TRĂDĂTORI, care ne duc vestea de popor laș, care se află la cheremul lui Putin și la degetul mic de la piciorul stâng al lui Rogozin. Asta lăsăm noi generațiilor care vin?

*PLANȘE
COLOR*

Albumul Elenei-Pelaghia Leancă (mostre)

Centenarul Marii Uniri (1918-2018)

IP Colegiul Tehnic Agricol din Soroca

Performanțe academice, artistice și sportive ale CTAS

Consiliul Raional Soroca

Produs de Soroca

Conducerea raionul și orașului împreună cu oaspeții Târgului „Produs de Soroca”.

*Direcția Raională
pentru Siguranța Alimentelor, Soroca*

Colaboratorii DRSA, de la stânga la dreapta :

I. R.Doschinescu, E.Nicuța, E.Grișco, T.Moraru, A.Slutu, L.Camina; **II.** M.Muntean, Iu.Gumenco, V.Postolachi, A.Creciun; **III.** O.Damir, Iu.Zgardan, A.Mărăi, Iu.Bogomolinăi; **IV.** V.Rudac, A.Muscinschi; **V.** V.Spoialo, A.Vovc, B.Chitic

IP Liceul Teoretic „A.Puşkin”

С.П.Шилова

В.А.Андриуцэ

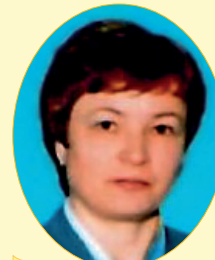
С.И.Лозинская

Р.Н.Клобуцкая

С.С.Унтура

М.В.Попа

С.И.Антоневич

Э.О.Давиденко

М.А.Андон-Спинеѝ

А.П.Армаш

Н.Н.Белецкая

С.А.Бузор

О.С.Гуцу

Л.Б.Елева

Ю.А.Костин

С.Г.Куцюруба

В.Л.Лисник

Д.С.Маришкoй

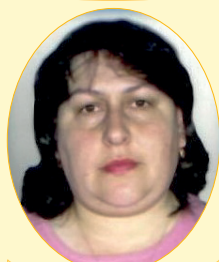
С.М.Орлов

Е.Н.Мисак

М.С.Успенская

И.И.Цандер

И.В.Топоровская

Н.Г.Тисовская

А.В.Сырбу

В.М.Парасий

Primăria Soroca

Crucea unității neamului românesc- dar al sorocenilor, mănăstirii Putna

Protopopiatul Soroca-Florești

PS Antonie ales de BOR Episcop de Bălți

PS Antonie și protopop Sorin Huluță cu enoriașii în biserica „Sf. Martiri Brâncoveni” 2018

Familia Bîrcă

Cu Tatiana și Daniela. 2011

Fiica Tatiana cu copiii săi Andrei și Maria

Fiica Daniela

Andrei și Maria – întotdeauna împreună

Familia Cobăsneanu

Vlăduț are deja trei zile! București, 2017

Cu Olga și DanVlad

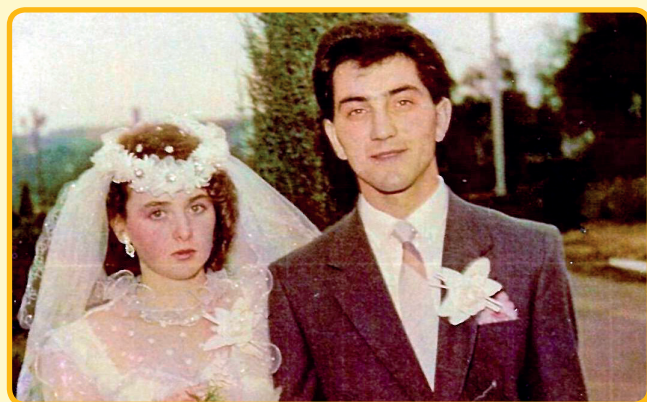

Olga și Florin

Familia Guțu

Soții Victor și Angela, cu fiul Andrei

Mirii Victor și Angela Guțu. 1990

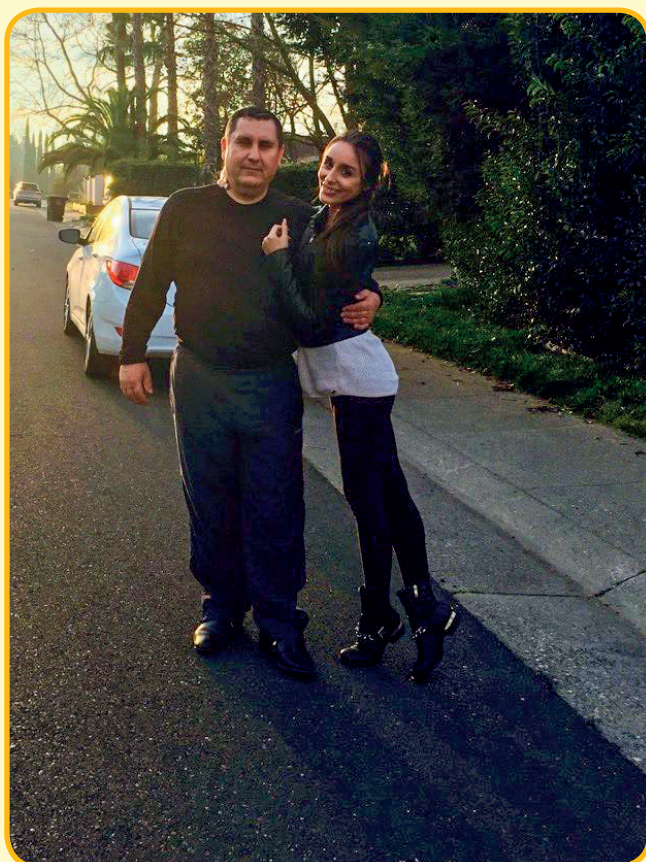

Solemnități și bucurii pentru nepoțica Monica! 2017

Familie binecuvântată.

Familia Nesterenco

C.Nesterenco cu fiica Iulia

Iulia Nesterenco – eleganță și rafinament

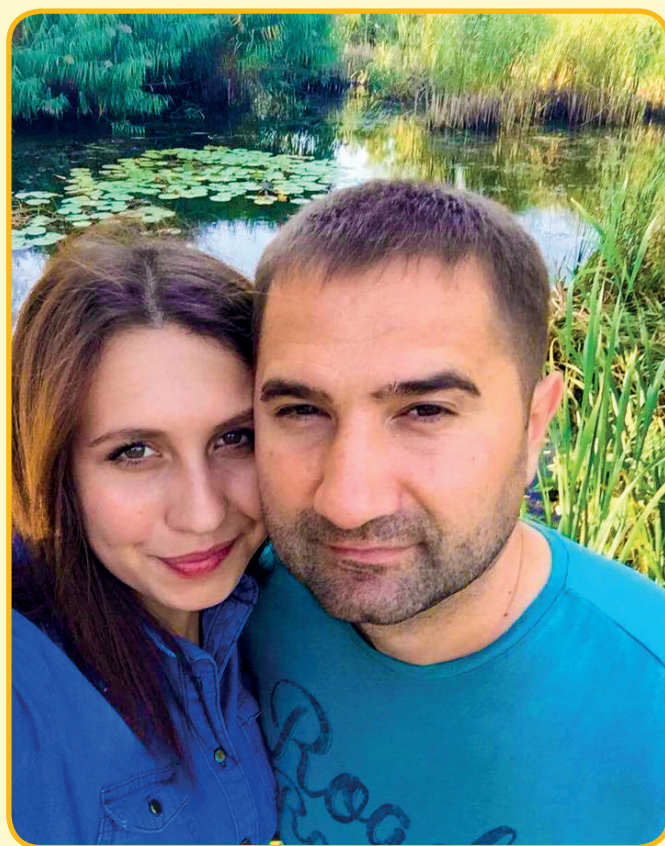
Familia Tănase

Împreună cu soția Tatiana și fiul Vlad, 2018

Fiica Nicolina

Fiul Nicu cu soția Anișoara, 2017

Familia Tomac

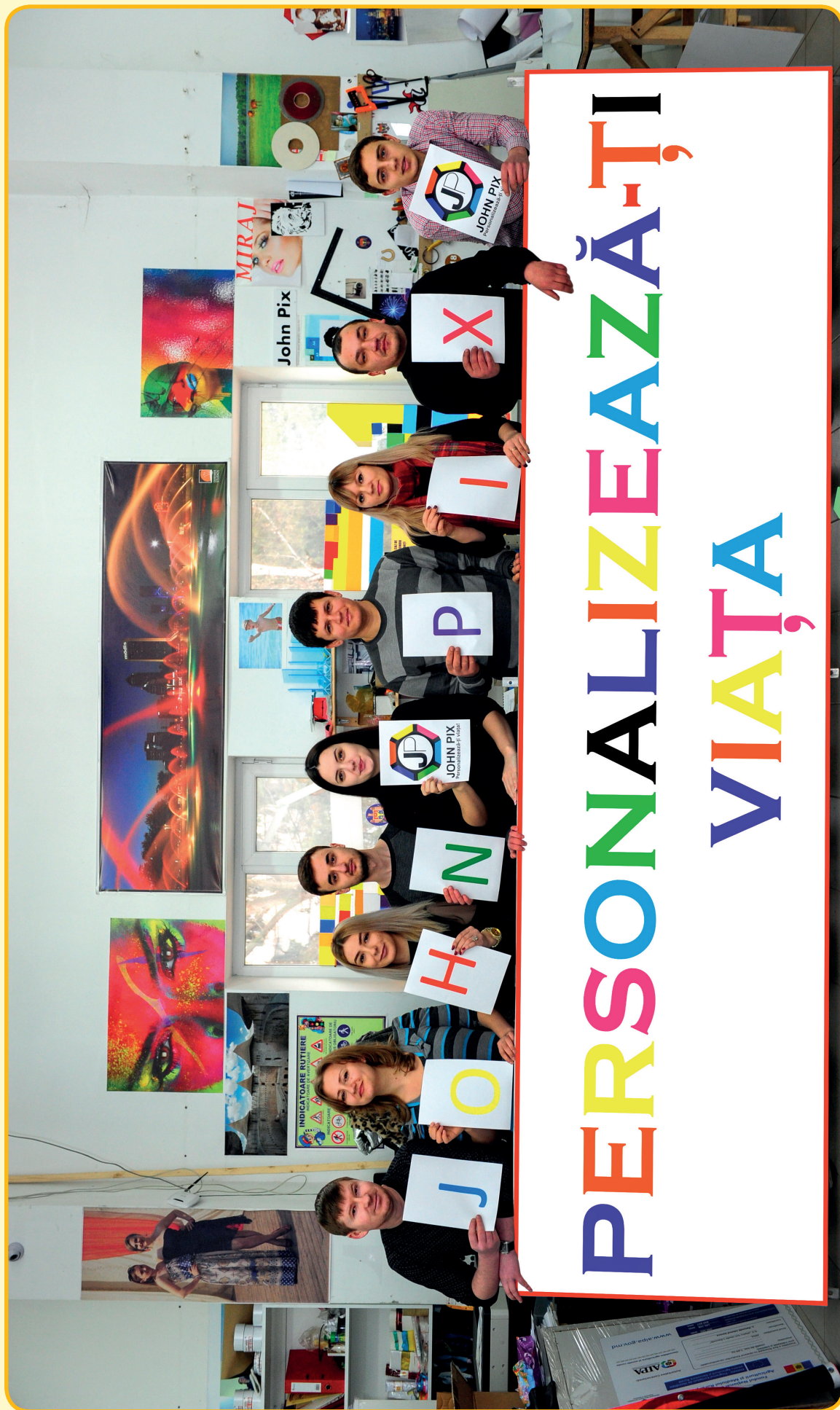

Cuplul Grigore și Eufimia Tomac împreună cu fiica Silvia

Familia Tomac

De la stânga: I. Daniela, bunelul Grigore, Grigore, Ion; II. Ghenadie cu Grigoraș, Silvia, Zina, Efimia, Boris

Echipa „John Pix”: Sergiu, Cristina, Vasilisa, Nicu, Daria, Serghei, Irina, Vlad, Dan